

**O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI PREZIDENTI
HUZURIDAGI STATISTIKA AGENTLIGI**

**BUXORO VILOYATI
STATISTIKA BOSHQARMASI**

**BUXORO VILOYATINING
STATISTIK AXBOROTNOMASI**

**2023- YIL
YANVAR-DEKABR**

Buxoro - 2024

SO‘Z BOSHI

Buxoro viloyatining statistik axborotnomasi Buxoro viloyatining ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanishi, iqtisodiyot tarmoqlari va hududlar holatini kompleks tavsiflovchi Buxoro viloyati statistika boshqarmasining choraklik nashri hisoblanadi. Statistik axborotnomada 2023- yil yanvar-dekabr oylari yakunlari bo‘yicha Buxoro viloyatining asosiy statistik ko‘rsatkichlari chop etilgan.

Ushbu nashrda, hisobot davri uchun statistik ko‘rsatkichlar birinchi marta Yevropa hamjamiyatining Iqtisodiy faoliyat turlari statistik tasniflagichiga (NACE Rev.2) asoslangan O‘zbekiston Respublikasining iqtisodiy faoliyat turlari umum davlat tasniflagichi (2- tahrir) bo‘yicha shakllantirilgan va taqdim etilgan.

Shu bilan birga, mavjud faoliyat turlaridan foydalanishda IFUT-2 talablari qo‘llanilgan. Xususan, foydalanilayotgan yoki qayta ishlanayotgan mahsulotlarni ularning yangi turlariga qayta shakllantirishga yo‘naltirilgan barcha faoliyat turlari ishlab chiqarish jarayonlariga kiritilgan: tog‘-kon sanoati va ochiq konlarni ishlash, qayta ishlab chiqarish sanoati, elektr, gaz, bug‘ bilan ta’minlash va havoni konditsiyalash, suv ta’minoti, kanalizatsiya tizimi, chiqindilarni yig‘ish va utilizatsiya qilish, qurilish (tasniflagichning B,C,D,E,F seksiyalari).

Shuningdek, xalqaro statistika amaliyotiga muvofiq, iqtisodiy trendlarni yanada aniqroq tahlil qilish maqsadida, Yalpi hududiy mahsulot tuzilmasidagi iqtisodiy faoliyat turlarining ulush ko‘rsatkichlari yalpi qo‘silgan qiymatga nisbatan keltirilgan (ya’ni, Yalpi hududiy mahsulot hajmidan mahsulotlarga soliqlar va subsidiyalar chiqarib tashlangan).

Nashr 13 ta tematik qismlardan tashkil topgan bo‘lib, u asosiy makroiqtisodiy indikatorlarni, shuningdek, Yalpi hududiy mahsulotni ishlab chiqarish, korxonalar va tashkilotlar, jumladan kichik tadbirkorlik subyektlarining iqtisodiy faoliyati, investitsion faollik, qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi, sanoat, qurilish, bozor xizmatlarining rivojlanish dinamikasi to‘g‘risidagi statistika ma’lumotlarini o‘z ichiga oladi.

Statistik axborotnomada sanoat, qurilish, qishloq xo‘jaligi, transport, ichki va tashqi savdo, ulgurji va chakana savdo, demografik holat va bandlik to‘g‘risidagi tahliliy ma’lumotlar keng yoritilgan.

Qisqartma va shartli belgilari

YAHM	-	yalpi hududiy mahsulot	0,0	-	katta bo‘lмаган miqdor
%	-	foiz	m.	-	marta
mlrd.	-	milliard	-	-	ko‘rsatkichning yo‘qligi
mln.	-	million	ga	-	hektar
mln. AQSh doll.	-	million AQSh dollarasi	t	-	tonna
kv.	-	kvadrat	dona	-	dona
km	-	kilometr	yo‘lovchi/km	-	yo‘lovchi-kilometr
m	-	metr	¹⁾ , ²⁾ , ³⁾	-	izohning mavjudligi
f.p.	-	foiz punkt	f.d.	-	foiz daraja

MUNDARIJA

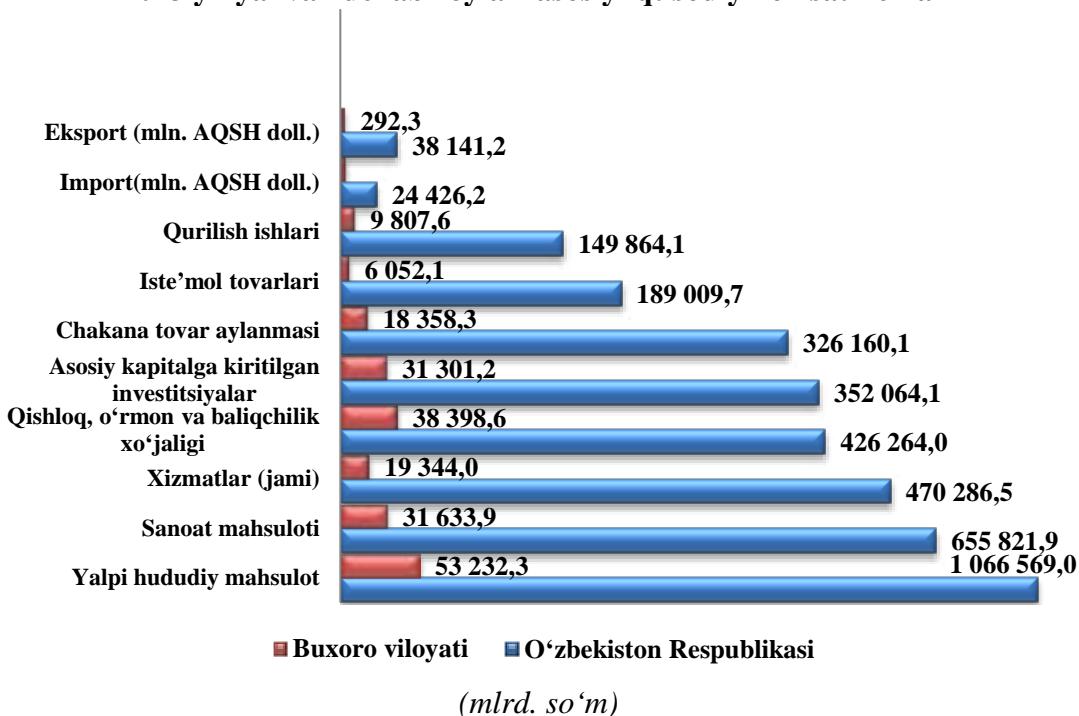
Nomi	bet
ASOSIY IQTISODIY KO'RSATKICHLAR	6
BUXORO VILOYATINING O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI BILAN SOLISHTIRMA ASOSIY IQTISODIY KO'RSATKICHLARI	7
I. YALPI HUDUDIY MAHSULOTNI ISHLAB CHIQARISH	8
II. SANOAT	15
III. QISHLOQ, O'RMON VA BALIQCHILIK XO'JALIGI	31
IV. INVESTITSIYALAR VA QURILISH	51
V. XIZMATLAR	74
VI. TRANSPORT	87
VII. ISTE'MOL BOZORI	98
VIII. TASHQI IQTISODIY FAOLIYAT	106
IX. KICHIK TADBIRKORLIK	120
X. KORXONA VA TASHKIOTLARNING MOLIYAVIY NATIJALARI	137
XI. KORXONA VA TASHKIOTLAR FAOLIYATINING UMUMIY TA'RIFI	147
XII. DEMOGRAFIK HOLAT	163
XIII. O'RTACHA OYLIK NOMINAL HISOBLANGAN ISH HAQI	176

Asosiy iqtisodiy ko‘rsatkichlar

	<i>O‘lchov birligi</i>	<i>2023 yil yanvar-dekabr</i>	<i>2022 yil yanvar- dekabrga nisbatan, foizda</i>
Yalpi hududiy mahsulot	<i>mlrd.so‘m</i>	53 232,3	105,2
Sanoat mahsuloti	<i>mlrd.so‘m</i>	31 633,9	106,1
Iste’mol tovarlari	<i>mlrd.so‘m</i>	6 052,1	105,6
Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi	<i>mlrd.so‘m</i>	38 398,6	104,0
Asosiy kapitalga kiritilgan investitsiyalar	<i>mlrd.so‘m</i>	31 301,2	133,4
Qurilish ishlari	<i>mlrd.so‘m</i>	9 807,6	107,5
Yuk aylanmasi	<i>mln. tn-km</i>	2 358,5	100,7
Yo‘lovchi aylanmasi	<i>mln. yo‘lovchi-km</i>	10 127,1	101,5
Chakana tovar aylanmasi	<i>mlrd. so‘m</i>	18 358,3	107,4
Xizmatlar, jami	<i>mlrd. so‘m</i>	19 344,0	111,0
Tashqi savdo aylanmasi	<i>mln. AQSH doll.</i>	1 202,9	98,2
Eksport	<i>mln. AQSH doll.</i>	292,3	95,3
Import	<i>mln. AQSH doll.</i>	910,6	99,2

Buxoro viloyatining ijtimoiy-iqtisodiy holati

O‘zbekiston Respublikasi va Buxoro viloyatining 2023 yil yanvar-dekabr oylari asosiy iqtisodiy ko‘rsatkichlari

O‘zbekiston Respublikasi va Buxoro viloyatining 2023 yil yanvar-dekabr oylari asosiy iqtisodiy ko‘rsatkichlari

	O‘zbekiston Respublikasi		Buxoro viloyati	
	mlrd. so‘m	2022 yil yanvar-dekabr oylariga nisbatan, % da	mlrd. so‘m	2022 yil yanvar-dekabr oylariga nisbatan, % da
Yalpi ichki (hududiy) mahsulot	1 066 569,0	106,0	53 232,3	105,2
Sanoat mahsuloti	655 821,9	106,0	31 633,9	106,1
Iste’mol tovarlari	189 009,7	107,3	6 052,1	105,6
Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi	426 264,0	104,1	38 398,6	104,0
Asosiy kapitalga kiritilgan investitsiyalar	352 064,1	122,1	31 301,2	133,4
Qurilish ishlari	149 864,1	106,4	9 807,6	107,5
Chakana tovar aylanmasi	326 160,1	109,1	18 358,3	107,4
Xizmatlar (jami)	470 286,5	113,7	19 344,0	111,0
Eksport (mln. AQSH doll.)	24 426,2	123,8	292,3	95,3
Import (mln. AQSH doll.)	38 141,2	124,0	910,6	99,2

I. YALPI HUDUDIY MAHSULOT

Dastlabki ma'lumotlarga ko'ra, 2023 yil yanvar-dekabr oylarida Buxoro viloyatining ishlab chiqarilgan yalpi hududiy mahsulot (keyingi o'rinnarda YAHM) ning hajmi 53 232,3 mlrd. so'mni tashkil etdi va 2022 yilning yanvar-dekabr oylari bilan taqqoslaganda 5,2 foizga o'sdi.

O'zbekiston Respublikasi bo'yicha YAHMning shakllanishida Buxoro viloyatining qo'shgan hissasi 5,0 foizga yetdi.

2022-2023- yillarning yanvar- dekabr oylarida iqtisodiy faoliyat turlari

		Mldr. so'm		o'tgan yilning mos davriga nisbatan % da
		2022 yil	2023 yil	
I. YAHM		46 126,2	53 232,3	105,2
<i>shu jumladan:</i>				
	Tarmoqlarning yalpi qo'shilgan qiymati	44 091,4	51 154,5	105,1
	Mahsulotlarga sof soliqlar	2 034,8	2 077,8	106,5
II. Tarmoqlarning yalpi qo'shilgan qiymati		44 091,4	51 154,5	105,1
	Qishloq, o'rmon va baliqchilik xo'jaligi	19 430,1	22 178,8	104,0
	Sanoat (qurilishni qo'shgan holda)	11 554,3	13 519,8	106,5
	sanoat	8 003,1	9 369,8	106,1
	qurilish	3 551,2	4 150,0	107,5

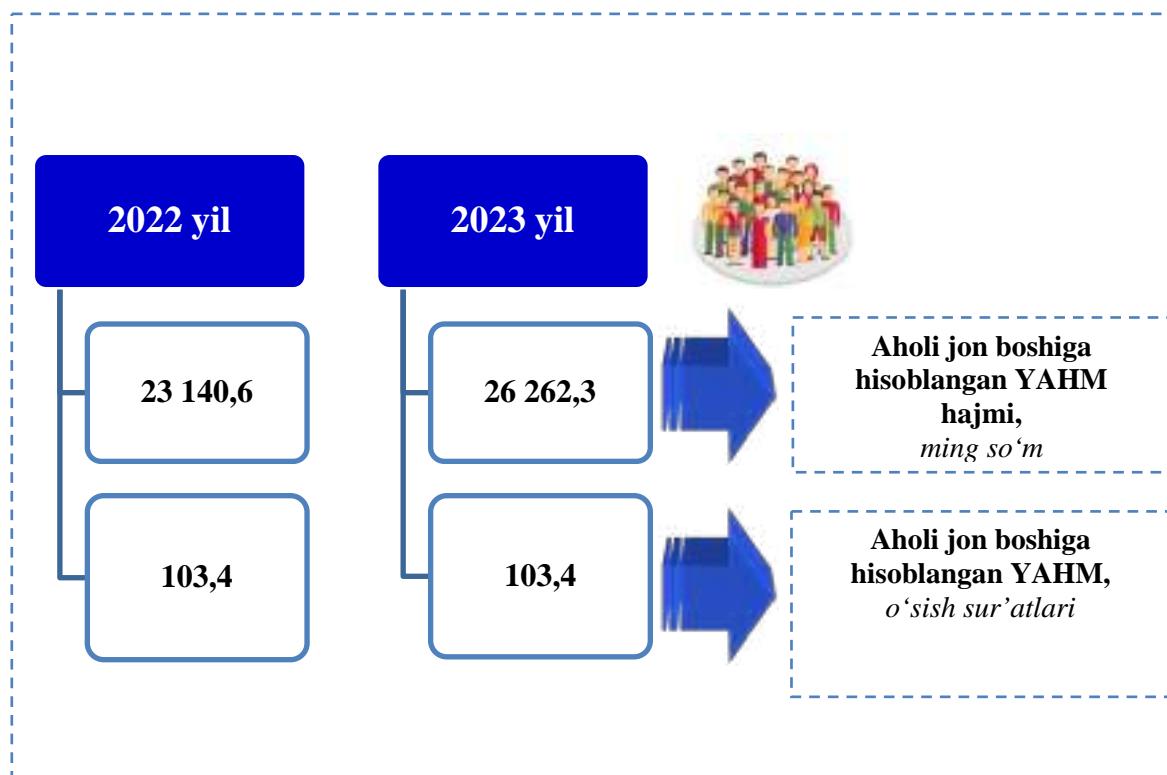
Yalpi hududiy mahsulot

Buxoro viloyatining ijtimoiy-iqtisodiy holati

		Mlrd. so‘m		<i>o‘tgan yilning mos davriga nisbatan % da</i>
		2022 yil	2023 yil	
Xizmatlar		13 107,0	15 455,9	105,6
	savdo, yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlar	3 251,0	3 832,2	106,2
	tashish va saqlash, axborot va aloqa	2 302,1	2 814,6	109,4
	boshqa xizmat tarmoqlari	7 553,9	8 809,1	104,3

Aholi jon boshiga hisoblangan YAHM 26 262,9 ming so‘mni tashkil etdi va bu ko‘rsatkich o‘tgan yilning mos davriga nisbatan 3,4 foizga yuqoridir.

2022-2023- yillarning yanvar- dekabr oylarida aholi jon boshiga hisoblangan YAHMning o‘sish sur’atlari (o‘tgan yilning mos davriga nisbatan % hisobida)

Yalpi hududiy mahsulot

Hudud iqtisodiyotining barcha tarmoqlarida yaratilgan yalpi qo'shilgan qiymat (YAQQ) hajmi umumiy YAHMning 96,1 foizini, mahsulotlarga sof soliqlar esa 3,9 foizini tashkil etdi.

Hisobot davrida qishloq, o'rmon va baliqchilik xo'jaligining YAHMning tarmoqlar bo'yicha tarkibidagi ulushi 43,4 foizni, sanoat tarmog'ining ulushi 18,3 foizni, qurilish sohasida 8,1 foizni va xizmatlar sohasi 30,2 foizni tashkil qildi.

**2022-2023- yillarning yanvar- dekabr oylarida iqtisodiy faoliyat turlari bo'yicha YAHM tarkibi
(jamiga nisbatan % da)**

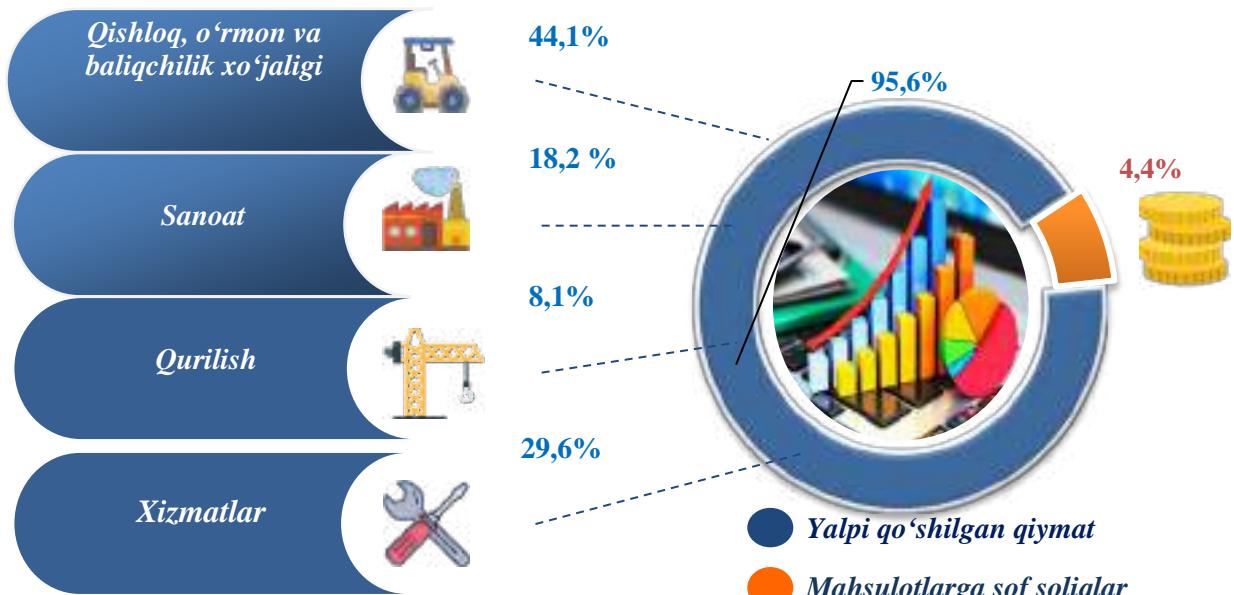
		<i>2022 yil</i>	<i>2023 yil</i>
I. YAHM		100,0	100,0
<i>shu jumladan:</i>			
	Tarmoqlarning yalpi qo'shilgan qiymati	95,6	96,1
			
	Mahsulotlarga sof soliqlar	4,4	3,9
II. Tarmoqlarning yalpi qo'shilgan qiymati		100,0	100,0
	Qishloq, o'rmon va baliqchilik xo'jaligi	44,1	43,4
	Sanoat (qurilishni qo'shgan holda)	26,3	26,4
	sanoat	18,2	18,3
	qurilish	8,1	8,1
Xizmatlar		29,6	30,2
	savdo, yashash va ovqatlanish bo'yicha xizmatlar	7,4	7,5
	tashish va saqlash, axborot va aloqa	5,2	5,5
	boshqa xizmat tarmoqlari	17,0	17,2

Yalpi hududiy mahsulot

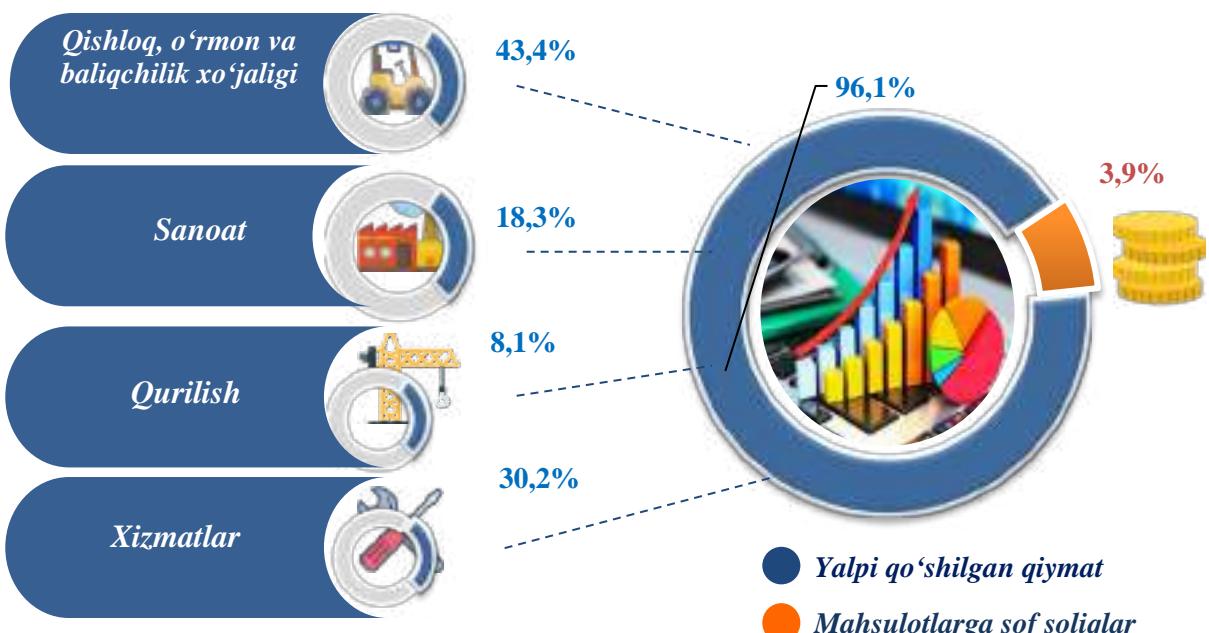

2022-2023- yillarning yanvar- dekabr oylarida iqtisodiy faoliyat
turlari bo'yicha YAHM tarkibi
(jamiga nisbatan % da)

2022- yil

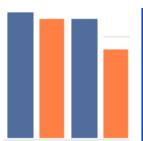

2023- yil

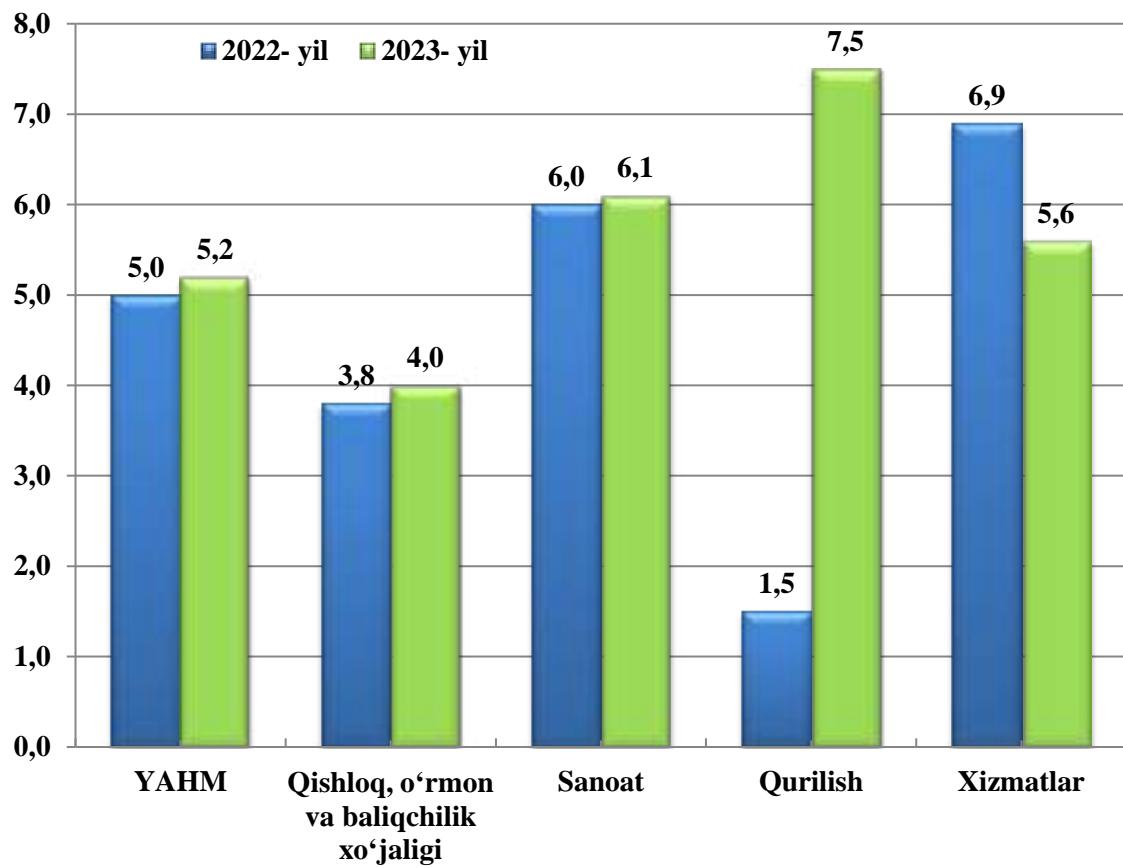

Yalpi hududiy mahsulot

YAHMning o'sishi hudud iqtisodiyotining asosiy tarmoqlaridagi ijobiy o'sish sur'atlari bilan bog'liqdir. O'sish sur'atlari qishloq, o'rmon va baliqchilik xo'jaligida 104,0 foiz (YAHMning tarmoqlar bo'yicha tarkibidagi ulushi (43,4 foiz), sanoatda 106,1 foiz (18,3 foiz), qurilishda 107,5 foiz (8,1 foiz), xizmatlar sohasida 105,6 foizni 30,2 foiz) tashkil etdi.

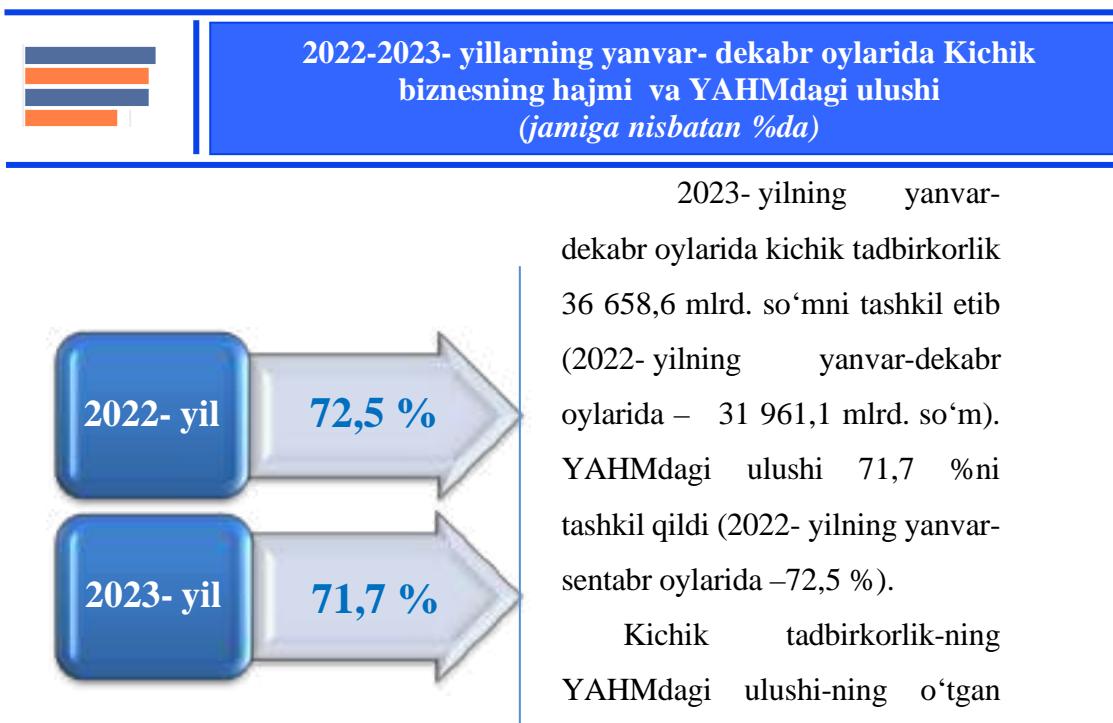
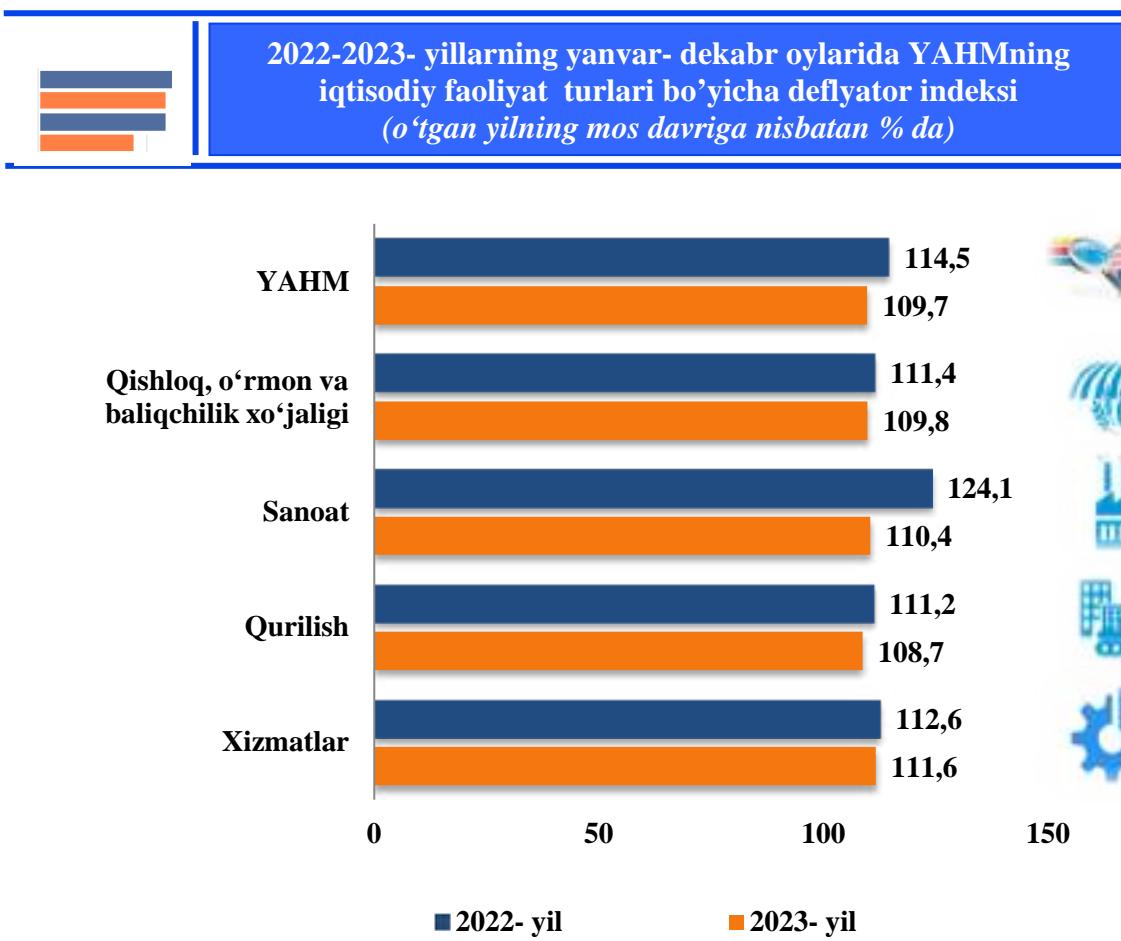

2022-2023- yillarning yanvar- dekabr oylarida YAHMning iqtisodiy faoliyat turlari bo'yicha mutlaq o'sish sur'atlari
(o'tgan yilning mos davriga nisbatan % da)

2023 yilga YAHM deflyatori indeksi 2022 yildagi narxlarga nisbatan 109,7 foizni tashkil etdi. YAHM deflyatori indeksining eng yuqori ko'rsatkichlari xizmatlar sohasida 111,6 foiz va sanoatda 110,4 foiz qayd etildi.

Yalpi hududiy mahsulot

Yalpi hududiy mahsulot

Statistik ko‘rsatkichlarga izohlar

Yalpi hududiy mahsulot – milliy hisoblar tizimining asosiy ko‘rsatkichi bo‘lib, muayyan davrda mintaqaning iqtisodiy hududida joylashgan rezident-institutsional birliklar ishlab chiqarish faoliyatining yakuniy natijasini ifodalaydi.

Aholi jon boshiga Yalpi hududiy mahsulot – muayyan davrda joriy narxlardagi Yalpi hududiy mahsulot hajmini mamlakat (hudud)ning o‘rtacha aholisi soniga bo‘lish orqali aniqlanadi.

Yalpi qo‘shilgan qiymat – ishlab chiqarilgan tovarlar va xizmatlar qiymati (ishlab chiqarish) hamda ishlab chiqarish jarayonida to‘laligicha iste’mol qilingan tovarlar va xizmatlar qiymati (oraliq iste’mol) o‘rtasidagi farq orqali aniqlanadi.

Mahsulotlar uchun soliqlar – tovar yoki xizmatning bir birligiga, ya’ni rezidentlar tomonidan ishlab chiqariladigan, sotiladigan yoki import qilinadigan tovarlar va xizmatlarning miqdori yoki qiymatiga mutanosib tarzda solinadigan soliqlar. Ularga qo‘shilgan qiymat solig‘i, aksizlar, eksport va import uchun soliqlar hamda boshqalar kiradi.

Mahsulotlar uchun subsidiyalar – davlat budgetidan tovarlar yoki xizmatlarning bir birligiga, ya’ni rezidentlar tomonidan ishlab chiqariladigan, sotiladigan yoki import qilinadigan tovarlar va xizmatlarning miqdori yoki qiymatiga mutanosib tarzda to‘lanadigan mablag‘lar (subsidiyalar).

Mahsulotlar uchun sof soliqlar mahsulotlar uchun soliqlardan mahsulotlar uchun subsidiyalarni ayirish orqali aniqlanadi.

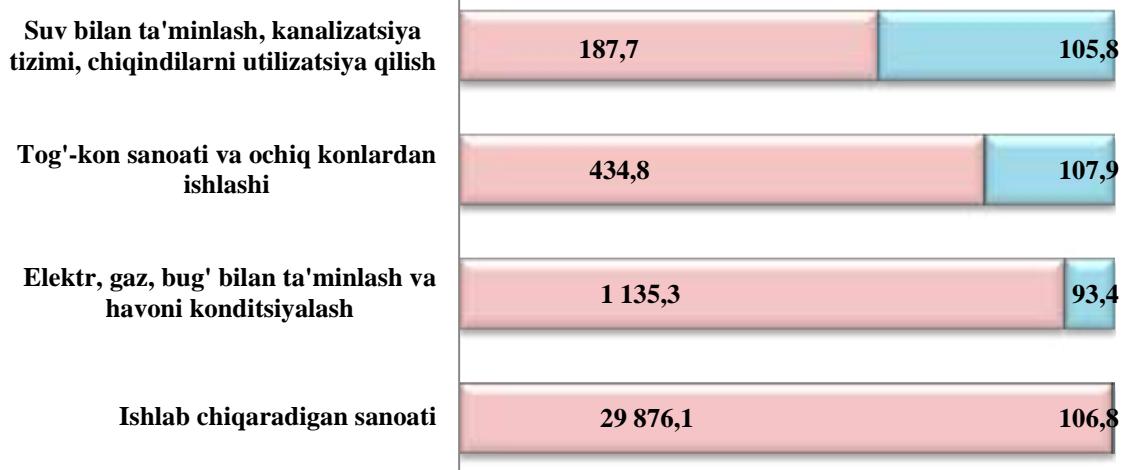
Yalpi hududiy mahsulot fizik hajm indeksi (o‘sish sur’ati) doimiy narxlarda, ya’ni o‘tgan yilning mos davri narxlarida hisoblangan hisobot davri Yalpi hududiy mahsulotni (real Yalpi hududiy mahsulot), joriy narxlardagi o‘tgan yilning mos davri Yalpi hududiy mahsulotga nisbati orqali hisoblanadi.

Yalpi hududiy mahsulot deflyator indeksi - iqtisodiyotda narxlarning o‘rtacha o‘zgarishini ifodalaydi va nominal Yalpi hududiy mahsulotning (joriy narxlardagi hisobot davri Yalpi hududiy mahsulot) real Yalpi hududiy mahsulotga nisbati orqali hisoblanadi.

II. SANOAT

Dastlabki ma'lumotlarga asosan 2023 yilning yanvar-dekabr oylarida viloyatda faoliyat ko'rsatayotgan sanoat korxonalari tomonidan hajmi 31 633,9 mld. so'mlik sanoat mahsulotlari ishlab chiqarilgan bo'lib, o'tgan yilning shu davriga nisbatan sanoat mahsuloti fizik hajm indeksi 106,1 foizni tashkil etdi.

2023 yil yanvar-dekabr oylarida asosiy iqtisodiy faoliyat turlari bo'yicha sanoat ishlab chiqarish tarkibi, hajmi va fizik hajm indeksi

■ ishlab chiqrishi hajmi, mld so'm. ■ o'tgan yilning mos davriga nisbatan fizik hajm indeksi, foizda

Jami sanoat ishlab chiqarish hajmi o'sishining asosiy omili bo'lib, ishlab chiqaradigan (qayta ishlash) sanoatida ishlab chiqarish hajmining o'tgan yilning shu davriga nisbatan 106,8 foizga o'sishi bilan birga, tog'-kon sanoati va ochiq konlarda ishlash bo'yicha 107,9 foizni, elektr, gaz, bug' bilan ta'minlash va havoni konditsiyalashning 93,4 foizni va suv bilan ta'minlash, kanalizatsiya tizimi, chiqindilarni utilizatsiya qilish 105,8 foizni tashkil etganligini kuzatish mumkin.

**2023 yil yanvar-dekabr oylarida iqtisodiy faoliyat turlari bo'yicha sanoat mahsulotini
ishlab chiqarish**

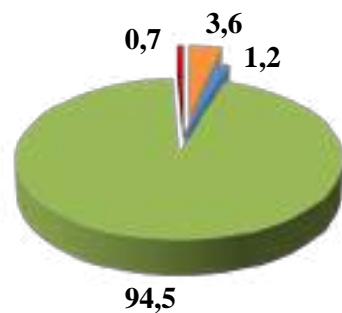
	<i>mldr. so'm</i>	<i>o'sish sur'ati, foizda</i>
Iqtisodiy faoliyatning alohida turlari bo'yicha sanoat mahsulotlari ishlab chiqarish hajmi	31 633,9	106,1
Tog‘- kon sanoati va ochiq konlarni ishlash	434,8	107,9
<i>ulardan:</i>		
Tog‘- kon sanoati bilan bog‘liq boshqa faoliyat	163,3	107,2
Tog‘- kon sanoati sohasidagi texnik xizmatlar	271,5	108,5
Ishlab chiqaradigan sanoat	29 876,1	106,8
<i>undan:</i>		
Oziq- ovqat ichimliklar va tamaki mahsulotlari ishlab chiqarish	4 574,5	108,6
To‘qimachilik, kiyim, teri va unga tegishli mahsulotlari ishlab chiqarish	6 668,8	105,3
Yog‘och va po‘kak buyumlar , poxol va to‘qish uchun materiallar, qog‘oz va qog‘oz mahsulotlari, mebel ishlab chiqarish	276,9	101,2
Yozilgan materiallarni nashr qilish va aks ettirish	16,7	125,2
Koks va neftni qayta ishlash mahsulotlari ishlab chiqarish	15 492,5	107,3
Kimyo mahsulotlari, rezina va plastmassa buyumlar ishlab chiqarish	620,8	102,7
Asosiy farmatsevtika mahsulotlari va preparatlari ishlab chiqarish	30,3	156,2
Boshqa nometall mineral mahsulotlar ishlab chiqarish	1 585,4	111,9

*Buxoro viloyatining
ijtimoiy-iqtisodiy holati*

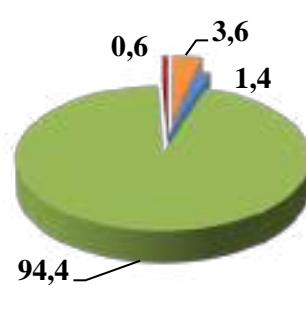
	<i>mlrd. so‘m</i>	<i>o‘sish sur’ati, foizda</i>
Metallurgiya sanoati	72,2	85,0
Mashina va uskunalarni ishlab chiqarish, ta’mirlash va o‘rnatish, avtotransport vositalari, treylerlar,yarim pritseplar va boshqa tayyor buyumlarni ishlab chiqarish	526,5	99,4
Boshqa tayyor buyumlar ishlab chiqarish	11,5	40,9
Elektr, gaz, bug‘ bilan ta’minalash va havoni konditsiyalash	1 135,3	93,4
Suv bilan ta’minalash; kanalizatsiya tizimi, chiqindilarni yig‘ish va utilizatsiya qilish	187,7	105,8

Iqtisodiy faoliyat turlari bo‘yicha sanoat mahsulotlarini ishlab chiqarish
(umumiy hajimga nisbatan foiz hisobida)
(yanvar-dekabr)

2022 yil

2023 yil

	Ishlab chiqaradigan sanoati
	Tog'-kon sanoati va ochiq konlardan ishlashi
	Elektr, gaz, bug‘ bilan ta’minalash va havoni konditsiyalash
	Suv bilan ta’minalash, kanalizatsiya tizimi, chiqindilarni utilizatsiya qilish

Tog‘-kon sanoati va ochiq konlarni ishlash

Iqtisodiy tarmoqlar kesimida o‘rganilganda,

Tog‘- kon sanoati va ochiq konlarni ishlash korxonalari tomonidan 2023 yil yanvar-dekabr oylarida ishlab chiqarilgan mahsulotlar hajmi 434,8 mlrd.so‘mni yoki jami ishlab chiqarilgan sanoat mahsulotlari hajmining 1,4 foizni tashkil etdi.

Tog‘-kon sanoatida ishlab chiqarilgan mahsulotlar turi bo‘yicha o‘tgan yilning tegishli davriga nisbatan tog‘-kon sanoati sohasidagi texnik xizmatlar 0,9 foizga ko‘paygan, tog‘-kon sanoati bilan bog‘liq boshqa faoliyat 0,5 foizga kamaygan.

Ishlab chiqaradigan sanoat (qayta ishlash sanoati)

Buxoro viloyatida sanoat korxonalarini modernizatsiya qilish, texnik va texnologik qayta jihozlash borasida amalga oshirilayotgan ishlar hududda ishlab chiqarish hajmi va sifatini yuksaltirishga xizmat qilmoqda.

2023 yil yanvar-dekabr oylarida ishlab chiqaradigan sanoat korxonalari tomonidan ishlab chiqarilgan mahsulotlar hajmi 29 876,1 mlrd.so‘mni yoki jami ishlab chiqarilgan sanoat mahsulotlari hajmining 94,4 foizni tashkil etdi.

**Ishlab chiqaradigan sanoatda yirik sanoat korxonalari tomonidan
natura ko‘rinishida ayrim turdag'i sanoat mahsulotlarini ishlab chiqarish**

	<i>O‘lchov birligi</i>	<i>2023 yil yanvar- dekabr</i>	<i>2022 yil yanvar-dekabrga nisbatan foiz</i>
Benzin	ming tn.	1 012,2	101,9
Dizel yoqilg‘isi	ming tn.	185,1	58,3
Mazut	ming tn.	55,1	70,6
Kerosin	ming tn.	179,4	127,4
Suyultirilgan gaz	ming tn.	15,7	102,2
Aroq	ming l. 100,0 foiz spirit	4 493,1	66,0
Uzum vinosi yoki uzum turpini distillash natijasida olingan spirit nastoykalari, konyak spirtidan tashqari	ming l. 100,0 foiz spirit	10,5	63,8

*Buxoro viloyatining
ijtimoiy-iqtisodiy holati*

	<i>O'lchov birligi</i>	<i>2023 yil yanvar- dekabr</i>	<i>2022 yil yanvar-dekabrga nisbatan foiz</i>
Uzum vinosi	ming l.	213,4	67,1
Yumshoq bug'doy va spelta uni	ming tn.	18,5	27,6
Tozalangan o'simlik yog'i	tn.	10 194,3	2,5 m.
Paxta tolasi	ming tn.	86,9	97,1
Paxta (linti)	tn.	8 782	109,7
Paxta chigiti	ming tn.	138,0	104,8
Chigitdan olingen kunjara va boshqa qattiq chiqindilar	ming tn.	39,5	144,1
Soapstoklar (neytrallash jarayoni mahsuloti)	tn.	583,3	127,4
Don ekinlarini qayta ishlashdan hosil bo'lgan kepak, chigit va boshqa chiqindilar	ming tn.	75,5	110,7
Yirik shoxli qoramollar uchun tayyor ozuqa (ko'p komponentli aralashmalardan tashqari)	ming tn.	7,5	22,3
Chakana savdo uchun qadoqlangan paxtadan yigirilgan ip	tn.	12 562,3	117,5

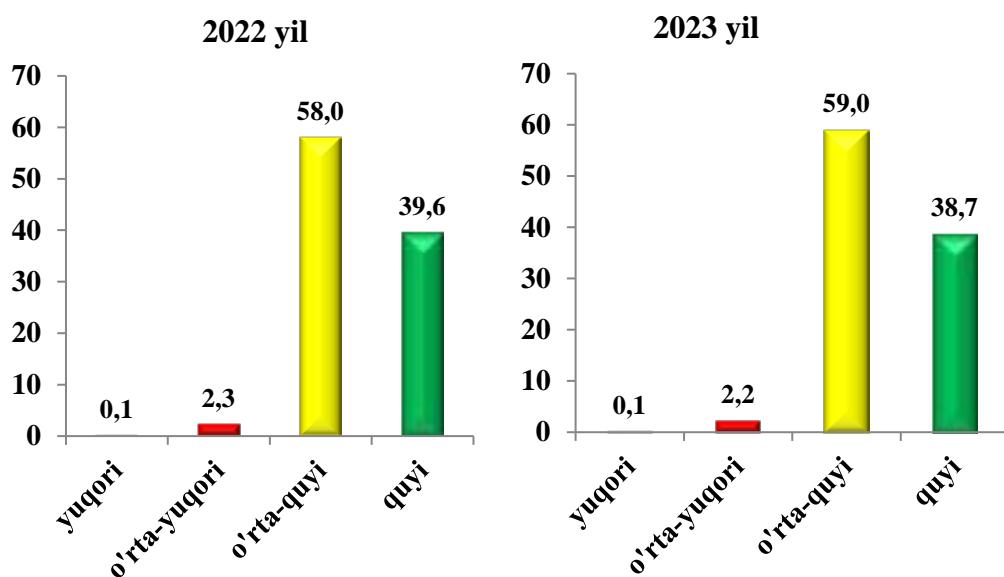
Shu bilan birga, oxirgi 5 yilning tegishli davrlari mobaynida un mahsulotlari eng ko'p ishlab chiqarish 2020 yilning yanvar- dekabr oylariga to'g'ri kelmoqda (2019 yil - 82,4 ming tonna, 2020 yil - 90,8 ming tonna, 2021 yil – 85,4 ming tonna, 2022 yil – 70,8 ming tonna, 2023 yil – 14,2 ming tonna)

O'z navbatida ishlab chiqaradigan sanoatda o'tgan yilning mos davriga nisbatan teri va unga tegishli mahsulotlar ishlab chiqarish 157,0 foizni, asosiy farmatsevtika mahsulotlari va preparatlari ishlab chiqarish 156,2 foizni, boshqa transport uskunalari ishlab chiqarish 142,7 foizni, yozilgan materillarni nashr qilish va aks ettirish 125,2 foizni tashkil etgan bo'lsa, kompyuterlar, elektron va optik mahsulotlar ishlab chiqarish 118,4 foizni oshganligini kuzatish mumkin.

Ishlab chiqaradigan sanoat tarkibida yuqori texnologiyali ishlab chiqarish tarmog‘ining ulushi 0,1 foizni, o‘rta-yuqori texnologiyali 2,2 foizni, o‘rta-quyi texnologiyali 59,0 foizni, quyi texnologiyali 38,7 foizni tashkil etdi.

Tarmoqlararo sanoat kooperatsiyasini rivojlantirish, tayyor mahsulotlar, butlovchi qismlar va materiallar ishlab chiqarishni mahalliylashtirish dasturini amalga oshirish doirasida tadbirkorlik sub’ektlari tomonidan 2023 yilning yanvar-dekabr oylarida 4 910,8 mlrd.so‘mlik mahalliylashtirilgan mahsulot ishlab chiqarildi.

**2023 yil yanvar-dekabr oylarida ishlab chiqarishning
texnologik tarkibi bo‘yicha ishlab chiqaradigan sanoat tarkibi, foizda**

Elektr, gaz, bug‘ bilan ta’minalash va havoni konditsiyalash

Elektr, gaz, bug‘ bilan ta’minalash va havoni konditsiyalash korxonalarini tomonidan ishlab chiqarilgan mahsulotlar hajmi 1 135,3 mlrd. so‘nni (jami ishlab chiqarilgan sanoat mahsulotlari hajmining 3,6 foizni) tashkil etdi.

2023 yil yanvar-dekabr oylarida sanoatning mazkur tarmog‘ida elektr energiyani ishlab chiqarish, uzatish va taqsimlash hamda bug‘ bilan ta’minalash va havoni konditsiyalash tizimi hajmining o‘tgan yilning mos davriga nisbatan 93,4 foizga kamayganligi kuzatildi.

Buxoro viloyatining ijtimoiy-iqtisodiy holati

Elektr, gaz, bug‘ bilan ta’minlash va havoni konditsiyalash sohasida yirik sanoat korxonalari tomonidan sanoat mahsulotlarini ishlab chiqarish

	<i>O‘lchov birligi</i>	<i>2023 yil yanvar- dekabr</i>	<i>2022 yil yanvar-dekabrga nisbatan, foiz</i>
--	----------------------------	--	--

Bug‘ va issiq suv (issiqlik energiyasi)   ming g.kal.   711,5   94,8

Suv bilan ta’minlash, kanalizatsiya tizimi, chiqindilarni utilizatsiya qilish.

Suv bilan ta’minlash, kanalizatsiya tizimi, chiqindilarni utilizatsiya qilish korxonalari tomonidan ishlab chiqarilgan mahsulotlar hajmi 187,7 mlrd. so‘mni (jami ishlab chiqarilgan sanoat mahsulotlari hajmining 0,6 foizni) tashkil etdi.

O‘tgan yilning mos davriga nisbatan suv bilan ta’minlash, kanalizatsiya tizimi, chiqindilarni utilizatsiya qilish bo‘yicha xizmatlar 105,8 foizga ko‘payganligi kuzatildi.

Iste’mol tovarlari ishlab chiqarish

Hisobot davrida 6 052,1 mlrd. so‘mlik iste’mol tovarlari ishlab chiqarilib, 2022 yil yanvar-dekabr oylariga nisbatan 105,6 foizni tashkil etdi. Jumladan, 3 278,5 mlrd.so‘mlik oziq-ovqat mahsulotlari va 2 773,6 mlrd.so‘mlik nooziq-ovqat mollari (2022 yil yanvar-dekabrga nisbatan mos ravishda 102,6 foiz va 106,1 foiz) ishlab chiqarildi.

Tayyor mahsulotlar turlarini kengaytirish va ishlab chiqarilishini qo‘llab quvvatlash bo‘yicha amalga oshirib kelinayotgan chora-tadbirlar natijasida viloyat bo‘yicha istemol tovarlar ishlab chiqarish hajmi 6 052,1 mlrd.so‘mni tashkil etdi va 2022 yil yanvar-dekabr oylariga nisbatan 105,6 foizlik o‘sish taminlandi, jami sanoatdagi ulushi esa 19,1 foizga teng bo‘ldi.

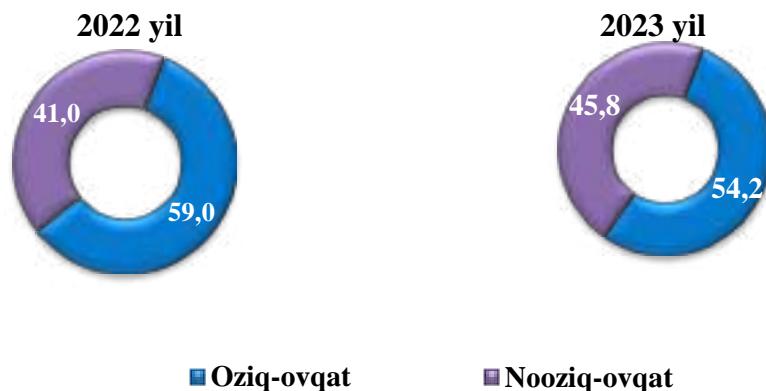
Iste’mol tovarlari ishlab chiqarish hajmi va o‘sish sur’atlari (2023 yil yanvar-dekabr)

	<i>mlrd. so‘m</i>	<i>o‘sish sur’ati, foizda</i>
Iste’mol tovarlarini ishlab chiqarish	6 052,1	105,6
shu jumladan:		
oziq-ovqat tovarlari	3 278,5	102,6
nooziq-ovqat tovarlari	2 773,6	106,1

Oziq-ovqat mahsulotlarini ishlab chiqarish 3 278,5 mlrd.so‘mga yetkazilib, jami iste’mol tovarlaridagi ulushi 54,2 foiz, jumladan, nooziq-ovqat mahsulotlarini ishlab chiqarish hajmi 2 773,6 mlrd.so‘m, jami iste’mol tovarlaridagi ulushi 45,8 foizni tashkil etdi.

Keyingi besh yilning tegishli davrlaridagi oziq-ovqat mahsulotlarini ishlab chiqarishni taqqoslaganda, ushbu ko’rsatkichning iste’mol tovarlarining umumiyligi hajmidagi eng katta ulushi 2023 yilning yanvar-dekabr oylariga to’g’ri kelmoqda (2019 yil – 37,2 foiz, 2020 yil – 35,9 foiz, 2021 yil – 35,8 foiz, 2022 yil -59,0 foiz, 2023 yil – 52,4foiz).

**Iste’mol tovarlari ishlab chiqarish hajmining tarkibi, jami iste’mol tovarlari
ishlab chiqarish hajmiga nisbatan foizda
(yanvar-dekabr)**

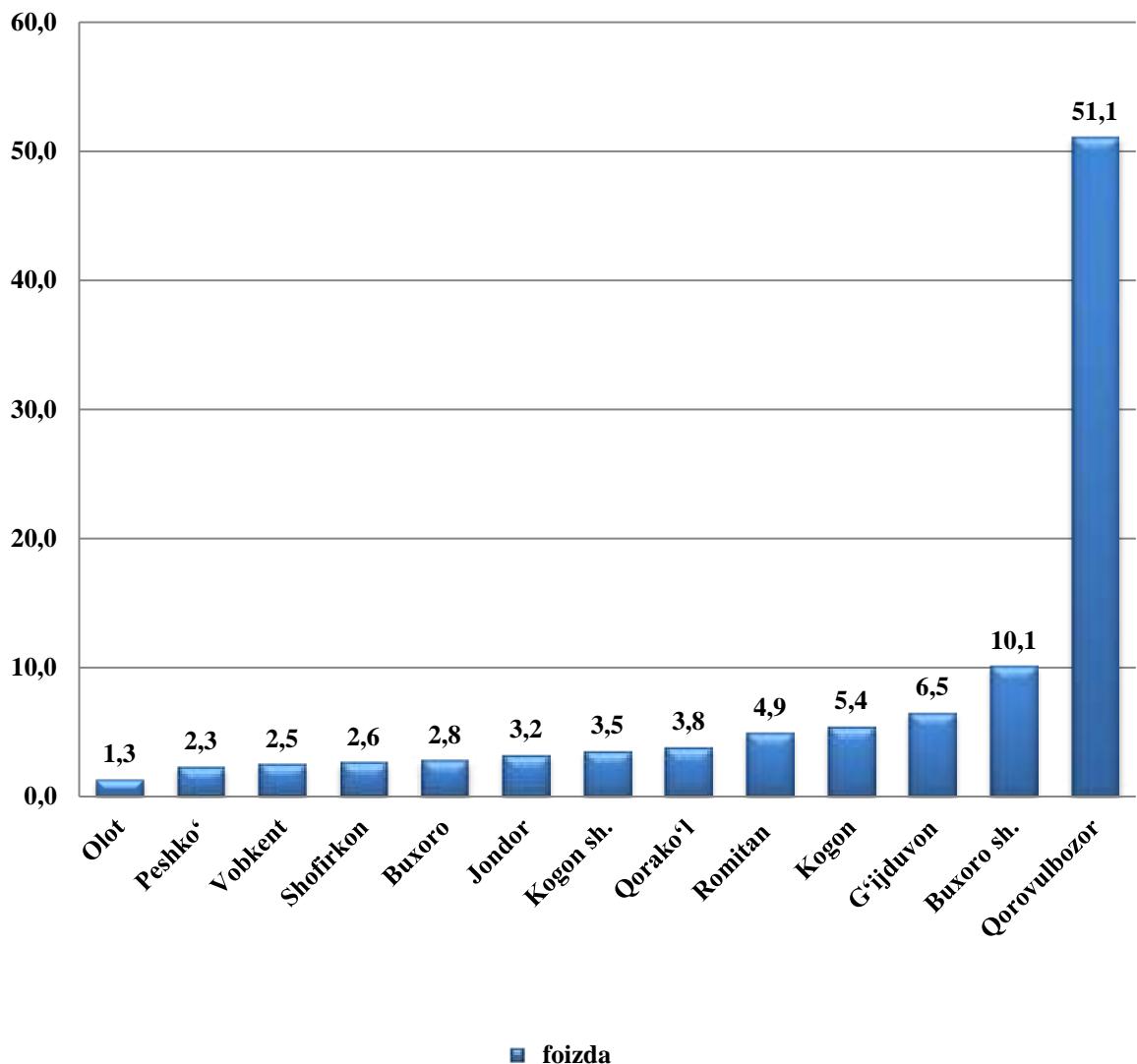

Hududlarning sanoat ishlab chiqarishi

Buxoro viloyatida sanoat korxonalarini modernizatsiya qilish, texnik va texnologik qayta jihozlash borasida amalga oshirilayotgan ishlar hududda ishlab chiqarish hajmi va sifatini yuksaltirishga xizmat qilmoqda. Buxoro viloyati sanoat ishlab chiqarish hajmi tarkibida eng ko‘p Qorovulbozor tumani (viloyat sanoat ishlab chiqarish hajmining 51,1 foiz ulushi), Buxoro shahri (10,1 foiz), G‘ijduvon tumani 6,5 foiz), Kogon tumani (5,4 foiz) hissasiga to’g’ri keladi.

Buxoro viloyatining ijtimoiy-iqtisodiy holati

**2023 yil yanvar-dekabr oylarida shahar va tumanlarning jami sanoat ishlab
chiqarish hajmidagi ulushi, foizda**

Hududlarning sanoat salohiyatini oshirish bo'yicha amalga oshirib kelinayotgan izchil choralar natijasida Olot (2022 yil yanvar-dekabr oylariga nisbatan 112,2 foizga), Peshku (108,1 foizga), Vobkent (106,5 foizga) va Qorovulbozor (105,3 foizga) tumanlarida sezilarli darajada ishlab chiqarish hajmining o'sishi ta'minlandi.

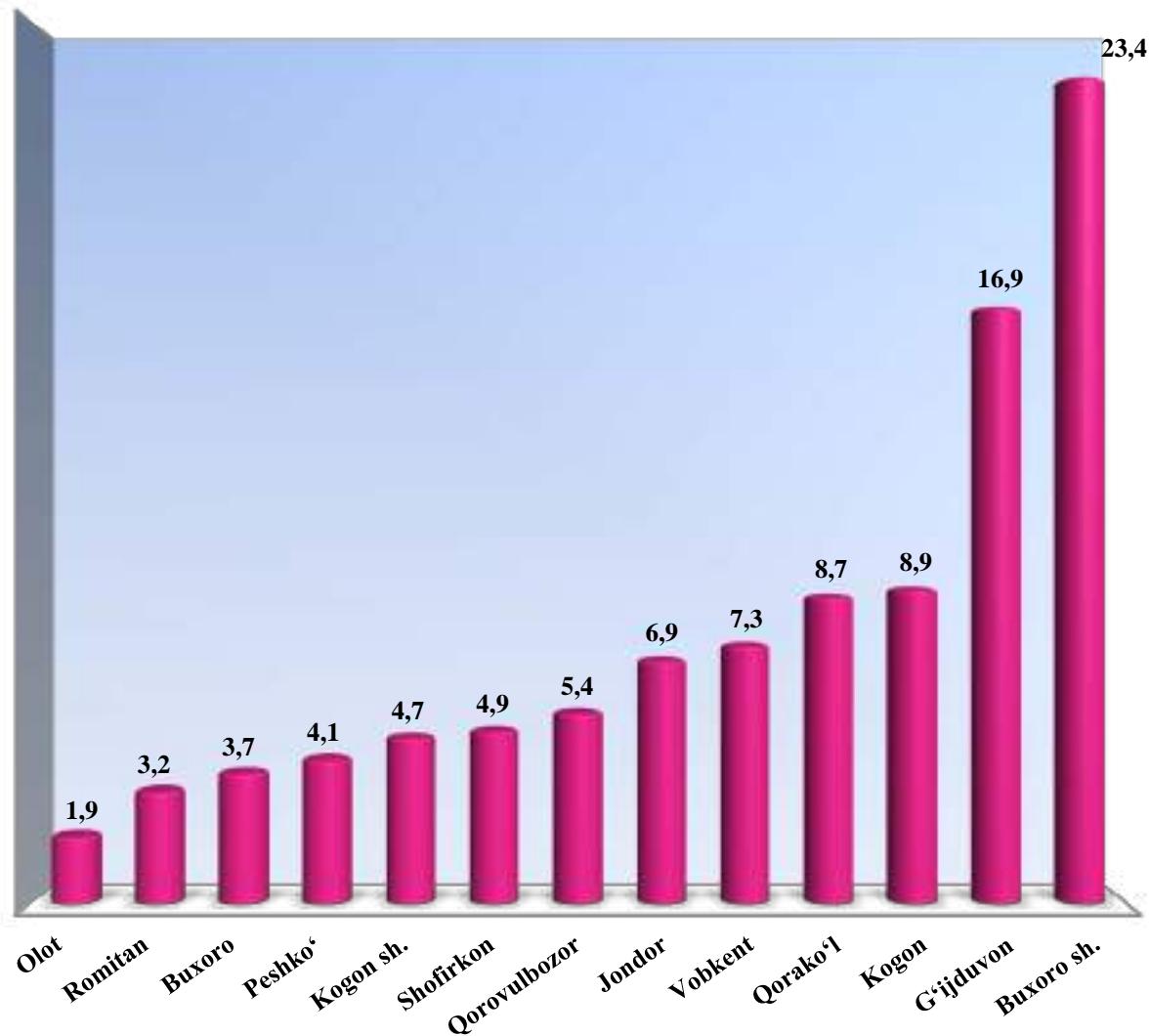
**Sanoat mahsulotlari va iste'mol tovarlari ishlab chiqarish hajmi
(2023 yil yanvar-dekabr)**

	<i>Sanoat mahsulotlari, mlrd. so'mda¹⁾</i>	<i>2022 yil nisbatan, foizda</i>	<i>Iste'mol tovarlari, mlrd. so'mda¹⁾</i>	<i>2022 yil nisbatan, foizda</i>
Buxoro viloyati	31 633,9	106,1	6 052,1	105,6
Buxoro sh.	3 203,4	101,0	1 419,3	87,7
Kogon sh.	1 091,4	101,1	287,1	100,1
<i>tumanlar</i>				
Buxoro	900,2	104,0	222,3	109,5
Vobkent	777,8	106,5	439,8	114,3
Jondor	1 009,4	102,0	416,0	97,2
Kogon	1 725,0	104,0	536,7	107,5
Olot	402,1	112,2	116,2	98,0
Peshko'	733,0	108,1	248,6	131,6
Romitan	1 562,6	102,0	193,0	118,4
Shofirkon	813,8	105,0	294,1	114,7
Qorako'l	1 196,5	102,6	527,4	119,2
Qorovulbozor	16 165,5	105,3	325,4	144,9
G'ijduvon	2 053,2	105,1	1 026,2	112,2

1) Hududlar bo'yicha taqsimlanmagan ma'lumotlarni qo'shgan holda

Buxoro viloyatining ijtimoiy-iqtisodiy holati

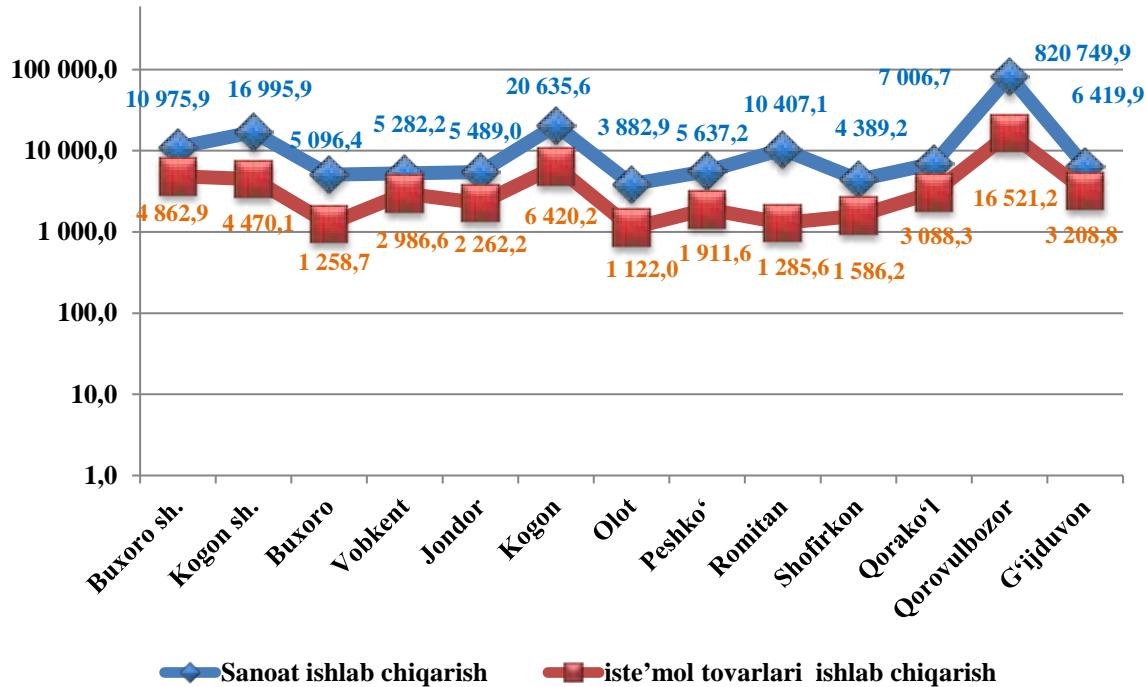
**Hududlar bo'yicha jami iste'mol tovarlarining ishlab
chiqarish hajmidagi ulushi, foizda
(2023 yil yanvar-dekabr)**

2023 yil yanvar-dekabr oylarida shahar va tumanlarning jami iste'mol tovarlarining ishlab chiqarish hajmidagi ulushi eng ko'p Buxoro shahrida 23,4 foiz hamda G'ijduvon tumanida 16,9 foizni tashkil qildi.

Aholi jon boshiga sanoat mahsulotlari ishlab chiqarishning tabaqalanishi tahlili Qorovulbozor tumanida (820 749,9 ming. so'm) va Kogon tumanida (20 635,6 ming.so'm) o'rtacha viloyat darajasi ko'rsatkichidan (15 607,3 ming.so'm) ancha yuqoriligini ko'rsatmoqda.

**Hududlar bo‘yicha aholi jon boshiga sanoat mahsulotlari va iste’mol tovarlari ishlab
chiqarish hajmi, ming.so ‘mda
(2023 yil yanvar-dekabr)**

Hududlar kesimida aholi jon boshiga o‘rtacha sanoat mahsulotlari ishlab chiqarish hajmining yuqori o‘sish sur’atlari Olot (2022 yil yanvar-dekabr oylariga nisbatan 110,6 foizga), Peshku (106,3 foizga) va Vobkent tumanlarida (104,7 foizga) kuzatilgan bo‘lsada, faqatgina Buxoro (99,1 foizga) shahrida o‘sishning past sur’ati kuzatildi.

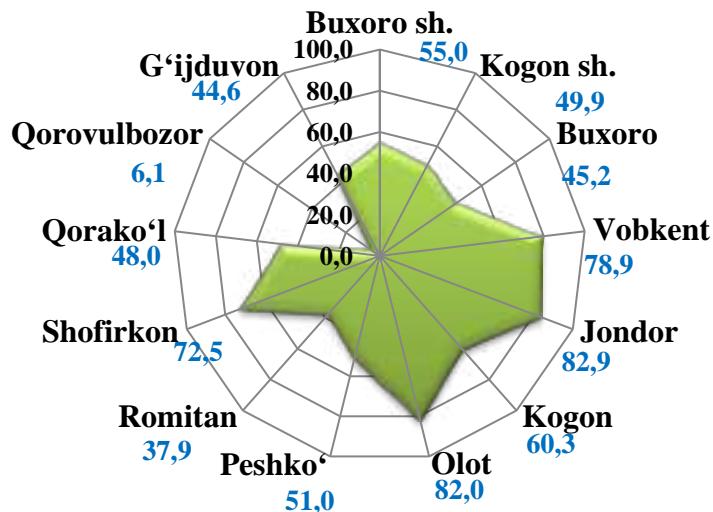
Sanoat ishlab chiqarishda kichik biznesning hissasi

Kichik tadbirdorlik subektlari sanoat ishlab chiqarishda keskin faollashgani natijasida ular tomonidan sanoat mahsulotlari ishlab chiqarish fizik hajmi indeksi o‘tgan yilning shu davriga nisbatan 92,5 foizga oshishini ta’minladi, o‘z navbatida kichik biznesning jami sanoat ishlab chiqarishidagi ulushi esa 30,2 foizni tashkil etmoqda.

Hududlar kesimida kichik biznesning sanoat mahsulotlari ishlab chiqarishdagi eng yuqori ulushi Jondor (jami sanoat mahsulotlari ishlab chiqarishdagi ulushi 82,9 foiz), Olot (82,0 foiz), Vobkent (78,9 foiz) va Shofirkon (72,5 foiz) tumanlarida kuzatildi. Shu bilan birga, eng kam ulush G’ijduvon (44,6 foiz), Romitan (37,9 foiz) hamda Qorovulbozor (6,1 foiz) tumanlari kuzatildi.

Buxoro viloyatining ijtimoiy-iqtisodiy holati

**Hududlar bo‘yicha kichik biznesning sanoat mahsulotlari
ishlab chiqarishdagi ulushi, foizda
(2023 yil yanvar-dekabr)**

Tayyor mahsulotlar, butlovchi qismlar va materiallar ishlab chiqarishni mahalliylashtirish Dasturining amalga oshirilishi

Viloyat sanoat mahsulotlari ishlab chiqarishining rivojlanishiga tayyor mahsulotlar, butlovchi qismlar va materiallar ishlab chiqarishni mahalliylashtirish Dasturining amalga oshirilishi ham o‘z ta’sirini ko‘rsatdi, mazkur dastur doirasida kiritilgan 132 ta loyiha bo‘yicha 4 910,8 mlrd.so‘mlik mahsulotlar ishlab chiqarilgan bo‘lib, yanvar-dekabr oylarida 53 979,1 ming AQSH dollari miqdorida mahalliylashtirilgan mahsulotlar eksport qilindi.

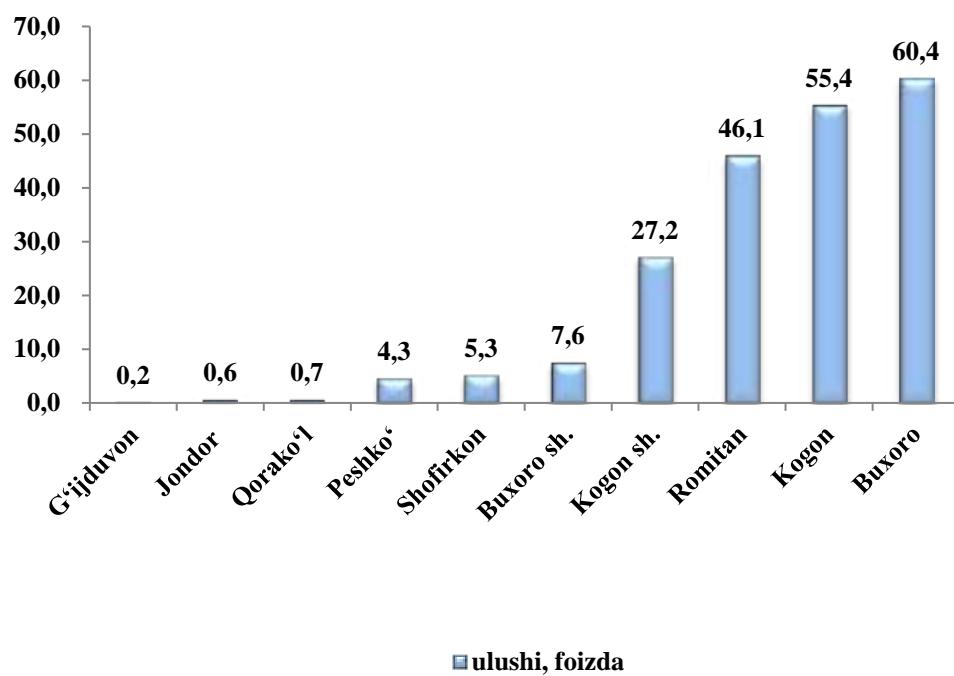
**Tayyor mahsulotlar, butlovchi qismlar va materiallar ishlab chiqarishni mahalliylashtirish dasturining asosiy ko‘rsatkichlari
(yanvar-dekabr)**

	<i>2022 yil</i>	<i>2023 yil</i>
Loyihalar soni, <i>birlik</i>	141	132
Korxonalar soni, <i>birlik</i>	130	121
Ishlab chiqarish hajmi, <i>mlrd. so‘m</i>	3 366,3	4 910,8
Eksportga qilingan mahalliylashtirilgan mahsulot hajmi, <i>mln. AQSH doll.</i>	32	54
Yaratilgan yangi ish o‘rinlari, <i>birlik</i>	1 518	274

**Chet el investitsiyalari ishtirokidagi korxonalar mahsulotlarining ishlab
chiqarilishi**

Hisobot davrida viloyatdagi xorijiy investitsiyalar ishtirokidagi korxonalar tomonidan 2 854,3 mlrd. so‘mlik mahsulot ishlab chiqarilgan. O‘tgan yilda qo‘shma korxonalarining umumiy ishlab chiqarishdagi ulushi 9,2 foizni tashkil etgan bo‘lsa, hisobot davrida bu ko‘rsatkich 9,0 foizni tashkil etgan holda o‘tgan yilning mos davriga nisbatan 0,2 bandga kamaygan.

**Chet el investitsiyalari ishtirokidagi korxonalar mahsulotlarining sanoatning
umumiy hajmidagi ulushi, foiz**

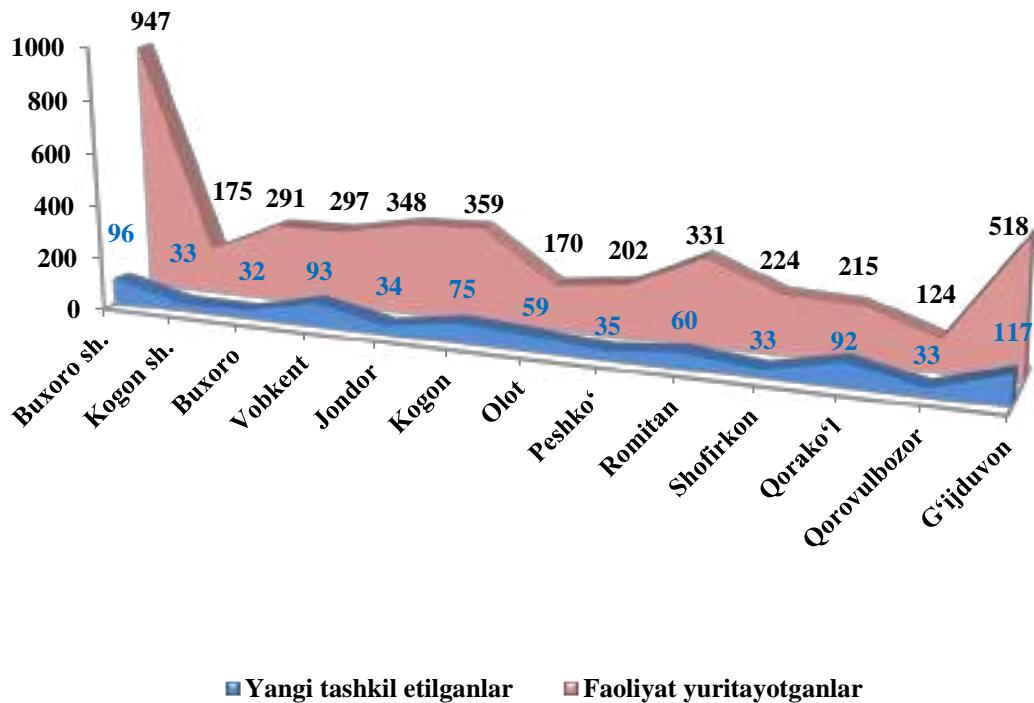

Faoliyat yuritayotgan va yangi tashkil etilgan sanoat korxonalari

Bugungi kunda viloyatda 4 201 ta sanoat korxonalari faoliyat ko‘rsatayotgan bo‘lib, ulardan Buxoro shahriga 947 tasi, G‘ijduvon tumaniga 518 tasi, Kogon tumaniga 359 tasi, Jondor tumaniga 348 tasi, Romitan tumaniga 331 tasi, Vobkent tumaniga 297 tasi, Buxoro tumaniga 291 tasi, Shofirkon tumaniga 224 tasi, Qorako‘l tumaniga 215 tasi, Peshko‘ tumaniga 202 tasi, Kogon shahriga 175 tasi, Olot tumaniga 170 tasi va Qorovulbozor tumaniga 124 tasi to‘g‘ri keladi.

Buxoro viloyatining ijtimoiy-iqtisodiy holati

Faoliyat yuritayotgan va yangi tashkil etilgan sanoat korxonalari soni, birlik (2023 yil yanvar-dekabr)

2023 yil yanvar-dekabr oylarida viloyatda 792 ta yangi sanoat korxonalari tashkil etilgan bo‘lib, ulardan G‘ijduvon tumaniga 14,8 foizi, Buxoro shahriga 12,1 foizi, Vobkent tumaniga 11,7 foizi, Qorako'l tumaniga 11,6 foizi, Kogon tumaniga 9,5 foizi, Romitan tumaniga 7,6 foizi, Olot tumaniga 7,4 foizi, Peshku tumaniga 4,4 foizi, Jondor tumaniga 4,3 foizi, Kogon shahriga 4,2 foizi, Qorovulbozor tumaniga 4,2 foizi, Shofirkon tumaniga 4,2 foizi, hamda Buxoro tumaniga 4,0 foizi to‘g‘ri keladi.

Statistik ko‘rsatkichlarga izohlar

Sanoat mahsuloti ishlab chiqarish hajmi – korxona tomonidan ishlab chiqarilgan tayyor mahsulotlar, yarim tayyor, chetga sotishga mo‘ljallangan, nosanoat bo‘linmalarga va kapital qurilishga mo‘ljallangan mahsulotlar hajmini o‘z ichiga oladi: ishlab chiqarilishi hisobot davrida tugallanmagan uzoq muddatli mahsulotlarni ishlab chiqarish bo‘yicha ishlar; sanoat tusidagi ishlar (xizmatlar).

Sanoat ishlab chiqarishida o‘zgarish indekslari – solishtirma davrlarda mahsulotlar (ishlar, xizmatlar) fizik hajmining o‘zgarishini tavsiflovchi nisbiy ko‘rsatkichdir.

Iste’mol mollari – asosan shaxsiy iste’mol yoki foyda olish bilan bog‘liq bo‘limgan boshqa maqsadlarda foydalanadigan sanoat mahsulotlari; iste’mol mollari ishlab chiqarish hajmi amaldagi narxlarda (QQS va aksizlar bundan mustasno) hisoblab chiqiladi.

Natura ko‘rinishida sanoat ishlab chiqarishi hajmi – boshqa korxonalarga jo‘natish uchun yoki ishlab chiqarishga mo‘ljallangan mahsulotlarni, shu jumladan, korxonaning sanoat ehtiyojlari uchun sarflangan mahsulotlarni o‘z ichiga oladi, ya’ni yalpi mahsulot.

Ishlab chiqarishni texnologik rivojlanish darajasiga ko‘ra guruhlash Yevrostat texnologik faoliyatining tasnifi asosida ishlab chiqilgan.

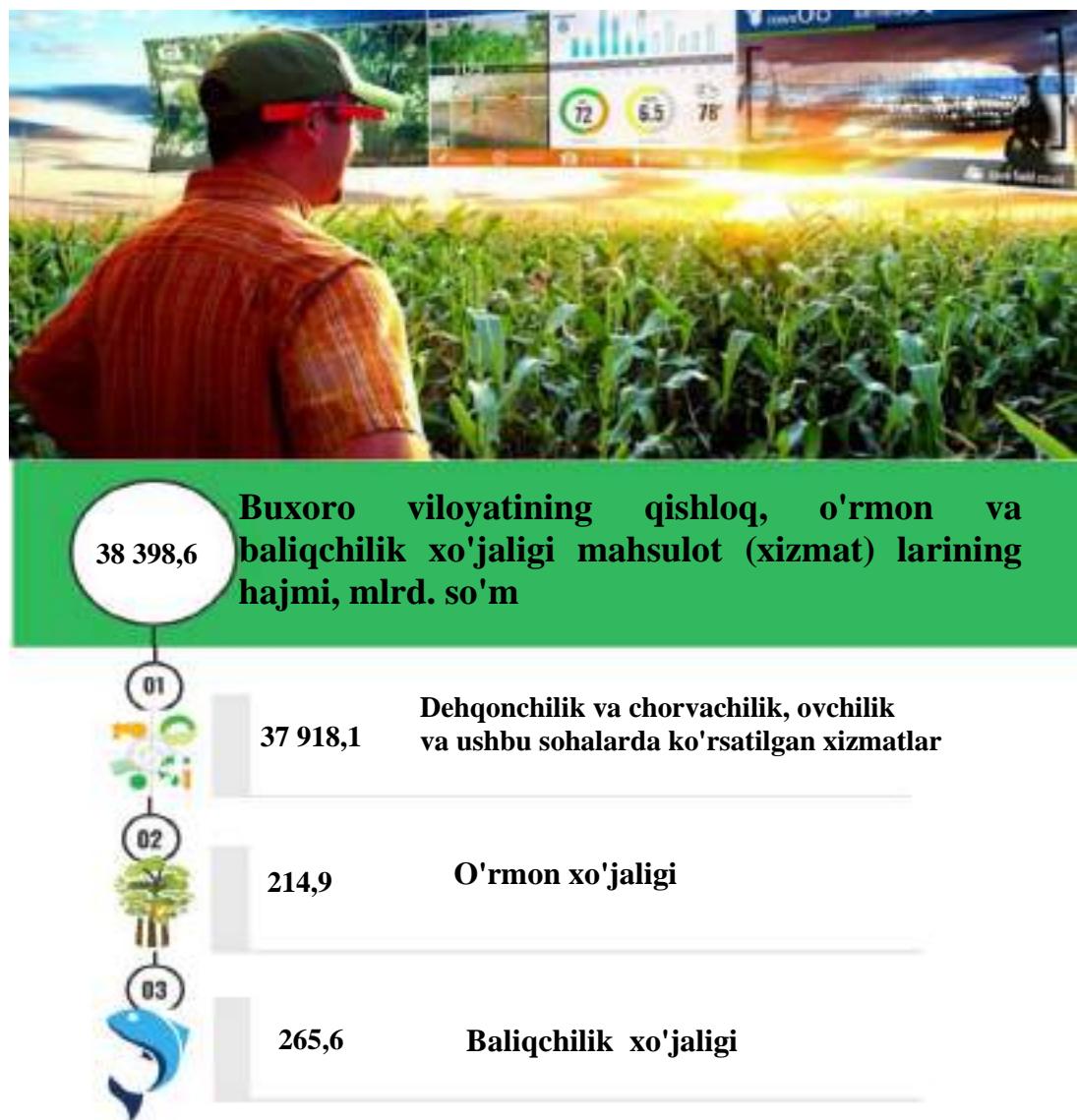
Mahalliylashtirish darjasasi – ishlab chiqarishda ishlatiladigan mahalliy materiallar, mehnat va intellektual resurslarning ulushini belgilaydi; mahalliylashtirish darjasini hisoblashda xarajatlar, soliq to‘lovlari va ishlab chiqarish jarayoniga bevosita aloqador bo‘limgan boshqa imtiyozlar hisobga olinmaydi.

Mahsulot sotish hajmi – savdo narxlarda keltiriladi (QQS va aksiyalar bundan mustasno).

Milliy valyutada eksport qilinadigan mahsulotlarning qiymati – O‘zbekiston Respublikasi Markaziy bankining kursi bo‘yicha hisob-kitob qilgan holda to‘ldiriladi.

III. QISHLOQ, O'RMON VA BALIQCHILIK XO'JALIGI

Dastlabki ma'lumotlarga ko'ra, viloyatda 2023 yil yanvar-dekabr oylarida qishloq, o'rmon va baliqchilik xo'jaligi mahsulot (xizmatlar)larining umumiyligi hajmi 38 398,6 mlrd.so'mni yoki 2022 yilning mos davriga nisbatan 104,0 foizni, shu jumladan yalpi dehqonchilik mahsulotlari hajmi 18 175,7 mlrd.so'mni (104,6 foiz), yalpi chorvachilik mahsulotlari hajmi 19 174,3 mlrd.so'mni (102,9 foiz), qishloq xo'jaligida ko'rsatilgan xizmatlar hajmi 565,9 mlrd. so'mni (117,0 foiz), baliqchilik xo'jaliklarida 265,6 mlrd. so'mni (109,4 foiz), ovchilik xo'jaligida 2,2 mlrd.so'mni (94,9 foiz), o'rmonchilik xo'jaliklarida 214,9 mlrd.so'mni (102,4 foiz) tashkil qildi.

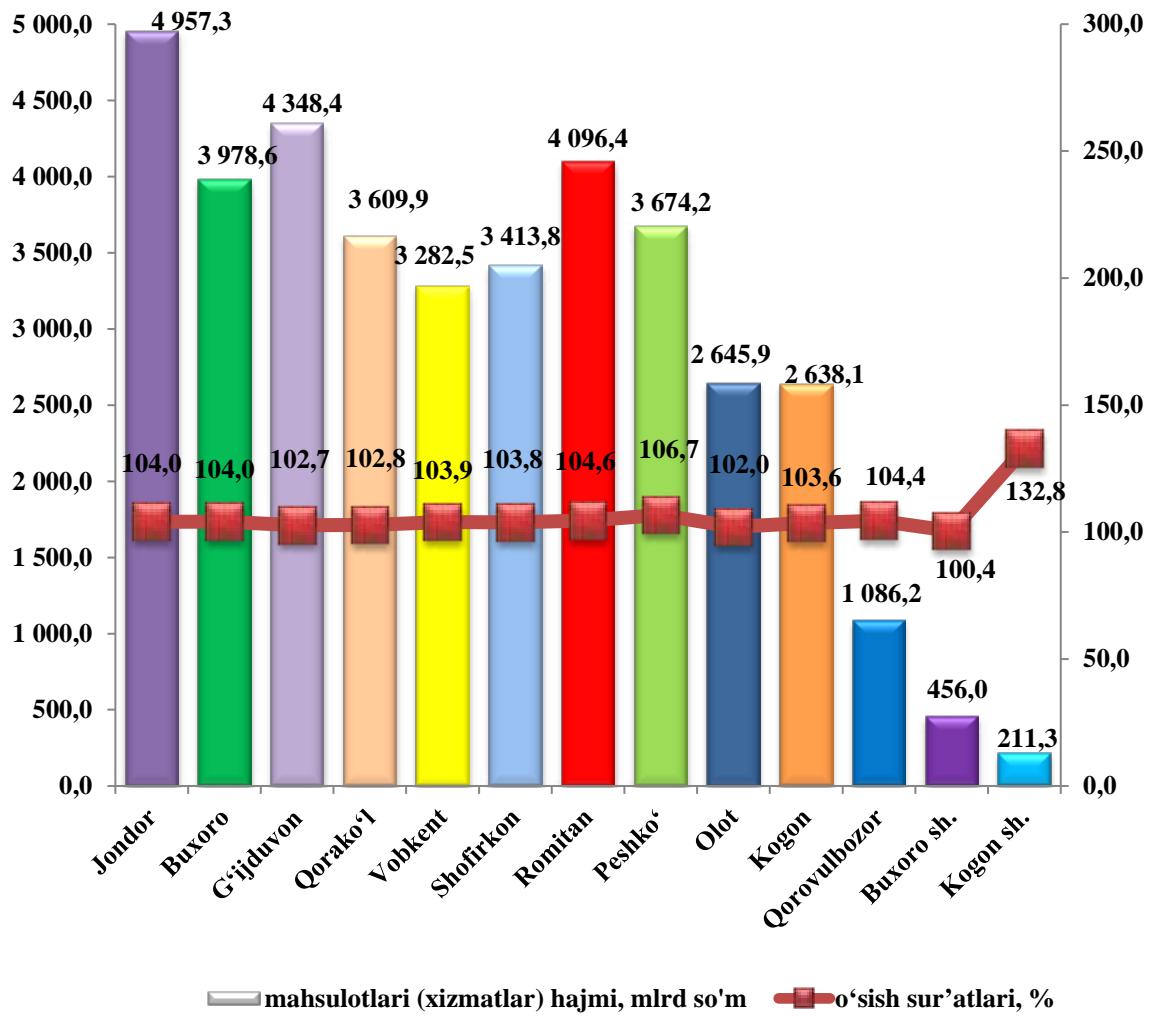
*Buxoro viloyatining
ijtimoiy-iqtisodiy holati*

**Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi mahsulot (xizmatlar)
hajmining taqsimlanishi, foizda
(2023 yil yanvar-dekabr)**

	<i>Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi mahsulotlar hajmi</i>		<i>Aholi jon boshiga, (ming so‘m)</i>
	<i>mldr. so‘m</i>	<i>2022 yil yanvar-dekabr oylariga nisbatan, o‘sish sur’ati % da</i>	
Buxoro viloyati	38 398,6	104,0	18 944,7
Buxoro sh.	456,0	100,4	1 562,4
Kogon sh.	211,3	132,8	3 290,1
<i>tumanlar</i>			
Buxoro	3 978,6	104,0	22 524,6
Vobkent	3 282,5	103,9	22 290,4
Jondor	4 957,3	104,0	26 957,0
Kogon	2 638,1	103,6	31 559,0
Olot	2 645,9	102,0	25 552,1
Peshko‘	3 674,2	106,7	28 254,2
Romitan	4 096,4	104,6	27 282,6
Shofirkon	3 413,8	103,8	18 412,8
Qorako‘l	3 609,9	102,8	21 140,1
Qorovulbozor	1 086,2	104,4	55 147,0
G‘ijduvon	4 348,4	102,7	13 596,8

Buxoro viloyatining ijtimoiy-iqtisodiy holati

**2023 yil yanvar-dekabr oylarida qishloq, o'rmon va baliqchilik xo'jaligi
mahsulotlari (xizmatlar)ning hajmi va o'sish sur'atlari**

Xususan, yuqori o'sish sur'atlari Peshko' (106,7 foiz), Romitan (104,6 foiz), Qorovulbozor (104,4 foiz) va Jondor (104,0 foiz) tumanlarida kuzatildi. Olot tumanida (102,0 foiz) va Buxoro shahrida (100,4 foiz) esa aksincha past sur'atlari kuzatildi.

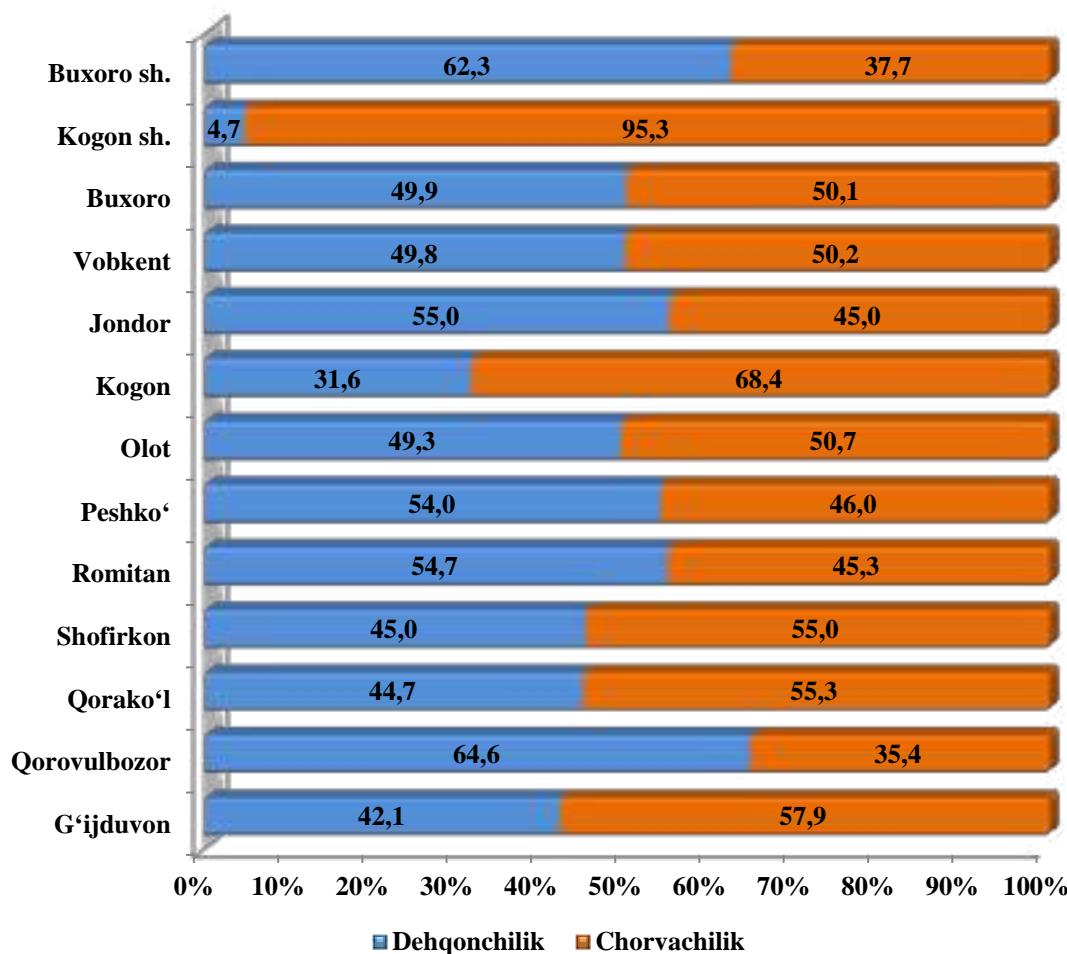
Qishloq xo'jaligi mahsulotlari

2023 yil yanvar-dekabr oylarida ishlab chiqarilgan qishloq xo'jaligi mahsulotlari hajmining o'sishi 2022 yil mos davriga nisbatan 103,8 foizni, shu jumladan dehqonchilik mahsulotlari 104,6 foizni va chorvachilik mahsulotlari 102,9 foizni tashkil qildi.

**Qishloq xo‘jaligi mahsulotlari ishlab chiqarish hajmida dehqonchilik va
chorvachilikning ulushi, foizda**

**Ishlab chiqarilgan qishloq xo‘jaligi mahsulotlari
hajmining hududlar kesimida taqsimlanishi, foizda**

Buxoro viloyatining ijtimoiy-iqtisodiy holati

2023 yil yanvar-dekabr oylarida 37 350,0 mlrd. so‘mga teng bo‘lgan qishloq xo‘jaligi mahsulotlari ishlab chiqarildi va ushbu hajmning 18 175,7 mlrd. so‘mga teng qismi yoki 48,7 foizi dehqonchilik, 19 174,3 mlrd. so‘mga teng qismi yoki 51,3 foizi chorvachilik sohasiga to‘g‘ri keladi.

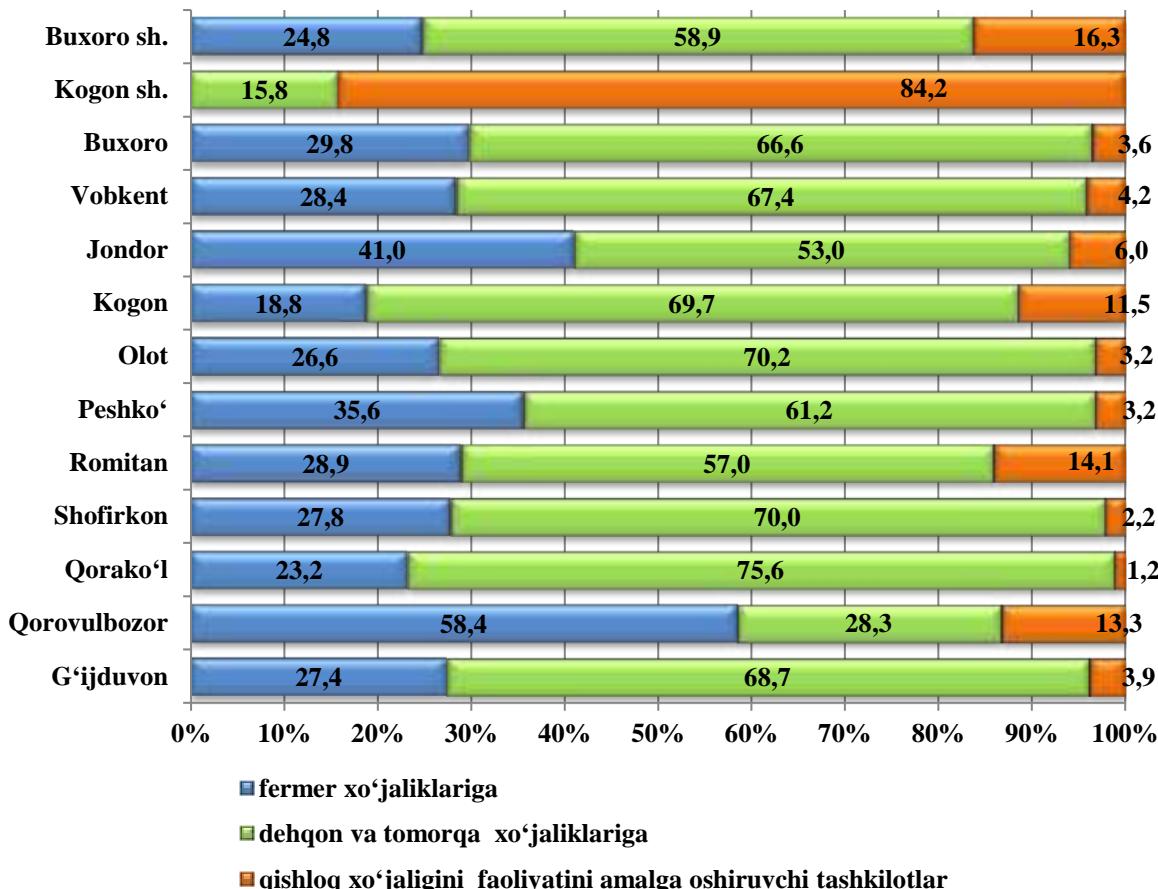
2023 yil yanvar-dekabr oylarida ishlab chiqarilgan dehqonchilik va chorvachilik mahsulotlari umumiy hajmining hududlar kesimida taqsimlanishi tahlil qilinganda Qorovulbozor, Jondor tumanlarida va Buxoro shahrida asosan dehqonchilik sohasining ancha rivojlanganligini ko‘rsatdi. Ushbu tumanlarda jami qishloq xo‘jaligi mahsulotlari hajmining 64,6-55,0 foizini dehqonchilik mahsulotlari tashkil etadi. Shuningdek, Kogon, G‘ijduvon, Qorako‘l, Shofirkon tumanlarida asosan chorvachilik sohasining ancha rivojlanganligini kuzatish mumkin. Ushbu hududlarda jami qishloq xo‘jaligi mahsulotlari hajmining 68,4-55,0 foizini chorvachilik mahsulotlari tashkil etadi.

Ishlab chiqarilgan qishloq xo‘jaligi mahsulotlarining xo‘jaliklar toifalari bo‘yicha taqsimlanishi, foiz

Xo‘jaliklar toifalari bo‘yicha tahlillar, qishloq xo‘jaligi mahsulotlari umumiy hajmining 63,8 foizi dehqon va tomorqa xo‘jaliklariga, 30,1 foizi fermer xo‘jaliklariga, 6,1 foizi qishloq xo‘jaligini amalga oshiruvchi tashkilotlarga to‘g‘ri kelishini ko‘rsatmoqda.

**Ishlab chiqarilgan qishloq xo‘jaligi mahsulotlarining xo‘jaliklar toifalari
bo‘yicha taqsimlanishi hududlar kesimida, foizda**

Qishloq xo‘jaligi yalpi mahsulotining ulushi xo‘jaliklar toifalari bo‘yicha taqsimlanishi tuman va shaharlar kesimida tahlil qilinganda, eng yuqori ko‘rsatkichlar barcha tuman va shaharlarda dehqon va tomorqa xo‘jaliklari hissasiga to‘g‘ri kelishi kuzatildi.

2023 yil yanvar-dekabr oylari yakunlariga ko‘ra fermer xo‘jaliklarining qishloq xo‘jaligi yalpi mahsuloti tarkibidagi ulushi bo‘yicha eng yuqori ko‘rsatkich Qorovulbozor (58,4 foizi), dehqon va tomorqa xo‘jaliklarining eng yuqori ulushi Qorako‘l (75,6 foizi) tumanlari va qishloq xo‘jaligi faoliyatini amalga oshiruvchi tashkilotlarning eng yuqori ulushi Buxoro (16,3 foizi) shahrida qayd etildi.

Buxoro viloyatining ijtimoiy-iqtisodiy holati

Fermer xo‘jaliklarining qishloq xo‘jaligi yalpi mahsuloti tarkibidagi ulushi bo‘yicha eng kam ko‘rsatkich esa Kogon (18,8 foizi), dehqon va tomorqa xo‘jaliklarining eng kam ulushi Qorovulbozor (28,3 foizi) hamda qishloq xo‘jaligi faoliyatini amalga oshiruvchi tashkilotlarning eng kam ulushi Qorako‘l (1,2 foizi) tumanlarida qayd etildi.

Dehqonchilik

2023 yilning yanvar-dekabr oylarida ishlab chiqarilgan dehqonchilik mahsulotlarning hajmi 18 175,7 mldr.so‘mni yoki 2022 yilning mos davriga nisbatan 104,6 foizni tashkil etdi. Ishlab chiqarilgan qishloq xo‘jaligi mahsulotlarining umumiy hajmida dehqonchilik mahsulotlarining ulushi 48,7 foizni tashkil kildi.

Viloyatda 2024 yil 1 yanvar holatida 372,6 ming tonna paxta yetishtirilib, shartnomaviy rejaning 102,9 foizi bajaridi.

Viloyatda 2024 yil 1 yanvar holatida davlat xirmoniga 79,3 ming tonna g‘alla topshirildi. Shartnomaviy reja 105,8 foizga uddalandi. Bundan tashqari kelgusi yil hosili uchun 19,5 ming tonna urug‘lik don ham tayyorlandi.

Dehqonchilik mahsulotlari ishlab chiqarishda dehqon va tomorqa xo‘jaliklarining salmog‘i yuqori bo‘lmoqda, jumladan jami yetishtirilgan kartoshkaning 77,9 foizi, sabzavotning 61,0 foizi, poliz mahsulotlarining 53,0 foizi, uzumning 54,1 foizi va mevaning 42,4 foizi ular hissasiga to‘g‘ri keldi.

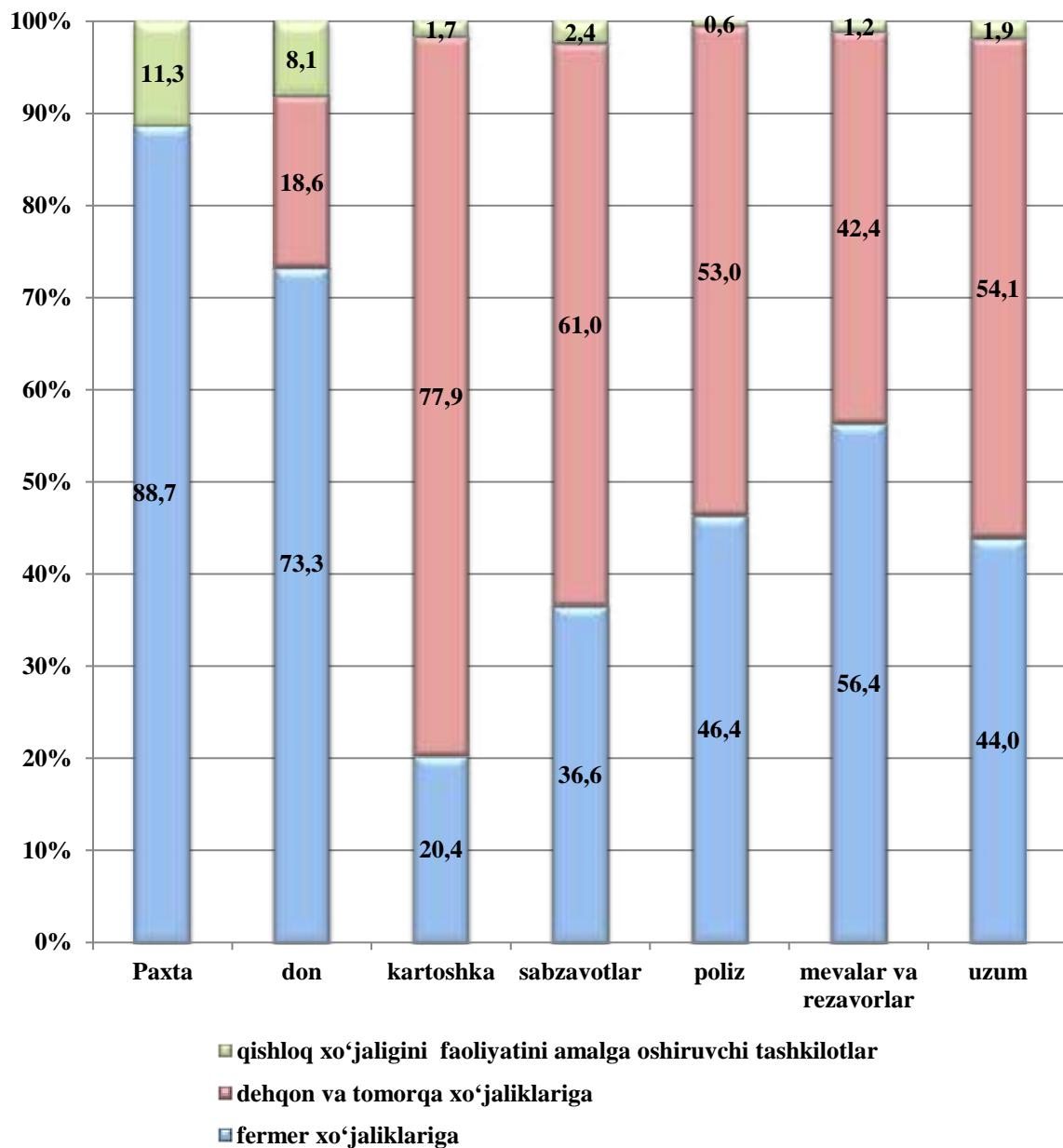
Hosilni yig‘ib olish

2023 yilning yanvar-dekabr oylarida jami don 654 004 tonna (2022 yil shu davriga nisbatan 5,5 foizga ko‘p), shu jumladan, boshoqli don 485 006 tonna, shundan bug‘doy 481 765 tonna o‘rib olindi.

Kartoshka 257 226 tonna (2,3 foizga ko‘p), sabzavot 914 621 tonna (2,8 foizga ko‘p), poliz 203 324 tonna (2,5 foizga ko‘p), meva 303 418 tonna (3,9 foizga ko‘p), uzum 221 413 tonna (2,1 foizga ko‘p) yig‘ib olindi.

**Asosiy turdagи dehqonchilik mahsulotlarini
ishlab chiqarishda xo‘jalik toifalarining ulushi, % hisobida**

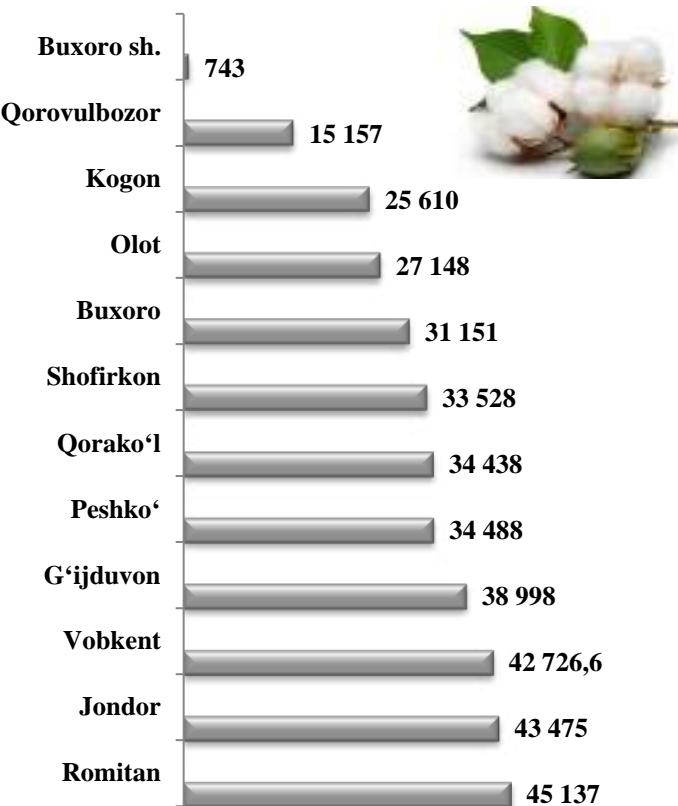
*Buxoro viloyatining
ijtimoiy-iqtisodiy holati*

**2023 yilning yanvar-dekabr oylarida xo‘jalik toifalari bo‘yicha asosiy
turdagi dehqonchilik mahsulotlarini ishlab chiqarish**

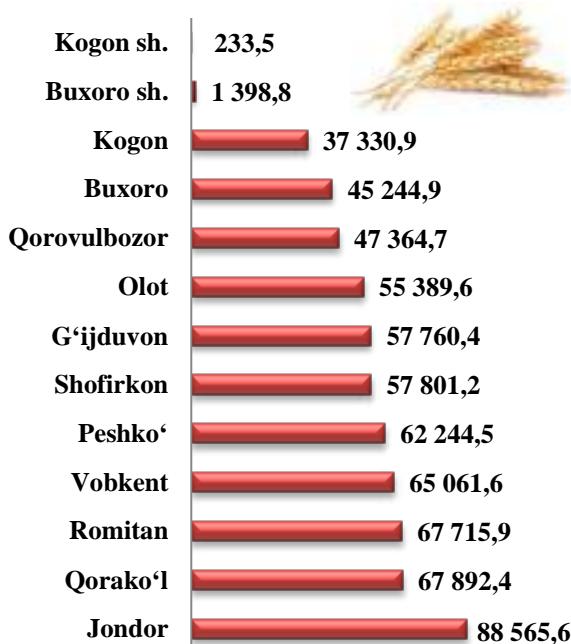
	<i>Fermer xo‘jaliklari</i>		<i>Dehqon va tomorqa xo‘jaliklari</i>		<i>Qishloq xo‘jaligi faoliyatini amalga oshiruvchi tashkilotlar</i>	
	<i>ming tonna</i>	<i>o‘sish sur’ati, foizda</i>	<i>ming tonna</i>	<i>o‘sish sur’ati, foizda</i>	<i>ming tonna</i>	<i>o‘sish sur’ati, foizda</i>
Paxta	330,5	106,6	-	-	42,1	85,6
Don	479,2	102,9	121,7	114,7	53,1	109,9
Kartoshka	52,6	108,5	200,3	100,9	4,3	100,3
Sabzavotlar	335,2	103,8	558,1	102,6	21,3	94,9
Poliz	94,4	105,3	107,8	100,0	1,1	132,5
Mevalar va rezavorlar	171,1	105,2	128,5	102,4	3,8	101,0
Uzum	97,3	104,5	119,8	100,3	4,3	100,8

**2023 yil yanvar-dekabr oylarida shahar va tumanlar kesimida asosiy
turdagi dehqonchilik mahsulotlarini ishlab chiqarish**

Paxta (tonna)

Don (tonna)

Kartoshka (tonna)

Sabzavotlar (tonna)

Poliz (tonna)

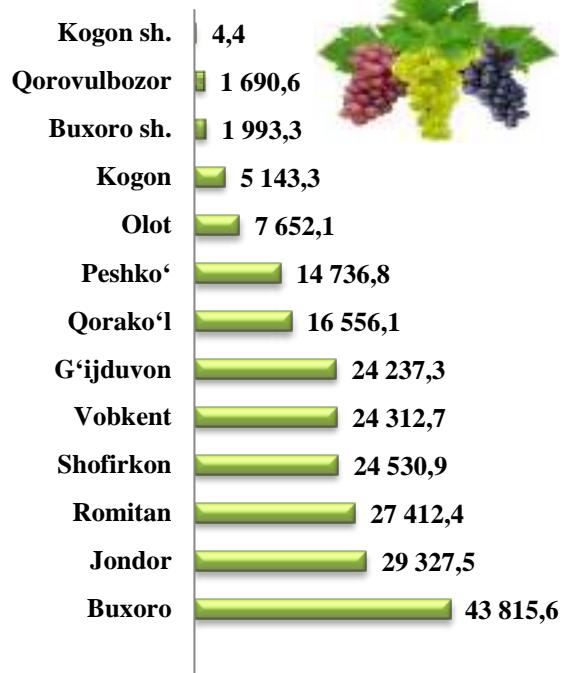

Buxoro viloyatining ijtimoiy-iqtisodiy holati

Mevalar va rezavorlar (tonna)

Kogon sh.	100,2	
Qorovulbozor	4 156,1	
Buxoro sh.	4 394,6	
Kogon	9 654,6	
Olot	10 912,3	
Qorako'l	21 778,8	
Shofirkon	24 992,6	
G'ijduvon	26 952,4	
Vobkent	29 421,6	
Romitan	29 842,6	
Peshko'	30 695,7	
Buxoro	39 220,1	
Jondor	71 296,4	

Uzum (tonna)

Chorvachilik

2023 yil yanvar - dekabr oylarida chorvachilik mahsulotlari ishlab chiqarish hajmi 19 174,3 mlrd.so'mni yoki 2022 yilning mos davriga nisbatan 102,9 foizni tashkil qildi. Ishlab chiqarilgan qishloq xo'jaligi mahsulotlarining umumiyligi hajmida chorvachilik mahsulotlarining ulushi 51,3 foizni tashkil etdi.

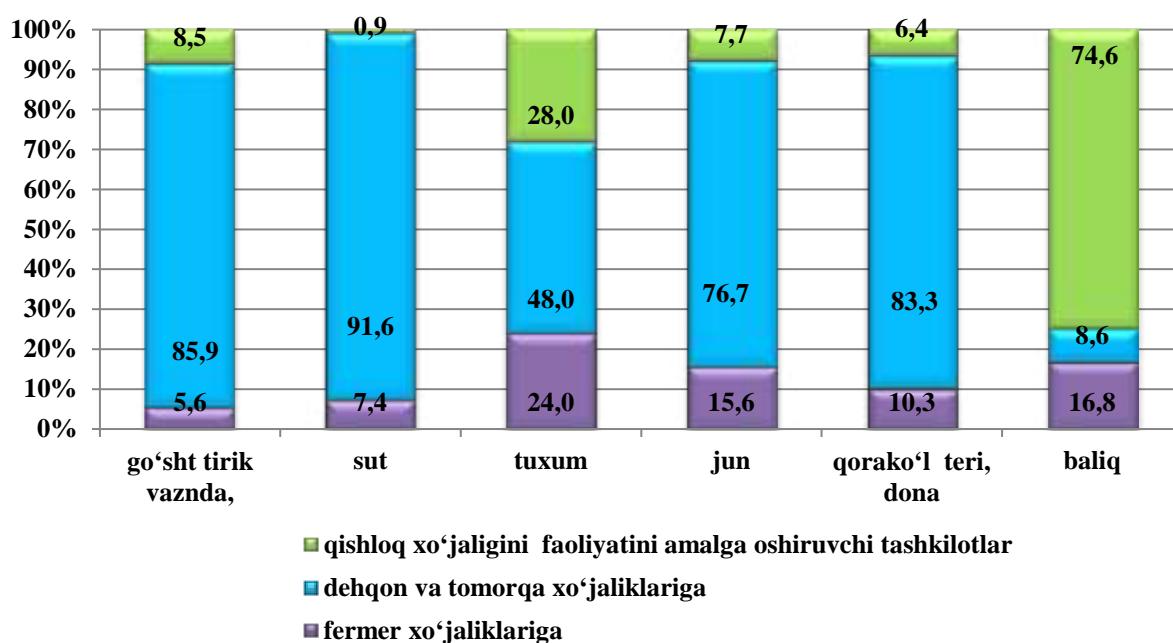
2023 yil yanvar-dekabr oylarida barcha toifadagi xo'jaliklar tomonidan tirik vaznda 297 857 tonna go'sht (2022 yil yanvar - dekabrga nisbatan 3,9 foizga ko'p), 1 088,9 ming tonna sut (3,5 foizga ko'p), 541,9 mln.dona tuxum (4,3 foizga ko'p), 4 217 tonna jun (2,1 foizga ko'p), 580,6 ming dona qorako'l teri (o'tgan yilga nisbatan 2,6 foizga ko'p) ishlab chiqarildi.

2023 yil yanvar-dekabr oylarida xo‘jaliklar toifalari bo‘yicha
asosiy turdag'i chorvachilik mahsulotlarini ishlab chiqarish

	Barcha toifadagi xo‘jaliklar		shu jumladan:					
			fermer xo‘jaliklari		dehqon va tomorqa xo‘jaliklari		qishloq xo‘jaligi faoliyatini amalgा oshiruvchi tashkilotlar	
	miq- dori	o‘sish sur’ati, foiz	miq- dori	o‘sish sur’ati, foiz	miq- dori	o‘sish sur’ati, foiz	miq- dori	o‘sish sur’ati, foiz
Go‘sht tirik vaznda, <i>tonna</i>	297 857	103,9	16 807	109,4	255 800	101,0	25 250	139,7
Sut, <i>tonna</i>	1088895	103,5	80 869	106,8	996 887	103,1	11 139	116,0
Tuxum, <i>ming dona</i>	541 858	104,3	130 065	137,5	260 123	102,6	151 670	88,5
Jun, <i>tonna</i>	4 217	102,1	656	107,0	3 233	100,1	328	114,7
Qorako‘l teri dona	580 602	102,6	60 036	117,6	483 694	100,2	36 872	114,5

Chorvachilik mahsulotlari ishlab chiqarish ko‘rsatkichlarini xo‘jaliklar toifalari bo‘yicha taxlil qilar ekanmiz, tirik vaznda go‘shtning umumiy hajmidan 85,9 foizi dehqon va tomorqa xo‘jaliklari hissasiga to‘g‘ri kelishini qayd etish lozim, shuningdek sutning 91,6 foizi, tuxumning 48,0 foizi, junning 76,7 foizi, qorako‘l terining 83,3 foizi ham dehqon va tomorqa xo‘jaliklari hissasiga to‘g‘ri keladi.

**Asosiy turdag'i chorvachilik mahsulotlarini
ishlab chiqarishda xo‘jalik toifalarining ulushi**

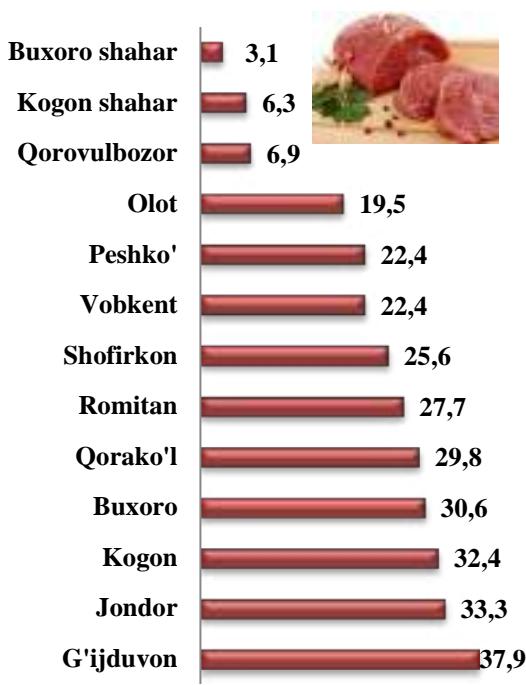
*Buxoro viloyatining
ijtimoiy-iqtisodiy holati*

**2024 yil 1 yanvar holatiga xo‘jaliklar toifalari bo‘yicha
chorva mollari va parrandalar bosh soni**

	<i>Barcha toifadagi xo‘jaliklar</i>	<i>shu jumladan:</i>							
		<i>fermer xo‘jaliklari</i>		<i>dehqon va tomorqa xo‘jaliklari</i>		<i>Qishloq xo‘jaligi faoliyatini amalga oshiruvchi tashkilotlar</i>			
		<i>ming bosh</i>	<i>o‘sish sur’ati, foiz</i>	<i>ming bosh</i>	<i>o‘sish sur’ati, foiz</i>	<i>ming bosh</i>	<i>o‘sish sur’ati, foiz</i>	<i>ming bosh</i>	<i>o‘sish sur’ati, foiz</i>
Yirik shoxli qoramollar	1 364,1	102,7	117,4	110,1	1 222,9	101,9	23,8	110,7	
<i>shu shumladan sigirlar</i>	446,4	102,7	41,6	109,8	397,5	101,9	7,3	110,6	
Qo‘y va echkilar	2 501,9	103,5	465,5	112,1	1 838,2	101,5	198,2	104,4	
Parrandalar	7 830,0	108,0	2 237,0	126,4	2 464,4	100,5	3 128,6	103,2	

**Ishlab chiqarilgan asosiy turdag'i chorvachilik va baliqchilik mahsulotlarini hududlar
kesimida taqsimlanishi**

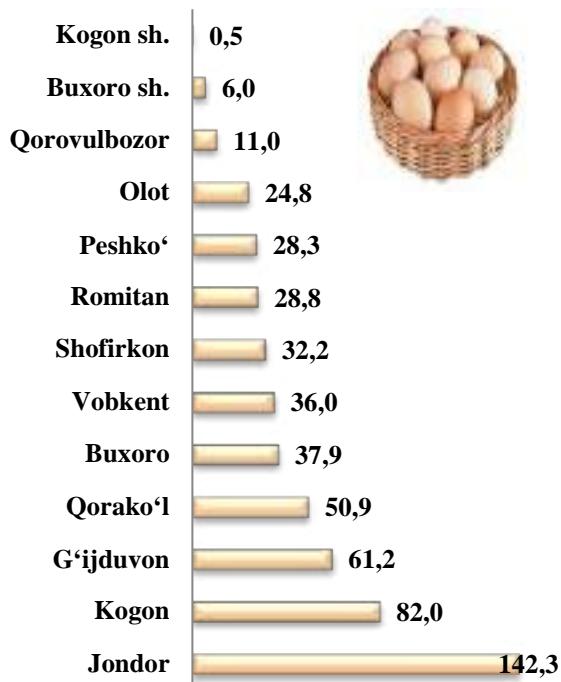
Go‘sht (ming t.)

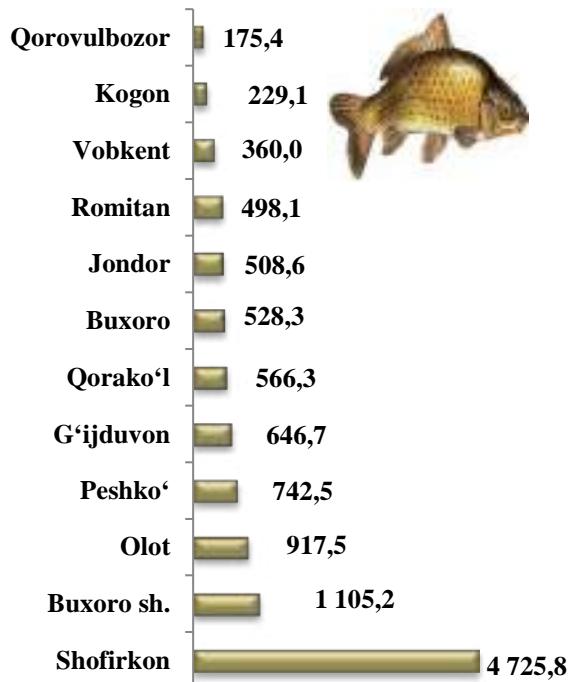
Sut (ming t.)

Tuxum (mln.dona)

Ovlangan baliq (tonna)

2024 yil 1 yanvar holatiga chorva mollari va parrandalar bosh soni

	<i>ming bosh</i>	<i>o'sish sur'ati, foiz</i>
Yirik shoxli qoramol	1 364,1	102,7
<i>shu jumladan:</i>		
Fermer xo'jaliklari	117,4	110,1
Dehqon va tomorqa xo'jaliklari	1 222,9	101,9
Qishloq xo'jaligi faoliyatini amalga oshiruvchi tashkilotlar	23,8	110,7
shundan sigirlar	446,4	102,7
<i>shu jumladan:</i>		
Fermer xo'jaliklari	41,6	109,8
Dehqon va tomorqa xo'jaliklari	397,5	101,9
Qishloq xo'jaligi faoliyatini amalga oshiruvchi tashkilotlar	7,3	110,6
Qo'y va echkilari	2 501,9	103,5
<i>shu jumladan:</i>		
Fermer xo'jaliklari	465,5	112,1
Dehqon va tomorqa xo'jaliklari	1 838,2	101,5
Qishloq xo'jaligi faoliyatini amalga oshiruvchi tashkilotlar	198,2	104,4
Otlar (bosh)	7 923	109,5

*Buxoro viloyatining
ijtimoiy-iqtisodiy holati*

	<i>ming bosh</i>	<i>o'sish sur'ati, foiz</i>
<i>shu jumladan:</i>		
Fermer xo'jaliklari	3 615	112,5
Dehqon va tomorqa xo'jaliklari	2 813	102,6
Qishloq xo'jaligi faoliyatini amalga oshiruvchi tashkilotlar	1 495	116,8
Parrandalar	7 830,0	108,0
<i>shu jumladan:</i>		
Fermer xo'jaliklari	2 237,0	126,4
Dehqon va tomorqa xo'jaliklari	2 464,4	100,5
Qishloq xo'jaligi faoliyatini amalga oshiruvchi tashkilotlar	3 128,6	103,2

2023 yil yanvar-dekabr oylarida ishlab chiqarilgan chorvachilik mahsulotlari

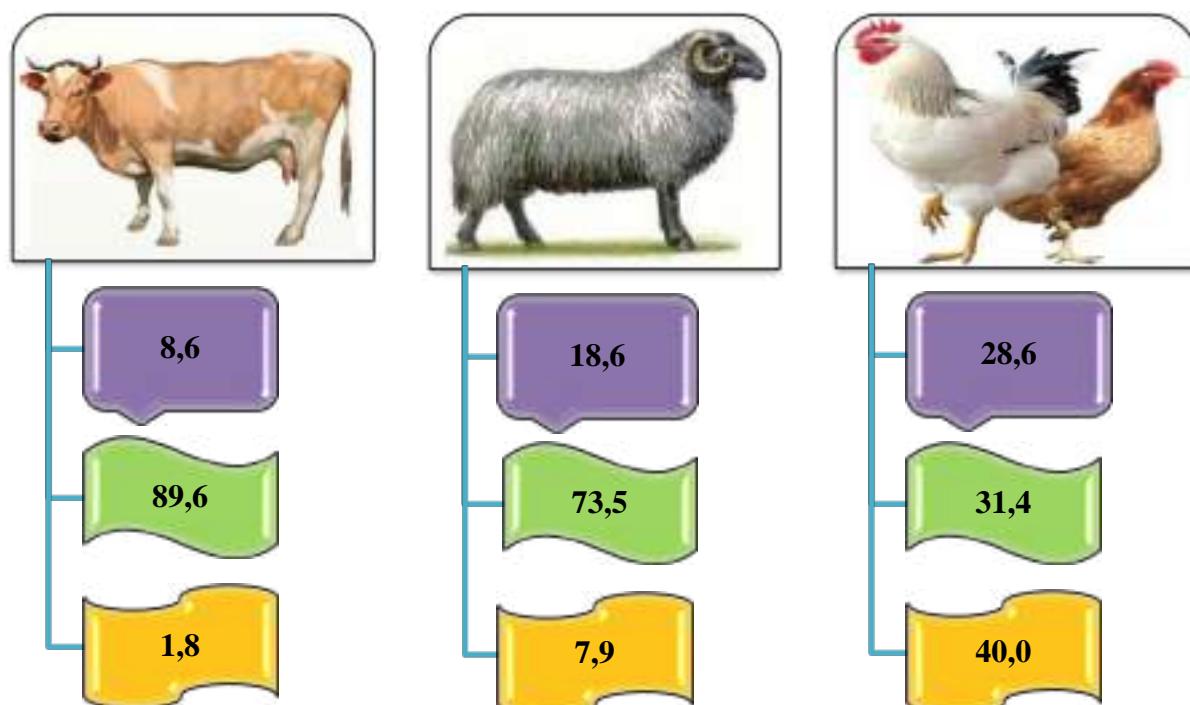
	<i>Miqdori</i>	<i>o'sish sur'ati, foiz</i>
Go'sht (tirik vaznda), ming tn.	297,9	103,9
<i>shu jumladan:</i>		
Fermer xo'jaliklari	16,8	109,4
Dehqon va tomorqa xo'jaliklari	255,8	101,0
Qishloq xo'jaligi faoliyatini amalga oshiruvchi tashkilotlar	25,3	139,7
Sut, ming tn.	1 088,9	103,5
<i>shu jumladan:</i>		
Fermer xo'jaliklari	80,9	106,8
Dehqon va tomorqa xo'jaliklari	996,9	103,1
Qishloq xo'jaligi faoliyatini amalga oshiruvchi tashkilotlar	11,1	116,0
Tuxum, mln. dona	541,9	104,3
<i>shu jumladan:</i>		
Fermer xo'jaliklari	130,1	137,5
Dehqon va tomorqa xo'jaliklari	260,1	102,6
Qishloq xo'jaligi faoliyatini amalga oshiruvchi tashkilotlar	151,7	88,5

Qishloq, o'rmon va baliqchilik xo'jaligi

Yirik shoxli qoramollar va parrandalar bosh soni

2024 yil 1 yanvar holatiga yirik shoxli qoramollarning umumiy bosh soni 1 364,1 ming boshni, shu jumladan sigirlar 446,4 ming boshni, qo'y va echkilar 2 501,9 ming boshni, ot 7 923 boshni, parrandalar 7 830,0 ming boshni tashkil etdi. 2022 yilning mos davri bilan solishtirilganda barcha toifadagi xo'jaliklarda yirik shoxli qoramollar bosh soni 35,9 ming boshga (2,7 foizga), shu jumladan sigirlar 11,7 ming boshga (2,7 foizga), qo'y va echkilar 85,4 ming boshga (3,5 foizga), otlar 689 boshga (9,5 foizga), parrandalar 577,2 ming boshga (8,0 foizga) ko'paydi.

Xo'jalik toifalarining chorva mollari va parrandalar bosh sonidagi ulushi, foizda

Fermer xo'jaliklari

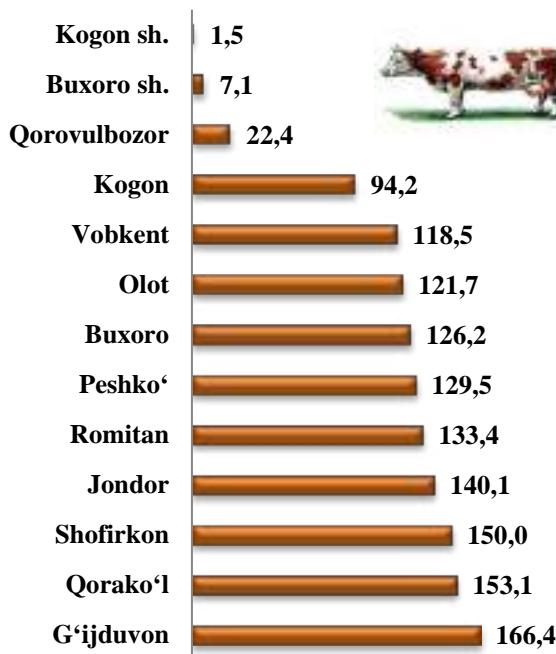
Dehqon va tomorqa xo'jaliklari

Qishloq xo'jaligi faoliyatini amalga oshiruvchi tashkilotlar

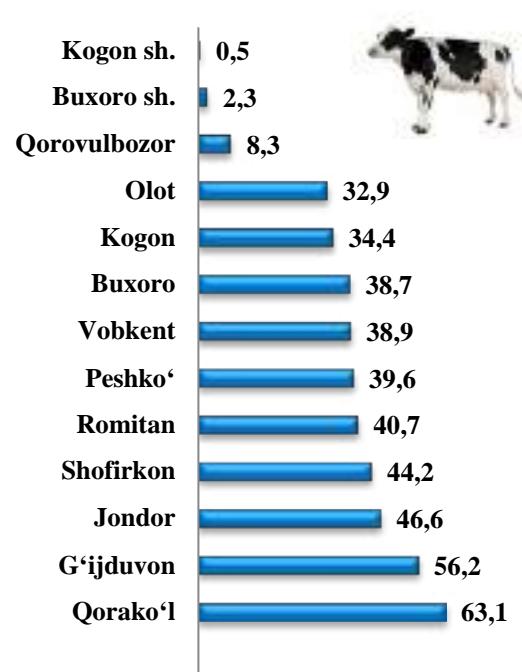
2024 yil 1 yanvar holatiga yirik shoxli qoramollar bosh soni to‘g‘risidagi ma’lumotlarni xo‘jalik toifalari bo‘yicha tahlil qilar ekanmiz, yirik shoxli qoramollar 8,6 foizi fermer xo‘jaliklariga 89,6 foizi dehqon va tomorqa xo‘jaliklariga, 1,8 foizi qishloq xo‘jaligi faoliyatini amalga oshiruvchi tashkilotlarga to‘g‘ri kelishini qayd etib o‘tish lozim, shunga mos ravishda qo‘y va echkilarning umumiyligini sonidan 18,6 foizi fermer xo‘jaliklariga, 73,5 foizi dehqon va tomorqa xo‘jaliklariga, 7,9 foizi qishloq xo‘jaligi faoliyatini amalga oshiruvchi tashkilotlarga to‘g‘ri keladi, shuningdek parrandalar umumiyligini sonidan 28,6 foizi fermer xo‘jaliklariga, 31,4 foizi dehqon va tomorqa xo‘jaliklariga, 40,0 foizi qishloq xo‘jaligi faoliyatini amalga oshiruvchi tashkilotlarga to‘g‘ri keladi.

**2024 yil 1 yanvar xolatiga shahar va tumanlar kesimida
chorva mollari va parrandalar bosh soni**

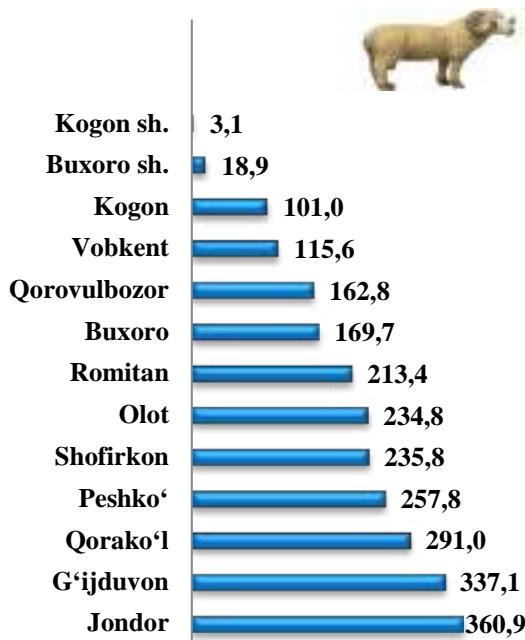
Yirik shoxli qoramollar (ming bosh)

shu jumladan: sigirlar (ming bosh)

Qo‘ylar va echkilar (ming bosh)

Parrandalar (ming bosh)

Fermer xo‘jaliklari. 2023 yil yanvar-dekabr oylarida fermer xo‘jaliklari tomonidan ishlab chiqarilgan qishloq xo‘jaligi mahsulotlari hajmi 11 250,7 mlrd. so‘mni tashkil qildi. Qishloq xo‘jaligi mahsulotlari umumiy hajmida fermer xo‘jaliklarining ulushi 30,1 foizni tashkil etdi.

2024 yil 1 yanvar holatida fermer xo‘jaliklarida 117,4 ming bosh yirik shoxli qoramol, shu jumladan 41,6 ming bosh sigir, 465,5 ming bosh qo‘y va echkilar, 2 237,0 ming bosh parrandalar mavjud bo‘lib, 2023 yil 1 yanvar holatiga nisbatan yirik shoxli qoramollar soni 10,1 foizga ko‘p, qo‘y va echkilar 12,1 foizga, parrandalar 26,4 foizga ko‘paygan.

2023 yil yanvar-dekabr oylarida fermer xo‘jaliklari tomonidan ishlab chiqarilgan asosiy turdag'i qishloq xo‘jalik mahsulotlari

	2022 yil		2023 yil		<i>o‘sish sur’ati, foiz</i>
	<i>tonna</i>	<i>ishlab chiqarish umumiy hajmidagi ulushi, foiz</i>	<i>tonna</i>	<i>ishlab chiqarish umumiy hajmidagi ulushi, foiz</i>	
Paxta	310 067	86,3	330 455	88,7	106,6
Don jami	465 693	75,1	479 226	73,3	102,9
Kartoshka	48 480	19,3	52 579	20,4	108,5
Sabzavot	323 054	36,3	335 198	36,6	103,8

*Buxoro viloyatining
ijtimoiy-iqtisodiy holati*

	2022 yil		2023 yil		<i>o'sish sur'ati, foiz</i>
	<i>tonna</i>	<i>ishlab chiqarish umumi hajmidagi ulushi, foiz</i>	<i>tonna</i>	<i>ishlab chiqarish umumi hajmidagi ulushi, foiz</i>	
Poliz jami	89 700	45,2	94 436	46,4	105,3
Mevalar	162 627	55,7	171 079	56,4	105,2
Uzum	93 117	42,9	97 314	44,0	104,5
Go'sht, tirik vaznda	15 365	5,4	1 6807	5,6	109,4
Sut	75 695	7,2	80 869	7,4	106,8
Tuxum, ming dona	94 604	18,2	130 065	24,0	137,5
Jun	613	14,8	656	15,6	107,0
Qorako'l teri, dona	51 033	9,0	60 036	10,3	117,6
Pilla	761,4	29,6	525,9	19,4	69,1
Ovlangan baliq	1 638,7	16,3	1 844,5	16,8	112,6

2023 yil yanvar-dekabr oylarida fermer xo'jaliklari tomonidan tirik vaznda 16 807 tonna go'sht (2022 yil yanvar - dekabrga nisbatan 9,4 foizga ko'p), 80,9 ming tonna sut (6,8 foizga ko'p), 130,1 mln.dona tuxum (37,5 foizga ko'p), 656 tonna jun (7,0 foizga ko'p), 60,0 ming dona qorako'l teri (o'tgan yilga nisbatan 17,6 foizga ko'p) ishlab chiqarildi.

Statistik ko'rsatkichlarga izohlar

Qishloq xo'jaligi mahsulotlari – hisobot davrida fermer xo'jaliklarida, dehqon va tomorqa xo'jaliklarida va qishloq xo'jaligi faoliyatini amalga oshiruvchi tashkilotlarda ishlab chiqarilgan dehqonchilik va chorvachilik mahsulotlarining jami qiymatini belgilab, qishloq xo'jaligida yetishtirishning umumi hajmini ifodalaydi.

Dehqonchilik mahsuloti – hisobot davrida yetishtirilgan qishloq xo'jaligi ekinlarining yalpi hosili va boshqa dehqonchilik mahsulotlarining qiymatini hamda ko'p yillik yosh ko'chatlarni o'stirish qiymati va yil boshidan yil oxirigacha tugallanmagan yetishtirish qiymatlarining o'zgarishi yig'indisidir.

Chorvachilik mahsuloti – mollar, parrandalar va boshqa chorva mollarini o'stirish, sut, tuxum, jun, asal va boshqa chorvachilik mahsulotlari yetishtirish qiymatlarini o'z ichiga oladi. Qishloq xo'jaligi mahsulotlari hajmi indekslarini hisoblashda ularning solishtirma narxlardagi qiymatidan foydalilanadi.

Ovchilik - ovchilik va yovvoyi hayvonlarni tutish, bu sohalarda xizmat ko'rsatish shuningdek, parvarishxona va fermalarda hayvonlarni saqlash, ko'paytirish va davolash harajatlari hisobga olinadi.

O'rmon xo'jaligi – o'rmon va o'rmon resurslaridan foydalanish kabi faoliyat turlarini o'z ichiga oladi. O'rmon xo'jaliklari tomonidan olib borilayotgan ishlar o'rmonlarning holatini yaxshilash, ularni uzluksiz yangilash, zararkunandalar, kasalliklar va noqonuniy kesishdan himoya qilish, sanitariya va yong'inga qarshi dasturlarni ishlab chiqarish kiradi. O'rmon xo'jaligi mahsulotlariga terak, eman, qayin, sosna, qoraqarag‘ay va boshqa shu kabi daraxtlar ko'chatlarini olish va yetishtirish ham hisobga olinadi. Shuningdek, yovvoyi holda o'suvchi qo'ziqorin va tryufellar, rezavor mevalar, yong'oqlar va boshqalarni terib olingani ushbu tarmoqda hisobga olinadi.

Baliq xo'jaligi – ovlangan baliq, suv bioresurslari va akvakultura sohalarining mahsuloti va ko'rsatilgan xizmatlar hajmini shuningdek, ushbu sohani rivojlantirish, zaxiralarni ko'paytirish va yaxshilashni o'z ichiga oladi.

Qishloq xo'jaligi ekinlarining yig'ilgan yalpi hosili qishloq xo'jaligi faoliyatini amalga oshiruvchi tashkilotlar, fermer va dehqon va tomorqa xo'jaliklarida asosiy va takroriy, bog'larning qator oralaridagi qishloq xo'jaligi ekinlaridan yig'ib olingan mahsulotlar hajmini o'z ichiga oladi.

Fermer xo'jaliklari - ijaraga berilgan er uchastkalaridan foydalangan holda qishloq xo'jaligi mahsulotini yetishtirish hamda qonun hujjatlarida ta'qiqlanmagan boshqa faoliyat turlari bilan shug'ullanuvchi tadbirkorlik sub'ektidir.

Dehqon va tomorqa xo'jaliklari – oilaviy mayda tovar xo'jaligi bo'lib, oila a'zolarining shaxsiy mehnati asosida, meros qilib qoldiriladigan umrbod egalik qilish uchun oila boshlig'iga berilgan yer uchastkasida qishloq xo'jaligi mahsuloti yetishtiradi va realizatsiya qiladi.

Dehqon xo'jaligidagi faoliyat tadbirkorlik faoliyatini jumlasiga kiradi hamda dehqon xo'jaligi a'zolarining istagiga ko 'ra yuridik shaxs tashkil etgan holda va yuridik shaxs tashkil etmasdan amalga oshirilishi mumkin.

Qishloq xo'jaligi faoliyatini amalga oshiruvchi tashkilotlar – qishloq xo'jaligi mahsulotlari yetishtiruvchi, qishloq xo'jaligi ishlab chiqarishiga xizmat qiluvchi, xo'jalik yuritish jarayonida erga hamda boshqa ishlab chiqarish mulklariga egalik qiluvchi yuridik shaxs huquqiga ega xo'jalik yurituvchi sub'ekt hisoblanadi.

Mollar bosh soni - xo'jalik toifalari bo'yicha barcha yosh guruhalridagi asosiy turdag'i chorva mollarini o'z ichiga oladi (yirik shoxli qoramollar, shu jumladan sigirlar, qo'y va echkilar, cho'chqalar va h.k.)

IV. INVESTITSIYALAR VA QURILISH

2023 yil yanvar-dekabr oylarida viloyatning asosiy kapitalini ko‘paytirishga 31 301,2 mlrd.so‘m (dollar ekvivalentida 2,7 mlrd. AQSH doll.) miqdorida investitsiyalar kiritildi va o‘sish sur’ati o‘tgan yilning shu davriga nisbatan 133,4 foizni tashkil etdi.

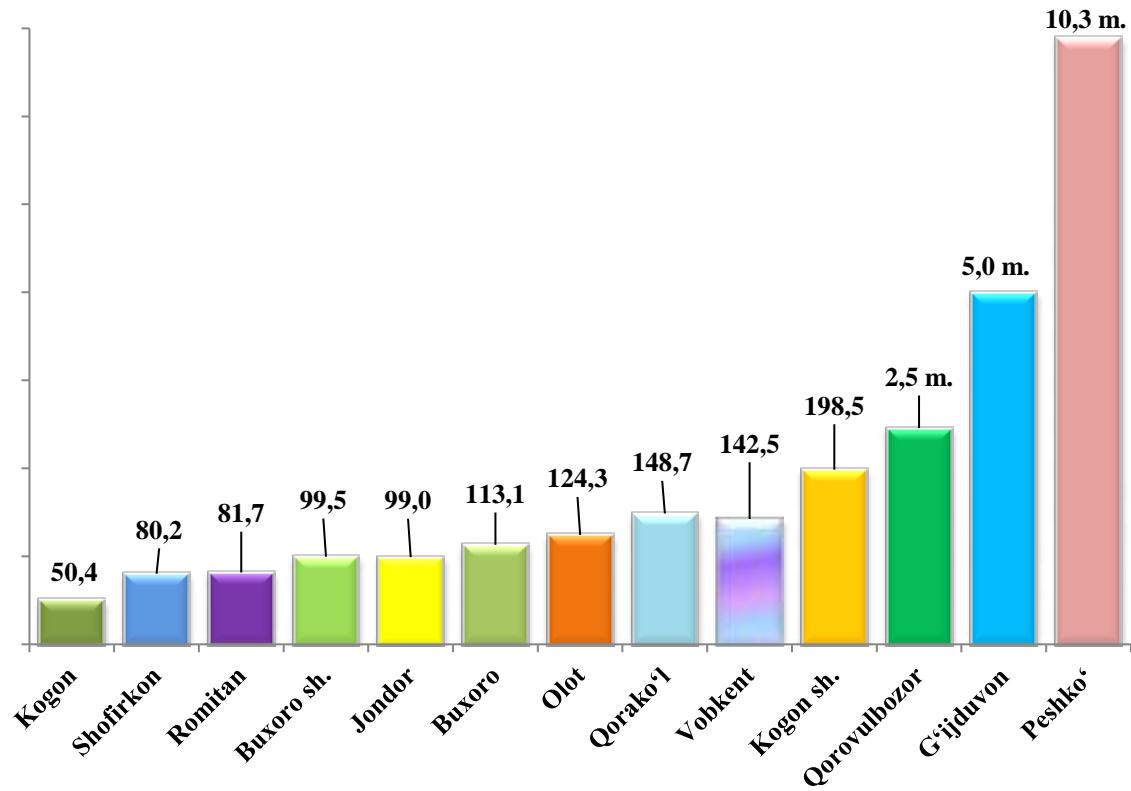
Asosiy kapitalga investitsiyalar oxirgi 5 yilning tegishli davrlari mobaynida dinamikasini kuzatadigan bo‘lsak, 2018 yilga – 9,6 trln. so‘m yoki 60,6 foiz, 2019 yilda – 10,4 trln. so‘m yoki 95,9 foiz, 2020 yilda – 12,2 trln. so‘m yoki 104,7 foizni , 2021 yilda – 20,5 trln. so‘m yoki 147,4 foizni, 2022 yilda – 21,6 trln. so‘m yoki 94,2 foiz o’sishni tashkil etgan.

Hududlar kesimida kiritilgan investitsiyalar hajmi

(2023 yil yanvar-dekabr)

	<i>Investitsiya hajmi</i>		<i>Aholi jon boshi (ming so‘m)</i>
	<i>mlrd. so‘m</i>	<i>2022 yil yanvar-dekabr oylariga nisbatan o‘sish sur’ati, % da</i>	
Buxoro viloyati	31 301,2	133,4	15 442,9
Buxoro sh.	6 073,4	99,5	20 806,6
Kogon sh.	393,2	198,5	6 124,5
<i>tumanlar</i>			
Buxoro	2 148,3	113,1	12 164,9
Vobkent	1 041,7	142,5	7 072,2
Jondor	631,6	99,0	3434,4
Kogon	2 043,3	50,4	24 441,3
Olot	1 116,8	124,3	10 780,2
Peshko‘	4 161,7	10,3 m.	32 013,3
Romitan	4 012,4	81,7	26 731,2
Shofirkon	404,5	80,2	2 181,7
Qorako‘l	1 250,8	148,7	7 323,2
Qorovulbozor	3 319,4	2,5 m.	168 497,9
G‘ijduvon	4 704,1	5,0 m.	14 709,3

**Asosiy kapitalga kiritilgan investitsiyalarning o'sish sur'atlari, foizda
(yanvar-dekabr)**

Asosiy kapitalga investitsiyalarning yuqori o'sish sur'atlari Peshko' (o'tgan yilga nisbatan o'sish sur'ati 10,3 marta ko'p asosiy kapitalga investitsiyalar hajmi 4 161,7 mlrd. so'm), G'ijduvon (5,0 marta, 4 704,1 mlrd. so'm) va Qorovulbozor (2,5 marta, 3 319,4 mlrd. so'm) tumanlarida kuzatildi.

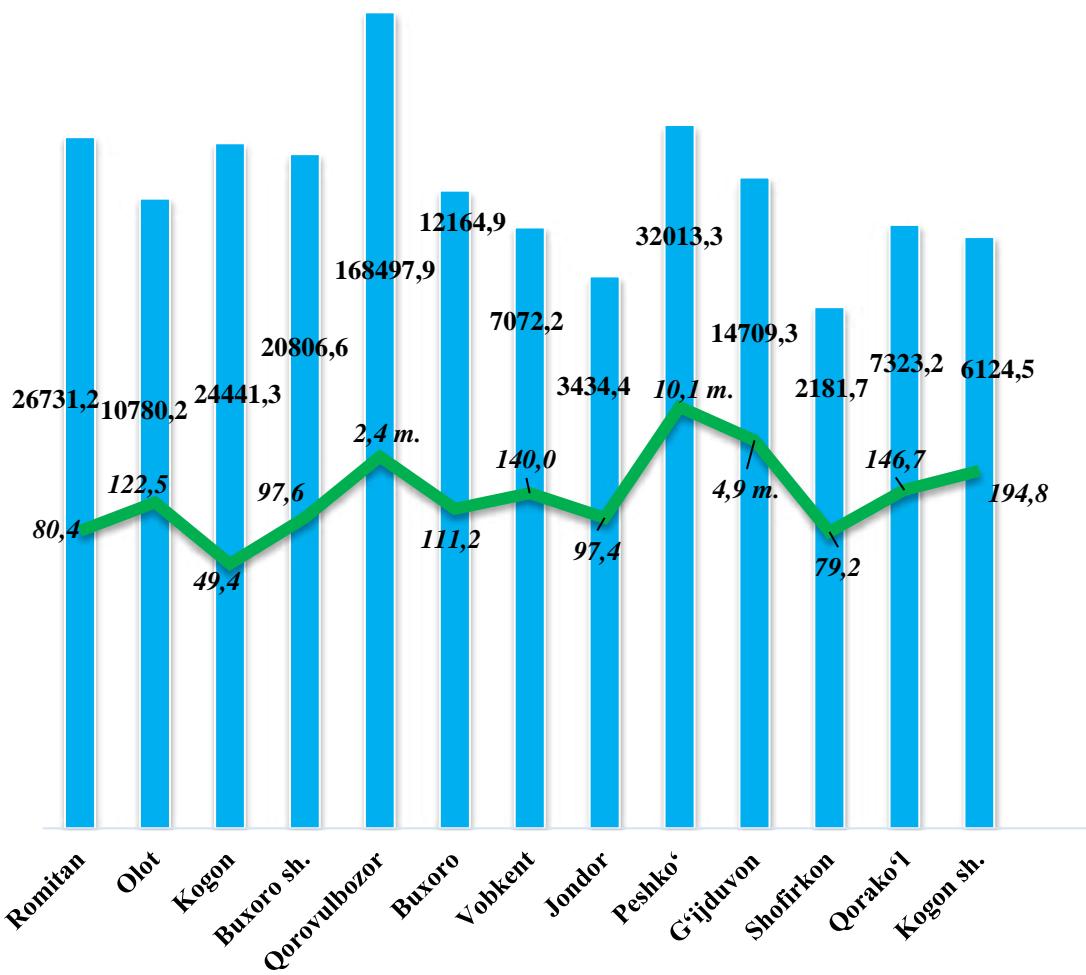
Asosiy kapitalga investitsiyalarning o'zlashtirilgan hajmi bo'yicha tumanlar kesimida Buxoro shahar yetakchilik qilmoqda. Ushbu hududda jami asosiy kapitalga investitsiyalarning 19,4 foizi o'zlashtirildi.

Shuningdek, G'ijduvon tumani jami investitsiyalar hajmidan 15,0 foizini, Peshko' tumani 13,3 foizini tashkil etmoqda. Romitan, Qorovulbozor, Buxoro va Kogon tumanlarida ushbu ko'rsatkich mos ravishda 12,8 foizni, 10,6 foizni, 6,9 foizni va 6,5 foizini tashkil etdi.

Shofirkon tumanida va Kogon shahri investitsiyalar eng kam o'zlashtirilgan bo'lib, har birining viloyatdagi ulushi 1,3 foizini tashkil etdi.

**Aholi jon boshiga kiritilgan investitsiyalar
(2023 yil yanvar-dekabr)**

Ming.so'm **foizda**

2023 yil yanvar-dekabr oylarida aholi jon boshiga hisoblangan asosiy kapitalga investitsiyalar hajmi bo'yicha yuqori ko'rsatkichlar Qorovulbozor tumani (168 497,9 ming so'm yoki o'tgan yilning mos davriga nisbatan o'sish sur'ati 2,4 marta), Peshko' tumanida (32 013,3 ming so'm, 10,1 marta) hamda, Romitan tumanida (26 731,2 ming so'm, 80,4 foiz) qayd etildi.

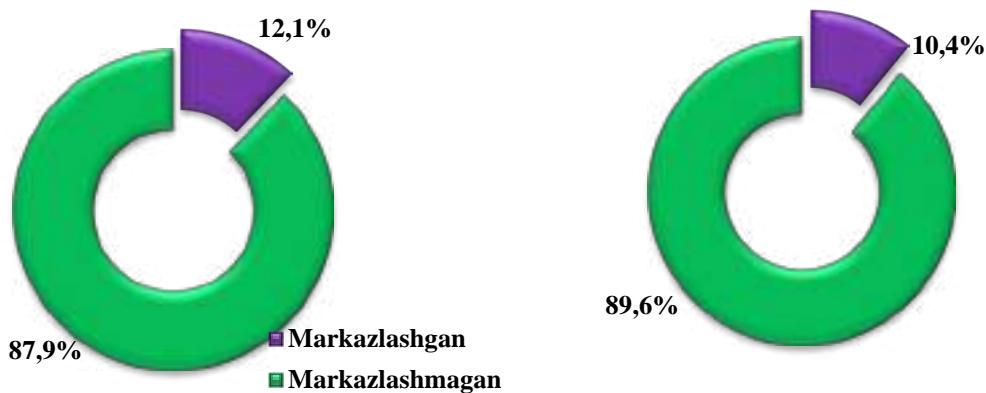
**Moliyalashtirish manbalari bo‘yicha asosiy kapitalga kiritilgan
investitsiyalarning taqsimlanishi quyida keltirilgan**

	<i>mldr.so‘m</i>	<i>o‘sish sur’ati, foiz</i>	<i>yakunga nisbatan foiz</i>
Asosiy kapitalga kiritilgan investitsiyalar	31 301,2	133,4	100,0
<i>shu jumladan:</i>			
Markazlashgan investitsiyalar:	3 293,9	116,3	10,4
byudjet mablag‘lari	1 290,5	115,8	4,1
tiklanish va taraqqiyot jamg‘armasi	102,4	538,6 m.	0,3
suv ta’minoti va kanalizatsiya tizimlarini rivojlantirish jamg‘armasi	74,4	51,9	0,2
hukumat kafolati ostida chet el kreditlari	1 826,6	116,1	5,8
Markazlashmagan investitsiyalar	28 007,3	135,7	89,6
korxonalarining o‘z mablag‘lari	5 259,3	103,9	16,8
aholi mablag‘lari	2 829,5	107,5	9,1
to‘g‘ridan-to‘g‘ri va boshqa xorijiy investitsiya va kreditlar	18 301,1	151,2	58,5
tijorat bank kreditlari va boshqa qarz mablag‘lari	1 617,4	189,8	5,2

**Asosiy kapitalga kiritilgan investitsiyalarda markazlashgan va
markazlashmagan investitsiyalarning ulushlari
(yanvar-dekabr)**

2022 yil

2023 yil

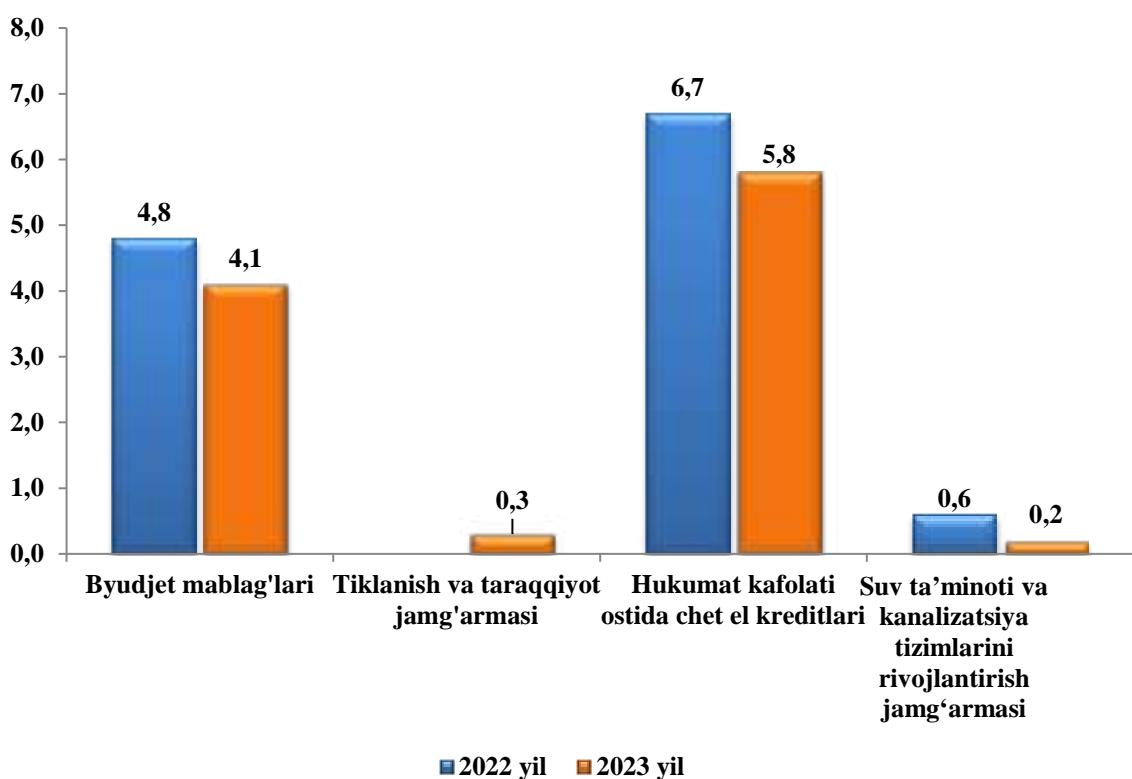

Buxoro viloyatining ijtimoiy-iqtisodiy holati

Markazlashgan moliyalashtirish manbaalari hisobidan kiritilgan investitsiyalar hajmi 2022 yilga nisbatan o'sish sur'ati 116,3 foizni tashkil etib, 3 293,9 mlrd. so'mga etdi. Jami investitsiyalar hajmida esa markazlashgan moliyalashtirish manbaalari hisobidan kiritilgan investitsiyalar hajmining ulushi 10,4 foiz (2022 yilda 15,7 foiz)ni tashkil qildi.

Asosiy kapitalga kiritilgan investitsiyalarning markazlashgan moliyalashtirish manbalari

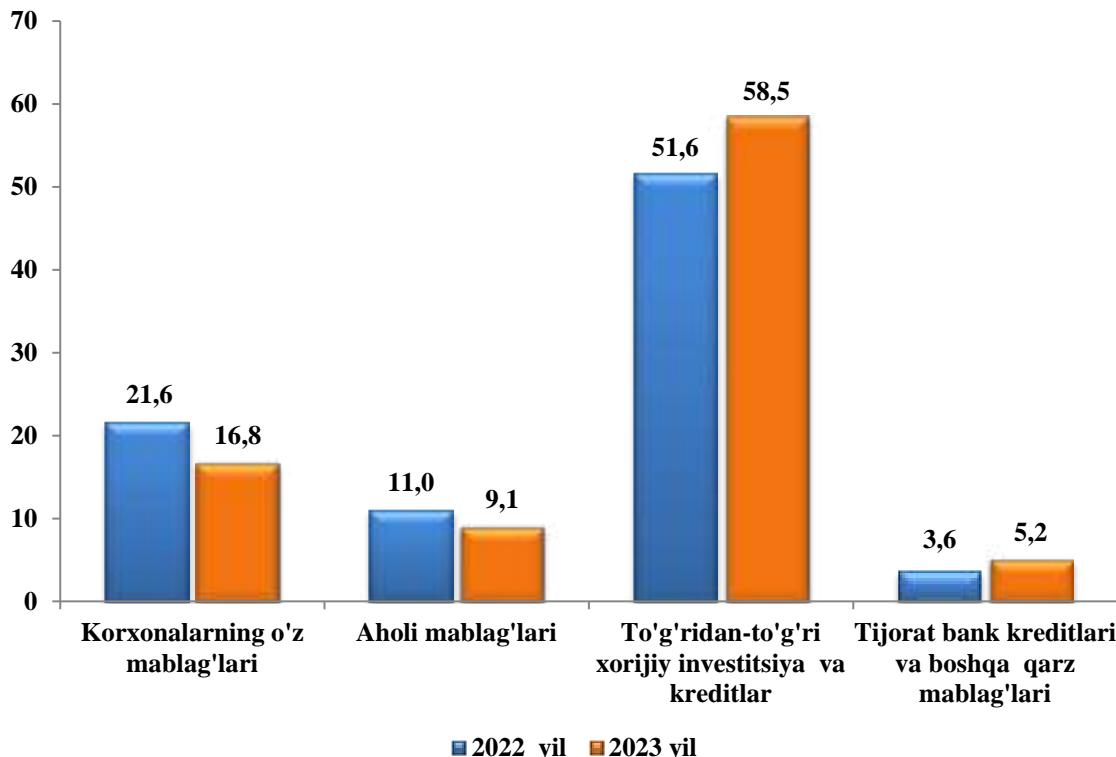
(yanvar-dekabr jami investitsiyalar hajmidagi ulushi, foizda)

Shundan, byudjet mablag'lari 1 290,5 mlrd. so'mni tashkil etib, o'tgan yilning mos davriga nisbatan 115,8 foizni tashkil qildi (umumiylajmdagi ulushi 4,1 foiz) tashkil etdi, tiklanish va taraqqiyot jamg'armasi mablag'lari 102,4 mlrd. so'mni tashkil etib, o'sish sur'ati o'tgan yilning mos davriga nisbatan 538,6 martaga ko'paydi (umumiylajmdagi ulushi 0,3 foiz), O'zbekiston Respublikasi kafolati ostidagi xorijiy investitsiya va kreditlar 1 826,6 mlrd. so'mni tashkil etib, o'sish sur'ati o'tgan yilning mos davriga nisbatan 116,1 foizni tashkil qildi (umumiylajmdagi ulushi 5,8 foiz), suv ta'minoti va kanalizatsiya tizimlarini rivojlantirish jamg'armasi 74,4 mlrd. so'mga teng bo'lib, o'sish sur'ati 51,9 foizni tashkil qildi (umumiylajmdagi ulushi 0,2 foiz).

**Asosiy kapitalga kiritilgan investitsiyalarning markazlashmagan
moliyalashtirish manbalari**

(yanvar-dekabr jami investitsiyalar hajmidagi ulushi, foizda)

Markazlashmagan moliyalashtirish manbalari hisobidan kiritilgan jami investitsiyalar 28 007,3 mlrd. so'mni tashkil etdi, o'tgan yilning mos davriga nisbatan 135,7 foiz (jami investitsiyalar hajmidagi ulushi 89,5 foiz) tashkil etdi. Shundan jami investitsiyalar hajmida eng ko'p ulush to'g'ridan-to'g'ri xorijiy investitsiya va kreditlar o'zlashtirilgan investitsiyalar hisobiga bo'lib, 18 301,1 mlrd. so'mni tashkil etdi, o'sish sur'ati o'tgan yilning mos davriga nisbatan 151,2 foiz tashkil qildi (umumiylajmiy hajmdagi ulushi 58,5 foizni), korxonanining o'z mablag'lari hisobiga 5 259,3 mlrd. so'mni tashkil etib, o'sish sur'ati o'tgan yilning mos davriga nisbatan 103,9 foizni tashkil qildi (umumiylajmiy hajmdagi ulushi 16,8 foiz), aholi mablag'lari hisobiga o'zlashtirilgan investitsiyalar 2 829,5 mlrd. so'mni tashkil etib, o'sish sur'ati o'tgan yilning mos davriga nisbatan 107,5 foizni tashkil qildi (umumiylajmiy hajmdagi ulushi 9,1 foiz), tijorat banklari kreditlari va boshqa qarz mablag'lari 1 617,4 mlrd. so'mni tashkil etib, o'sish sur'ati o'tgan yilning mos davriga nisbatan 189,8 marta ko'paydi (umumiylajmiy hajmdagi ulushi 5,2 foiz).

**Asosiy kapitalga investitsiyalarning moliyalashtirish
manbalari bo‘yicha tarkibi**

	<i>Jami investi- siyalar, mlrd.so‘m</i>	<i>shu jumladan moliyalashtirish manbalari bo‘yicha: (jami nisbatan, foiz)</i>						
		<i>Respublika byudjeti</i>	<i>Korxona mablag‘ lari</i>	<i>Aholi mablag‘ lari</i>	<i>Tijorat bank kreditlari va bosqqa qarz mablag‘ lari</i>	<i>Xorijiy investitsiya va kreditlar</i>	<i>Suv ta’ minoti va kanalizatsiya tizimlarini rivojlantirish</i>	<i>tiklanish va tarraqiyot jamg’armasi</i>
Buxoro viloyati	31 301,2	4,1	16,8	9,1	5,2	64,3	0,2	0,3
Buxoro sh.	6 073,4	6,9	31,3	7,5	14,4	38,1	0,1	1,7
Kogon sh.	393,2	5,6	10,0	13,0	1,7	69,7	-	-
<i>tumanlar</i>								
Buxoro	2 148,3	3,9	35,5	10,2	3,6	46,8	-	-
Vobkent	1 041,7	8,2	16,4	19,7	9,6	46,1	-	-
Jondor	631,6	9,2	21,3	33,8	8,1	27,6	-	-
Kogon	2 043,3	2,2	10,0	9,1	8,9	69,8	-	-
Olot	1 116,8	7,6	9,0	20,7	2,3	60,4	-	-
Peshko‘	4 161,7	1,5	1,1	5,8	0,6	91,0	-	-
Romitan	4 012,4	5,8	28,1	6,1	1,9	58,1	-	-
Shofirkon	404,5	14,8	23,1	42,0	10,0	10,1	-	-
Qorako‘l	1 250,8	4,8	18,2	17,1	-	57,0	2,9	-
Qorovulbozor	3 319,4	0,3	10,7	1,5	0,3	87,2	-	-
G‘ijduvon	4 704,1	1,5	2,0	7,4	3,2	85,2	0,7	-

**2023 yil yanvar-dekabr oylarida asosiy kapitalga kiritilgan
investitsiyalarning texnologik tarkibi**

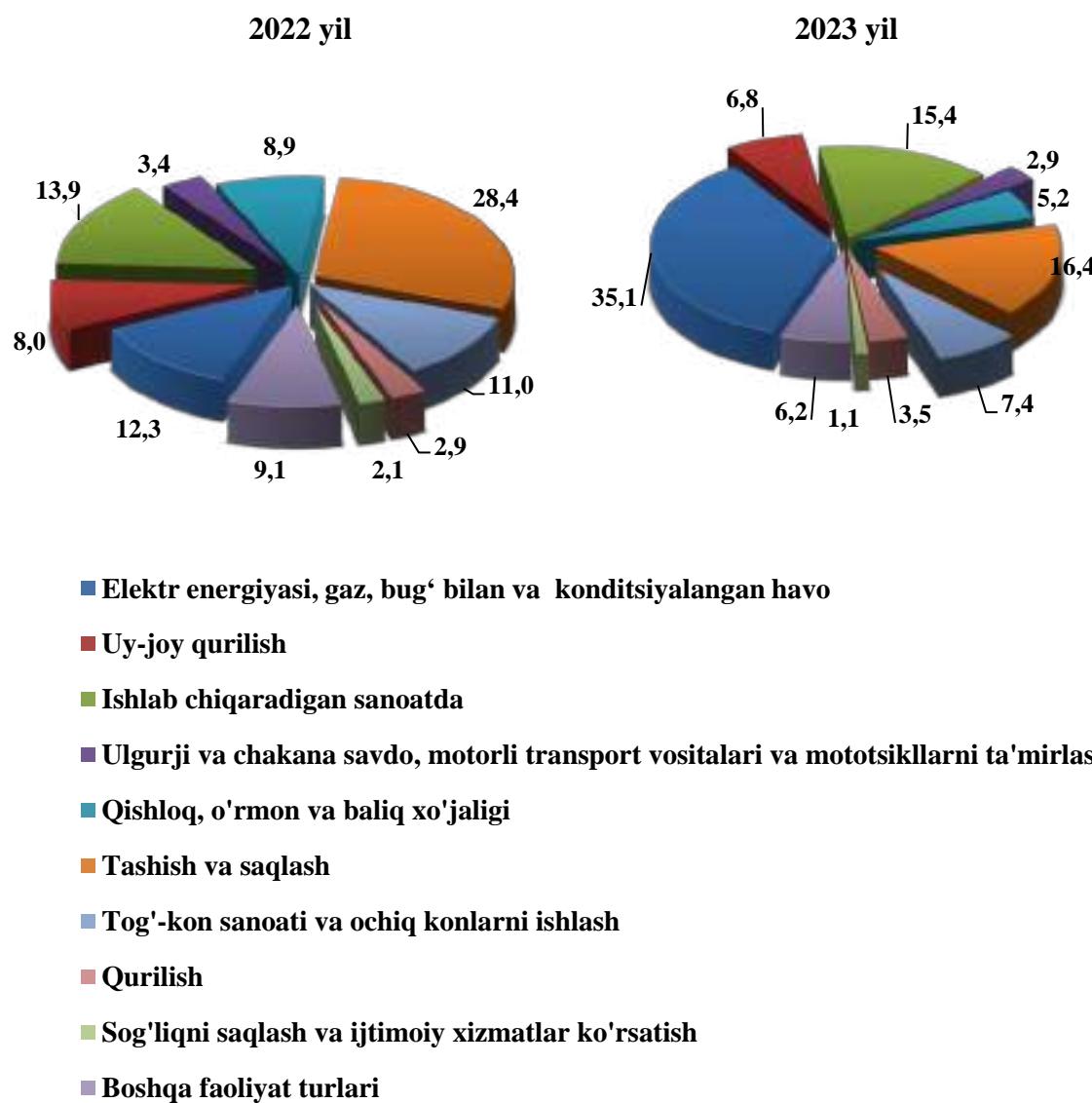
mlrd. so‘m

	<i>jami</i>	<i>davlat</i>	<i>nodavlat</i>
Jami	31 301,2	3 058,4	28 242,8
<i>shu jumladan:</i> umumiy hajmga nisbatan foiz hisobida			
qurilish-montaj ishlari	43,5	72,1	40,4
mashina, uskunalar, transport vositalari ishlab chiqarish va xo‘jalik jihozlar	47,2	19,4	50,2
boshqqa xarajatlar	9,3	8,5	9,4

Asosiy kapitalga kiritilgan investitsiyalarning texnologik tarkibida qurilish va montaj ishlarining ulushi 2022 yilga nisbatan 9,8 punktga va mashina, uskunalar, transport vositalari, ishlab chiqarish va xo'jalik jihozlar qiymati ulushi 3,9 punktga oshgan.

Asosiy kapitalga kiritilgan investitsiyalar va kreditlarni iqtisodiy faoliyat turlari bo'yicha

(umumiy hajmga nisbatan, foizda)
(yanvar-dekabr)

Buxoro viloyatining ijtimoiy-iqtisodiy holati

Asosiy kapitalga investitsiyalarning iqtisodiy faoliyat turlari bo'yicha tarkibida yuqoridagi diagrammada ko'rsatib o'tilganidek, elektr energiyasi, gaz, bug' bilan va konditsiyalangan havo faoliyat turlari yetakchilik qilmoqda. Ushbu tarmoqda jami moliyalashtirish manbalari hisobidan 11 002,1 mlrd. so'm yoki jami asosiy kapitalga kiritilgan investitsiyalarning 35,1 foizi o'zlashtirilgan.

Shuningdek, asosiy kapitalga investitsiyalarning eng ko'p investitsiya hajmlari tashish va saqlashqa 16,4 foizi, ishlab chiqarish sanoatiga 15,4 foizi, uy-joy qurilishiga 6,8 foizi, qishloq, tog'-kon sanoati va ochiq konlarni ishslash 7,4 foizi, o'rmon va baliqchilik xo'jaligi 5,2 foizi va boshqa faoliyat turlariga 6,2 foizi to'g'ri keladi.

Asosiy kapitalga investitsiyalarning takror ishlab chiqarish tarkibi (umumiy hajmga nisbatan, foizda)

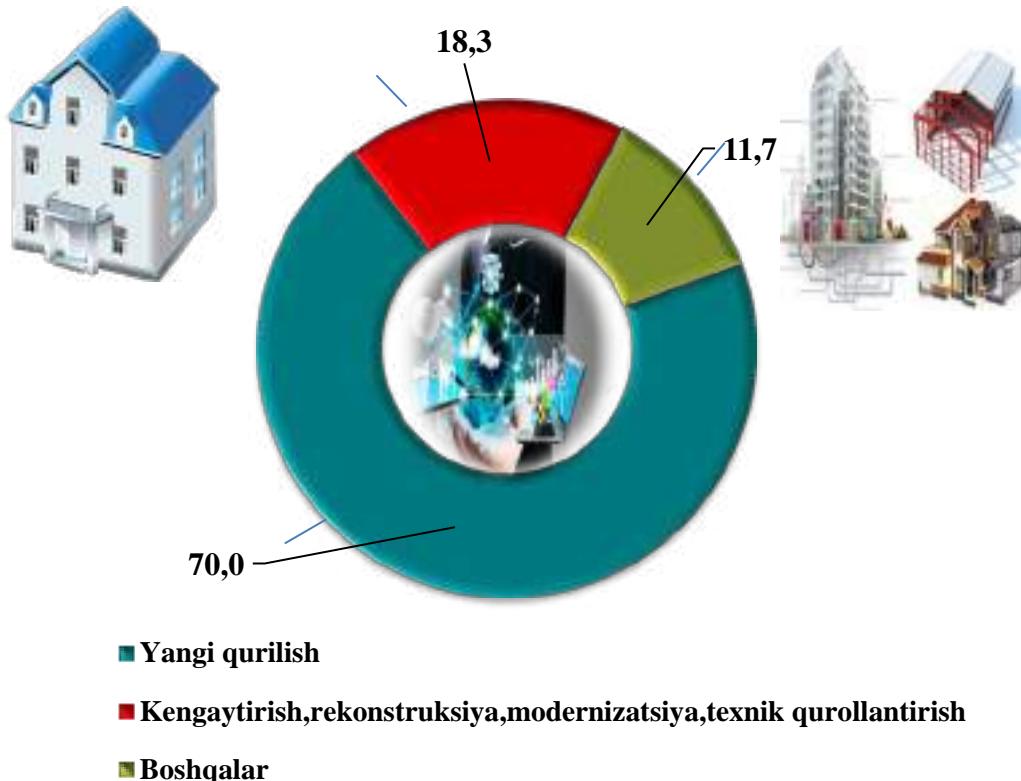
	<i>mlrd. so'm</i>	<i>umumiy hajmdagi ulushi, foiz</i>
Jami	31 301,2	100,0

shu jumladan:

yangi qurilish	21 898,9	70,0
kengaytirish, rekonstruksiya, modernizatsiya qilish va texnik qayta qurollantirish	5 729,0	18,3
boshqa yo'nalishlar	3 673,3	11,7

Asosiy kapitalga kiritilgan investitsiyalarning takror ishlab chiqarish tarkibi bo'yicha umumiy hajmidan yangi qurilishga 21 898,9 mlrd. so'm yoki 70,0 foizi, kengaytirish, rekonstruksiya, modernizatsiya qilish va texnik qayta qurollantirishga 5 729,0 mlrd. so'm yoki 18,3 foizi va boshqa yo'nalishlarga 3 673,3 mlrd. so'm yoki 11,7 foizi to'g'ri keladi.

Asosiy kapitalga investitsiyalarning takror ishlab chiqarish tarkibi (foizda)

**Iqtisodiy faoliyat turlari bo'yicha o'zlashtirilgan
asosiy kapitalga investitsiyalar
(yanvar-dekabr)**

	mlrd. so'm	Jamiga nisbatan ulushi, foizda	
		2022 yil	2023 yil
Asosiy kapitalga investitsiyalar - jami	31 301,2	100,0	100,0

shu jumladan

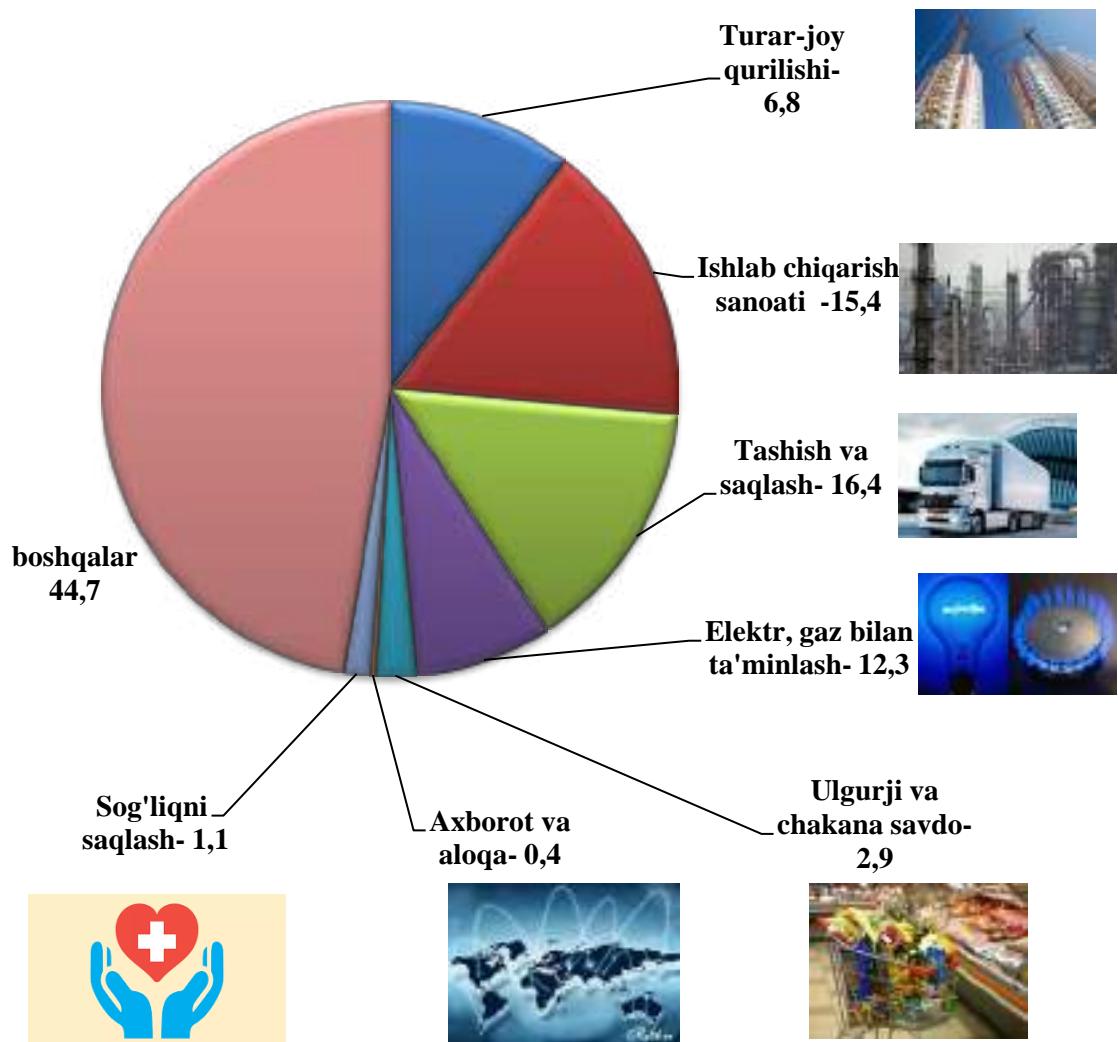
qishloq, o'rmon va baliqchilik xo'jaligi	1 613,5	8,9	5,2
tog' - kon sanoati	2 317,5	11,0	7,4
ishlab chiqarish sanoati	4 815,8	13,9	15,4
elektr, gaz, bug' bilan ta'minlash va havoni konditsiyalash	11 002,1	12,3	35,1
suv bilan ta'minlash, kanalizatsiya tizimi, chiqindilarni yig'ish va utilizatsiya qilish	266,4	2,3	0,9
qurilish	1 089,6	2,9	3,5
ulgurji va chakana savdo, motorli transport vositalari va mototsikllarni ta'mirlash	918,3	3,4	2,9

*Buxoro viloyatining
ijtimoiy-iqtisodiy holati*

	<i>mlrd. so‘m</i>	<i>Jamiga nisbatan ulushi, foizda</i>	
		<i>2022 yil</i>	<i>2023 yil</i>
tashish va saqlash	5 129,9	28,4	16,4
yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlar	131,0	1,0	0,4
axborot va aloqa	128,7	0,7	0,4
moliya va sug‘urta faoliyati	31,9	0,1	0,1
ta’lim	343,3	2,2	1,1
sog‘lijni saqlash va ijtimoiy xizmatlar ko‘rsatish	339,8	2,1	1,1
jami faoliyat turlaridan tashqari: turar joy qurilishiga investitsiyalar	2 125,1	8,0	6,8
boshqa faoliyat turlari	10 483,0	2,8	3,3

Iqtisodiy faoliyat turlari bo‘yicha asosiy kapitalga investitsiyalarning o‘zlashtirilishi: ishlab chiqarish sanoatida 4 815,8 mlrd. so‘m (jami investitsiyalar hajmidagi ulushi 15,4 foiz), shu jumladan oziq-ovqat, ichimlik va tamaki mahsulotlari ishlab chiqarish 439,7 mlrd.so‘m (1,4 foiz), to‘qimachilik mahsulotlarni ishlab chiqarish 1811,5 mlrd.so‘m (5,8 foiz), kimyo mahsulotlari ishlab chiqarish faoliyati turida 369,4 mlrd.so‘m (1,2 foiz), boshqa nometal nomineral mahsulotlar ishlab chiqarish faoliyat turida 757,2 mlrd. so‘m (2,4 foiz), elektr, gaz, bug‘ bilan ta’minalash va havoni konditsiyalash faoliyat turida 11 002,1 mlrd. so‘m, (35,1 foiz), suv bilan ta’minalash; kanalizatsiya tizimi, chiqindilarni yig‘ish va utilizatsiya qilish faoliyat turida 266,4 mlrd. so‘m, (0,9 foiz), qurilish faoliyati turida 1 089,6 mlrd. so‘m (3,5 foiz), tashish va saqlash faoliyat turida 5 129,9 mlrd. so‘m (16,4 foiz), ulgurji va chakana savdo, motorli transport vositalari va mototsikllarni ta’mirlash faoliyat turida 918,3 mlrd. so‘m (2,9 foiz), axborot va aloqa faoliyat turida 128,7 mlrd. so‘m (0,4 foiz), ta’lim sohasida 343,3 mlrd. so‘m (1,1 foiz), jami faoliyat turlaridan tashqari turar joy qurilishida 2 125,1 mlrd. so‘m 6,8 foiz) investitsiyalar o‘zlashtirildi.

2023 yil yanvar-dekabr oylarida iqtisodiy faoliyat turlari bo'yicha asosiy
kapitalga investitsiyalar tarkibi

Korxona va tashkilotlarni modernizatsiya qilish, texnik va texnologik qayta qurollantirish, hamda kengaytirishga investitsiyalar hajmi 2022 yilga nisbatan 8,8 punktg'a ko'paygan.

Buxoro viloyati asosiy kapitalga investitsiyalar bo'yicha korxona va tashkilotlarni modernizatsiya qilish, texnik va texnologik qayta qurollantirish, hamda kengaytirishga investitsiyalar ulushi 23,2 foizni tashkil etdi.

Asosiy kapitalga xorijiy investitsiya va kreditlar

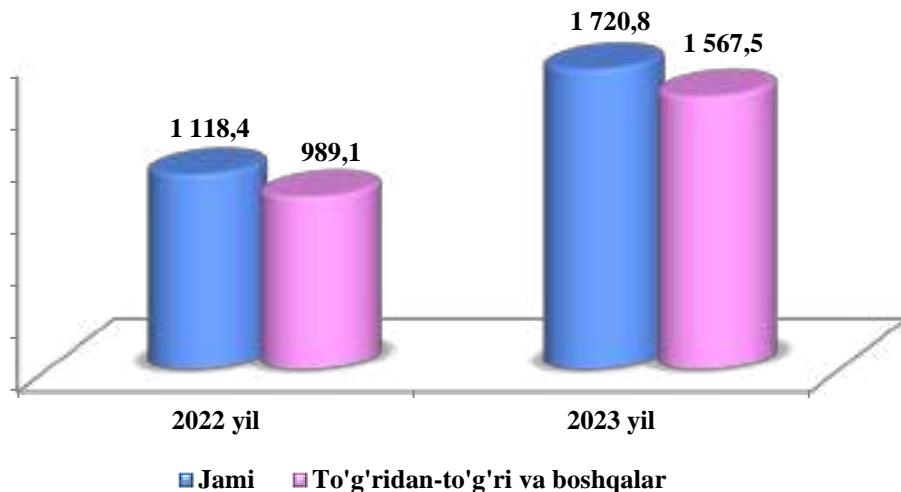
Xorijiy investitsiya va kreditlarning jami asosiy kapitalga o‘zlashtirilgan investitsiyalardagi ulushi 64,3 foizni tashkil etdi.

Xorijiy investitsiya va kreditlarning eng katta ulushi Peshko‘ (91,0 foiz) va Qorovulbozor (87,2 foiz) tumanlarida kuzatildi.

Xorijiy investitsiyalarni o‘zlashtirish, kreditlarni qo‘shgan holda

	<i>Xorijiy investitsiyalar va kreditlarning o‘zlashtirish, mlrd. so‘m</i>		<i>Xorijiy investitsiyalar, jamiga nisbatan foizda</i>	
	<i>jamii</i>	<i>shu jumladan, kreditlar</i>	<i>jamiga</i>	<i>Asosiy kapitalga investitsiyalar</i>
Buxoro viloyati	20 127,7	7 631,7	100,0	64,3
Buxoro sh.	2 317,1	1 781,3	11,5	38,1
Kogon sh.	274,0	193,1	1,4	69,7
tumanlar				
Buxoro	1 005,9	115,9	5,0	46,8
Vobkent	479,9	479,9	2,4	46,1
Jondor	174,5	171,0	0,9	27,6
Kogon	1 425,7	985,5	7,1	69,8
Olot	674,1	279,5	3,3	60,4
Peshko‘	3 786,9	182,0	18,8	91,0
Romitan	2 332,8	2 057,4	11,6	58,1
Shofirkon	41,0	29,2	0,2	10,1
Qorako‘l	712,4	110,7	3,5	57,0
Qorovulbozor	2 893,9	956,8	14,4	87,2
G‘ijduvon	4 009,5	289,4	19,9	85,2

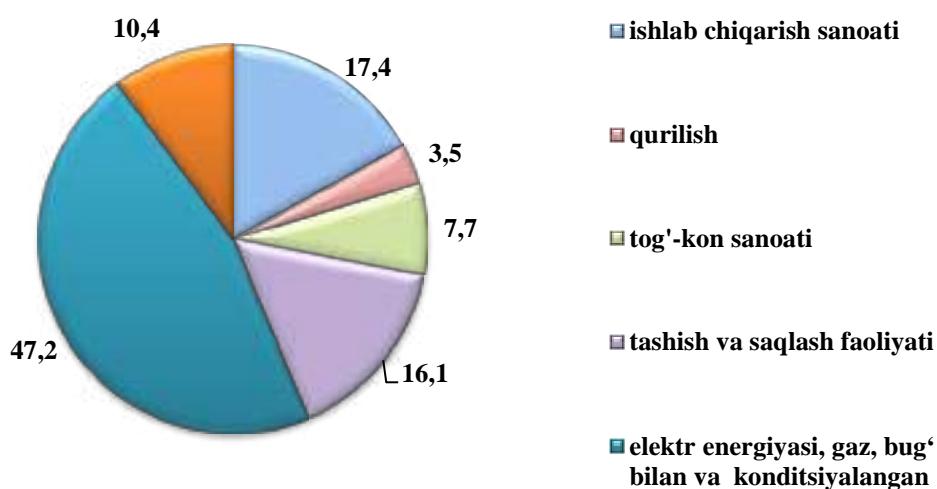
**Xorijiy investitsiya va kreditlarni o‘zlashtirish
2023 yil yanvar-dekabr (mln. AQSH doll.)**

O‘zlashtirilgan jami xorijiy investitsiya va kreditlarning dollar ekvivalentidagi qiymati 1 720,8 mln.AQSH dollarini tashkil etib, undan 1 567,5 mln. AQSH dollari to‘g‘ridan-to‘g‘ri va boshqa xorijiy investitsiyava kreditlarni, yoki jami xorijiy investitsiya va kreditlarning 91,1 foizni tashkil etdi.

To‘g‘ridan-to‘g‘ri va boshqa xorijiy investitsiya va kreditlarning o‘zlashtirilgan hajmi 2023 yil yanvar-dekabr oylarida 1 8301,1 mlrd. so‘nni yoki o‘tgan yilning mos davriga nisbatan 90,9 foizni tashkil qildi.

**Ayrim iqtisodiy faoliyat turlari bo‘yicha xorijiy
investitsiya va kreditlar tarkibi**

Buxoro viloyatining ijtimoiy-iqtisodiy holati

Iqtisodiy faoliyat turlari bo'yicha xorijiy investitsiya va kreditlar ishlab chiqarish sanoati faoliyatiga 2022 yilga nisbatan 0,7 punktga (jamiga nisbatan ulushi 17,4 foiz), qishloq, o'rmon va baliqchilik xo'jaligi sohasida 5,2 punktga (2,5 foiz) va tog'-kon sanoatida 4,1 punktga (7,7 foiz), hamda tashish va saqlash faoliyat 18,6 punktga (16,1 foiz) kamaydi, lekin elektr energiyasi, gaz, bug' bilan va konditsiyalangan havo sohasida 27,2 punktga oshgan (jamiga nisbatan ulushi 47,2 foiz).

Ijtimoiy soha ob'ektlarini qurish

Noishlab chiqarish sohasiga kiritilgan investitsiyalar hajmidan 1 965,3 mlrd.so'm yoki 27,6 foizi uy-joy qurilishida o'zlashtirilgan. 2023 yilning yanvar-dekabr oylarida umumiy maydoni 1 492,3 ming kv.m. bo'lgan 4 937 ta uy-joy (o'sish sur'ati o'tgan yilga nisbatan 99,8 foiz), shu jumladan, qishloq joylarida 1 054,1 ming kv.m. (o'tgan yilga nisbatan o'sish sur'ati 96,6 foiz) uy-joy foydalanishga topshirildi.

Yangi qurilish va rekonstruksiya hisobiga turar joylar va ijtimoiy ob'ektlarni ishga tushirish

(2023 yil yanvar-dekabr)

	<i>Barcha moliyalashtirish manbalari hisobidan:</i>			
	<i>Ishga tushirildi</i>		<i>o'tgan yilning mos davriga o'sish sur'ati, foizda</i>	
	<i>jami</i>	<i>jumladan qishloq joylarda</i>	<i>jami</i>	<i>jumladan qishloq joylarda</i>
Turar joylar umumiy maydoni, ming kv.m.	1 492,3	1 054,1	99,8	96,6
<i>ulardan:</i> yakka tartibdag'i turar joylar	1 386,3	1 051,7	94,4	97,7

2023 yil yanvar-dekabr oylarida umumiy maydoni 1 492,3 ming kv.m (2022 yilning mos davriga nisbatan 99,8 foiz) bo'lgan 6 211 xonadonga ega 4,9 ming turar joylar, jumladan 1 054,1 ming kv.m. (96,6 foiz) bo'lgan 3 825 xonadonga ega 3,8 ming turar joy qishloq joylarda ishga tushirildi.

2023 yil yanvar-dekabr oylarida ishga tushirilgan turar joylar

	<i>Ishga tushirildi, jami</i>		<i>Ulardan: yakka tartibdagi turar joylar</i>	
	<i>ming kv.m</i>	<i>o‘tgan yilning mos davriga o‘sish sur’ati, foizda</i>	<i>ming kv.m</i>	<i>o‘tgan yilning mos davriga o‘sish sur’ati, foizda</i>
Buxoro viloyati	1 492,3	99,8	1 386,3	94,4
Buxoro sh.	213,4	94,3	111,6	52,2
Kogon sh.	25,2	94,4	25,2	94,4
<i>tumanlar</i>				
Buxoro	120,4	100,0	120,4	100,8
Vobkent	107,3	100,9	107,3	100,9
Jondor	106,3	99,4	106,3	101,0
Kogon	116,2	99,8	116,2	100,6
Olot	147,6	106,2	146,3	105,3
Peshko‘	135,1	102,3	135,1	103,0
Romitan	145,0	102,0	143,1	101,3
Shofirkon	74,1	96,7	74,1	101,0
Qorako‘l	95,4	98,9	95,4	103,1
Qorovulbozor	8,1	91,0	8,1	101,3
G‘ijduvon	198,2	100,3	197,1	101,1

Umumiy maydoni 1 386,3 ming kv.m. yoki o‘tgan yilning mos davriga nisbatan 94,4 foiz yakka tartibda qurilgan turar joylar ishga tushirildi.

Umumta’lim maktablarini qurish va qayta ta’mirlashga 95,0 mlrd.so‘mlik investitsiyalar o‘zlashtirildi, bu esa noishlab chiqarish sohasiga yo‘naltirilgan investitsiyalarning 1,3 foizini va ta’lim sohasiga kiritilgan investitsiyalarning 27,7 foizini tashkil qildi.

Sog‘liqni saqlash ob’ektlarini qurilishida 339,8 mlrd. so‘mlik investitsiyalar o‘zlashtirildi, bu noishlab chiqarish sohasiga yo‘naltirilgan investitsiyalarning 4,8 foizini tashkil qiladi.

Buxoro viloyatining ijtimoiy-iqtisodiy holati

Ichimlik suvi tarmoqlari qurilishiga 87,2 mlrd. so‘mlik investitsiyalar o‘zlashtirildi va 196,8 km suv tarmoqlari foydalanishga topshirildi.

Qurilish faoliyati. 2023 yil yanvar-dekabr oylarida 9 807,6 mlrd. so‘mlik qurilish pudrat ishlari bajarilib, 2022 yil yanvar-dekabr oylariga nisbatan o‘sish sur’ati 107,5 foizni tashkil etdi.

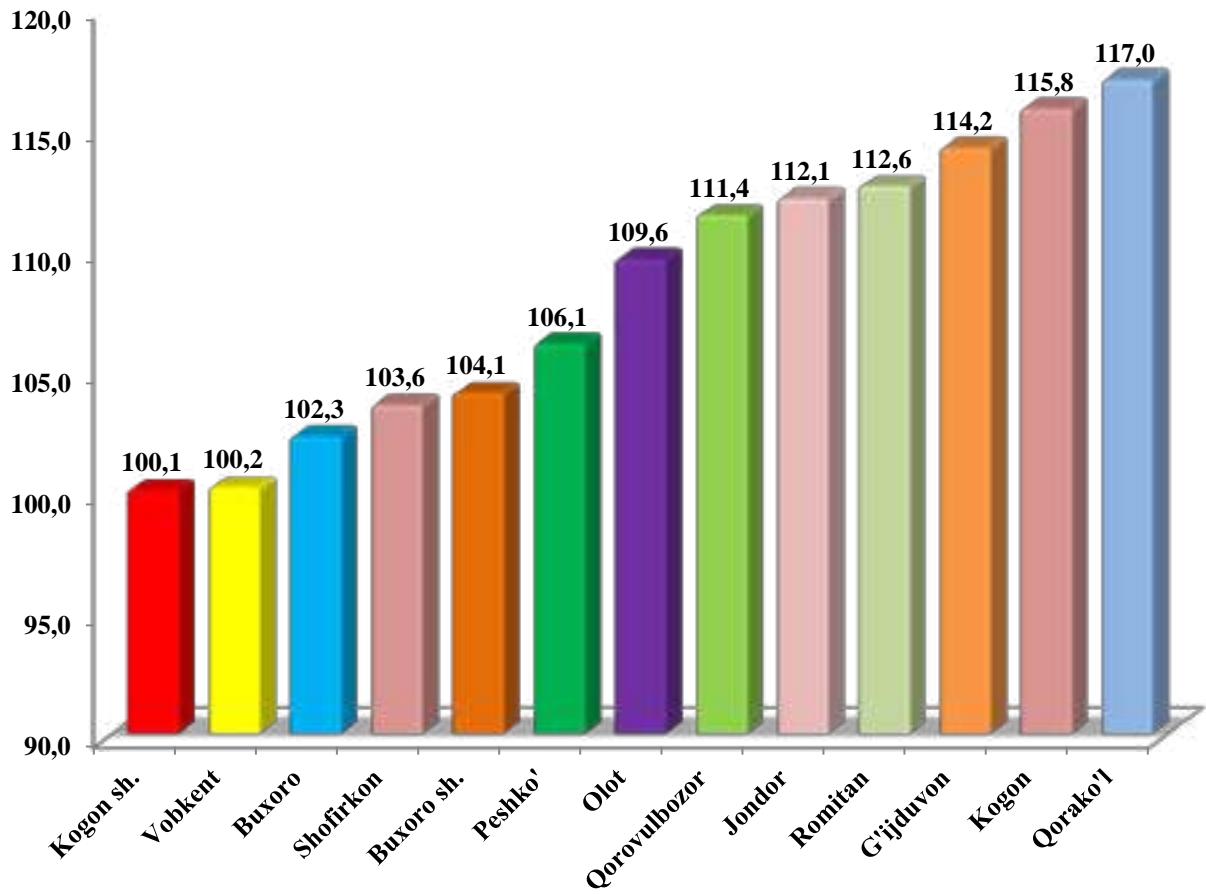
Qurilish ishlari umumiy hajmining 69,7 foizi yangi qurilish, rekonstruksiya qilish, kengaytirish va texnik jihatdan qayta jihozlashga, 30,3 foizi kapital ta’mirlash va boshqa pudrat ishlariga to‘g‘ri keladi.

Hududlar kesimida qurilish ishlari
(yanvar-dekabr oylarida)

	<i>2022 yil (mlrd. so‘m)</i>	<i>2023 yil (mlrd. so‘m)</i>	<i>O’tgan yilga nisbatan, % da</i>	<i>Jamiga nisbatan ulushi, % da</i>
Buxoro viloyati	8 448,7	9 807,6	107,5	100,0
Buxoro sh.	2 014,1	2 262,0	104,1	23,1
Kogon sh.	650,9	700,3	100,1	7,1
<i>tumanlar</i>				
Buxoro	518,4	574,1	102,3	5,9
Vobkent	458,5	497,6	100,2	5,1
Jondor	452,2	548,2	112,1	5,6
Kogon	658,6	822,4	115,8	8,4
Olot	421,4	500,3	109,6	5,1
Peshko‘	557,4	639,5	106,1	6,5
Romitan	846,1	1 027,8	112,6	10,5
Shofirkon	626,7	700,6	103,6	7,1
Qorako‘l	291,2	369,8	117,0	3,8
Qorovulbozor	404,2	484,3	111,4	4,9
G‘ijduvon	549,0	680,7	114,2	6,9

Hududlar kesimida qurilish ishlarining o'sish sur'ati, foizda

(yanvar-dekabr)

Hududlar kesimida qurilish ishlari

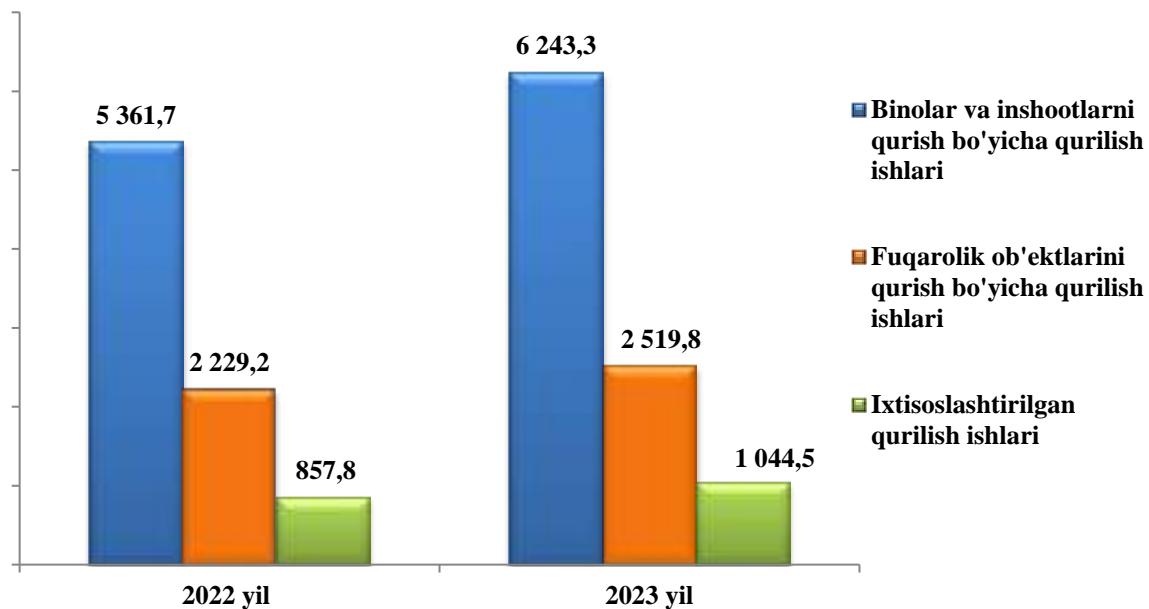
	Jami, mlrd. so'm	shu jumladan mulkchilik shakllari bo'yicha, jami hajmga nisbatan foizda	
		davlat	nodavlat
Buxoro viloyati	9 807,6	4,9	95,1
Buxoro sh.	2 262,0	13,8	86,2
Kogon sh.	700,3	3,1	96,9
tumanlar			
Buxoro	574,1	2,5	97,5
Vobkent	497,6	1,9	98,1

Buxoro viloyatining ijtimoiy-iqtisodiy holati

	Jami, mlrd. so‘m	shu jumladan mulkchilik shakllari bo‘yicha, jami hajmga nisbatan foizda	
		davlat	nodavlat
Jondor	548,2	3,0	97,0
Kogon	822,4	1,4	98,6
Olot	500,3	2,7	97,3
Peshko‘	639,5	2,2	97,8
Romitan	1 027,8	1,6	98,4
Shofirkon	700,6	1,4	98,6
Qorako‘l	369,8	4,2	95,8
Qorovulbozor	484,3	1,2	98,8
G‘ijduvon	680,7	2,5	97,5

Nodavlat mulkchilik shaklidagi tashkilotlar tomonidan 9 330,7 mlrd. so‘mlik qurilish ishlari amalga oshirilib, jami qurilish ishlari hajmidagi ulushi 95,1 foizni (2022 yil yanvar-dekabrga nisbatan o‘sish sur’ati 102,3 foizni) tashkil qildi.

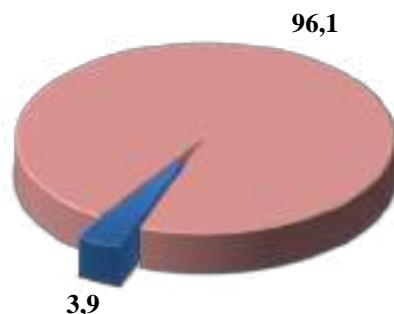
Iqtisodiy foliyat turlari bo‘yicha bajarilgan qurilish ishlari (mlrd.so‘m)

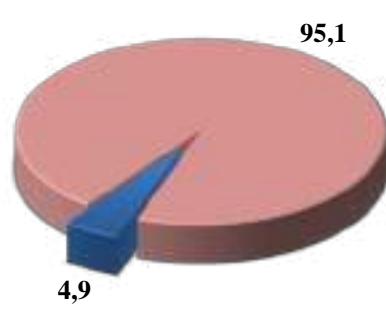
Qurilish ishlari umumiyligi hajmining 63,7 foizi binolar va inshootlarni qurish bo‘yicha qurilish ishlari, 25,7 foizi fuqarolik qurilishi ob'ektlarini qurish bo‘yicha qurilish ishlari va 10,6 foizi ixtisoslashtirilgan qurilish ishlariga to‘g‘ri keldi.

**Mulkchilik shakllari bo'yicha qurilish tashkilotlarining
o'z kuchlari bilan bajargan qurilish ishlari taqsimoti
(umumiy hajmga nisbatan, foizda)**

2022 yil yanvar-dekabr

2023 yil yanvar-dekabr

■ Davlat mulki ■ Nodavlat mulki

Hisobot davrida bino va inshootlar qurilishi bo'yicha bajarilgan qurilish ishlari hajmi 6 243,3 mld. so'mni yoki 2022 yilning mos davriga nisbatan 107,8 foizni, mos ravishda, fuqarolik qurilishi ob'ektlari bo'yicha qurilish hajmi 2 519,8 mld. so'mni (yoki 104,7 foizni), ixtisoslashtirilgan qurilish ishlari bo'yicha qurilish ishlari hajmi 1 044,5 mld. so'm (yoki 112,7 foizni) tashkil qildi.

Iqtisodiy faoliyat turlari bo'yicha qurilish ishlari hajmi

(mlrd. so'm)

	<i>Qurilish ishlari, xizmatlar jami</i>	<i>shu jumladan iqtisodiy faoliyat turlari</i>		
		<i>Bino va inshootlar qurilishi</i>	<i>Fuqarolik qurilishi ob'ektlari</i>	<i>Ixtisoslashtirilgan qurilish ishlari</i>
Buxoro viloyati	9 807,6	6 243,3	2 519,8	1 044,5
Buxoro sh.	2 262,0	1 247,0	843,8	171,2
Kogon sh.	700,3	316,8	264,7	118,8
tumanlar				
Buxoro	574,1	405,2	130,0	38,9
Vobkent	497,6	394,3	79,4	23,9
Jondor	548,2	366,6	139,5	42,1

*Buxoro viloyatining
ijtimoiy-iqtisodiy holati*

	<i>Qurilish ishlari, xizmatlar jami</i>	<i>shu jumladan iqtisodiy faoliyat turlari</i>		
		<i>Bino va inshootlar qurilishi</i>	<i>Fuqarolik qurilishi ob'ektlari</i>	<i>Ixtisoslashtirilgan qurilish ishlari</i>
Kogon	822,4	489,3	258,2	74,9
Olot	500,3	314,4	46,9	139,0
Peshko'	639,5	429,8	159,8	49,9
Romitan	1 027,8	800,9	177,3	49,6
Shofirkon	700,6	433,1	204,5	63,0
Qorako'l	369,8	277,1	71,7	21,0
Qorovulbozor	484,3	234,7	30,5	219,1
G'ijduvon	680,7	534,1	113,5	33,1

Viloyatda bajarilgan qurilish ishlaringning iqtisodiy faoliyat turlari bo'yicha asosiy qismi bino va inshootlar qurilishi (6 243,3 mlrd.so'm) ga to'g'ri kelib, viloyat umumiyligi hajmida 63,7 foizni tashkil qildi. Shu bilan birga, fuqarolik qurilishi (2 519,8 mlrd. so'm) ob'ektlari bo'yicha bajarilgan qurilish ishlari viloyat umumiyligi hajmining 25,7 foizni hamda ixtisoslashtirilgan qurilish (1 044,5 mlrd. so'm) ishlari 10,6 foizni tashkil etdi.

Statistik ko'rsatkichlarga izohlar

Nomoliyaviy aktivlarga kiritilgan investitsiyalar bu – real mablag'larni yaratishga yo'naltirilgan investitsiyalar bo'lib, quyidagilarni o'z ichiga oladi: asosiy kapitalga o'zlashtirilgan investitsiyalar, kapital ta'mirlashga xarajatlar, nomoddiy aktivlarga kiritilgan investitsiyalar (patentlar, litsenziyalar, dasturiy mahsulotlar, yer maydonlaridan va tabiiy resurslardan foydalanish huquqlari va boshqalar).

Asosiy kapitalga o'zlashtirilgan investitsiyalarga - barcha turdag'i qurilish ishlari qilingan xarajatlar; asbob-uskunalarini montaj qilish bo'yicha xarajatlar; mashina, asbob-uskunalar (montaj talab etiladigan va talab etilmaydigan), transport vositalari, jihoz va xo'jalik inventarini sotib olish; boshqa kapital ishlari va xarajatlar kiradi. Asosiy kapitalga o'zlashtirilgan investitsiyalar hajmlari to'g'risidagi ma'lumotlar, ilgari boshqa tashkilotlarning asosiy fondlarida hisobga olingan asbob-uskunalar, binolar va inshootlar (yoki ularning ehtiyyot qismlari)ni sotib olishga qilingan xarajatlarsiz keltirilgan.

Chet el investitsiyalari – asosan kelgusida foya olish maqsadida, O‘zbekiston Respublikasi hududidagi korxona va tashkilotlarga kiritilgan chet el kapitali.

Investorlar – yuridik va jismoniy shaxslar bo‘lib, qarorlarni qabul qiluvchi va o‘z mablag‘lari, qarz mablag‘lari yoki jalb qilingan mablag‘larni investitsiya ko‘rinishida investitsion loyihalarga kiritishni amalga oshiruvchi hamda ulardan maqsadli foydalанишни та’минла берувчи investitsion faoliyat subyektlari hisoblanadi.

To‘g‘ridan-to‘g‘ri xorijiy investitsiyalar bu – korxonaga to‘liq egalik qiluvchi yoki korxona aksionerlik kapitalining 10 foizidan kam bo‘lmagan qismini nazorat qiluvchi, ya’ni korxonani boshqarishda ishtirok etish huquqigi ega bo‘lgan, to‘g‘ridan-to‘g‘ri xorijiy investor yuridik yoki jismoniy shaxs tomonidan kiritilgan investitsiyalar.

Reinvestitsiya - investitsiyalar bo‘yicha daromadlar ko‘rinishida olingan va ishlab chiqarishni kengaytirish uchun yo‘naltirilgan mablag‘lar; investorning faoliyati natijasida olingan foydani (daromadni) muomalaga kiritish (qayta investitsiyalash).

Davlat mulkchiligi- mulkchilik shakllaridan biri, davlatga qarashli va uning o‘z vazifalarini bajarishi uchun zarur barcha mol-mulklar va mulkiy huquqlardir.

Asosiy kapital – kapitalning asosiy ishlab chiqarish vositalari ni o‘z ichiga oluvchi, iqtisodiy jihatdan o‘z qiymatini ishlab chiqarilgan tovarlarga asta-sekin va uzoq muddatda o‘tkazib boruvchi qismi. Asosiy kapital pul shaklida uskuna, mashina-mexanizmlar, bino-inshootlar va boshqalar qiymatidan iborat bo‘lib, ular sotib olingan paytdagi bozor narxi bilan hisoblanadi. Asosiy kapital qiymatining bir qismi har yili mahsulotning ishlab chiqarish va sotish harajatlariga kiradi va amortizatsiya ajratmalari tarzida maxsus amortizatsiya fondida jamg‘ariladi.

Investitsiya loyihasi – iqtisodiy, ijtimoiy va boshqa manfaat ko‘rish maqsadida investitsiyalar kiritgan holda oldindan belgilangan muddat mobaynida amalga oshiriladigan o‘zaro bog‘liq tadbirlar va ishlar majmui.

Kapital- sarmoya, keng ma’noda o‘z egasiga daromad keltirish xususiyatiga ega bo‘lgan jami vositalar va mablag‘la; yangi qiymat keltiruvchi, o‘zini-o‘zi ko‘paytiruvchi qiymat.

Moliyaviy investitsiyalar- mulkka egalik qilish va mulkdan daromad olish bilan bog‘liq bo‘lgan aksiya, obligatsiya va boshqa qimmatli qog‘ozlar orqali qo‘yilmalar kiritish.

Chet el investitsiyalari ishtirokidagi korxonalar - aksiyalarining (ulushlari, paylarining) yoki ustav jamg‘armasining kamida o‘ttiz foizini chet el investitsiyalari tashkil etadigan korxonalar.

Buyurtmachilar – investitsion jarayonning qatnashchilari. Buyurtmachi sifatida investorning o‘zi, shuningdek, investor tomonidan amaldagi korxonalarini, binolarni,

Buxoro viloyatining ijtimoiy-iqtisodiy holati

inshootlarni yangi qurilishi, qayta ta'mirlash, kengaytirish va texnik qayta qurollantirishni amalga oshirishlari uchun vakil etib tayinlangan jismoniy va yuridik shaxslar faoliyat ko'rsatishlari mumkin. Shu bilan birga buyurtmachi investitsion jarayon qatnashchilarining tadbirkorlik va boshqa faoliyatiga, agarda ular orasidagi shartnomada nazarda tutilmagan bo'lsa, aralashmasliklari lozim.

Pudratchi – kapital qurilish uchun pudrat shartnomasi asosida bino va inshootlarni qurish bo'yicha qurilish-montaj, qayta ta'mirlash, kapital ta'mirlash hamda texnologik va boshqa uskunalarni montaj qilish, sozlash va boshqa pudrat ishlarini bajarish bilan shug'ullanadi.

Qurilish — biror inshootni tayyorlash jarayoni, shuningdek shunday jarayon ketayotgan joydir. Qurilish murakkab jarayon bo'lib, unda bir necha vazifalar amalga oshiriladi. Bu jarayon moddiy ishlab chiqarishning yirik sohalaridan biri bo'lib, turli maqsadlardagi bino va inshootlarni qurish va rekonstruksiya qilish; ishni yuritish uchun foydalilanildigan hudud bilan birga qurilayotgan bino (inshoot); keng ma'noda yaratuvchilik jarayoni hisoblanadi.

Rekonstruksiya — mavjud narsani yaxshilash, amaliy ahamiyatini oshirish, takomillashtirish maqsadida tubdan qayta qurish jarayonidir. Bunda qoldiklariga, yozma manbalarga asoslanib, biror narsa qiyofasini yoki dastlabki ko'rinishini tiklash, qurish hisoblanadi. Rekonstruksiya chizma, rasm, tasvir, loyiha va h.k. orqali amalga oshiriladi.

Kapital ta'mirlash — qurilish konstruksiyalarini, shuningdek, muhandislik jihozlarini kommunikatsiyalar bilan tiklash yoki to'liq almashtirish tushuniladi. Amalda kapital ta'mirlash binoning tashqi ko'rinishini to'liq yoki qisman yangilashda ifodalanishi mumkin.

Joriy ta'mirlash - bu xizmat ko'rsatilayotgan ob'ektni shikastlanish va nosozliklardan o'z vaqtida va tizimli ravishda himoya qilishga qaratilgan tadbirlar tushuniladi.

Pudrat shartnomasi — fuqarolik-huquqiy bitim, unga ko'ra, bir taraf (pudratchi) ikkinchi taraf (buyurtmachi)ning topshirig'iga binoan, muayyan ishni bajarish va uning natijasini buyurtmachiga belgilangan muddatda topshirish majburiyatini oladi. Buyurtmachi esa, ish natijasini qabul qilib olish va buning uchun haq to'lash majburiyatini oladi.

Modernizatsiya, modernizatsiyalash - biror narsani yangilash, unga zamonaviy tus berish, uni zamonaviy talablarga muvofiq o'zgartirish. Modernizatsiya qilishda mashina, apparat, turli texnologik qurilmalar, muhim kashfiyotlar texnika taraqqiyoti talablariga muvofiq qayta ishlanadi.

V. XIZMATLAR

Xizmatlar sohasini rivojlantirish ijtimoiy yo'naltirilgan bozor iqtisodiyotini shakllantirishning eng muhim shartlaridan biri hisoblanadi. Bugungi kunda mamlakatda olib borilayotgan bozor islohotlari jamiyatni rivojlantirishning eng muhim ijtimoiy-iqtisodiy vazifalarini hal qilishda xizmat ko'rsatish sohasining rolini oshirishga katta ta'sir ko'rsatadi. Xizmatlarning xilma-xilligi aholining katta qismini hayot sifatini va farovonligini yaxshilash imkonini beradi.

Zamonaviy jamiyat hayotida xizmatlar sohasi juda keng tarqalgan hodisa hisoblanadi. Bugungi kunda u yoki bu turdagи xizmatlar ko'rsatmaydigan yoki hech bo'limganda unga duch kelmagan korxonalar deyarli yo'q.

2024 yil 1 yanvar holatiga viloyatda 31 203 ta faoliyat ko'rsatayotgan korxonalar va tashkilotlar qayd etildi. Shundan, xizmatlar sohasida 21 257 ta korxona va tashkilotlar faoliyat ko'rsatmoqda. Ushbu ko'rsatkich o'tgan yilning mos davriga nisbatan 3,6 foizga kamaydi.

Innovatsion xizmatlarni joriy etish va an'anaviy xizmatlarni rivojlantirish bo'yicha aniq maqsadli kompleks chora-tadbirlarni amalga oshirilishi ishlab chiqarilgan bozor xizmatlar hajmini oshishiga olib keldi. Natijada, 2023 yil yanvar-dekabr oylarida xizmatlar ishlab chiqarish hajmi 19 344,0 mlrd.so'mni tashkil etdib, o'tgan yilning mos davriga nisbatan 111,0 foizga o'sdi.

2023 yil yanvar-dekabr oylarida ko'rsatilgan xizmat turlari bo'yicha (amaldagi baholarda) quyidagicha ifodalanadi:

	<i>mldr. so'm</i>	<i>2022 yil yanvar-dekabrga nisbatan, foizda</i>	<i>yakunga nisbatan, foizda</i>
Jami xizmatlar	19 344,0	111,0	100,0

shu jumladan:

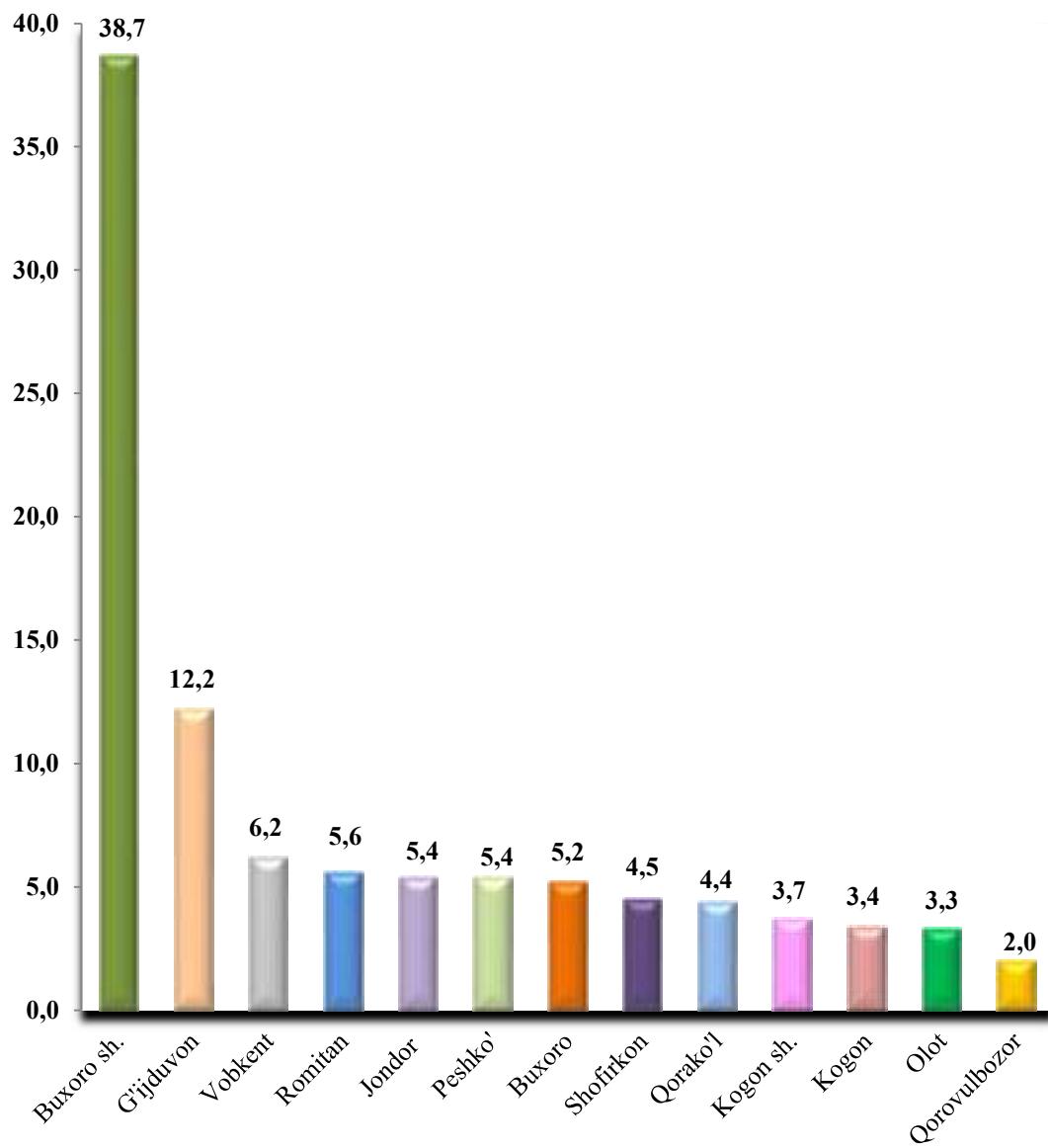
Aloqa va axborotlashtirish xizmatlari	756,9	119,1	3,9
Moliyaviy xizmatlar	3 958,5	115,8	20,5

*Buxoro viloyatining
ijtimoiy-iqtisodiy holati*

	<i>mlrd. so‘m</i>	<i>2022 yil yanvar-dekabrga nisbatan, foizda</i>	<i>yakunga nisbatan, foizda</i>
Transport xizmatlari	4 031,1	108,0	20,8
shu jumladan: avtotransport xizmati	3 613,3	109,8	18,7
Yashash va ovqatlanish xizmatlari	838,2	109,1	4,3
Savdo xizmatlari	5 875,7	105,9	30,4
Ko‘chmas mulk bilan bog‘liq xizmatlar	365,5	104,5	1,9
Ta’lim sohasidagi xizmatlar	1 114,0	151,5	5,8
Sog‘liqni saqlash sohasidagi xizmatlar	383,6	104,8	2,0
Ijara xizmatlari	406,2	101,9	2,1
Kompyuterlar va maishiy tovarlarni ta’mirlash bo‘yicha xizmatlar	403,2	104,0	2,1
Shaxsiy xizmatlar	441,7	106,9	2,3
Me’morchilik, muhandislik izlanishlari, texnik sinovlar va tahlil sohasidagi xizmatlar	178,0	103,6	0,9
Boshqa xizmatlar	591,4	107,1	3,0

Xizmat ko‘rsatishda eng katta ulush savdo (30,4 foizi), transport (logistik xizmatlar bilan birga) (20,8 foizi), moliyaviy (20,5 foizi), ta’lim (5,8 foizi) va aloqa va axborotlashtirish xizmatlari (3,9 foizi) xizmatlarga to‘g‘ri keldi. Ta’lim sohasidagi xizmatlar (o‘tgan yilga nisbatan 51,5 foizga ko‘p), aloqa va axborotlashtirish xizmatlari (19,1 foizga ko‘p) o‘sish yuqori bo‘ldi.

**2023 yil yanvar-dekabr oylarida ko‘rsatilgan bozor xizmatlari umumiylajmida
shahar va tumanlar kesimida ulushi, foizda**

Ko‘rsatilgan xizmatlar umumiylajmida katta ulushga ega bo‘lgan Buxoro shahri (38,7 foizni), G‘ijduvon tumani (12,2 foizni), Vobkent tumani (6,2 foizni), Romitan tumani (5,6 foizni) tashkil etgan bo‘lsa, Olot (3,3 foizni) va Qorovulbozor tumanlari (2,0 foizni) bilan eng past ulush ko‘rsatkichni qayd etdi.

**Iqtisodiy faoliyat turlari bo‘yicha xizmatlar
(tuman va shaharlar kesimida)**

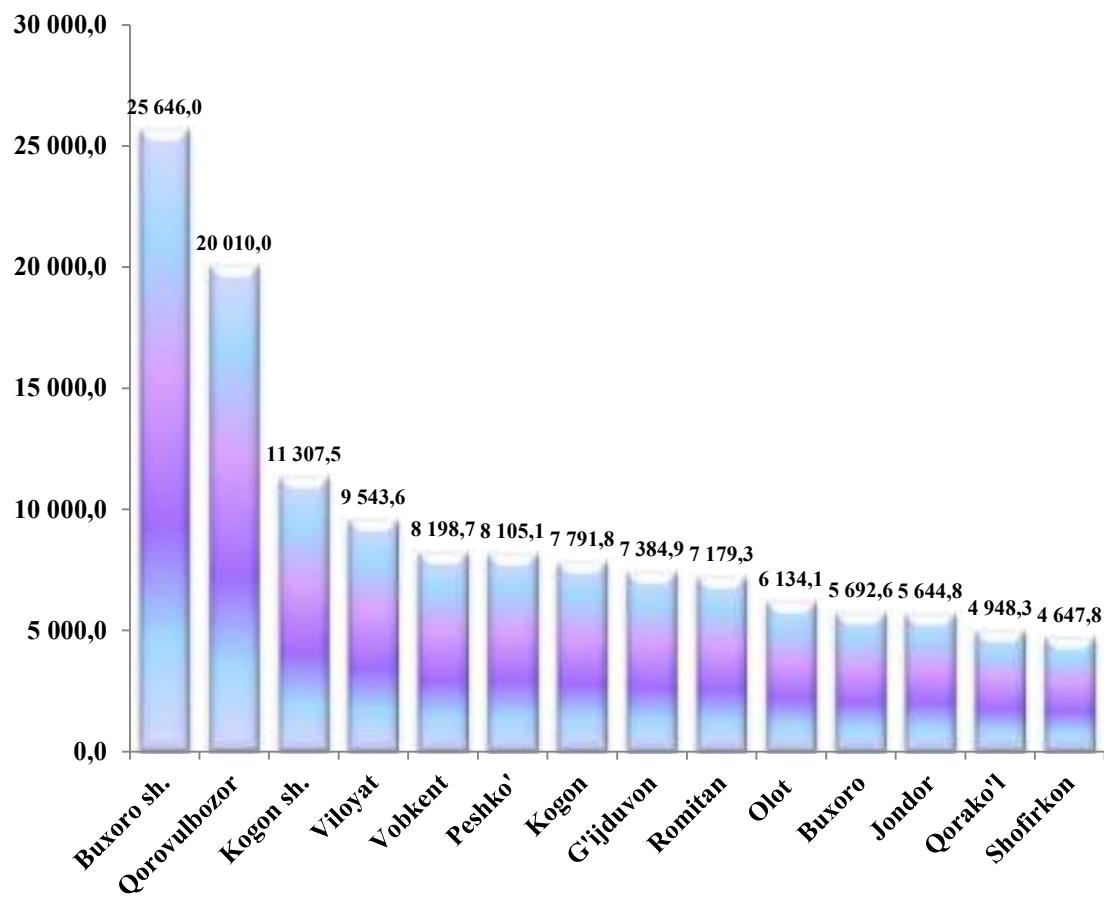
	<i>Jami</i>			<i>Aholi jon boshiga</i>	
	<i>mldr. so‘m</i>	<i>2022 yil yanvar- dekabrga nisbatan, foizda</i>	<i>jami xizmatlar hajmiga nisbatan, foizda</i>	<i>ming so‘m</i>	<i>2022 yil yanvar- dekabrga nisbatan, foizda</i>
Viloyat bo‘yicha	19 344,0	111,0	100,0	9 543,6	109,2
Buxoro sh.	7 486,0	112,8	38,7	25 646,0	110,7
Kogon sh.	725,9	110,6	3,7	11 307,5	108,6
<i>tumanlar</i>					
Olot	635,5	109,8	3,3	6 134,0	108,2
Buxoro	1 005,3	110,5	5,2	5 692,6	108,5
Vobkent	1 207,7	105,3	6,2	8 198,7	103,5
G‘ijduvon	2 361,7	110,9	12,2	7 384,9	109,0
Kogon	651,4	110,0	3,4	7 791,8	107,7
Qorako‘l	845,2	109,9	4,4	4 948,3	108,4
Qorovulbozor	394,2	113,9	2,0	20 010,0	111,5
Peshko‘	1 053,7	109,0	5,4	8 105,1	107,1
Romitan	1 077,6	111,0	5,6	7 179,3	109,1
Jondor	1 038,1	110,7	5,4	5 644,8	108,8
Shofirkon	861,7	110,0	4,5	4 647,8	108,5

Shahar va tumanlar orasida yuqori o‘sish sur’atlari Buxoro shaharda (112,8 foiz), Qorovulbozor (113,9 foiz) va Romitan (111,0 foiz) tumanlaida kuzatildi.

Aholi jon boshiga ko'rsatilgan xizmatlar bo'yicha eng yuqori ko'rsatkich Buxoro shahrida 25 646,0 ming so'mga teng bo'lib, o'sish sur'ati o'tgan yilning shu davriga nisbatan 110,7 foizni tashkil etdi.

Aholi jon boshiga ko'rsatilgan xizmatlarning eng past ko'rsatkichi Shofirkon (4 647,8 ming so'm), Qorako'l (4 948,3 ming so'm) va Jondor (5 644,8 ming so'm) tumanlarida kuzatildi.

**2023 yil yanvar-dekabr oylarida shahar va tumanlar kesimida
bo'yicha aholi jon boshiga hajmlar, ming so'm**

Hozirgi kunda respublikada ulgurji va birja savdo korxonalarining faoliyati uchun zarur huquqiy asoslar yaratilgan bo'lib, zamonaviy axborot texnologiyalaridan foydalangan holda chakana savdo tarmog'i faol rivojlanmoqda. Savdo xizmatlari iqtisodiyotda ko'rsatilgan xizmatlar umumiy hajmining sezilarli qismini tashkil qiladi.

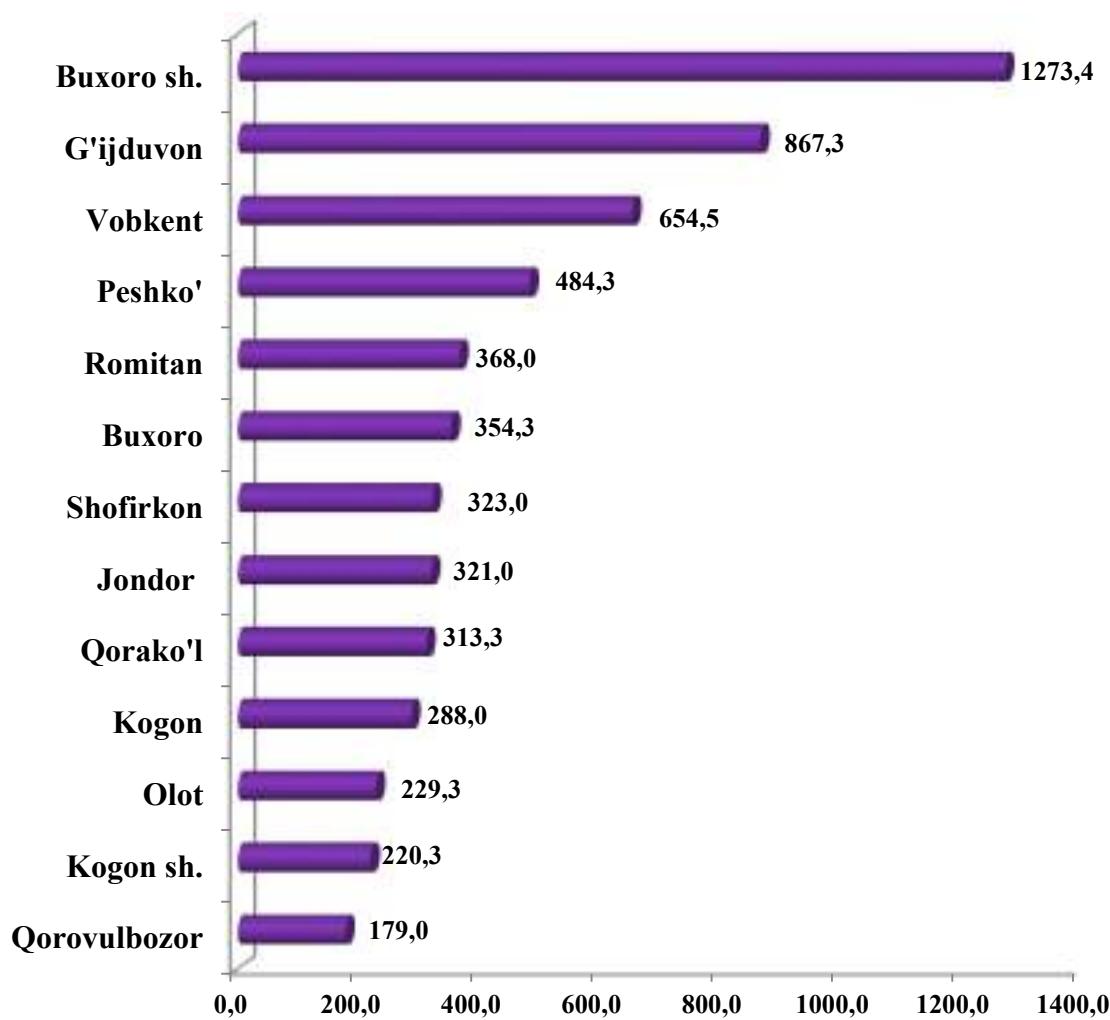
Buxoro viloyatining ijtimoiy-iqtisodiy holati

2023 yil yanvar-dekabr oylarida savdo xizmatlari hajmi 5 875,7 mlrd.so‘mga teng bo‘ldi. Ko‘rsatilgan bozor xizmatlarining umumiy hajmida ulushi 30,4 foizni tashkil etdi.

O‘tgan yilning mos davriga nisbatan savdo xizmatlarining o‘sish sur’ati 105,9 foizni tashkil etdi.

Savdo xizmatlarining eng katta hajmi Buxoro shahri (1 273,4 mlrd. so‘m), G‘ijduvon (867,3 mlrd. so‘m), Vobkent (654,5 mlrd. so‘m) tumanlarida qayd etildi.

**Shahar va tumanlar kesimida savdo xizmatlarining hajmi, mlrd.so‘m
(2023 yil yanvar-dekabr)**

Savdo xizmatlari bo‘yicha eng past ko‘rsatkich Qorovulbozor tumanida kuzatildi. Ushbu hududda savdo xizmatlari hajmi 179,0 mlrd. so‘mga teng bo‘ldi.

Aholi daromadlari darajasining oshishi bilan iste’mol talabi va savdo aylanmasi ko‘lami o‘smaqda. Savdo xizmatlari tarkibida avtomobillar va mototsikllar savdosidan

tashqari chakana savdo bo'yicha xizmatlar katta salmoqqa ega. 2023 yil yanvar-dekabr oylarida uning ulushi 67,5 foizni tashkil etdi.

Ulgurji savdo xizmatlarining (avtomobillar va mototsikllar savdosidan tashqari) ulushi 25,7 foizni tashkil etdi.

Avtomobil va mototsikllar ulgurji va chakana savdosi, avtomobil va mototsikllarni ta'mirlash xizmatlarni qo'shgan holda umumiy savdo xizmatlarining 6,8 foizni tashkil qiladi.

**Savdo xizmatlari tarkibi, foiz
(2023 yil yanvar-dekabr)**

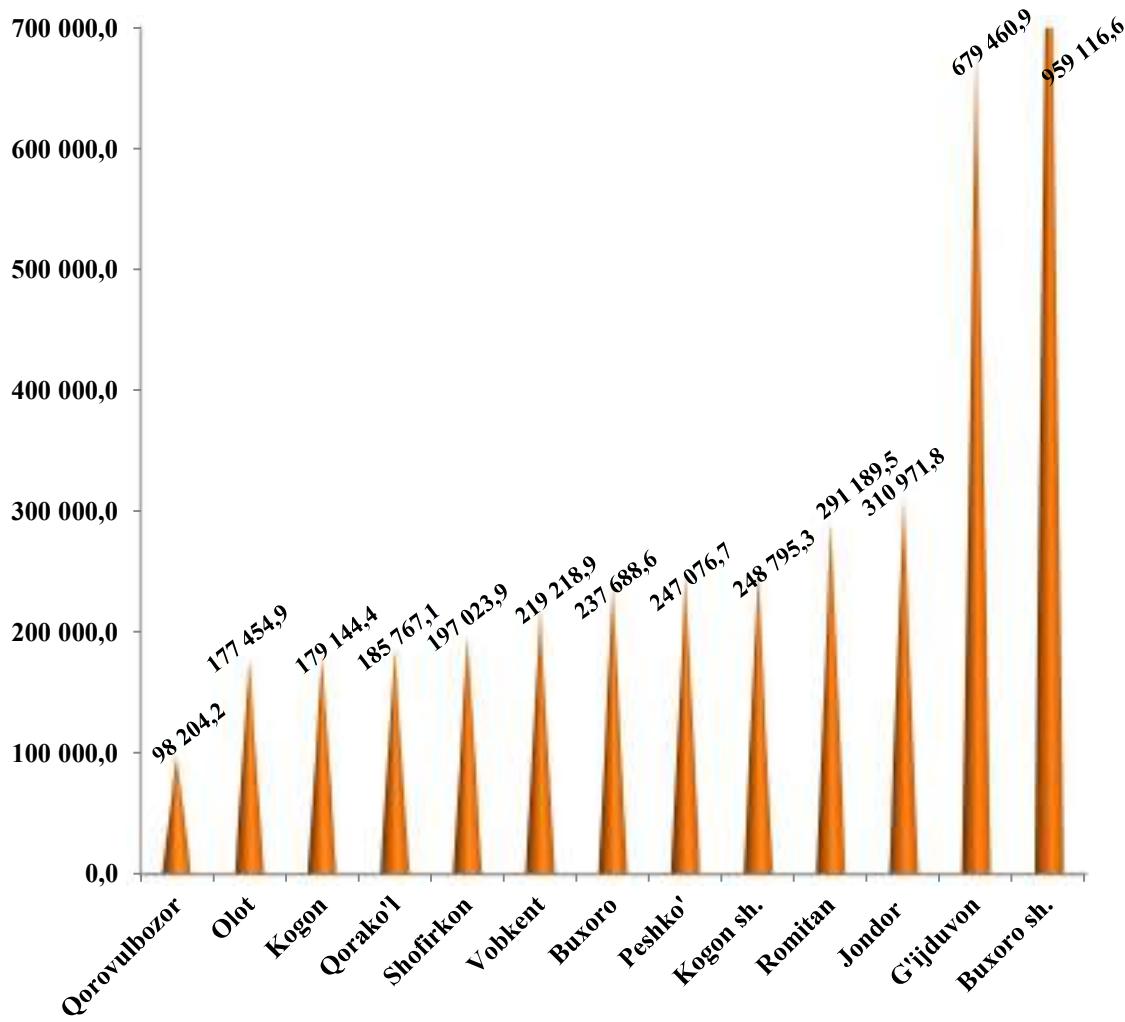
Transport xizmatlarining eng katta qismi avtomobil transportida yuk va yo'lovchi tashish xizmatlari hisobiga to'g'ri keladi.

2023 yil yanvar-dekabr oylarida transport xizmatlarining hajmi 4 031,1 mlrd. so'mga teng bo'ldi. Ularning o'sishi 108,0 foizni tashkil etdi.

Buxoro viloyatining ijtimoiy-iqtisodiy holati

Yuqori o'sish sur'atlari Peshko' (127,6 foiz), Qorovulbozor (113,8 foiz) va Shofirkon (109,9 foiz) tumanlarida qayd etildi.

**Shahar va tumanlar kesimida transport xizmatlarining hajmi, mln. so'm
(2023 yil yanvar-dekabr)**

O'tgan yilning mos davriga nisbatan transport xizmatlarining o'sish sur'ati, Kogon (105,9 foiz) tumanida pasayganligi qayd etildi.

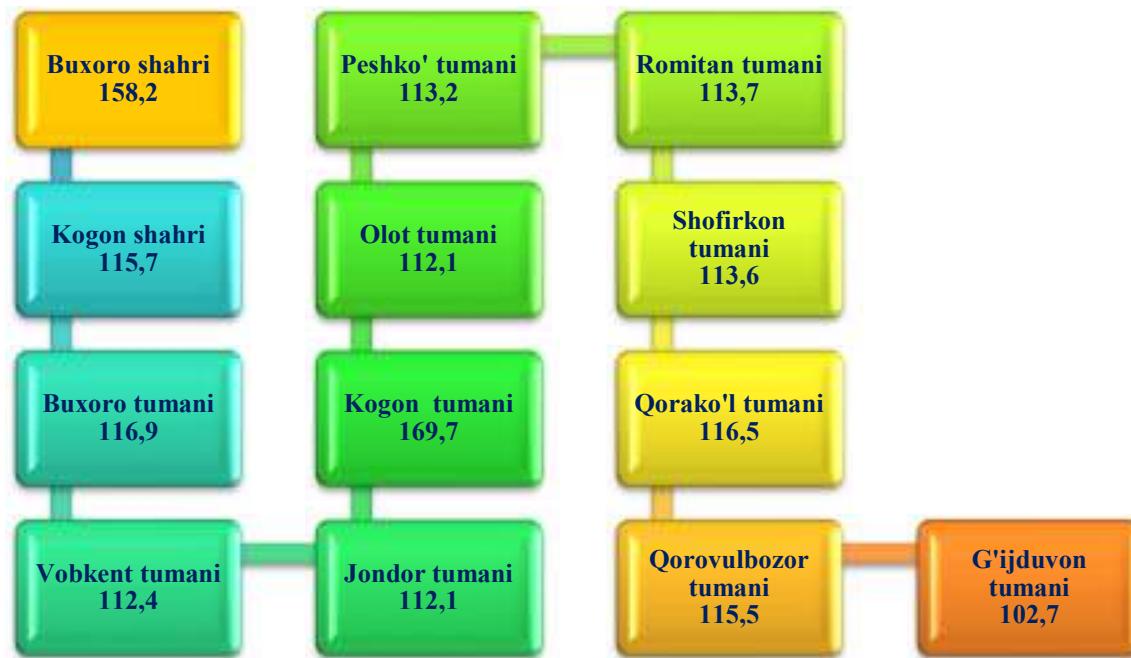
Ta'lif sohasida amalga oshirilayotgan tub islohotlar birinchi navbatda ong va fikrlashdagi ijobiy o'zgarishlarni qo'llab-quvvatlab, ma'naviyatni yuksaltirishga hissa qo'shamdi.

Bugungi kunda o‘quv jarayonining sifati va samaradorligini oshirishning muhim omili sifatida maktablarni zamonaviy laboratoriya uskunalar, kompyuter texnikasi, darsliklar va yangi avlod metodik materiallari bilan ta’minlashga alohida e’tibor qaratilmoqda.

2023 yil yanvar-dekabr oylarida ta’lim sohasidagi xizmatlar hajmi 1 114,0 mlrd. so‘mga teng bo‘ldi. O‘tgan yilga nisbatan o‘sish 151,5 foizni tashkil etdi.

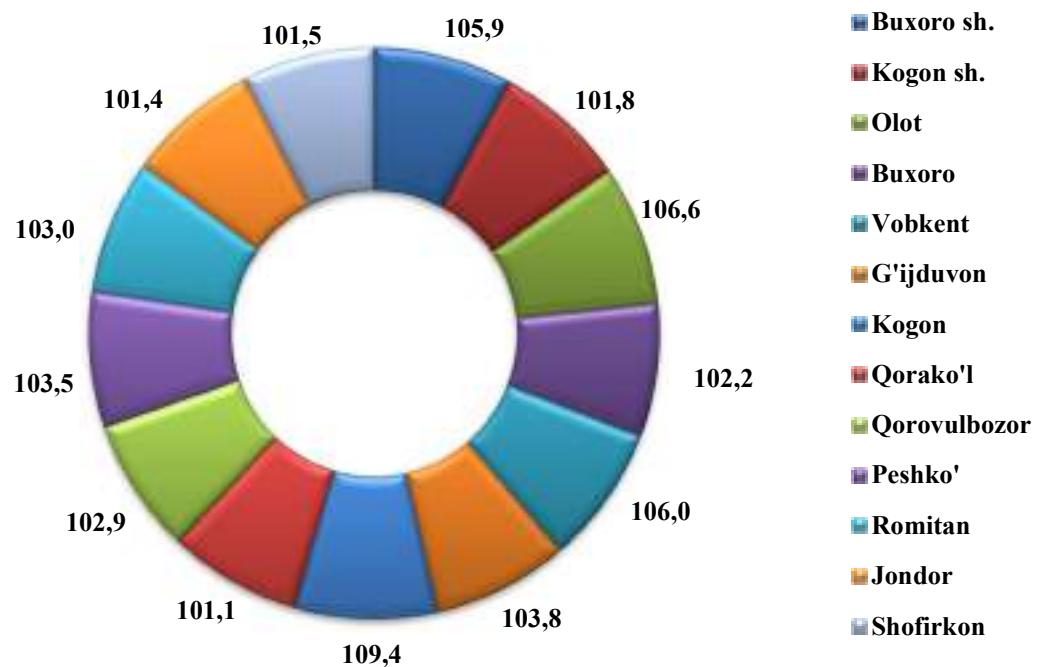
Shahar va tumanlar kesimida ta’lim xizmatlarining o‘sish sur’ati, foiz

(2023 yil yanvar-dekabr)

2023 yil yanvar-dekabr oylarida sog‘liqni saqlash sohasidagi xizmatlar hajmi 383,6 mlrd. so‘mga teng bo‘ldi. O‘tgan yilga nisbatan o‘sish 104,8 foizni tashkil etdi.

**Shahar va tumanlar kesimida sog‘liqni saqlash xizmatlarining o‘sish sur’ati, foiz
(2023 yil yanvar-dekabr)**

Sog‘liqni saqlash sohasidagi xizmatlar bo‘yicha yuqori o‘sish sur’atlari Kogon (109,4 foiz) tumanida kuzatildi.

O‘tgan yilga nisbatan bu xizmatlarning eng past ko‘rsatkichi Qorako'l (101,1 foiz) tumanida qayd etildi.

2023 yil yanvar-dekabr oylarida aholi jon boshiga ko‘rsatilgan bozor xizmatlari hajmi 9 543,6 ming so‘mni tashkil qildi va o‘sish sur’ati o‘tgan yilga nisbatan 109,2 foizni tashkil etdi.

Xizmatlar sohasini jadal rivojlantirish, uning tarkibini etarlicha rivojlangan jamiyat va rivojlangan ehtiyojlar bilan takomillashtirish mumkin va bu umuman hayot sifati kabi hodisa bilan bog‘liq, chunki turli ehtiyojlarni qondirish jarayoni hayot sifatining muayyan standartini yaratadi.

Statistik ko‘rsatkichlarga izohlar

Xizmatlar iste’molchilar (yuridik va jismoniy shaxslar) holatini o‘zgartiruvchi yoki tovarlar, xizmatlar yoki moliyaviy aktivlar bilan ayirboshlashiga ko‘maklashadigan ishlab chiqarish faoliyatining natijasi hisoblanadi.

Xizmatning o‘ziga xos xususiyati, xizmatni bajarish va uni iste’mol qilish davrining bir xil vaqtga to‘g‘ri kelishi hisoblanadi.

Iqtisodiy faoliyat turlari bo‘yicha xizmatlar hajmida ko‘rsatilgan xizmatlar uchun amaldagi bozor narxlari bo‘yicha qo‘shilgan qiymat solig‘i va aksizsiz hisoblangan to‘lovlar hisobga olinadi.

Xizmatlar oldi-sotdi obyekti sifatida chiqqanda va iqtisodiy ahamiyatga ega bo‘lgan (xizmatlarni ishlab chiqaruvchining sarf-xarajatlarini to‘laligicha yoki sezilarli darajada qoplaydigan) narxlarda sotilganda, xizmatlar bozor uchun mo‘ljallanib ishlab chiqarilgan hisoblanadi.

“Ishlab chiqarilgan (ko‘rsatilgan) xizmatlar hajmi” statistik ko‘rsatkichi - ma’lum bir vaqt davomida ko‘rsatilgan xizmatlar qiymatini o‘lchovchi, iste’molchilarga (yuridik va jismoniy shaxslar, norezidentlarni qo‘shtan holda) ko‘rsatilgan xizmatlar qiymatini aks ettiradi.

Ishlab chiqarilgan (ko‘rsatilgan) xizmatlar hajmi, bu xizmatlar ishlab chiqarishga ixtisoslashgan va xizmat ko‘rsatish asosiy faoliyat turi hisoblanmaydigan barcha xizmatlar ishlab chiqaruvchilari (yuridik va jismoniy shaxslar) tomonidan ko‘rsatilgan bozor xizmatlari qiymatidir.

Iste’molchilar tomonidan xizmatlar uchun to‘lovlar naqd pul, shu jumladan plastik kartochkalar va pul o‘tkazish, elektron to‘lovlar va elektron pullar orqali amalga oshirilishi mumkin.

Norezidentlarga ko‘rsatilgan xizmatlar (agar to‘lov so‘mda amalga oshirilmagan bo‘lsa), xizmatlarga to‘lovlarni amalga oshirish sanasida O‘zbekiston Respublikasi Markaziy banki tomonidan so‘mning belgilangan kursi bo‘yicha qayta hisoblangan, shartnoma narxlari bo‘yicha aniqlanadi.

Elektron to‘lovlar – texnik vositalar, axborot texnologiyalari va axborot tizimlari xizmatlaridan foydalangan holda elektron to‘lov hujjatlari orqali naqd pulsiz to‘lovlarni amalga oshirish.

Elektron pullar – O‘zbekiston Respublikasi hududida elektron pullar emitentlari tomonidan chiqariladigan pullar bo‘lib, faqat O‘zbekiston Respublikasi milliy valyutasida nomlanishi lozim.

Faoliyat turlari bo‘yicha xizmatlarni tasniflash, O‘zbekiston Respublikasi Iqtisodiy faoliyat turlari bo‘yicha mahsulotlarning (tovarlar, ishlar, xizmatlarning) statistik tasniflagichiga (keyingi o‘rinlarda MST debataladi) muvofiq amalga oshiriladi.

Bozor xizmatlari hajmi MST bo‘yicha tasniflangan barcha iqtisodiy faoliyat turlarining xizmatlarga tegishli qismi (G-S seksiyalar) bo‘yicha shakllantiriladi.

Amaldagi narxlarda aloqa va axborotlashtirish xizmatlarini ishlab chiqarish, mazkur sohada xizmat ko‘rsatuvchi korxonalarining daromadlari (sotishdan tushgan tushum miqdori) yig‘indisi sifatida aniqlanadi.

Moliyaviy xizmatlar Markaziy bank, tijorat banklari va boshqa moliya-kredit tashkilotlari tomonidan ko‘rsatiladi. Bu guruh xizmatlarga banklarning moliyaviy vositachiligi xizmatlari (moliyaviy lizing, kredit berish), shu jumladan, masofaviy bank xizmatlari (internet-banking, mobil-banking), investitsiya fondlari va boshqa moliyaviy tashkilotlarning moliyaviy vositachiligi, moliya bozorlari (fond va valyuta birjalari) faoliyatining yordamchi moliyaviy vositachilik xizmatlari va boshqa moliyaviy xizmatlar kiradi.

Amaldagi narxlarda moliyaviy xizmatlarning yalpi ishlab chiqarish hajmi moliyaviy vositachilik hisobidan olingan foizli daromadlar hajmi (xizmatlar uchun belgilangan to‘lovlar miqdorida) hisobga olinadi. Chet el valyutasida kelib tushadigan foizli daromadlar hisobot davridagi O‘zbekiston Respublikasi Markaziy bankining tegishli kursi bo‘yicha hisob-kitob qilinadi va so‘mda aks ettiriladi.

Transport xizmatlari transportning barcha turlarida yuklarni va yo‘lovchilarni tashish faoliyati, shuningdek, transportirovka qilishda yordamchi xizmat turlari, jumladan logistik xizmatlarni o‘z ichiga oladi.

Amaldagi narxlarda transport xizmatlarining yalpi ishlab chiqarish hajmi transport turlari bo‘yicha transport jarayoniga (yuklarni tushirish va yuklash ishlari, transport-ekcpeditorlik xizmatlari, transport xizmati va boshqalar) bevosita bog‘liq bo‘lgan tashish va boshqa faoliyatdan olingan daromad summasi sifatida aniqlanadi. Transport xizmatlari umumiy hajmida pochta va kuryerlik faoliyatining ishlab chiqarilgan yalpi hajmi hisobga olinadi.

Yashash va ovqatlanish bo'yicha xizmatlar mehmonxonalar, otellar, motellar va boshqa yashash uchun joylar kabi qisqa muddatli turar joy bilan ta'minlash va oziq-ovqat mahsulotlari va ichimliklar yetkazib berish bo'yicha ko'rsatilgan xizmatlarni o'z ichiga oladi.

Savdo xizmatlari ulgurji va chakana xizmatlarni birlashtirib, shuningdek, boshqa shaxs manfaatlari uchun tovarlarni oldi-sotdi shartnomalari, komissiyalari yoki agentlik shartnomalari asosida sotilgan vositachilik xizmatlari hamda avtomobil va mototsikllarni ta'mirlash xizmatlarini o'z ichiga oladi.

Ko'chmas mulk bilan bog'liq xizmatlarni ko'rsatishda ko'chmas mulk bilan bog'liq operatsiyalar bo'yicha xizmatlar qiymati, korxonaning shaxsiy, xo'jalik yuritish yoki tezkor boshqaruvidagi, shuningdek, ijaraga olingan ko'chmas mulkni ijaraga berishdan olingan daromadlari, ushbu faoliyat tashkilotning asosiy faoliyati yoki yo'qligidan qat'iy nazar aks ettiriladi.

Ta'lim sohasidagi xizmatlar oliy, o'rta maxsus, kasb-hunar, umumta'lim, maktabgacha ta'lim davlat muassasalarida tijorat asosida ta'lim olishni, shuningdek, radio va televide niye, Internet-kanallar va pochta aloqalarini qo'shgan holda har qanday darajadagi xususiy ta'lim olish va xohlagan kasbga o'qishni qamrab oladi.

Sog'liqni saqlash sohasidagi xizmatlar statsionar shifoxona muassasalari, poliklinikalar, stomatologiya muassasalari va tibbiy laboratoriylar tomonidan pul asosida ko'rsatilgan kompleks xizmatlarni qamrab oladi.

Ijara xizmatlari bo'yicha ishlab chiqarish hajmi mashinalar va asbob-uskunalarini operatorlarsiz ijaraga berish, maishiy jihozlar va shaxsiy ehtiyoj buyumlarini ijaraga berishdan olingan daromad miqdori sifatida aniqlanadi.

Me'morchilik, muhandislik izlanishlari, texnik sinovlar va tahlil sohasidagi xizmatlar hajmi shartnomada nazarda tutilgan talablarga muvofiq loyihalar, izlanishlar, konstruktorlik va texnologik ishlar hamda ko'rsatilgan xizmatlar, shuningdek, qurilish ishlari ustidan nazorat va boshqa injenerlik xizmatlarining qiymatini o'z ichiga oladi.

VI. TRANSPORT

Mustaqillik yillarda transport va kommunikatsiya tizimini strategik rivojlantirish bo‘yicha katta ishlar amalga oshirildi.

Mamlakatimizda yaratilgan samarali transport tizimi tashqi iqtisodiy aloqalarni rivojlantirish va boshqa mamlakatlar bilan integratsiyalashuv omildir.

Yuk tashish. 2023 yil yanvar-dekabr oylarida barcha transport turlari tomonidan 69,0 mln.tonna yuk tashilgan bo‘lib, bu o‘tgan yilning shu davriga nisbatan 102,0 foizni tashkil qildi.

Yuk aylanmasi barcha transpor turlari tomonidan 2 358,5 mln.tn.km.ni va o‘tgan yilning shu davriga nisbatan 100,7 foizni tashkil qildi.

Yuk tashish va yuk aylanmasi transport turlari bo‘yicha quyidagicha ifodalanadi:

Transport turlari bo‘yicha yuk tashish va yuk aylanmasi hajmi va o‘sish sur’ati

	<i>2023 yil yanvar-dekabr</i>	<i>2022 yil yanvar-dekabrga nisbatan, foizda</i>
Tashilgan yuk, mln. tn	69,0	102,0
<i>shu jumladan:</i>		
avtomobil transportida	69,0	102,0
Yuk aylanmasi, mln. tn-km		
	2 358,5	100,7
<i>shu jumladan:</i>		
avtomobil transportida	2 358,5	100,7

Yakka tartibdagи tadbirdorlarning avtomobil transportidagi yuk aylanmasи 2022 yil yanvar-dekabrga nisbatan 103,0 foizga o'sdi va 1 075,5 mln. tn-km. ni tashkil qildi.

Buxoro viloyatining tuman, shaharlar bo'yicha tashilgan yuk bo'yicha yetakchi o'rinni Buxoro shahar (20 376,5 ming tonna) egalladi. Shu bilan birga, eng yuqori tonnani Romitan (7 681,5 ming tonna), Qorako'l (4 518,9 ming tonna), Qorovulbozor (5 418,2 ming tonna) va G'ijduvon (5 602,4 ming tonna) tumanlarida kuzatildi.

**Hududlar kesimida yuk tashish, *ming tonna*
(2023 yil yanvar–dekabr)**

	ming tonna	2022 yil yanvar– dekabrga nisbatan, foizda	jamiga nisbatan ulushi, foizda
Viloyat jami	69 037,9	102,0	100,0
Buxoro sh.	20 376,5	103,5	29,5
Kogon sh.	3 999,0	97,0	5,8

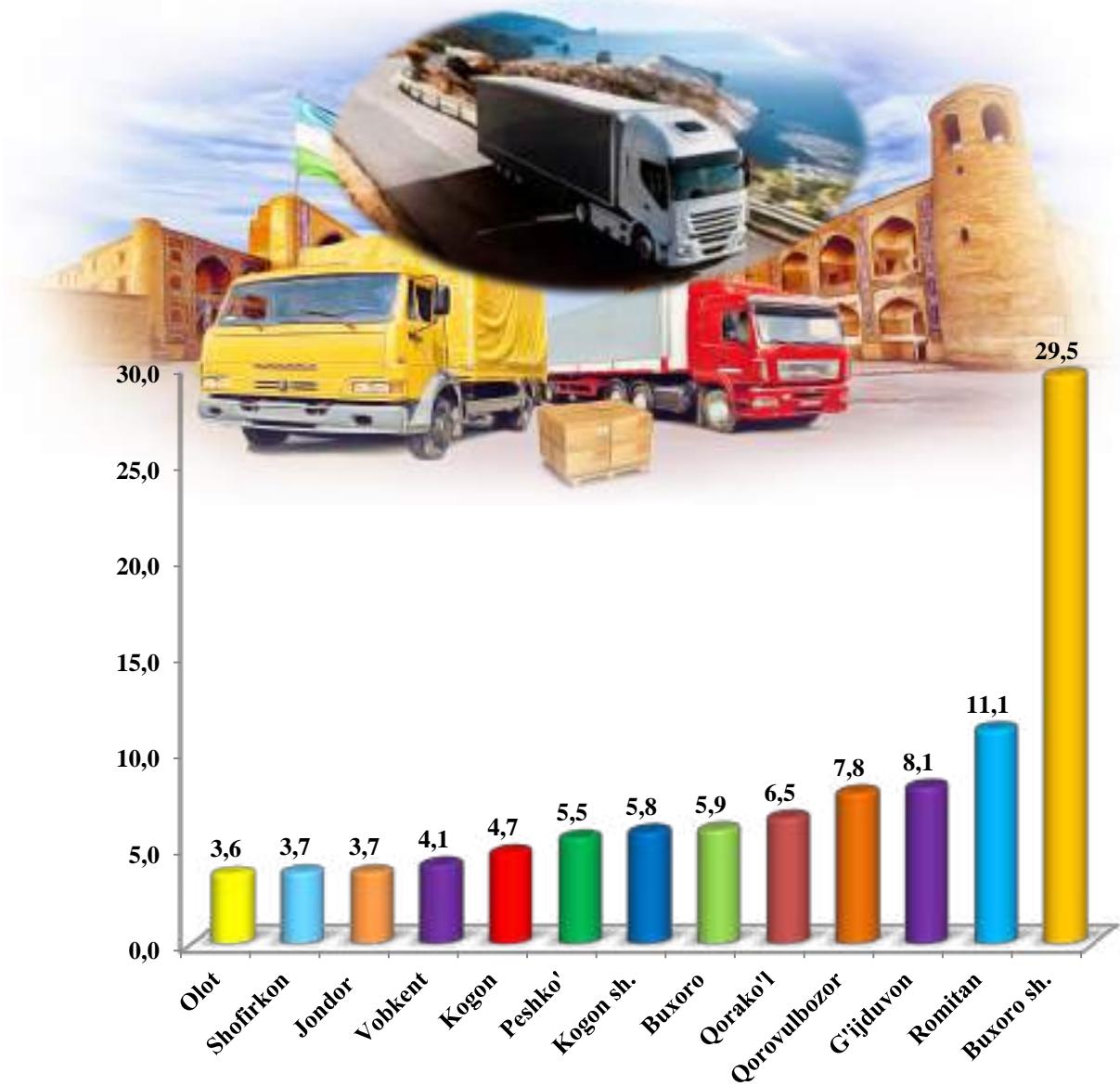
tumanlar

Olot	2 408,6	101,2	3,6
Buxoro	4 068,8	101,5	5,9
Vobkent	2 759,7	102,6	4,1
G'ijduvon	5 602,4	102,1	8,1
Kogon	3 256,5	101,1	4,7
Qorako'l	4 518,9	102,1	6,5
Qorovulbozor	5 418,2	105,5	7,8
Peshko'	3 829,2	102,1	5,5
Romitan	7 681,5	103,0	11,1
Jondor	2 576,4	102,2	3,7
Shofirkon	2 542,2	91,6	3,7

Buxoro viloyatining ijtimoiy-iqtisodiy holati

Ko'rsatilgan yuk tashishda eng kichik tonna quyidagi hududlar Shofirkon (2 542,2 ming tonna) va Olot (2 408,6 ming tonna) hissasiga to'g'ri keldi.

Tashilgan yukning umumiyligi hajmida hududlarning ulushi, foiz hisobida
(2023 yil yanvar-dekabr)

Hududlar bo'yicha tashilgan yukning yuqori ulushi bo'yicha yetakchi o'rinni Buxoro (29,5 foiz) shahar egalladi. Shu bilan birga Romitan (11,1 foiz) va G'ijduvon (8,1 foiz) tumanlarida kuzatildi.

*Buxoro viloyatining
ijtimoiy-iqtisodiy holati*

Viloyatning yuk aylanmasi hajmida yetakchi o‘rinni G‘ijduvon tumani (272 244,4 ming tonna-km) egalladi. Shu bilan birga eng yuqori ko‘rsatkich bilan Qorovulbozor tumanida (488 994,1 ming tonna-km) va Buxoro (394 122,5 ming tonna-km) shahrida kuzatildi.

Hududlar kesimida yuk aylanmasi, *ming tonna-km*

	<i>ming tonna-km</i>	<i>2022 yil yanvar-dekabrga nisbatan, foizda</i>	<i>jamiga nisbatan ulushi, foizda</i>
Viloyat jami	2 358 526,3	100,7	100,0
Buxoro sh.	394 122,5	104,5	16,7
Kogon sh.	165 562,5	100,0	7,0

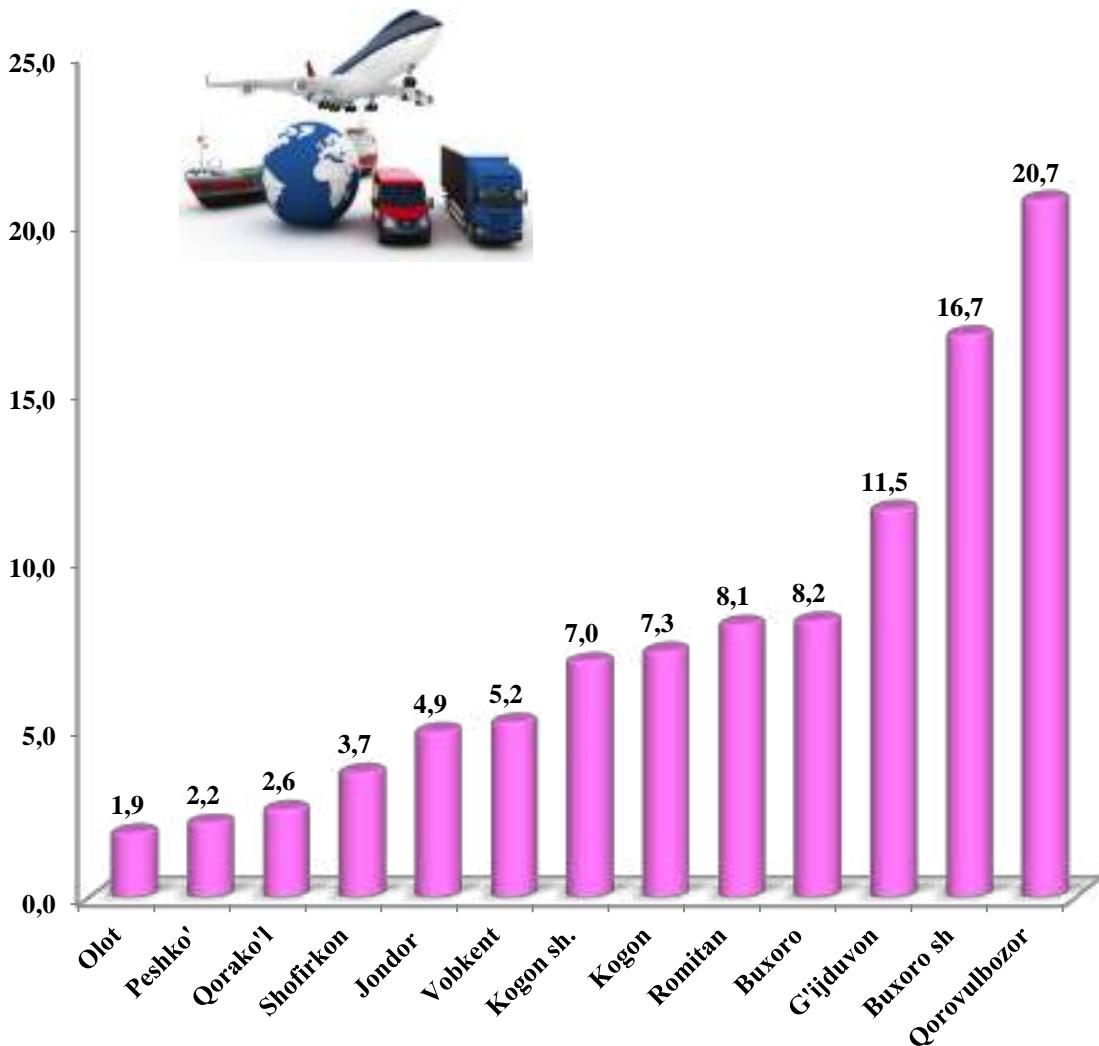
tumanlar

Olot	44 181,7	104,0	1,9
Buxoro	193 830,9	103,4	8,2
Vobkent	119 998,5	103,8	5,2
G‘ijduvon	272 244,4	104,0	11,5
Kogon	173 144,4	103,5	7,3
Qorako‘l	62 071,6	102,6	2,6
Qorovulbozor	488 994,1	97,2	20,7
Peshko‘	51 282,4	104,8	2,2
Romitan	189 895,2	104,6	8,1
Jondor	116 484,5	103,2	4,9
Shofirkon	86 713,6	73,1	3,7

Buxoro viloyatining ijtimoiy-iqtisodiy holati

Ko‘rsatilgan yuk aylanmasidagi eng kichik tonna-km quyidagi Peshko‘ (51 282,4 ming tonna-km), Olot (44 181,7 ming tonna-km) va Qorako‘l (62 071,6 ming tonna-km) tumanlari hissasiga to‘g‘ri keldi.

**Yuk aylanmasining umumiyligi hajmida hududlarning ulushi,
foiz hisobida (2023 yil yanvar-dekabr)**

Hududlar bo‘yicha yuk aylanmasining yuqori ulushi bo‘yicha yetakchi o‘rinni Qorovulbozor (20,7 foiz) tumanri egalladi. Shu bilan birga Buxoro shahri (16,7 foiz), G‘ijduvon (11,5 foiz) va Buxoro (8,2 foiz) tumanlarida kuzatildi.

Yo'lovchi tashish. 2023 yil yanvar-dekabr oylarida barcha transport turlari tomonidan 292,3 mln. kishi tashilgan bo'lib, bu ko'rsatkich o'tgan yilning shu davriga nisbatan 100,7 foizni tashkil etdi. Yo'lovchi tashish aylanmasi ushbu davrda 101,5 foizga teng bo'lib, 10 127,1 mln. yo'lovchi-km. ni tashkil qildi.

Transport turlari bo'yicha yo'lovchi tashish va yo'lovchi aylanmasi hajmi va o'sish sur'ati

	<i>2023 yil yanvar-dekabrga nisbatan, foizda</i>	<i>2022 yil yanvar-dekabrga nisbatan, foizda</i>
Transportda tashilgan yo'lovchilar, mln.kishi	292,3	100,7
<i>shu jumladan: avtomobil transportida</i>	292,3	100,7
Yo'lovchi aylanmasi, mln. yo'lovchi-km	10 127,1	101,5
<i>shu jumladan: avtomobil transportida</i>	10 127,1	101,5

Jami avtomobil transportidagi yo'lovchi aylanmasi 2022 yil yanvar-dekabrga nisbatan 101,5 foizni va 10 127,1 mln. yo'lovchi-km.ni tashkil qildi. Yo'lovchi aylanmasining umumiy hajmida yakka tartibdagi tadbirkorlar yo'lovchi aylanmasining ulushi 87,9 foizni tashkil etdi.

Viloyatning tuman, shaharlar bo'yicha tashilgan yo'lovchi bo'yicha yetakchi o'rinni Buxoro shahri (80 405,9 ming kishi) egalladi. Shu bilan birga, eng yuqori ko'rsatkich bilan G'ijduvon (38 595,6 ming kishi) tumani, Buxoro (27 084,7 ming kishi) va Kogon (22 926,4 ming kishi) tumanlarida kuzatildi.

*Buxoro viloyatining
ijtimoiy-iqtisodiy holati*

Hududlar kesimida yo‘lovchi tashish, ming kishi
(2023 yil yanvar–dekabr)

	<i>ming kishi</i>	<i>2022 yil yanvar– dekabrga nisbatan foizda</i>	<i>jamiga nisbatan ulushi, foizda</i>
Viloyat jami	292 348,8	100,7	100,0
Buxoro sh.	80 405,9	100,1	27,5
Kogon sh.	10 955,7	101,8	3,7

tumanlar

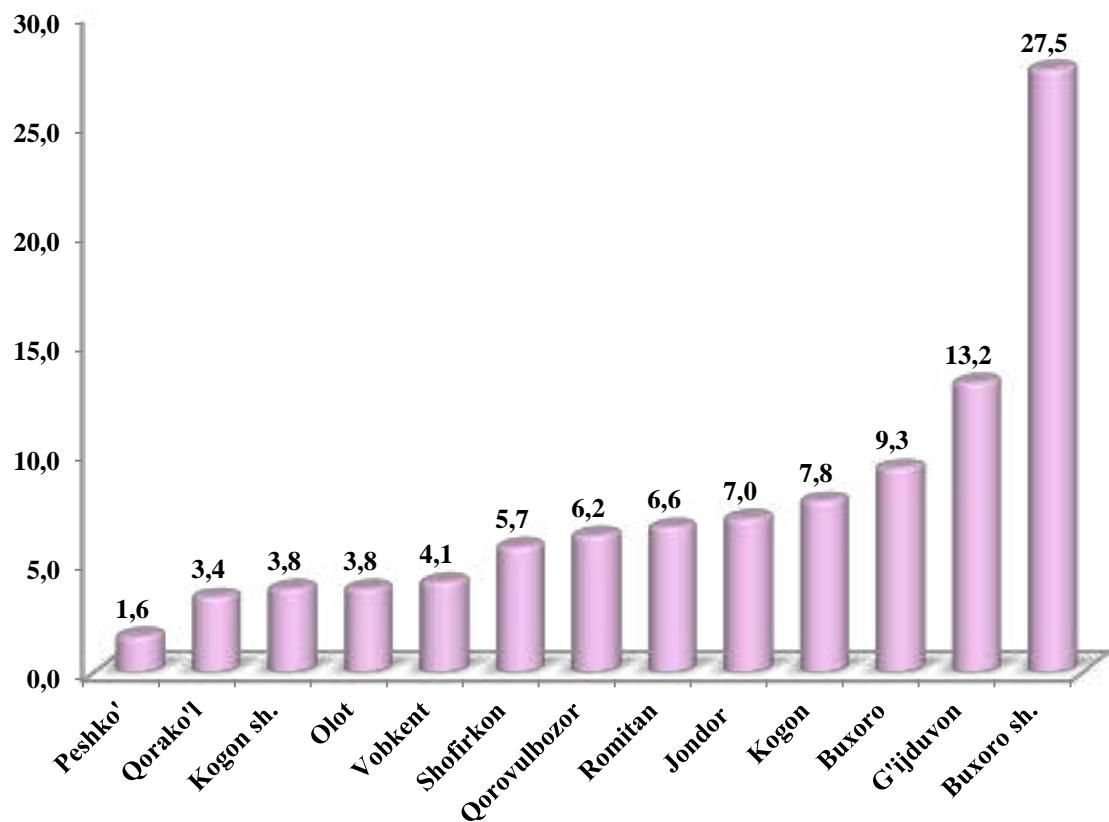
Olot	11 156,4	101,7	3,9
Buxoro	27 084,7	101,2	9,3
Vobkent	12 092,1	101,0	4,1
G‘ijduvon	38 595,6	100,5	13,2
Kogon	22 926,4	100,3	7,8
Qorako‘l	9 890,2	100,9	3,4
Qorovulbozor	17 975,2	101,1	6,2
Peshko‘	4 746,6	100,4	1,6
Romitan	19 277,2	101,5	6,6
Jondor	20 443,8	100,3	7,0
Shofirkon	16 799,0	100,9	5,7

Buxoro viloyatining ijtimoiy-iqtisodiy holati

Transportda tashilgan yo‘lovchilar soni bo‘yicha eng kichik ko‘rsatilgan quyidagi hududlar Peshko‘ (4 746,6 ming kishi), Qorako‘l (9 890,2 ming kishi) tumanlari va Kogon shahri (10 955,7 ming kishi) hissasiga to‘g‘ri keldi.

Tashilgan yo‘lovchining umumiy hajmida hududlarning ulushi, foiz hisobida

(2023 yil yanvar-dekabr)

Hududlar bo‘yicha tashilgan yo‘lovchining yuqori ulushi bo‘yicha yetakchi o‘rinni Buxoro (27,5 foiz) shahri egalladi. Shu bilan birga G‘ijduvon (13,2 foiz), Buxoro (9,3 foiz) va Kogon (7,8 foiz) tumanlarida kuzatildi.

Viloyatning yo‘lovchi aylanmasi hajmida yetakchi o‘rinni Buxoro shahri (2 415 744,9 ming yo‘lovchi-km) egalladi. Shu bilan birga eng yuqori ko‘rsatkich bilan G‘ijduvon (1 380 871,3 ming yo‘lovchi-km), Kogon (797 517,6 ming yo‘lovchi-km) va Buxoro (1 049 422,4 ming yo‘lovchi-km) tumanlarida kuzatildi.

Hududlar kesimida yo‘lovchi aylanmasi, ming yo‘lovchi-km

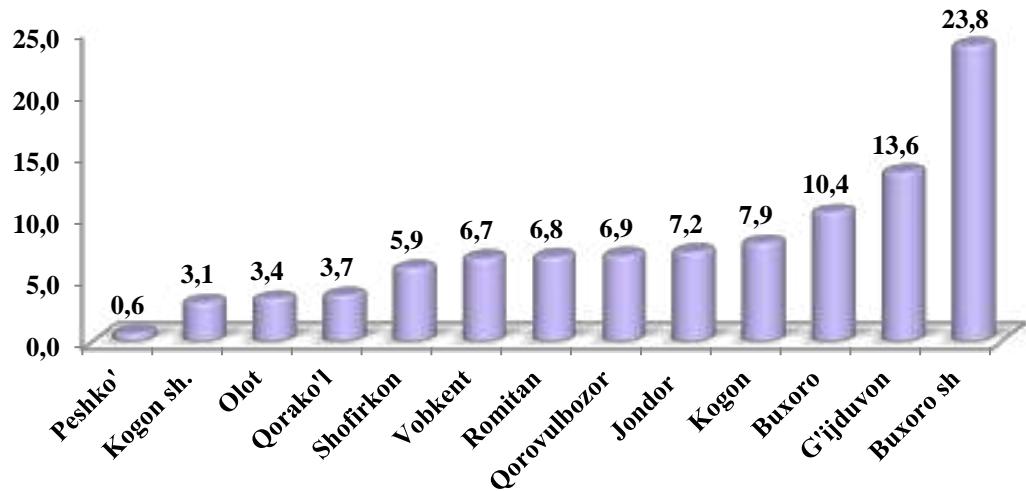
	<i>ming yo‘lovchi-km</i>	<i>2022 yil yanvar- dekabrga nisbatan, foizda</i>	<i>jamiga nisbatan ulushi, foizda</i>
Viloyat jami	10 127 114,8	101,5	100,0
Buxoro sh.	2 415 744,9	102,0	23,8
Kogon sh.	310 317,4	100,4	3,1

tumanlar

Olot	344 437,7	101,3	3,4
Buxoro	1 049 422,4	100,5	10,4
Vobkent	679 842,9	100,5	6,7
G‘ijduvon	1 380 871,3	101,6	13,6
Kogon	797 517,6	101,7	7,9
Qorako‘l	377 548,7	101,2	3,7
Qorovulbozor	694 712,1	101,6	6,9
Peshko‘	58 869,4	101,3	0,6
Romitan	686 803,2	101,9	6,8
Jondor	731 535,4	102,2	7,2
Shofirkon	599 491,8	101,3	5,9

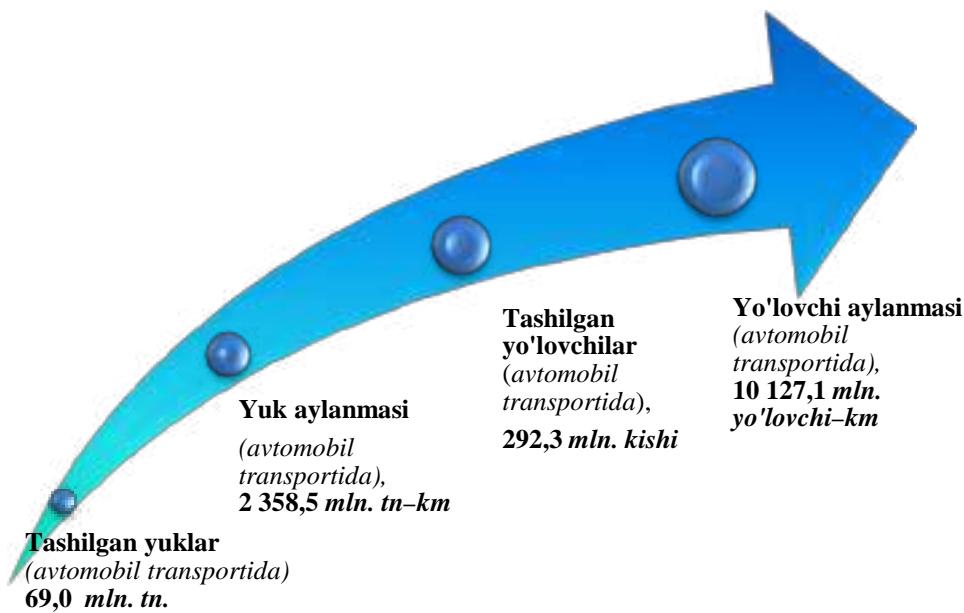
Ko‘rsatilgan yo‘lovchi aylanmasidagi eng kichik yo‘lovchi-km quyidagi hududlar Peshko‘ (58 869,4 ming yo‘lovchi-km), Olot (344 437,7 ming yo‘lovchi-km) tumanlari va Kogon shahri (310 317,4 ming yo‘lovchi-km) hissasiga to‘g‘ri keldi.

**Yo'lovchi aylanmasining umumiylajmida hududlarning ulushi,
foiz hisobida
(2023 yil yanvar-dekabr)**

Hududlar bo'yicha yo'lovchi aylanmasining yuqori ulushi bo'yicha yetakchi o'rinni Buxoro shahri (23,8 foiz) egalladi. Shu bilan birga G'jiduvon (13,6 foiz), Buxoro (10,4 foiz), Kogon (7,9 foiz) va Jondor (7,2 foiz) tumanlarida kuzatildi.

**Transport turlari bo'yicha yuk tashish, yuk aylanmasi,
yo'lovchi tashish va yo'lovchi aylanmasi
(2023 yil yanvar-dekabr)**

Statistik ko'rsatkichlarga izohlar

Umumiy foydalanishdagi avtomobil transporti – aholini va iqtisodiyotni barcha tarmoqlarining yo'lovchilar, bagajlar va yuklar, shu jumladan, pochtalarni avtomobillarda tashishga bo'lgan ehtiyojlarini tijorat asosida ta'minlovchi transport.

Avtotransport vositalari – yo'lovchilar, bagajlar, yuklar tashishga hamda maxsus ishlarni bajarishga mo'ljallangan avtomobillar, shatakchi-avtomobillar, tirkama va yarim tirkamalar.

Yo'lovchi avtomobili – o'zining tuzilishi va jihozlanishi jihatidan yo'lovchilar va bagajlarni tashishga mo'ljallangan, zarur qulaylik va xavfsizlik bilan ta'minlangan avtomobil.

Yuk avtomobili – yuklarni tashishga mo'ljallangan, qattiq ramali mexanik yo'l transporti vositasi; yuk avtotransporti vositalari foydalanish xarakteri va konstruktiv xususiyatlaridan kelib chiqqan holda umumiy va ixtisoslashtirilgan vositalarga bo'linadi.

Avtobus, mikroavtobus – yo'lovchilarni tashishga mo'ljallangan va haydovchi o'rnini hisobga olmaganda sakkizdan ortiq o'tirish o'rindig'iga ega bo'lgan, qattiq ramali mexanik yo'l transporti vositasi.

Yengil avtomobil – haydovchi o'rnini hisobga olmaganda, sig'imi sakkiz kishigacha bo'lgan yo'lovchi avtomobili. Yengil avtomobillar soniga pochta tashishga mo'ljallangan, sanitariya va boshqa maxsus yengil avtomobillar qo'shilmaydi.

Tashilgan yuklar (yuk tashish hajmi) – yuk avtomobillarida, shu jumladan avtotirkamalarda, tashilgan yuklar miqdori har bir qatnov uchun yukning tara yoki konteynerlar og'irligini hisobga olgan holdagi haqiqiy og'irligi bo'yicha aniqlanadi (tonnada o'lchanadi). Tashilgan yuk hajmini avtomobilning texnik tavsifnomasida ko'rsatilgan yuk ko'tarish qobiliyati bo'yicha aniqlash, faqatgina tashilgan yukning haqiqiy og'irligi to'g'risidagi ma'lumotlar bo'lмаган hollardagina amalga oshirilishi mumkin.

Yuk aylanmasi – transportning yuk tashish bo'yicha ish hajmi. O'lchov birligi tonna-kilometr hisoblanadi. Transportning yuk aylanmasi tashilayotgan yukning har bir jo'natmasi og'irligini uni tashish masofasiga ko'paytmasining yig'indisi orqali aniqlanadi.

Tashilgan yo'lovchilar – ma'lum vaqt davomida avtomobil vositalarida turli qatnov turlari bo'yicha tashilgan yo'lovchilar soni (statistik kuzatuv birligi bo'lib yo'lovchiqatnovi hisoblanadi).

Yo'lovchi aylanmasi – transportning yo'lovchi tashish bo'yicha ish hajmi. O'lchov birligi yo'lovchi-kilometr hisoblanadi. Har bir tashish bo'yicha yo'lovchilar sonini tashish masofasiga ko'paytmasini yig'indisi orqali aniqlanadi. Qatnov turlari va boshqa belgilar bo'yicha alohida hisoblanadi.

VII. ISTE'MOL BOZORI

2023 yil yanvar–dekabr oylarida chakana savdo tovar aylanmasi 18 358,3 mldr. so‘mni yoki 2022 yilning shu davriga nisbatan 107,4 foizni tashkil qildi.

Yirik korxonalarning chakana savdo tovar aylanmasi 14,1 foizga ko‘payib, 1 184,2 mldr. so‘mni va umumiyl chakana savdo tovar aylanmasidagi ulushi 6,5 foizni tashkil qildi.

Kichik korxona va mikrofirmalarning tovar aylanmasi 6,1 foizga o‘sib, 5 623,2 mldr. so‘mga etdi, umumiyl chakana savdo tovar aylanmasidagi ulushi esa 30,6 foizni tashkil qildi.

Umumiyl tovar aylanmasi hajmining 11 550,9 mldr. so‘m yakka tartibdagi tadbirkorlar va jismoniy shaxslarning hisobiga to‘g‘ri keldi 2022 yilning shu davriga nisbatan 7,3 foizga oshgan. Ushbu sektoring jami chakana savdo tovar aylanmasi hajmidagi ulushi 62,9 foizga teng bo‘ldi.

Chakana savdo tovar aylanmasi tarkibi
(2023 yil yanvar–dekabr)

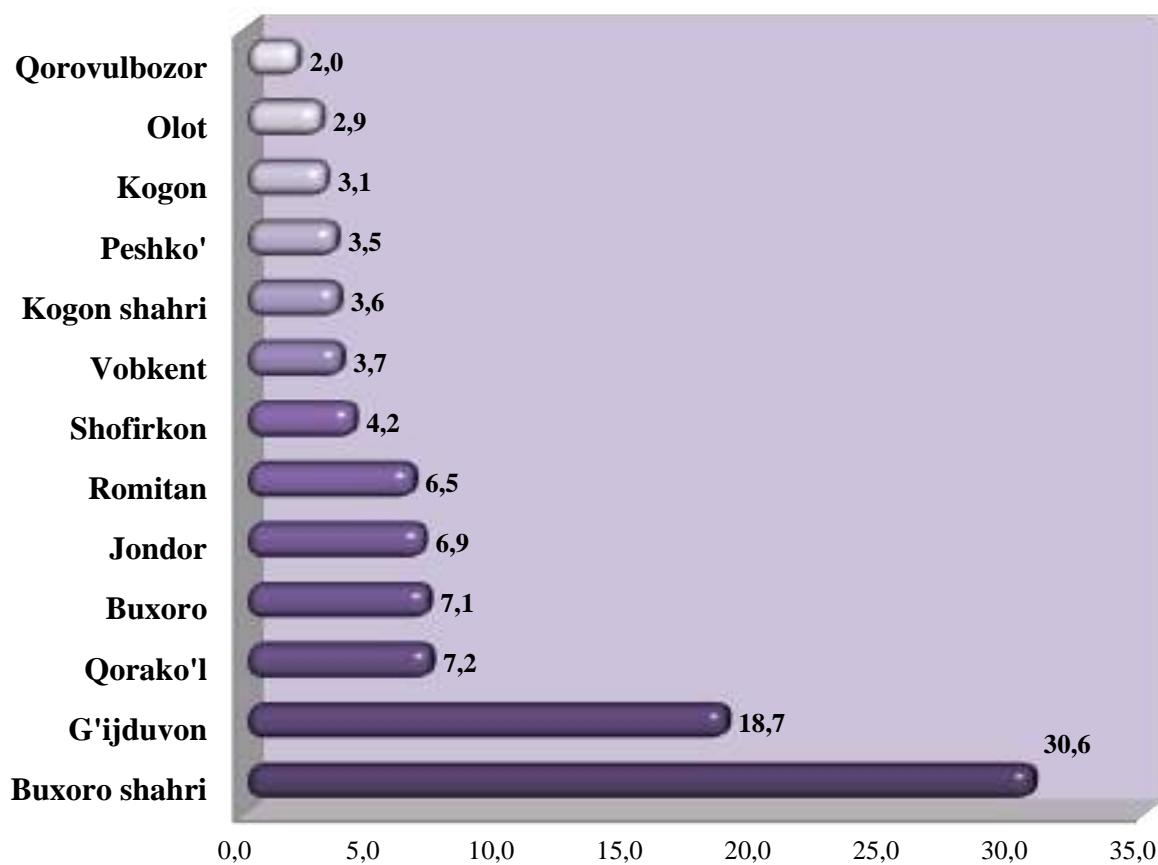

Chakana savdo - tovarlarni yetkazib berishda ishlab chiqaruvchilardan iste'molchilarga bo'lgan tovar harakati jarayonidagi xo'jalik aloqalarining so'nggi zanjiri bo'lib hisoblanadi. Chakana savdoda moddiy resurslar muomala jarayonidan jamoa, yakka xoldagi, shaxsiy iste'mol sohasiga o'tadi, ya'ni iste'molchilarning mulki bo'lib qoladi. Bu jarayon oldi-sotdi orqali amalga oshiriladi, chunki iste'molchilar o'zlariga zarur tovarlarni o'zlarining pul daraomadlariga almashishadi. Bunda ishlab chiqarish va muomala jarayonining yangi sikli uchun yangi imkoniyatlar pavdo bo'ladi. chunki ushbu xolatda tovarlar pulga avlanadi.

Chakana savdo tovar aylanmasi umumiy hajmida eng katta ulush Buxoro shahri 30,6 foizni, G'ijduvon tumani 18,7 foizni, Qorako'l tumani 7,2 foizni, Buxoro tumani 7,1 foizni va Jondor tumani 6,9 foizni tashkil etgan bo'lsa, Olot tumani 2,9 foizni, Kogon tumani 3,1 foizni va Qorovulbozor tumani 2,0 foiz ulush bilan eng past ko'rsatkichni qayd etdi.

Hududlarning jami chakana tovar aylanmasidagi ulushi

2023 yil yanvar-dekabr, foiz hisobida

2023 yil yanvar-dekabr oylarida yirik korxonalarining chakana savdo tovar aylanmasi 14,1 foizga ko‘paydi. O‘z navbatida Buxoro shahri (149,7 foizni) va G‘ijduvon (149,6 foizni) tumanlarida eng yuqori o‘sish sur’atlari qayd etildi. Jondor (82,7 foiz) va Vobkent (85,1 foiz) tumanlarida past o‘sish sur’atlari kuzatildi.

Ovqatlanish tashkilotlarining chakana tovar aylanmasi hajmi 725,4 mld. so‘mni tashkil etdi va 9,5 foizga oshdi. Chakana savdo tovar aylanmasining umumiy hajmida ovqatlanish korxonalarining ulushi 4,0 foizni tashkil etdi. Umumiy ovqatlanish tashkilotlari savdo aylanmasi umumiy hajmida eng katta ulush Buxoro shahri hisobiga to‘g‘ri keldi va 56,3 foizni tashkil etdi, Romitan tumani 8,0 foizni, G‘ijduvon tumani 8,1 foiz tashkil etgan bo‘lsa, Qorovulbozor tumanida 1,2 foizi va Shofirkon tumanida 1,8 foizi, Olot tumanida 1,4 foizi eng past ulush ko‘rsatkichni qayd etdi.

Chakana tovar aylanmasi hududlar kesimida
(avto savdosiz)

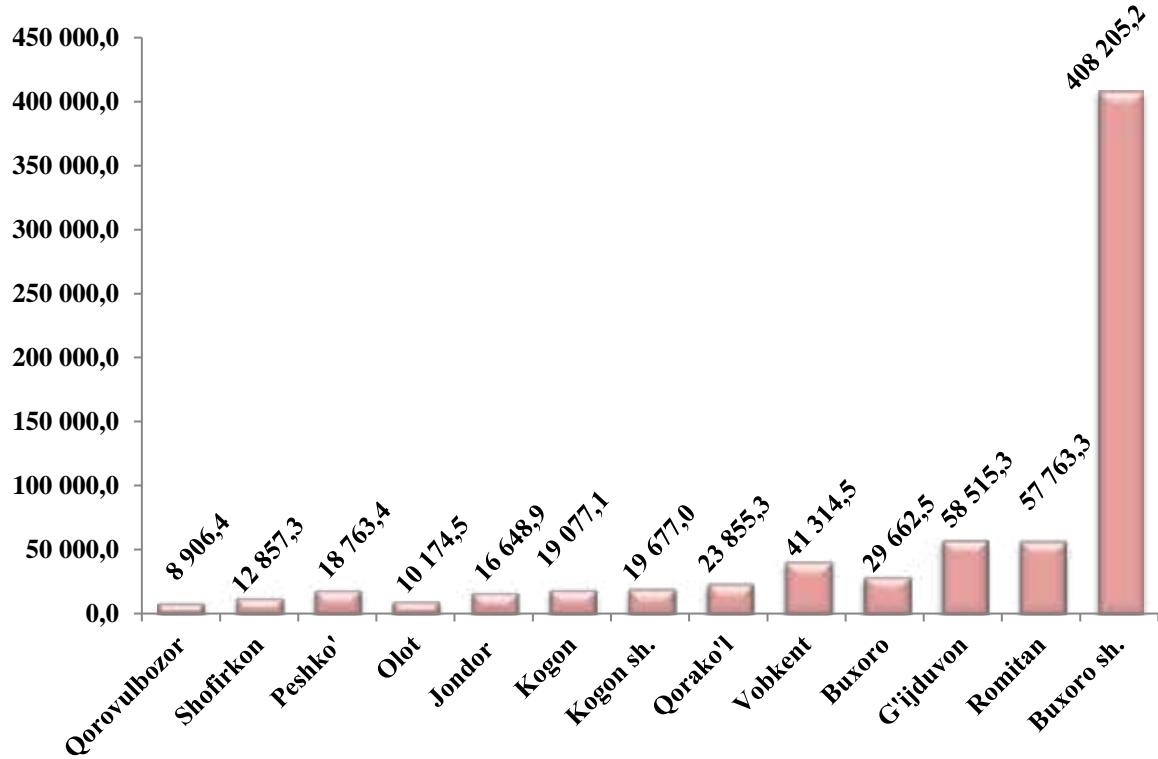
	<i>Jami</i>		<i>Aholi jon boshiga</i>	
	<i>mldr. so‘m</i>	<i>2022 yil yanvar-dekabrga nisbatan, foizda</i>	<i>ming so‘m</i>	<i>2022 yil yanvar-dekabrga nisbatan, foizda</i>
Viloyat bo‘yicha	18 358,3	107,4	9 057,3	105,6
Buxoro sh.	5 622,8	109,0	19 262,6	107,0
Kogon sh.	664,5	104,6	10 350,7	102,7
<i>tumanlar</i>				
Buxoro	1 306,5	105,7	7 397,9	103,9
Vobkent	670,4	114,0	4 551,5	111,9
Jondor	1 269,0	104,1	6 900,7	102,4
Kogon	560,5	105,8	6 704,3	103,7
Olot	525,0	137,9	5 067,9	135,9
Peshko‘	651,6	105,7	5 012,0	103,9
Romitan	1 195,1	104,8	7 962,3	103,0
Shofirkon	769,2	104,4	4 148,8	103,0

Buxoro viloyatining ijtimoiy-iqtisodiy holati

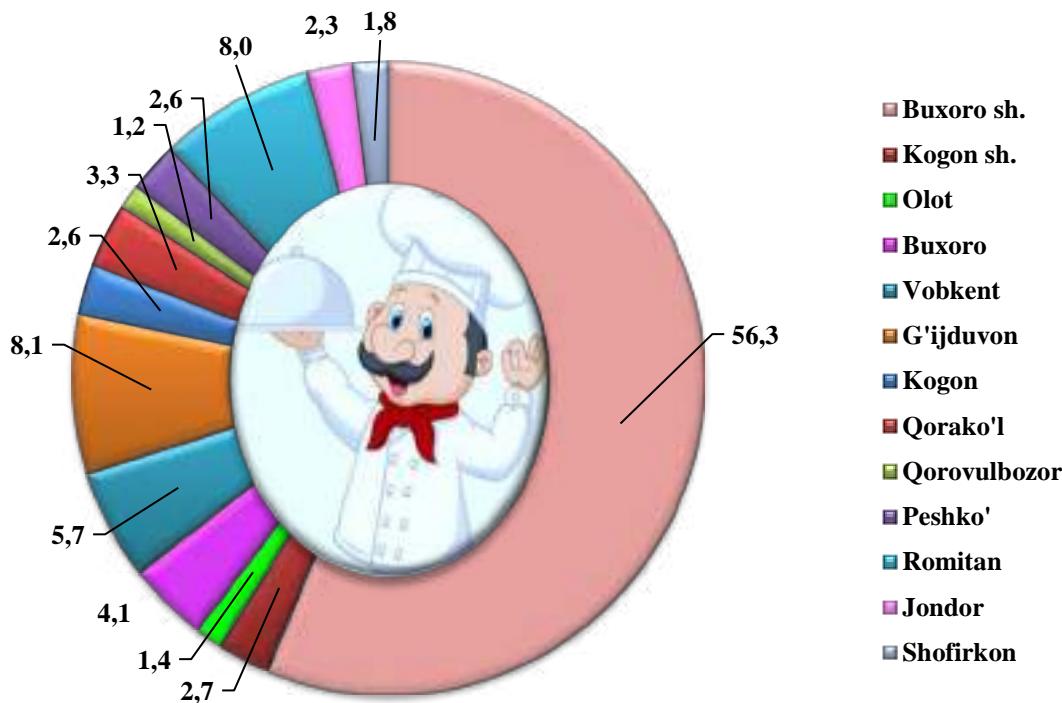
	Jami		Aholi jon boshiga	
	mlrd. so‘m	2022 yil yanvar-dekabrga nisbatan, foizda	ming so‘m	2022 yil yanvar-dekabrga nisbatan, foizda
Qorako‘l	1 327,3	105,5	7 771,0	104,1
Qorovulbozor	370,0	105,4	18 781,7	103,3
G‘ijduvon	3 426,4	105,3	10 714,2	103,6

Chakana savdo tovar aylanmasi (avto savdosiz) aholi jon boshiga 5,6 foizga ko‘payib, 9 057,3 ming so‘mni tashkil etdi (2022 yil yanvar-dekabr oylarida 7 787,1 ming so‘mni tashkil qilgan edi). O‘rtacha jon boshiga tovar aylanmasining eng yuqori ko‘rsatkichlarni Buxoro shahri (19 262,6 ming so‘m), Qorovulbozor tumani (18 781,7 ming so‘m) va G‘ijduvon tumani (10 714,2 ming so‘m), eng past ko‘rsatkichlarni esa Peshko‘ tumanida (5 012,0 ming so‘m), Vobkent tumanida (4 551,5 ming so‘m) va Shofirkon tumanida (4 148,8 ming so‘m) qayd etdi.

Umumiy ovqatlanish tovar aylanmasi, (mln.so‘mda)

Hududlarning umumiy ovqatlanishdagi ulushi, foizda

Ovqatlanish tashkilotlari tovar aylanmasi aholi jon boshiga 357,9 ming so‘mni tashkil etdi. O‘rtacha jon boshiga tovar aylanmasining eng yuqori ko‘rsatkichlari Buxoro shahri (1 398,4 ming so‘m) va Qorovulbozor tumani (452,1 ming so‘m) kuzatildi.

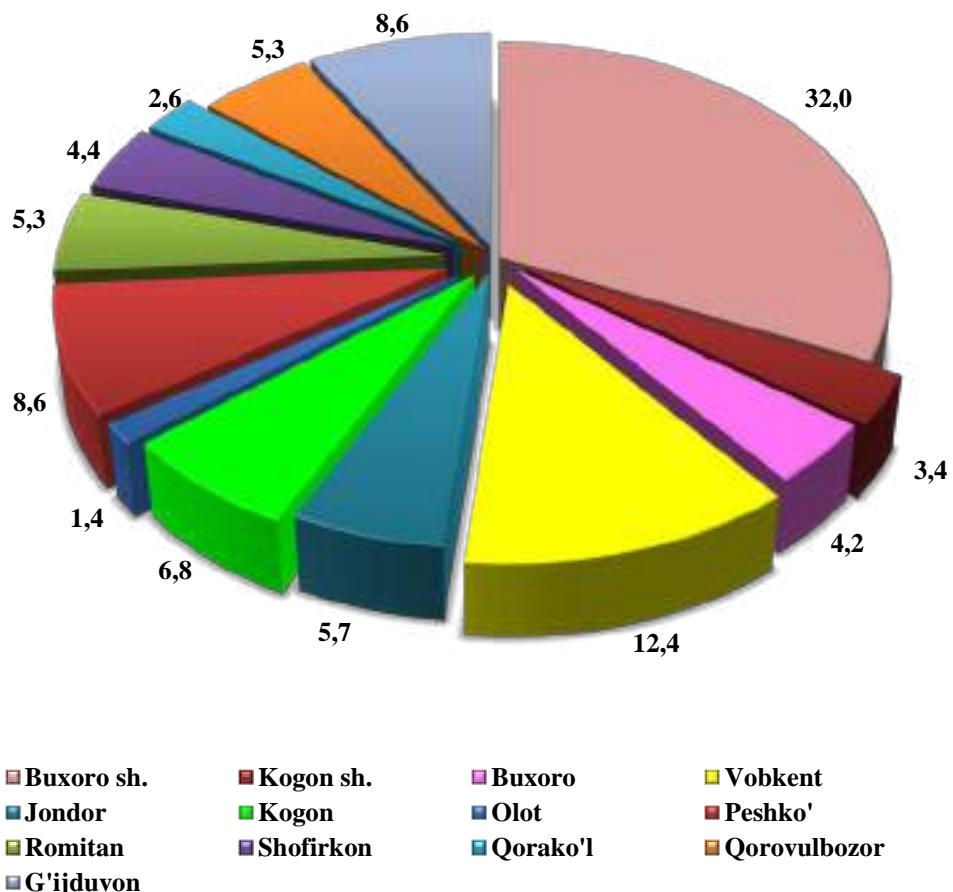
2023 yil yanvar–dekabr oylarida ulgurji savdo tovar aylanmasi 15 929,2 mlrd. so‘mni yoki 2022 yilning shu davriga nisbatan 107,5 foizni tashkil qildi.

Umumiyligi ulgurji savdo tovar aylanmasida yirik korxonalarining ulgurji savdo tovar aylanmasi 88,1 foizni tashkil qildi, hajmi 4 040,3 mlrd. so‘mni tashkil etganini ko‘rish mumkin.

Xususan, ulgurji savdo tovar aylanmasi hajimda katta ulushga ega bo‘lgan Buxoro shahri (32,0 foiz), Vobkent tumanida (12,4 foiz), G‘ijduvon tumani (8,6 foiz) tashkil etgan bo‘lsa, Olot tumani (1,4 foiz), Qorako'l tumanida (2,6 foiz) va Buxoro tumani (4,2 foiz) ulush bilan eng past ko‘rsatkichni qayd etdi.

*Buxoro viloyatining
ijtimoiy-iqtisodiy holati*

**Buxoro viloyati hududlarining ulgurji savdo tovar
aylanmasidagi ulushi, foizda**

Kichik korxona va mikrofirmalarning ulgurji savdo tovar aylanmasi 16,2 foizga oshib, 11 888,9 mlrd. so‘mga va umumiy ulgurji savdo tovar aylanmasidagi ulushi esa 74,6 foizni tashkil qildi.

Ulgurji savdo tovar aylanmasi hududlar kesimida

	<i>mlrd. so‘m</i>	<i>Jamiga nisbatan, foizda</i>	<i>2022 yil yanvar-dekabrga nisbatan, foizda</i>
Viloyat bo‘yicha	15 929,2	100,0	107,5
Buxoro sh.	5 090,0	32,0	103,7
Kogon sh.	537,6	3,4	106,8

*Buxoro viloyatining
ijtimoiy-iqtisodiy holati*

	<i>mlrd. so‘m</i>	<i>Jamiga nisbatan, foizda</i>	<i>2022 yil yanvar- dekabrga nisbatan, foizda</i>
Olot	215,4	1,4	3,0 m.
Buxoro	670,9	4,2	112,6
Vobkent	1 969,0	12,4	100,1
G‘ijduvon	1 365,9	8,6	104,0
Kogon	1 080,6	6,8	103,5
Qorako‘l	409,8	2,6	183,7
Qorovulbozor	838,0	5,3	115,7
Peshko‘	1301,5	8,2	101,5
Romitan	837,5	5,3	121,5
Jondor	911,0	5,7	113,4
Shofirkon	702,0	4,4	101,3

Statistik ko‘rsatkichlarga izohlar

Chakana savdo – savdo sohasida yakuniy iste’mol uchun aholiga tovarlarni donalab yoki ko‘p bo‘lмаган miqdorlarda naqd pulga sotishni nazarda tutuvchi faoliyat, ya’ni tovarlarni foydalanish sohasidan shaxsiy yoki umumiy iste’mol sohasiga o‘tgan vaqtdagi harakatining yakuniy bosqichini ifodalaydi.

Chakana tovar aylanmasi – tovarlarni sotish tarmoqlaridan qat’i nazar, aholiga iste’mol tovarlarini naqd hisob-kitob asosida yoki plastik kartochkalari, kredit kartochkalari, banklarning hisob cheklari orqali (bu ham naqd hisob-kitob asosida sotish kabi hisobga olinadi) sotilgan qiymati.

Umumi ovqatlanish – yuridik shaxslar tomonidan pazandachilik mahsulotlarini tayyorlashga, sotishga va iste’molini tashkil qilishga ixtisoslashtirilgan faoliyatni amalga oshirish.

Umumovqatlanish aylanmasi – joyida aholiga iste’mol uchun, shuningdek, turli kontingentdagi aholini ovqatlanishini tashkil qilish uchun tashkilot va yakka tadbirkorlarga o‘zi ishlab chiqargan kulinariya mahsulotlarini (taom, kulinariya mahsulotlari va yarimfabrikatlar), shuningdek, kulinariya ishlovisiz sotib olingan tovarlarni (unli, qandolatli va non mahsulotlari) sotishdan tushgan tushumni ifodalaydi.

Tovar zaxiralari – chakana savdo korxonalari balansida turgan va kelgusida sotish uchun mo‘ljallangan tovarlar qoldig‘i.

Tovar aylanmasining tovar tuzilmasi – umumi savdoda nisbiy ko‘rsatkich – jamiga nisbatan foiz hisobidagi solishtirma og‘irlik (ulush) yordamida aks etadigan, umumi tovar aylanmasi hajmidagi alohida tovar va tovar guruhlari o‘rtasidagi nisbat, ya’ni tovar aylanmasi tarkibi.

Ulgurji savdo – tijorat maqsadlarida yoki o‘zining ishlab chiqarish-xo‘jalik ehtiyojlariga foydalanish uchun, xarid qilingan tovarlarni naqd pulsiz hisob-kitoblar shakli bo‘yicha sotish.

Iste’mol tovarlari – yakuniy iste’molga (oilaviy yoki shaxsiy) qaratilgan, bevosita inson ehtiyojini qondiradigan tovarlar va xizmatlar.

Texnik-ishlab chiqarishga mo‘ljallangan mahsulotlar – ishlab chiqarish iste’moli uchun mo‘ljallangan mahsulot: xomashyo, materiallar, yoqilg‘i, butlovchi instrumentlar, mashinalar, ehtiyoj qismlar, yarimfabrikatlar va boshqalarni o‘z ichiga oladi.

Ulgurji savdo tovar aylanmasi – tuzilgan shartnomalar bo‘yicha tijorat maqsadlarida (keljakda qayta ishlash yoki sotish) yoki o‘zining ishlab chiqarish ehtiyojlari uchun naqd pulsiz hisob-kitob shaklida tovarlar sotishdan tushumni ifodalaydi.

VIII. TASHQI IQTISODIY ALOQALAR

Viloyatning tashqi savdo aylanmasi 2023 yilning yanvar-dekabr oylarida 1 202,9 mln.AQSH dollarini yoki o'tgan yilning shu davriga nisbatan 98,2 foizni, shu jumladan, eksport 292,3 mln.AQSH dollarini, o'tgan yilga nisbatan 95,3 foizni, import 910,6 mln.AQSH dollarini, o'tgan yilga nisbatan 99,2 foizni tashkil etdi.

Tashqi savdo saldosi minus - 618,3 mln. AQSH dollarni, shu jumladan MDH davlatlari bilan minus -308,3 mln.AQSH dollarni va boshqa davlatlar bilan minus -310,0 mln. AQSH dollarni tashkil etdi.

2023 yil yanvar-dekabr oylarida MDH va boshqa davlatlar kesimida viloyatning tashqi savdo aylanmasi (mln. AQSH dollari)

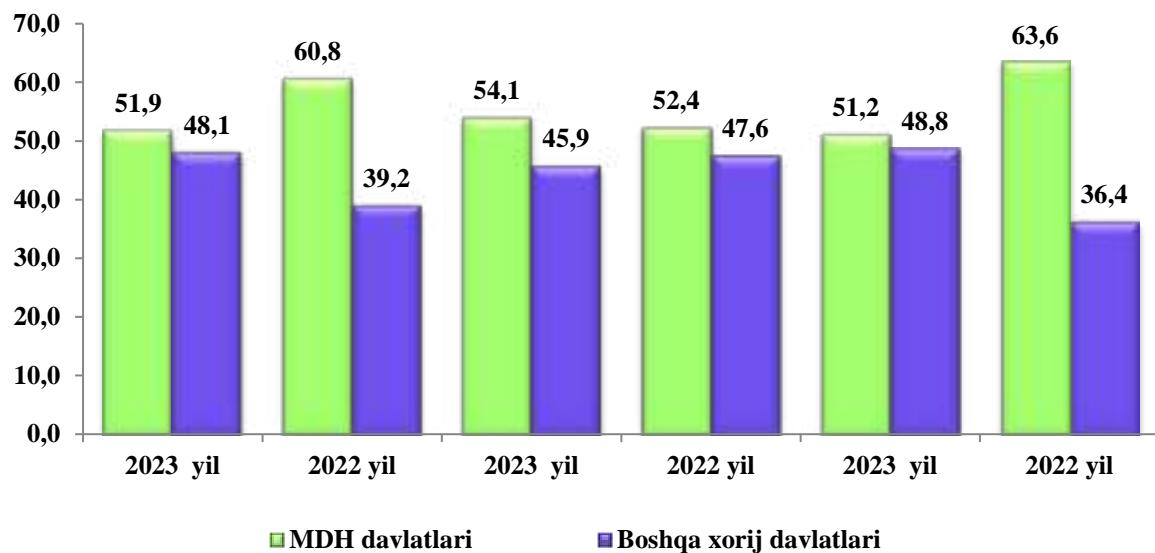
	yanvar-dekabr		2022 yil yanvar- dekabrga nisbatan, foizda
	2022 yil	2023 yil	
Tashqi savdo aylanmasi	1 224,8	1 202,9	98,2
MDH mamlakatlari	744,5	624,7	83,9
boshqa xorij mamlakatlari	480,3	578,1	120,4
Eksport	306,5	292,3	95,3
MDH mamlakatlari	160,6	158,2	98,5
boshqa xorij mamlakatlari	146,0	134,1	91,9
Import	918,2	910,6	99,2
MDH mamlakatlari	583,9	466,5	79,9
boshqa xorij mamlakatlari	334,4	444,1	132,8
Saldo	-611,7	-618,3	x
MDH mamlakatlari	-423,3	-308,3	x
boshqa xorij mamlakatlari	-188,4	-310,0	x

Tashqi iqtisodiy faoliyat

Buxoro viloyatining ijtimoiy-iqtisodiy holati

So‘ngi yillarda hukumatimiz tomonidan sanoat tuzilmasini diversifikatsiya qilishni, eksportni qo‘llab – quvvatlash, import o‘rnini bosuvchi tovar va mahsulotlarni ishlab chiqarishni yanada oshirilishi natijasida eksport tarkibida sezilarli o‘zgarishga erishildi. Jumladan, xom-ashyo eksportidan, qo‘shilgan qiymati yuqori, hamda sarmoya talab tovarlar eksportiga yo‘naltirilgan tashqi savdo amalga oshirilmoqda.

2023 yil yanvar-dekabr oylarida viloyat tashqi savdo aylanmasida MDH va boshqa davlatlarning ulushi

Viloyatimiz rezidentlari tomonidan amalga oshirilgan tashqi savdo operatsiyalarida asosiy ulushlarni Osiyo (57,7 foiz), Yevropa (42,1 foiz) davlatlari egallamoqda va ularning umumiy savdo aylanmasidagi ulushi 99,8 foizni tashkil etmoqda.

Buxoro viloyatining 2023 yil yanvar-dekabr oylarida tashqi savdo aylanmasidagi ulushining 51,9 foizi MDH davlatlariga to‘g‘ri keladi qolgan, 48,1 foizi boshqa davlatlar hissasiga to‘g‘ri keladi. Bu ko‘rsatkichlar 2022 yilda mos ravishda 60,8 foizi MDH davlatlariga to‘g‘ri kelgan bo‘lsa, qolgan 39,2 foizi boshqa davlatlar hissasiga to‘g‘ri keldi. Buxoro viloyatining MDH davlatlari bilan olib borilgan tashqi savdo aylanmasi 2023 yil yanvar-dekabr oylariga 624,7 mln. AQSH dollarni tashkil qilgan bo‘lsa, o‘tgan yilning mos davriga nisbatan 83,9 foizni tashkil qildi. Shundan eksport 98,5 foizni va import 79,9 foizni ko‘rsatdi.

Tashqi iqtisodiy faoliyat

*Buxoro viloyatining
ijtimoiy-iqtisodiy holati*

Dunyodagi mamlakatlар орасида экспортда замкор давлатлар Qozog‘iston, Rossiya, Afg‘oniston, Tojikiston, Turkiya, Xitoy hisobланиб, уларнинг жами экспортидаги улуси 75,7 foizni ташкил қилди, импорта эса замкор давлатлар Turkmaniston, Rossiya, Turkiya, Xitoy, Qozog‘iston давлатлари hisobланади ва уларнинг улуси 84,6 foizni ташкил қилди.

MDH давлатлари орасида ташкил савдо аylanmasida asosiy замкорлар Rossiya, Turkmaniston, Qozog‘iston, Tojikiston va Qirg‘iziston давлатлари hisobланиб, уларнинг жами ташкил савдо аylanmasidagi улуси 50,3 foizni ташкил қildi. Boshqa давлатлар орасида эса Eron, Turkiya, Xitoy, Germaniya, Afg‘oniston давлатларининг улуси 40,4 foizni ташкил қildi.

Tashqi savdo аylanmasida nisbatan katta ulushga ega bo‘lgan давлатлар
(2023 yil yanvar–dekabr)

(mln. AQSH dolları)

	<i>Eksport</i>	<i>Import</i>	<i>Tovar аylanmasidagi ulusi, foizda</i>
Rossiya	87,9	325,6	34,4
Xitoy	18,8	269,3	24,0
Turkmaniston	11,3	75,9	7,2
Turkiya	21,8	52,5	6,2
Qozog‘iston	17,4	47,2	5,4
Afg‘oniston	53,9	0,3	4,5
Eron	5,2	34,6	3,3
Germaniya	7,1	22,4	2,5
Tojikiston	21,5	2,7	2,0
Qirg‘iziston	12,1	3,6	1,3
Litva	0,5	14,0	1,2
Hindiston	7,9	5,0	1,1
Polsha	5,0	6,1	0,9
Belorus	0,2	9,2	0,8
Koreya	0,2	7,8	0,7

Tashqi iqtisodiy faoliyat

Buxoro viloyatining ijtimoiy-iqtisodiy holati

Viloyatning 2023 yil yanvar-dekabr oylarida tashqi savdoda eng asosiy hamkor davlatlari Rossiya (34,4 foiz), Turkmaniston (7,2 foiz), Xitoy (24,0 foiz), Turkiya (6,2 foiz) hisoblanib, ularning jami tashqi savdo aylanmasidagi ulushi (71,8 foiz)ni tashkil qiladi.

MDH mamlakatlari bilan tashqi savdo aylanmasi

(mln. AQSH dollari)

	<i>Eksport</i>		<i>Import</i>	
	<i>yanvar-dekabr</i>		<i>yanvar-dekabr</i>	
	<i>2022 yil</i>	<i>2023 yil</i>	<i>2022 yil</i>	<i>2023 yil</i>
Jami	160,6	158,2	583,9	466,5

shu jumladan:

Ozarbayjon	2,5	4,0	2,5	0,8
Armaniston	0,02	0,1	-	-
Belorisiya	0,8	0,1	7,6	9,2
Qozog‘iston	24,4	17,4	89,5	47,2
Qirg‘iziston	31,8	12,1	3,3	3,6
Moldova	0,3	0,3	-	0,9
Rossiya	77,0	87,9	259,6	325,6
Tojikiston	9,6	21,5	4,5	2,7
Turkmaniston	9,4	11,3	214,2	75,9
Ukraina	4,8	3,5	2,6	0,6

Tashqi iqtisodiy faoliyat

*Buxoro viloyatining
ijtimoiy-iqtisodiy holati*

Viloyatning eksport tarkibida barcha tovarlar va xizmatlar guruhlari bo'yicha o'sishi kuzatilmoxda. Sanoat tovarlari eksporti o'tgan yilning shu davriga nisbatan 2,8 foizga, xizmatlar eksporti 61,1 foizga va turli xil tayyor buyumlar 85,0 foizga o'sgan.

Import tarkibining umumiy hajmidan 37,1 foizni mineral yoqilg'i, yog'lash moylari va shunga o'xhash materiallar, 40,0 foizini mashinalar va transport asbob-uskunalar tashkil qiladi.

2023 yil yanvar-dekabr oylarida eksport-import tarkibi

(mln. AQSH dollari)

	<i>2022 yil</i>	<i>2023 yil</i>	<i>2022 yil yanvar- dekabrga nisbatan, foizda</i>
Eksport tarkibi	306,5	292,3	95,3
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar	35,4	20,4	57,6
Ichimliklar va tamaki	2,3	3,1	137,4
Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg'idan tashqari	22,0	11,1	50,2
Mineral yoqilg'i, yog'lash moylari va shunga o'xhash materiallar	62,2	59,0	94,9
Hayvon va o'simliklar moylari (yog'lari), yog'lar va mumlar	1,1	0,1	13,0
Kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o'xhash mahsulotlar	8,5	7,6	90,1
Asosan material turiga qarab klassifikatsiyalangan sanoat	123,3	126,8	102,8
Mashinalar va transport asbob-uskunalar	31,8	29,9	94,1
Turli xil tayyor buyumlar	8,3	15,3	185,0

Tashqi iqtisodiy faoliyat

*Buxoro viloyatining
ijtimoiy-iqtisodiy holati*

	<i>2022 yil</i>	<i>2023 yil</i>	<i>2022 yil yanvar- dekabrga nisbatan, foizda</i>
Xizmatlar	11,8	19,0	161,1
Import tarkibi	1 224,8	1 202,9	98,2
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar	24,8	22,7	91,3
Ichimliklar va tamaki	0,4	0,1	21,4
Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg‘idan tashqari	30,3	24,0	79,2
Mineral yoqilg‘i, yog‘lash moylari va shunga o‘xshash materiallar	383,7	337,7	88,0
Hayvon va o‘simliklar moylari (yog‘lari), yog‘lar va mumlar	1,4	1,0	69,5
Kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o‘xshash mahsulotlar	82,5	84,6	102,6
Asosan material turiga qarab klassifikatsiyalangan sanoat	66,2	63,2	95,5
Mashinalar va transport asbob- uskunalar	308,3	364,6	118,3
Turli xil tayyor buyumlar	20,3	12,8	63,0
Xizmatlar	0,4	0,0	0,5

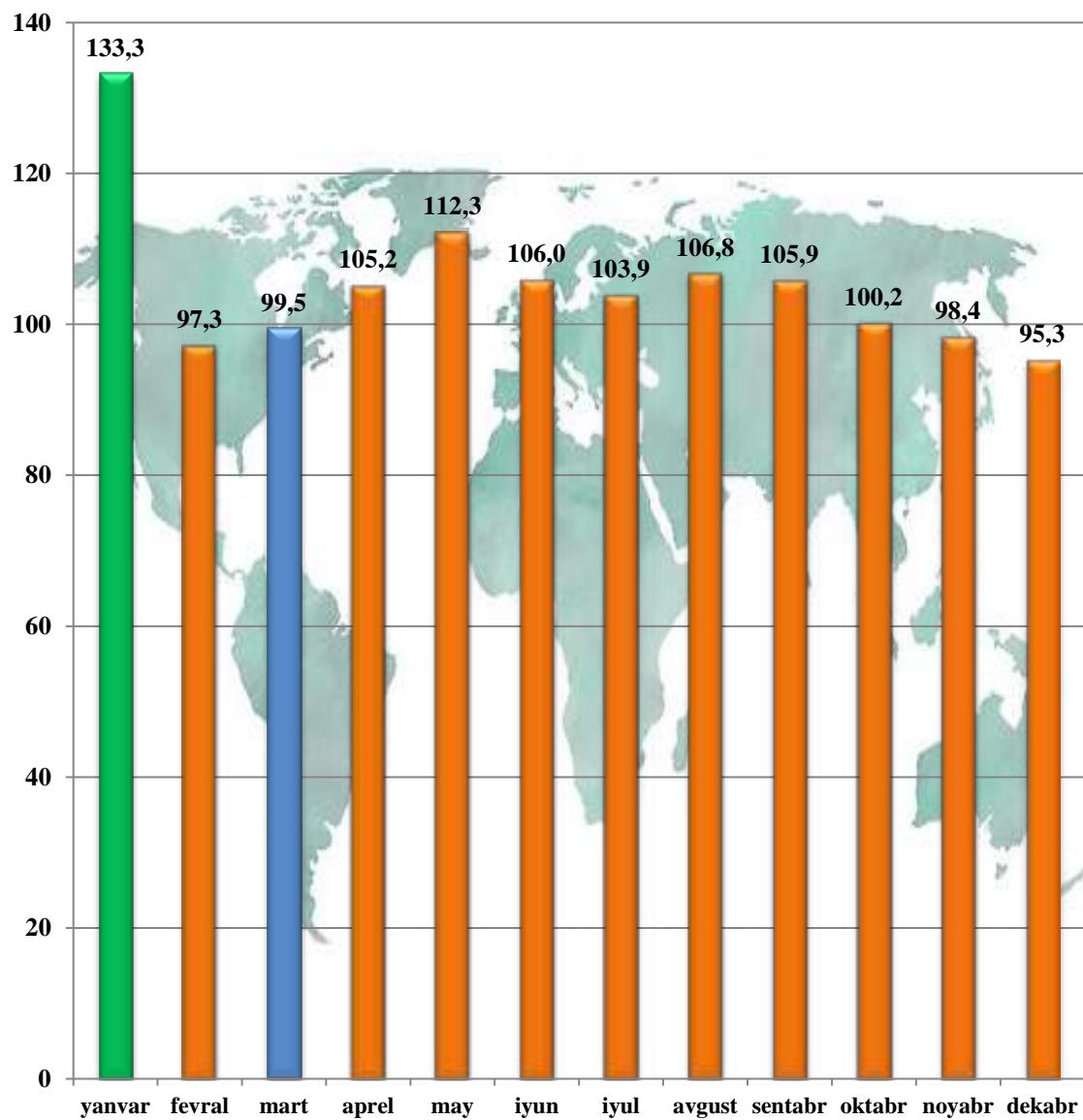
Viloyatimizda tashqi savdoni qo’llab-quvvatlash hamda MDH davlatlari bilan ushbu sohadagi hamkorlikni yanada mustahkamlash bo‘yicha olib borilayotgan choratadbirlar natijasida 2023 yil yanvar-dekabr oylarida tashqi savdo aylanmasida MDH davlatlarining ulushi 51,9 foizni tashkil etib, hamda tashqi savdo aylanmasi o‘tgan yilning shu davriga nisbatan 83,9 foizni tashkil qiladi.

Tashqi iqtisodiy faoliyat

Buxoro viloyatining ijtimoiy-iqtisodiy holati

Boshqa xorijiy davlatlarning viloyatimiz tashqi savdo aylanmasidagi ulushi 2023 yil yanvar- dekabr oylarida 48,1 foizni tashkil qilgan bo‘lsa, o‘tgan yilning ushbu davrida esa tashqi savdo aylanmasidagi ulushi 39,2 foizga etdi. O‘tgan yilning mos davriga nisbatan 8,9 foizga ko‘paydi.

Tovar va xizmatlar eksportining o‘sish sur’atlari dinamikasi (2023 yil; o‘tgan yilga nisbatan, foiz)

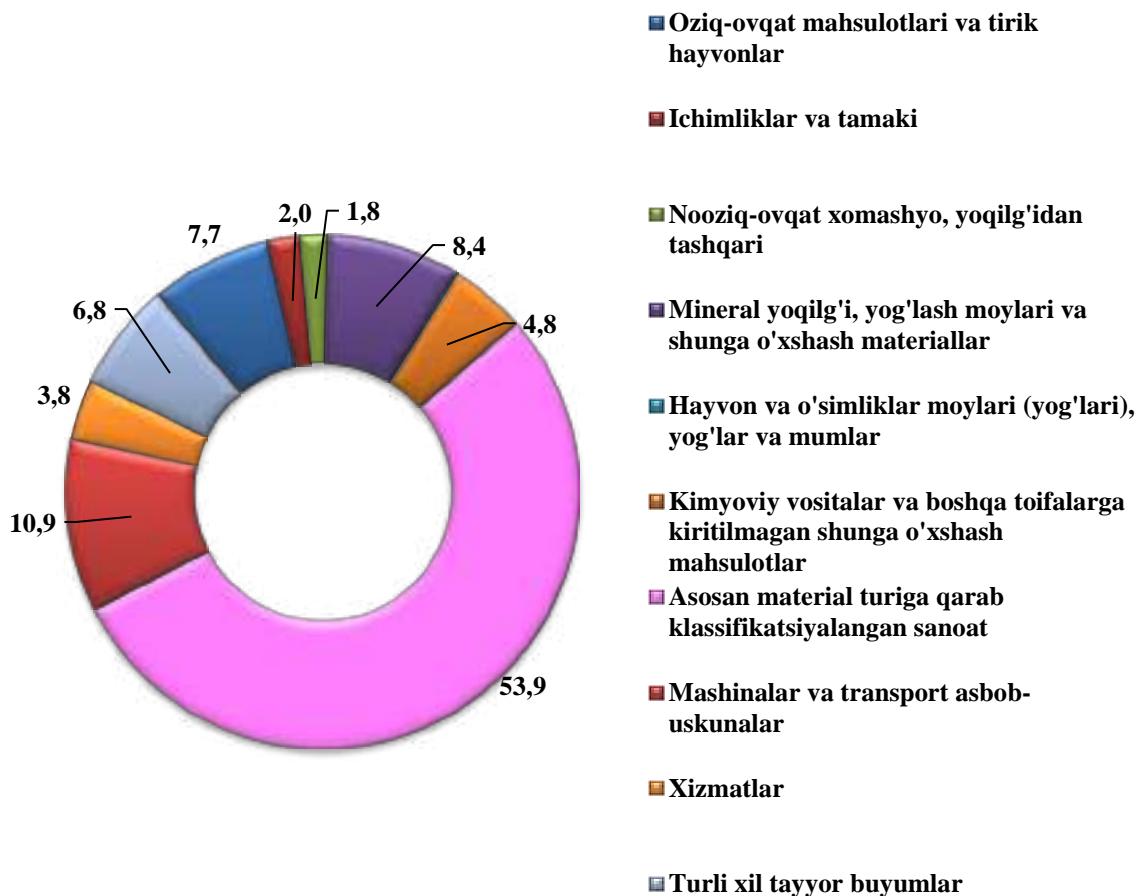

Tashqi iqtisodiy faoliyat

Buxoro viloyatining ijtimoiy-iqtisodiy holati

2023 yil yanvar-dekabr oylarida eksport qilingan tovarlar va xizmatlar tarkibining tahlili shuni ko'rsatmoqdaki, tovarlar va xizmatlar tarkibida o'tgan yilning shu davriga nisbatan sezilarli o'zgarishlar qayd etildi.

2023 yil yanvar-dekabr oylarida MDH amalga oshirilgan eksport tarkibi (jamiga nisbatan foizda)

Xizmatlar eksporti hajmi 20,5 mln.AQSH dollarini yoki eksport hajmining 7,0 foizni tashkil etib, o'tgan yilning shu davriga nisbatan 12,6 foizga ko'payganligi kuzatildi. Xizmatlar eksporti tarkibining asosiy ulushi transport xizmatlari, turizm xizmatlari, telekomunikatsiya, kompyuter va axborot xizmatlari hamda moliyaviy xizmatlar hissasiga to'g'ri keladi.

Tashqi iqtisodiy faoliyat

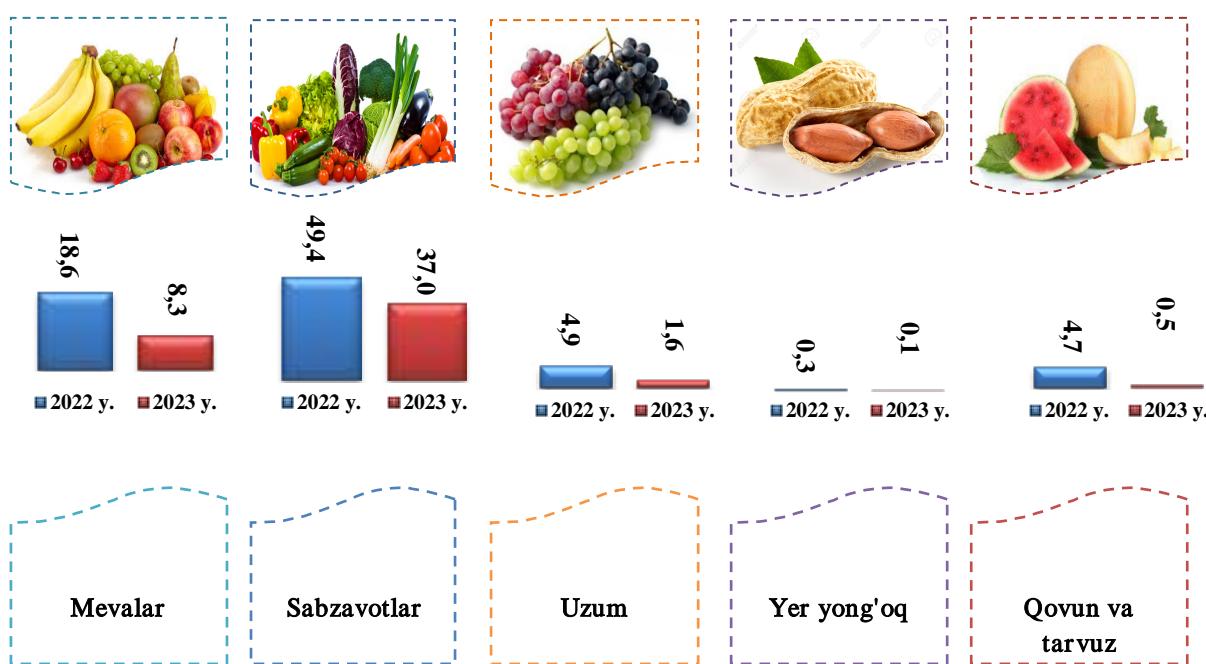
Meva-sabzavot mahsulotlari eksporti

2023 yil yanvar-dekabr oylarida jami 45,3 ming tonnadan ziyod meva-sabzovot mahsulotlari 15,4 mln.AQSH dollariga eksport qilindi o‘tgan yilning shu davriga nisbatan 46,3 foizga kamaydi. Meva-sabzavot mahsulotlarining eksport tarkibiga qaralsa, yanvar-dekabr oylarida 37,0 ming tonna sabzavotlar 10,7 mln.AQSH dollariga eksport qilingan.

Shuningdek, 8,3 ming tonna meva va rezavorlar 4,7 mln.AQSH dollariga eksport qilingan bo‘lib, eksport hajmi o‘tgan yilning mos davriga nisbatan 6,7 mln.AQSH dollariga kamaygan.

Shuni aytib o‘tish joizki, mamlakatimizda eksport salohiyatini kengaytirish, yangi bozorlarni o‘zlashtirish natijasida meva-sabzavot mahsulotlari, uzum, poliz, dukkakli ekinlar, shuningdek, quritilgan sabzavot va mevalarni eksport qilish hajmi oshib bormoqda. Jumladan, 2023 yilning yanvar-dekabr oylarida meva-rezavorlar hamda sabzavotlar eksport hajmi 15,4 mln.AQSH dollariga yetdi (o‘tgan yilning mos davriga nisbatan 46,3 foizga kamaydi).

Meva-sabzavot mahsulotlarining tarkibi yanvar-dekabr oylari (ming t.)

Tashqi iqtisodiy faoliyat

**Buxoro viloyatining
ijtimoiy-iqtisodiy holati**

**Viloyatda etishtirilgan meva va sabzavot mahsulotlarining asosiy bozorlari eksport
geografiyasi**

<i>Davlat nomi</i>	<i>2022 yil yanvar-dekabr</i>			<i>2023 yil yanvar- dekabr</i>		
	<i>ming tonna</i>	<i>mln AQSH dollar</i>	<i>ulushi, foiz</i>	<i>ming tonna</i>	<i>mln AQSH dollar</i>	<i>ulushi, foiz</i>
Qozog‘iston	58,8	17,9	62,6	34,8	7,8	50,6
Rossiya	4,3	4,3	15,0	6,2	3,7	24,0
Boshqa davlatlar	4,9	6,4	22,4	4,3	3,9	25,4

2023 yil yanvar-dekabr oylarida import hajmi 910,6 mln.AQSH dollariga (o‘sish sur’ati 99,2 foiz) teng bo‘ldi. Import tarkibida eng katta ulush mineral yoqilg‘i, yog‘lash moylari va shunga o‘xhash materiallar (37,1 foiz) va Mashinalar va transport asbob-uskunalar (40,0 foiz) guruhlari hisobiga to‘g‘ri keladi.

**Import tarkibi
(2023 yil yanvar-dekabr)**

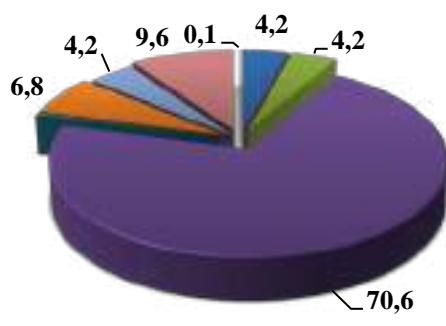
	<i>Mln.AQSH doll.</i>	<i>2022 yil yanvar– dekabrga nisbatan, foizda</i>	<i>Jamiga nisbatan, foizda</i>
Import	910,6	99,2	100,0
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar	22,7	91,3	2,5
Ichimliklar va tamaki	0,1	15,8	-
Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg‘idan tashqari	24,0	79,2	2,6
Mineral yoqilg‘i, yog‘lash moylari va shunga o‘xhash materiallar	337,7	88,0	37,1
Hayvon va o‘simliklar moylari (yog‘lari), yog‘lar va mumlar	1,0	69,2	0,1
Kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o‘xhash mahsulotlar	84,6	102,6	9,3
Asosan material turiga qarab klassifikatsiyalangan sanoat	63,2	95,5	6,9
Mashinalar va transport asbob-uskunalar	364,7	118,3	40,0
Turli xil tayyor buyumlar	12,8	63,0	1,4

Tashqi iqtisodiy faoliyat

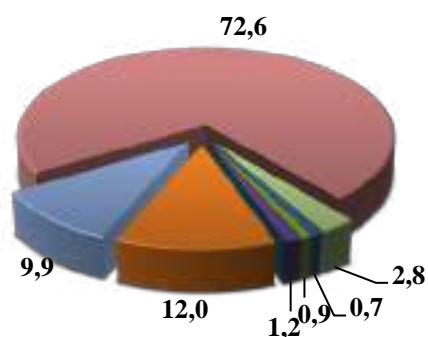
*Buxoro viloyatining
ijtimoiy-iqtisodiy holati*

**2023 yil yanvar-dekabr oylarida MDH va boshqa xorij davlatlari bilan
amalga oshirilgan import tarkibi, (foizda)**

MDH davlatlari

Boshqa xorij davlatlari

- Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar
- Ichimliklar va tamaki
- Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg'idan tashqari
- Mineral yoqilg'i, yog'lash moylari va shunga o'xshash materiallar
- Hayvon va o'simliklar moylari (yog'lari), yog'lar va mumlar
- Kimyoiy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o'xshash mahsulotlar
- Asosan material turiga qarab klassifikatsiyalangan sanoat
- Mashinalar va transport asbob-uskunalar
- Turli xil tayyor buyumlar
- Xizmatlar
- Boshqalar

*Buxoro viloyatining
ijtimoiy-iqtisodiy holati*

MDH va boshqa davlatlar bilan amalga oshirilgan import tarkibi

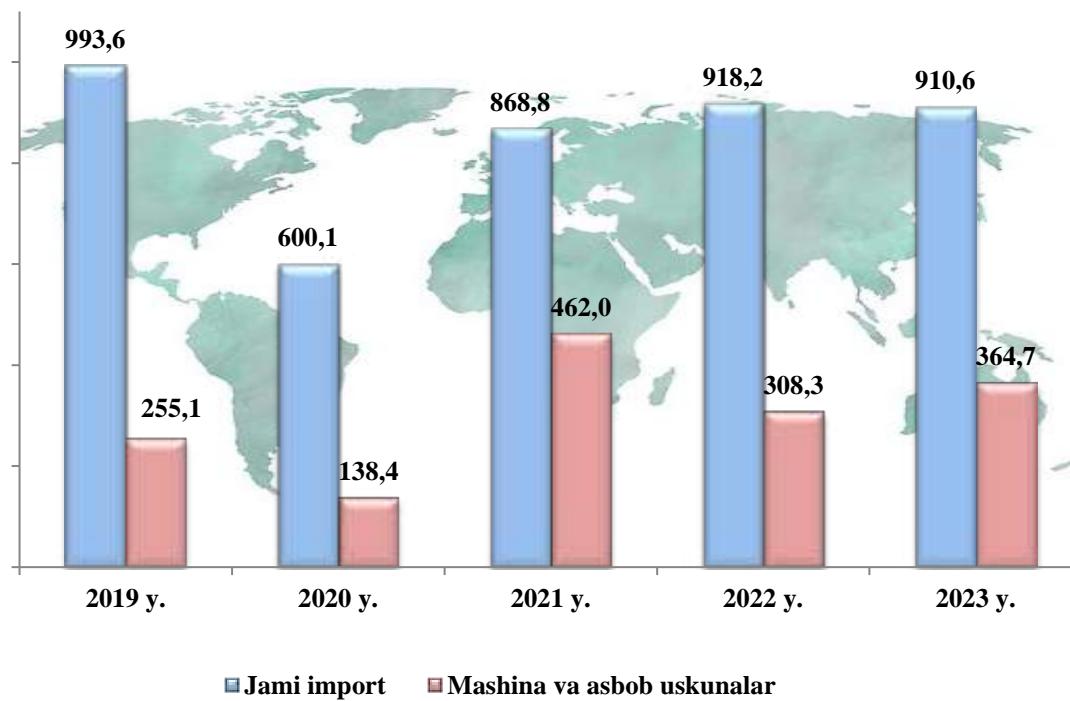
(2023 yil yanvar-dekabr)

	<i>MDH davlatlari</i>		<i>Boshqa davlatlar</i>	
	<i>mln AQSH doll.</i>	<i>Jamiga nisbatan, foizda</i>	<i>mln AQSH doll.</i>	<i>Jamiga nisbatan, foizda</i>
Import	470,6	100,0	440,1	100,0
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar	19,7	4,2	2,9	0,7
Ichimliklar va tamaki	0,1	-	-	-
Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg‘idan tashqari	20,0	4,2	4,0	0,9
Mineral yoqilg‘i, yog‘lash moylari va shunga o‘xshash materiallar	332,4	70,6	5,3	1,2
Hayvon va o‘simliklar moylari (yog‘lari), yog‘lar va mumlar	1,0	0,2	-	-
Kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o‘xshash mahsulotlar	31,9	6,8	52,7	12,0
Sanoat tovarlar	19,9	4,2	43,3	9,9
Mashinalar va transport asbob- uskunalar	45,0	9,6	319,6	72,6
Turli xil tayyor buyumlar	0,6	0,1	12,2	2,8

2023 yil yanvar-dekabr oylarida viloyatimizga 70 ga yaqin xorijiy davlatlar bilan tovar va xizmatlar importi amalga oshirilgan. Shulardan 20 ta eng yirik bo‘lgan Turkmaniston, Rossiya Federatsiyasi, Turkiya, Xitoy Xalq Respublikasi, Germaniya, Qozog‘iston va Eron kabi hamkor davlatlardan jami import hajmi 894,4 mln.AQSH.dollariga teng. Bu esa umumiy import hajmining 98,2 foizini tashkil qiladi.

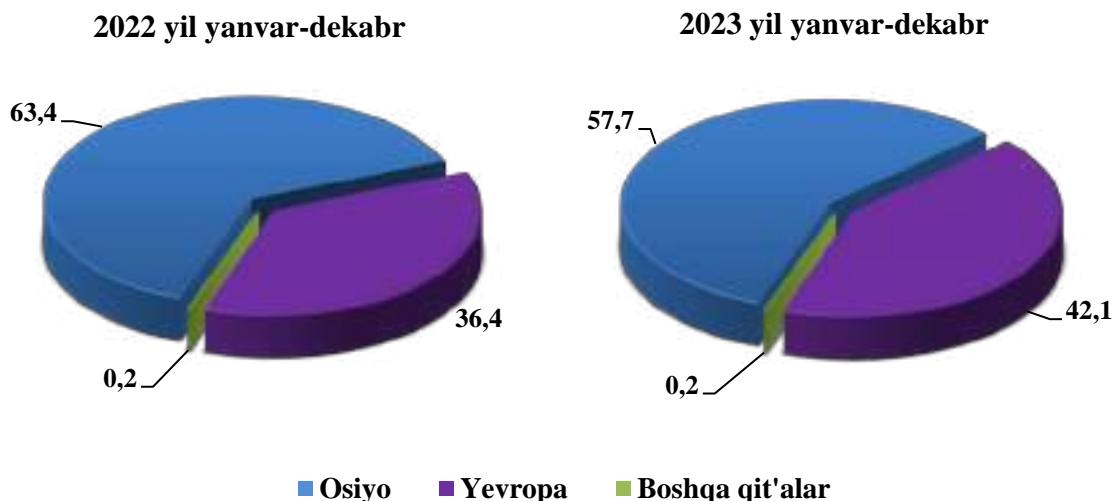
Tashqi iqtisodiy faoliyat

**Mashina va uskunalar importi dinamikasi
(yanvar-dekabr oylari; mln.AQSH dollarri)**

Mashina va asbob uskunalar importining ortib borishi to‘g‘ridan to‘g‘iri investitsiyalarning o‘zlashtirilishi, ishlab chiqarish quvvatlarini tashkil qilinishi va modernizatsiya qilinishida o‘z aksini topadi.

**Tashqi savdo aylanmasining qit’alar bo‘yicha tarkibi
(umumiy hajmga nisbatan, foiz hisobida)**

Tashqi iqtisodiy faoliyat

Statistik ko'rsatkichlarga izohlar

Tovar – har qanday ko'chma mulk, shu jumladan valyuta va valyuta qimmatliklari, elektr, issiqlik va boshqa energiya turlari, transport vositalari (yo'lovchilar va tovarlar tashish uchun ishlataladigan transport vositalari, shu jumladan konteynerlar va boshqa transport uskunalari bundan mustasno), intellektual mulk ob'ektlari.

Tovarlar eksporti – agar qonunchilikda boshqa tartib ko'zda tutilmagan bo'lsa, tovarlarni O'zbekiston Respublikasi bojxona chegarasidan qaytarib olib kirish majburiyatisiz olib chiqish.

Reeksport – xorijiy tovarlar bojxona hududidan olib chiqiladigan bojxona rejimi.

Tovarlar importi – tovarlarni O'zbekiston Respublikasi bojxona chegarasidan qaytarib olib chiqish majburiyatisiz olib kirish.

Reimport – bojxona hududidan eksport rejimida olib chiqilgan O'zbekiston Respublikasi tovarlari O'zbekiston Respublikasining Bojxona kodeksida ko'rsatilgan muddatda (olib chiqilgan paytdan boshlab o'n yil ichida) qaytarib olib kiriladigan rejim.

Tashqi savdo aylanmasi – mamlakatning muayyan davrdagi eksport va import qiymatlari summasi.

Tovarlar kelib chiqqan mamlakat – tovar to'liq ishlab chiqarilgan yoki etarli darajada qayta ishlov berilgan mamlakat (tovar etarli darajada qayta ishlov berilgan mamlakat “Bojxona tarifi to'g'risida”gi O'zbekiston Respublikasi qonunining 26 - moddasiga asosan aniqlanadi).

Tovarlarning belgilangan manzili – yuklab jo'natish paytida tovar etkazib berilishi belgilangan mamlakat sifatida ma'lum bo'lган mamlakat.

Tovarlarning statistik qiymati – shartnoma valyutasidan qat'iy nazar yagona bazisga keltirilgan shartnoma bo'yicha tovarlar qiymati.

SIF (qiymat, sug'urtalash, fraxt) – tovarlarni sotish sharti bo'lib, unga ko'ra tovar narxiga uning qiymati va tovarni sug'urtalash hamda import qiluvchi mamlakat portigacha etkazib berish xarajatlari kiritiladi.

SIP (tashish va sug'urtalash) – tovarlarni sotish sharti bo'lib, unga ko'ra tovar narxiga uning qiymati va tovarni sug'urtalash hamda import qiluvchi mamlakatning chegarasidagi belgilangan joygacha etkazib berish xarajatlari kiritiladi.

FOB (bortda erkin) – tovarni sotish sharti bo'lib, unga ko'ra tovar narxiga uning qiymati va tovarni kema bortigacha etkazib berish va yuklash xarajatlari kiritiladi.

DAF (cheagaragacha etkazib berish) – tovarni sotish sharti bo'lib, unga ko'ra tovar narxiga uning qiymati va tovarni belgilangan joygacha yoki eksport qiluvchi mamlakat chegarasidagi joygacha yoxud qo'shni mamlakat chegarasigacha etkazib berish xarajatlari kiritiladi.

Xizmatlar (ishlar) eksporti — O'zbekiston Respublikasining rezidentlari tomonidan norezidentlarga, iqtisodiy geografik joylashuvidan qat'i nazar, ko'rsatilgan xizmatlar (bajarilgan ishlar).

Xizmatlar (ishlar) importi — norezidentlar tomonidan O'zbekiston Respublikasi rezidentlariga, iqtisodiy geografik joylashuvidan qat'i nazar, ko'rsatilgan xizmatlar (bajarilgan ishlar).

Tashqi iqtisodiy faoliyat

IX. KICHIK TADBIRKORLIK

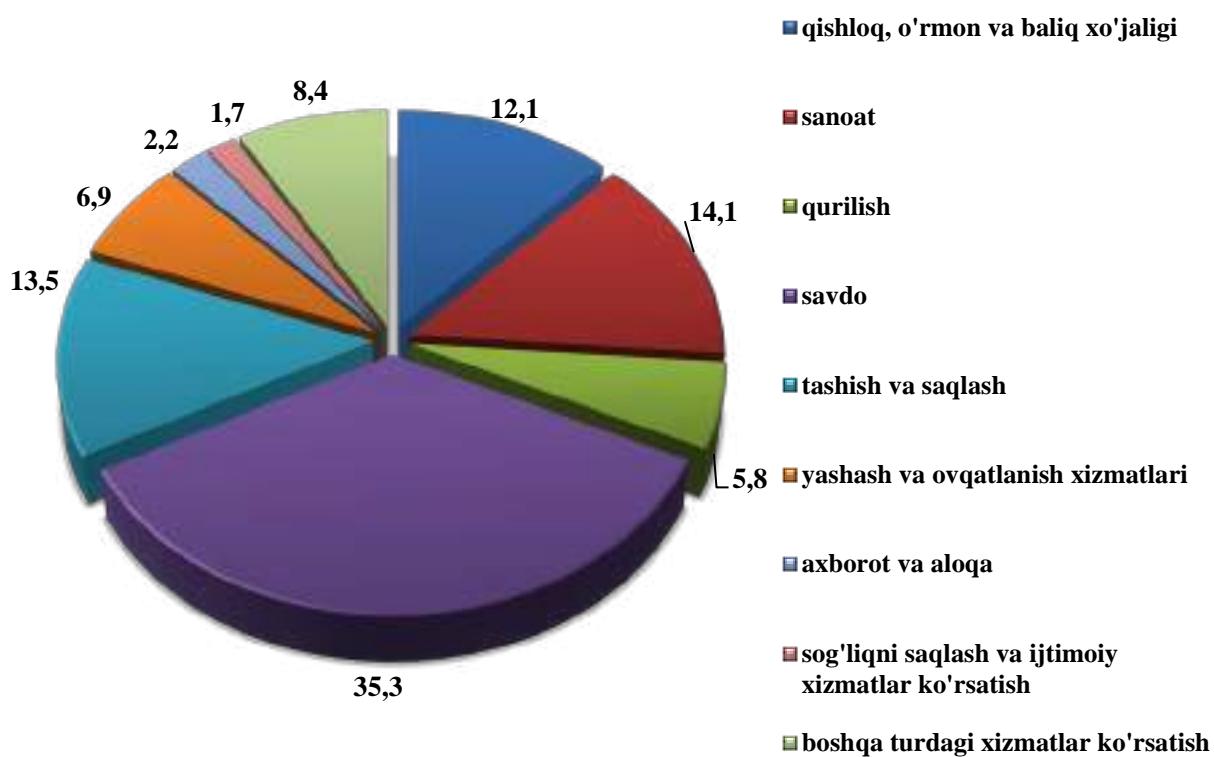
2024 yil 1 yanvar holatiga ro'yxatga olingan jami kichik tadbirkorlik (biznes) sub'ektlari (dehqon va fermer xo'jaliklarisiz) ning soni 35 545 tani tashkil qildi, bu o'tgan yilning shu davriga nisbatan 10,6 foizga o'sgan.

2023 yil yanvar-dekabr oylarida 5 633 ta kichik korxona va mikrofirmalar (fermer va dehqon xo'jaliklarisiz) tashkil qilindi, bu o'tgan yilning shu davriga nisbatan 27,6 foizni tashkil etdi.

Eng ko'p kichik korxona va mikrofirmalar savdo (35,3 foiz), sanoat (14,1 foiz), qurilish (5,8 foiz), qishloq, o'rmon va baliqchilik xo'jaligi (12,1 foiz), yashash va ovqatlanish (6,9 foiz) va boshqa tarmoqlarda tashkil etilgan.

2023 yil yanvar-dekabr oylarida iqtisodiy faoliyat turlari bo'yicha yangi tashkil etilgan kichik korxona va mikrofirmalarning ulushi

(foizda)

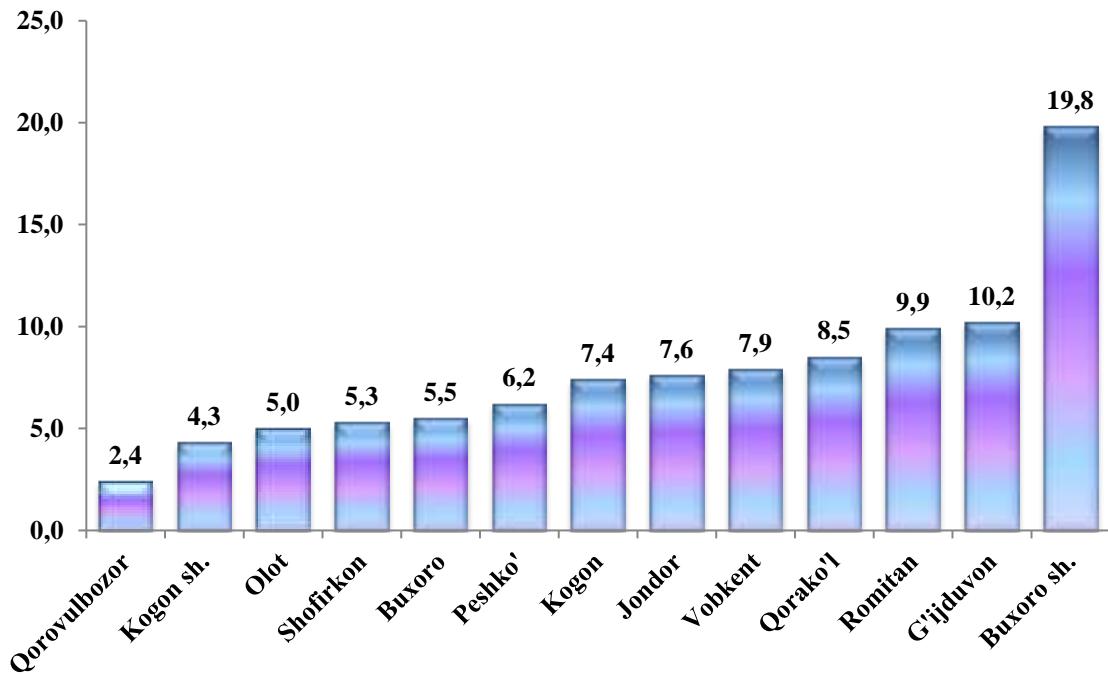
*Buxoro viloyatining
ijtimoiy-iqtisodiy holati*

**Hududlar bo‘yicha yangi tashkil topgan kichik korxona
va mikrofirmalar, birlikda**

	<i>yanvar-dekabr 2022 yil</i>	<i>yanvar-dekabr 2023 yil</i>
Buxoro viloyati	4 413	5 633
Buxoro sh.	1 059	1 116
Kogon sh.	158	240
<i>tumanlar</i>		
Buxoro	354	310
Vobkent	265	445
Jondor	371	430
Kogon	387	417
Olot	150	284
Peshko‘	223	347
Romitan	384	555
Shofirkon	256	299
Qorako‘l	241	480
Qorovulbozor	98	137
G‘ijduvon	467	573

2023 yil yanvar-dekabr oylarida yangi tashkil topgan kichik korxona va mikrofirmalar hududlar bo‘yicha eng ko‘p Buxoro shahri (1 116 ta), G‘ijduvon (573 ta), hamda Romitan (555 ta), Buxoro (310 ta), Jondor (430 ta), tumanlarida tashkil etildi. Kogon, Jondor, Vobkent tumanlarida bu ko‘rsatkich o‘rta darajani tashkil etgan. Eng past ko‘satkichni Qorovulbozor (137 ta) tumanida tashkil etilgan.

**2023 yil yanvar-dekabr oylarida yangi tashkil topgan kichik korxona va
mikrofirmalarning hududlar bo'yicha ulushi, foiz hisobida**

2023 yil yanvar-dekabr holatiga hududlar bo'yicha yangi tashkil topgan kichik korxona va mikrofirmalarning jami miqdoridan eng ko'p ulush Buxoro shahriga 19,8 foiz, Qorako'l tumani 8,5 foiz, Romitan tumani 9,9 foiz, Kogon tumani 7,4 foiz, Jondor tumani 7,6 foiz, G'ijduvon tumani 10,2 foiz, Vobkent tumani 7,9 foiz, Kogon shahri 4,3 foiz, eng past ko'rsatkich Qorovulbozor tumanida 2,4 foizni tashkil etdi.

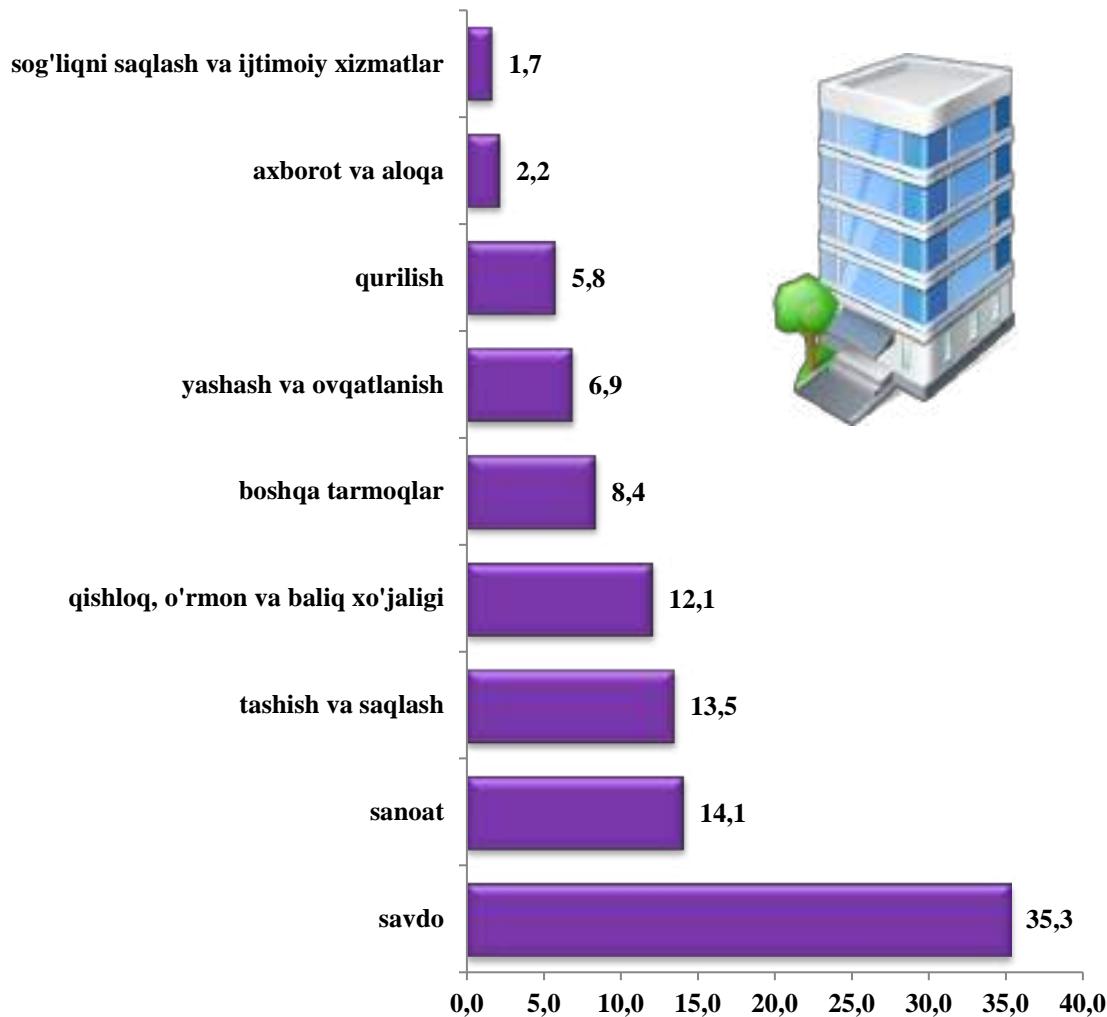
**Iqtisodiy faoliyat turlari bo'yicha yangi tashkil topgan
kichik korxona va mikrofirmalar, birlikda**

	<i>yanvar-dekabr 2022 yil</i>	<i>yanvar- dekabr 2023 yil</i>
Jami	4 413	5 633
Qishloq, o'rmon va baliqchilik xo'jaligi	546	684
Sanoat	652	792
Qurilish	260	328
Savdo	1 466	1 991
Tashish va saqlash	635	758

*Buxoro viloyatining
ijtimoiy-iqtisodiy holati*

	<i>yanvar-dekabr 2022 yil</i>	<i>yanvar- dekabr 2023 yil</i>
Yashash va ovqatlanish bo'yicha xizmatlar	289	388
Axborot va aloqa	72	123
Sog'lijni saqlash va ijtimoiy xizmatlar ko'rsatish	100	98
Boshqa turdag'i xizmatlar	393	471

Yangi tashkil topgan kichik korxona va mikrofirmalarning iqtisodiy faoliyat turlari bo'yicha ulushi (foiz hisobida)

2024 yil 1 yanvar holatida kichik tadbirkorlik sub'ektlarining soni (har 1000 aholiga, birlikda) hududlar bo'yicha eng ko'p ko'rsatkich Qorovulbozor tumanida 33,7 birlikda, Buxoro shahrida 24,7 birlikda, Kogon tumanida 18,5 birlikda, Romitan tumanida 17,3 birlikda, Buxoro tumanida 11,1 birlikda va Peshko' tumanida 12,0 birlikda bo'lib, o'rtacha ko'rsatkich 12,2 birlik oralig'ida Jondor, Kogon shahar, Shofirkon va Olot tumanlarida aniqlandi. Qorako'l tumanida 8,3 birlikda ushbu ko'rsatkich past bo'lib qolmoqda.

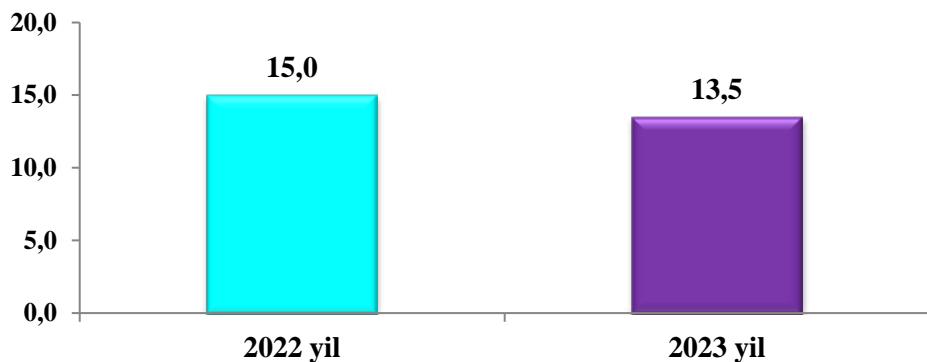
2024 yil 1 yanvar holatida hududlar bo'yicha kichik tadbirkorlik sub'ektlarining soni
(har 1000 aholiga, birlikda)

Buxoro viloyatining ijtimoiy-iqtisodiy holati

Agar, 2023 yil yanvar-dekabr oylarida kichik tadbirkorlik sub'ektlarining soni (har 1000 aholiga, birlikda) 13,5 birlikni tashkil etgan bo'lsa, 2022 yil yanvar-dekabr oylarida bu ko'rsatkich 15,0 birlikka etdi va 2022 yilning shu davriga nisbatan 1,5 birlik past.

Yanvar-dekabr oylarida kichik tadbirkorlik sub'ektlarining soni
(*har 1000 aholiga, birlikda;*)

2023 yil yanvar-dekabr oylarida kichik tadbirkorlik (biznes) sub'ektlari tomonidan:

-sanoat mahsulot iishlab chiqarish hajmi 9 565,3 mlrd.so'mni (jami sanoat ishlab chiqarishining 30,2 foizi) yoki 2022 yil yanvar-dekabrga nisbatan fizik hajm indeksi 92,5 foizni tashkil qildi;

- 37 325,7 mlrd. so'mlik qishloq, o'rmon va baliqchilik xo'jaliklarining ishlab chiqarilgan (ko'rsatilgan xizmatlar) tashkil qilib, o'sish sur'ati 103,6 foizni (qishloq, o'rmon va baliqchilik xo'jaliklari yalpi mahsulotining 97,2 foizi) tashkil qildi;

- 19 790,3 mlrd. so'mlik investitsiyalar (umumiyligi investitsiyalar hajmining 63,2 foizi) o'zlashtirildi va 2022 yil yanvar-dekabrga nisbatan o'sish sur'ati 186,8 foizini tashkil qildi;

- 8 287,7 mlrd. so'mlik qurilish ishlari (qurilish ishlari umumiyligi hajmining 84,5 foizi) bajarildi va 2022 yil yanvar-dekabrga nisbatan o'sish sur'ati 113,0 foizni tashkil qildi;

-avtomobil transporti yuk aylanmasining 104,2 foizni (viloyat jami avtomobil transporti yuk aylanmasining 77,3 foizi), yo'lovchi aylanmasining esa 101,6 foizni (umumiyligi yo'lovchi aylanmasining 98,2 foizi) tashkil qildi;

- 1 1831,0 mlrd. so'mlik xizmatlar ko'rsatilib (jami xizmatlar hajmining 61,2 foizi) 2022 yil yanvar-dekabrga nisbatan o'sish sur'ati 110,0 foizini tashkil qildi;

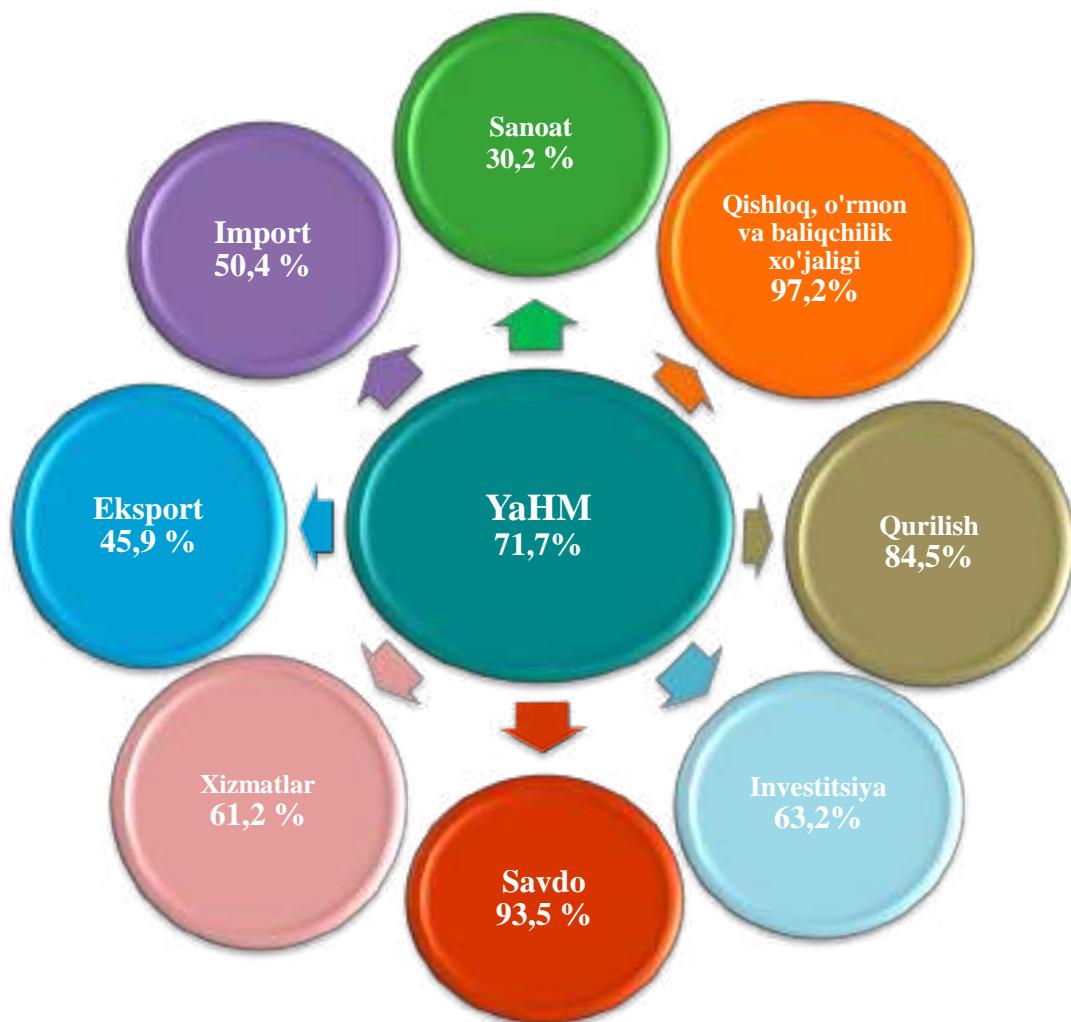
-chakana tovar aylanmasi umumiy hajmining 93,5 foizi yoki 17 174,1 mlrd. so‘mi (o‘sish sur’ati 106,9 foizni tashkil qildi) shakllantirildi.

- 132,7 mln.AQSH dollari (umumiy eksport hajmining 45,9 foizi) miqdorida mahsulotlar (tovar va xizmatlar) eksport qilindi, bu esa 2022 yilning mos davriga nisbatan 35,4 mln.AQSH dollarga yoki 21,1 foizga kamaydi, mos ravishda 486,6 mln. AQSH dollari (umumiy import hajmining 50,4 foizi) miqdorida mahsulotlar (tovar va xizmatlar) import qilindi, bu esa 2022 yilning mos davriga nisbatan 38,3 mln.AQSH dollarga ko'paygan.

**Yanvar-dekabr oylarida kichik tadbirdorlikning
asosiy ko‘rsatkichlari**

	<i>O‘lchov birligi</i>	<i>2022 yil</i>	<i>2023 yil</i>	<i>(+/-)</i>
Faoliyat yuritayotgan kichik korxona va mikrofirmalar soni	birlik	30 082	27 594	-2 488
Yangi tashkil etilgan kichik korxona va mikrofirmalar	birlik	4 413	5 633	1 220
YAHM	foiz	72,5	71,7	-0,8
Sanoat	foiz	33,5	30,2	-3,3
Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi	foiz	97,3	97,2	-0,1
Investitsiya	foiz	45,1	63,2	18,1
Qurilish	foiz	80,3	84,5	4,2
Savdo	foiz	93,9	93,5	-0,4
Xizmatlar	foiz	61,7	61,2	-0,5
Yuk tashish	foiz	90,4	91,3	0,9
Yuk aylanmasi	foiz	74,7	77,3	2,6
Yo‘lovchi tashish	foiz	97,0	97,1	0,1
Yo‘lovchi aylanmasi	foiz	98,0	98,2	0,2
Eksport	foiz	48,8	45,9	-2,9
Import	foiz	54,8	50,4	-4,4

**2023 yil yanvar-dekabr oylarida iqtisodiyot tarmoqlarida
kichik tadbirkorlik ulushining tuzilishi**

**2023 yil yanvar-dekabr oylarida kichik tadbirkorlik sub'ektlari mahsuloti (ishlar,
xizmatlar) umumiy hajmidagi xususiy tadbirkorlikning
(fuqarolar mulki) ulushi**

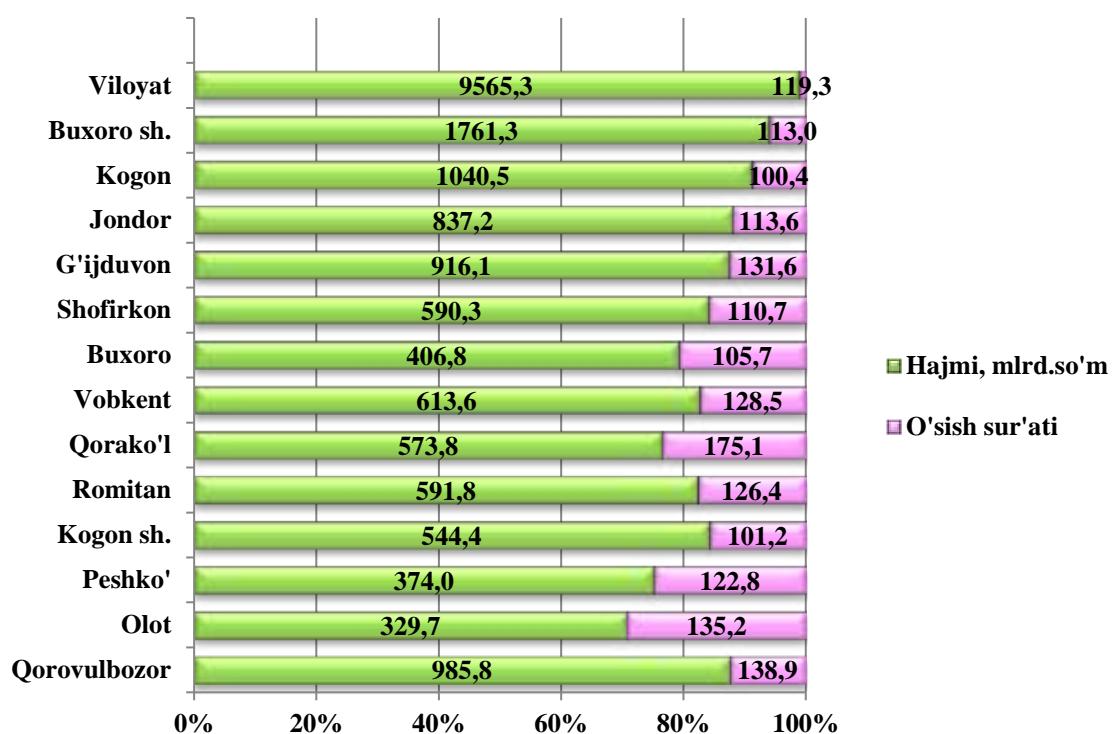
	<i>Kichik tadbirkorlik sub'ektlari mahsuloti (ish, xizmat) hajmi, mlrd.soʻm</i>	<i>Kichik tadbirkorlik sub'ektlari mahsuloti (ish, xizmat) hajmida xususiy sektor ulushi, foizda</i>
Qishloq, o'rmon va baliqchilik xo'jaligi	37 325,7	100,0
Sanoat	9 565,3	99,2
Qurilish	8 287,7	33,5
Chakana savdo	17 174,1	93,5

Kichik tadbirkorlikning asosiy iqtisodiy ko‘rsatkichlardagi ulushi

(umumiy hajmiga nisbatan mlrd. so‘mda)

Hududlar bo‘yicha eng ko‘proq sanoat mahsulotlari ishlab chiqarish hajmi Buxoro shahri (1 761,3 mlrd.so‘m), Kogon tumani (1 040,5 mlrd.so‘m), Qorovulbozor tumani (985,8 mlrd.so‘m) va G‘ijduvon tumani (916,1 mlrd.so‘m) hissasiga to‘g‘ri keladi. Peshko‘ tumani (374,0 mlrd.so‘m) va Olot tumanlarida (329,7 mlrd.so‘m) ushbu sanoat mahsulotlari ishlab chiqarish hajmi past bo‘lib qolmoqda.

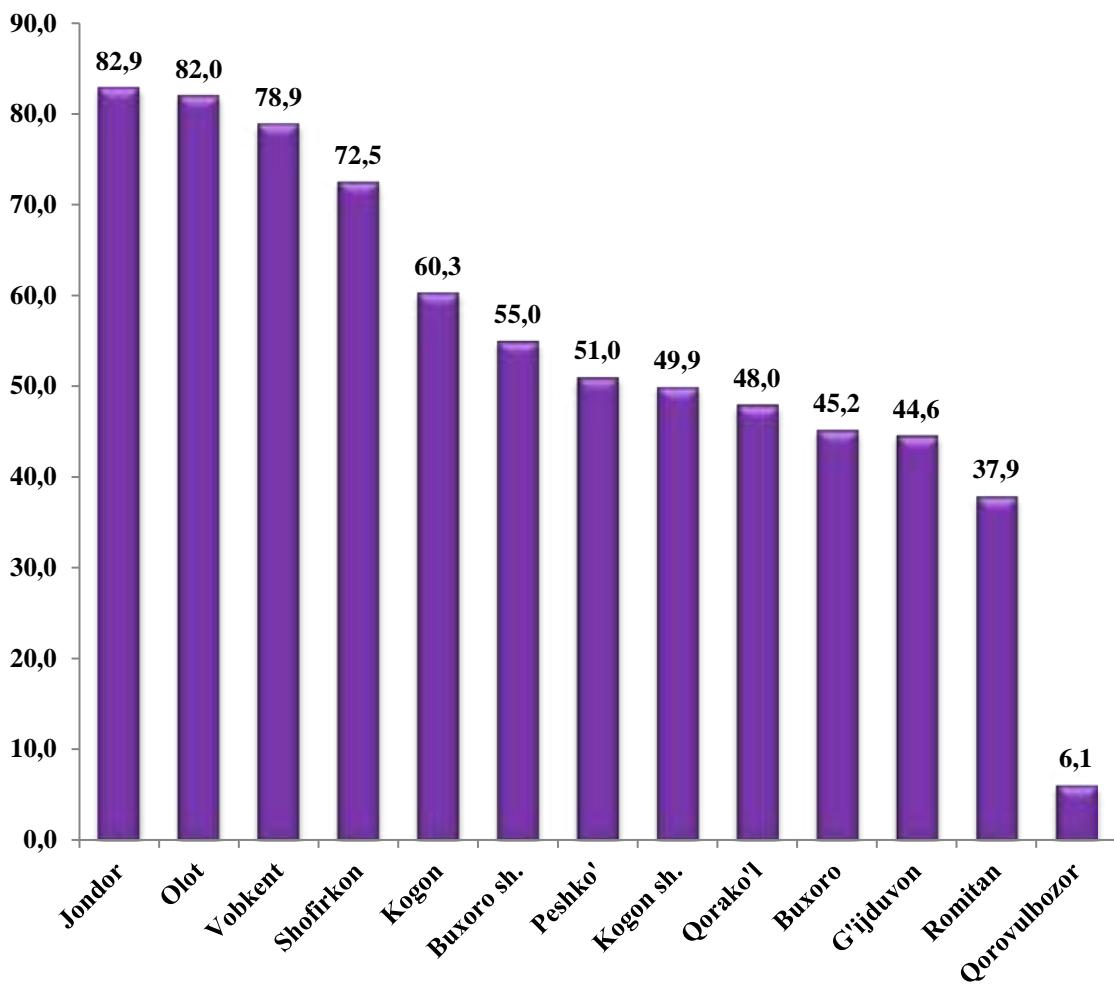
2023 yil yanvar-dekabr oylarida hududlar bo‘yicha kichik tadbirkorlik (biznes)da sanoat mahsuloti ishlab chiqarish hajmi va o‘sish sur’ati

Hududlar kesimida kichik tadbirkorlikning jami sanoat mahsulotidagi eng yuqori ulushi Jondor (82,9 foiz), Olot (82,0 foiz), Vobkent (78,9 foiz), Shofirkon (72,5 foiz), Kogon (60,3 foiz) tumanlari va Buxoro shahri (55,0 foiz) hissasiga to‘g‘ri keldi. Shu bilan birga Romitan (37,9 foiz) va Qorovulbozor (6,1 foiz) tumanlarida kichik tadbirkorlikning ulushi pastligi kuzatildi.

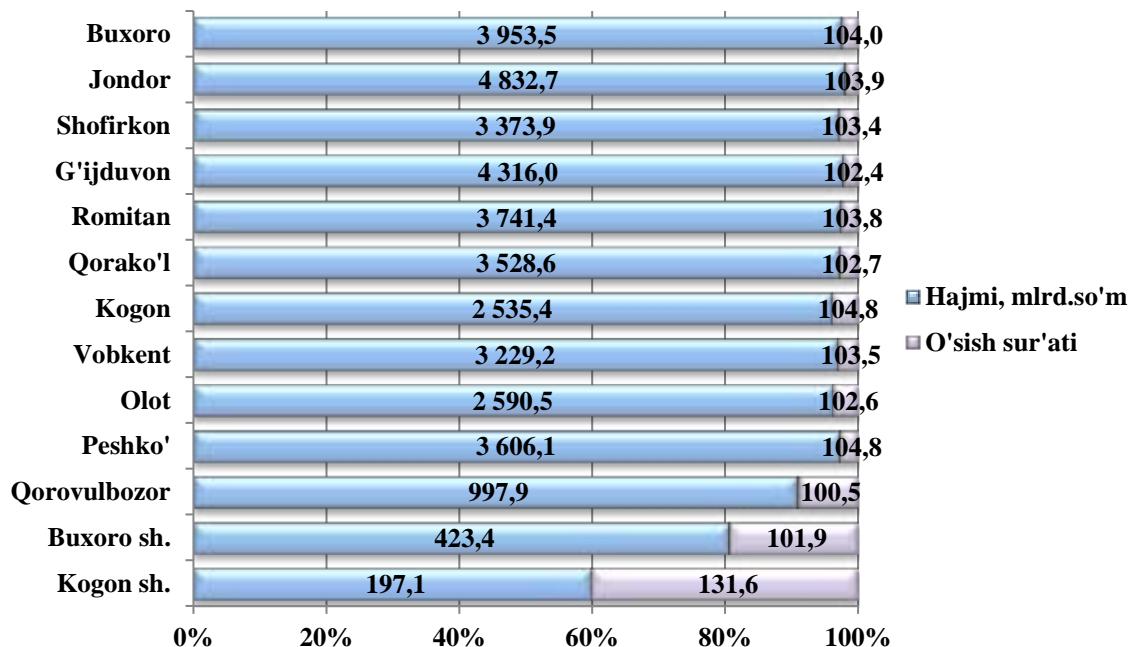
Buxoro viloyatining ijtimoiy-iqtisodiy holati

**2023 yil yanvar-dekabr holatiga jami sanoat mahsulotidagi
kichik tadbirkorlikning hududlar bo‘yicha ulushi, foiz**

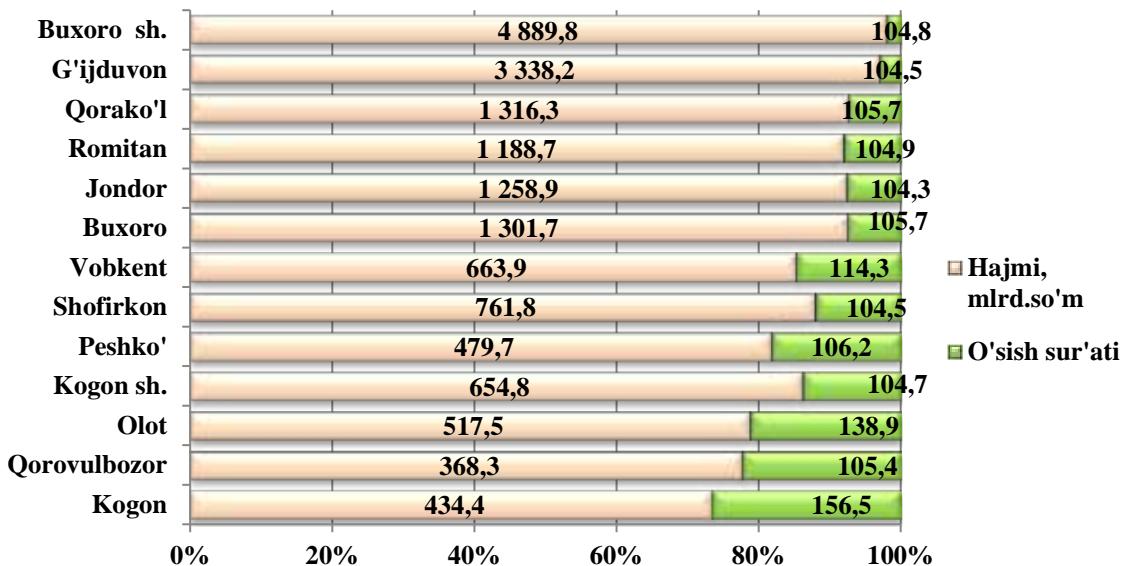
Hududlar bo‘yicha ko‘proq qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi hajmi Jondor (4 832,7 mlrd.so‘m), G‘ijduvon (4 316,0 mlrd.so‘m), Buxoro (3 953,5 mlrd.so‘m), Romitan (3 741,4 mlrd.so‘m) va Peshko‘ (3 606,1 mlrd.so‘m) tumanlari hissasiga to‘g‘ri keladi. Kogon (197,1 mlrd.so‘m) va Buxoro shaharlarida (423,4 mlrd.so‘m) va Qorovulbozor tumanida (997,9 mlrd.so‘m) qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi hajmi past bo‘lib qolmoqda.

2023 yil yanvar-dekabr oylarida hududlar bo‘yicha kichik tadbirkorlik (biznes)da qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi hajmi va o‘sish sur’ati

Hududlar bo‘yicha ko‘proq chakana tovar aylanmasi hajmi Buxoro shahri (4 889,8 mlrd.so‘m), G’ijduvon (3 338,2 mlrd.so‘m), Qorako'l (1 316,3 mlrd.so‘m) va Buxoro (1 301,7 mlrd.so‘m) tumanlari hissasiga to‘g‘ri keladi. Olot tumani (517,5 mlrd.so‘m), Qorovulbozor (368,3 mlrd.so‘m), Kogon (434,4 mlrd.so‘m) tumanida chakana tovar aylanmasi hajmi past bo‘lib qolmoqda.

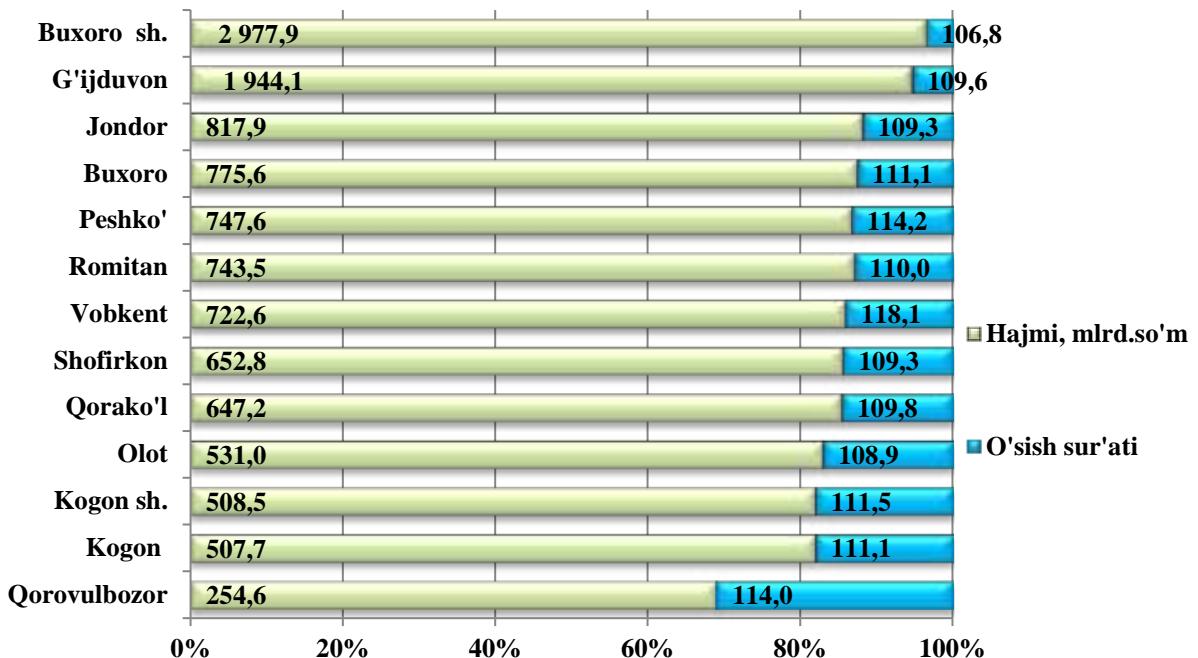
2023 yil yanvar-dekabr oylarida hududlar bo‘yicha kichik tadbirkorlik (biznes)da chakana tovar aylanmasi hajmi va o‘sish sur’ati

Buxoro viloyatining ijtimoiy-iqtisodiy holati

Shahar va tumanlar bo'yicha ko'proq xizmatlar hajmi Buxoro shahri (2 977,9 mlrd.so'm), G'ijduvon (1 944,1 mlrd.so'm), Jondor (817,9 mlrd.so'm), Buxoro (775,6 mlrd.so'm), Peshko' (747,6 mlrd.so'm) va Romitan (743,5 mlrd.so'm) tumanlari hissasiga to'g'ri keladi.

2023 yil yanvar-dekabr oylarida hududlar bo'yicha kichik tadbirdorlik (biznes)da xizmatlar hajmi va o'sish sur'ati

2023 yil yanvar-dekabr oylarida kichik tadbirdorlikning iqtisodiy tarmoqlardagi hududlar bo'yicha ulushi, foizda

	<i>Sanoat</i>	<i>Qishloq, o'rmon va baliqchilik xo'jaligi</i>	<i>Investitsiya</i>	<i>Qurilish</i>	<i>Chakana savdo</i>	<i>Xizmatlar</i>
Buxoro viloyati	30,2	97,2	63,2	84,5	93,5	61,2
Buxoro sh.	55,0	92,8	45,8	81,5	87,0	39,8
Kogon sh.	49,9	93,3	46,4	79,8	98,5	69,6
tumanlar						
Buxoro	45,2	99,4	64,2	95,2	99,6	77,2

*Buxoro viloyatining
ijtimoiy-iqtisodiy holati*

	<i>Sanoat</i>	<i>Qishloq, o'rmon va baliqchilik xo'jaligi</i>	<i>Investitsiya</i>	<i>Qurilish</i>	<i>Chakana savdo</i>	<i>Xizmatlar</i>
Vobkent	78,9	98,4	77,7	100,0	99,0	59,8
Jondor	82,9	97,5	77,4	100,0	99,2	78,8
Kogon	60,3	96,1	52,3	91,1	77,5	78,1
Olot	82,0	97,9	32,3	74,4	98,6	83,6
Peshko'	51,0	98,1	97,6	100,0	73,6	71,0
Romitan	37,9	91,3	12,9	64,7	99,5	69,0
Shofirkon	72,5	98,8	81,0	96,7	99,0	75,8
Qorako'l	48,0	97,7	78,8	97,2	99,2	76,6
Qorovulbozor	6,1	91,9	75,4	31,2	99,5	64,6
G'ijdrevon	44,6	99,3	91,9	99,9	97,4	82,3

Hududlar bo'yicha sanoat sohasining yuqori ulushini Jondor (82,9 foiz), Olot (82,0 foiz), Vobkent (78,9 foiz), Shofirkon (72,5 foiz), Kogon (60,3 foiz) tumanlari va Buxoro shahrida (55,0 foiz) tashkil etadi.

Investitsiyada eng yuqori ulushlarni Peshko' (97,6 foiz), G'ijdrevon (91,9 foiz), Shofirkon (81,0 foiz), Qorako'l (78,8 foiz) va Vobkent (77,7 foiz) tumanlari tashkil etadi.

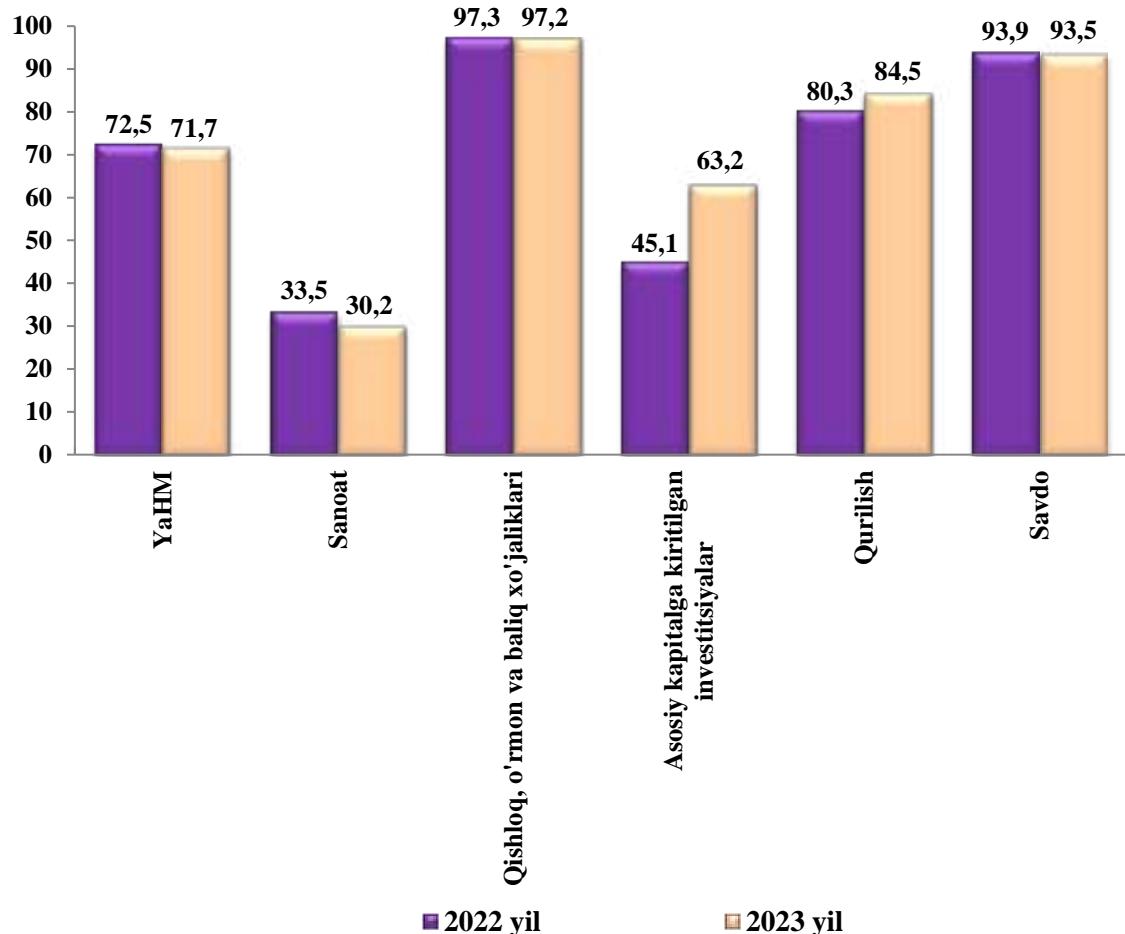
Qurilishda Vobkent (100,0 foiz), Peshko' (100,0 foiz), Jondor (100,0 foiz), G'ijdrevon (99,9 foiz) va Qorako'l tumanlari (97,2 foiz) tashkil etadi.

Chakana savdoda Buxoro (99,6 foiz), Qorovulbozor (99,5 foiz), Romitan (99,5 foiz) va Qorako'l (99,2 foiz) tumanlari tashkil etadi.

Xizmatlar sohasida Olot (83,6 foiz), G'ijdrevon (82,3 foiz) va Jondor (78,8 foiz) tumanlari tashkil etadi.

Buxoro viloyatining ijtimoiy-iqtisodiy holati

2023 yil yanvar-dekabr oylarida yalpi hududiy mahsulot va iqtisodiyot tarmoqlari mahsuloti (ishlar, xizmatlar) umumiy hajmida kichik tadbirdorlik (biznes) ulushining o‘zgarishi (umumiy hajmga nisbatan foiz hisobida)

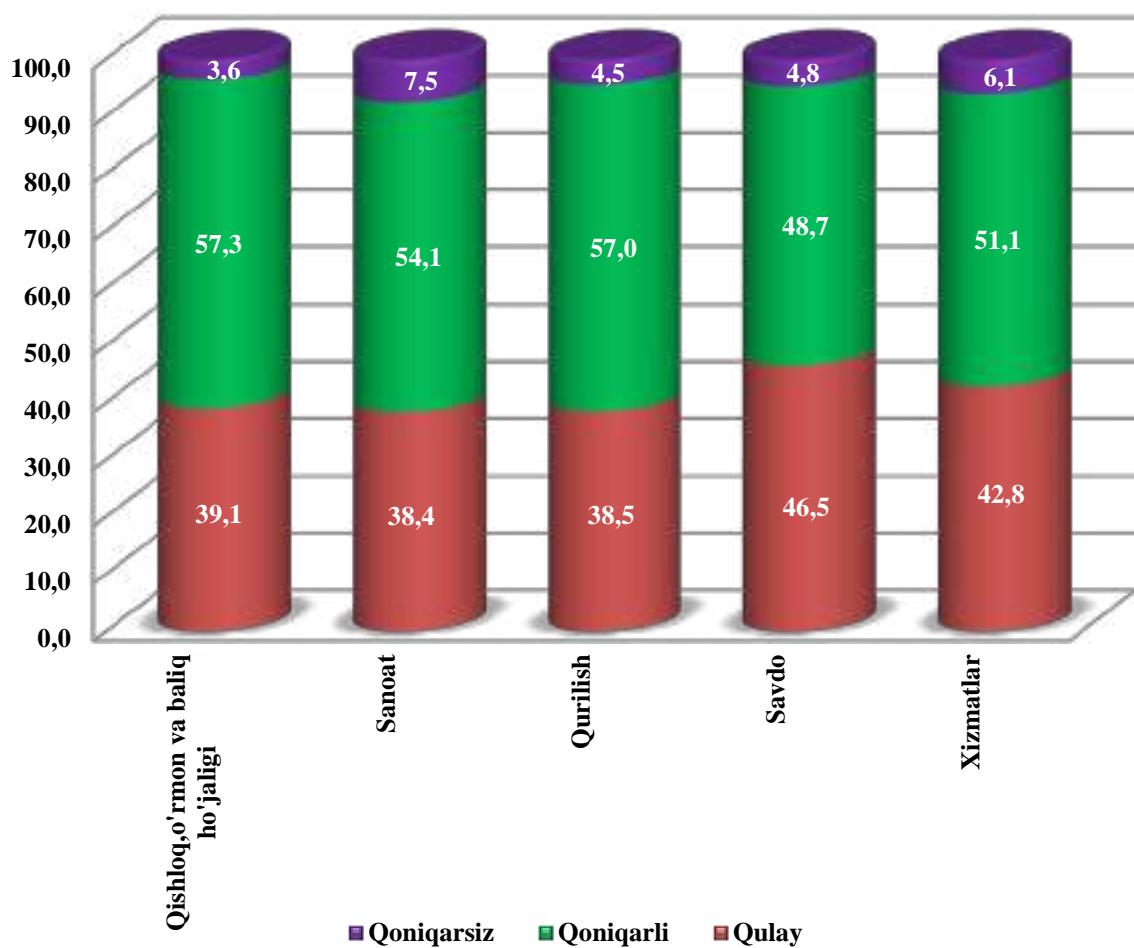

Iqtisodiy faoliyat turlari bo‘yicha 2023 yil IV-chorak yakunlariga ko‘ra, mikrofirma va kichik korxonalarda tanlanma kuzatuvlar o‘tkazildi. Unda 1 321 ta respondentlar ishtirok etdi.

Kuzatuv ma’lumotlari tahlili, qurilish sohasida respondentlarning 38,5 foiz iqtisodiy vaziyatni qulay va 57,0 foiz esa qoniqarli deb hisoblashini, mos ravishda savdo sohasida 46,5 foiz va 48,7 foiz, xizmatlar sohasida 42,8 foiz va 51,1 foiz, qishloq, o'rmon va baliqchilik xo'jaligida 39,1 foiz va 57,3 foiz, sanoatda 38,4 foiz va 54,1 foizni tashkil qilganini ko‘rsatdi.

Joriy iqtisodiy vaziyatga pessimistik ruhda yondashganlar sanoatda 7,5 foiz, qurilishda 4,5 foiz, qishloq, o'rmon va baliqchilik xo'jaligida 3,6 foiz, xizmatlarda 6,1 foiz va savdoda 4,8 foizni tashkil qildi.

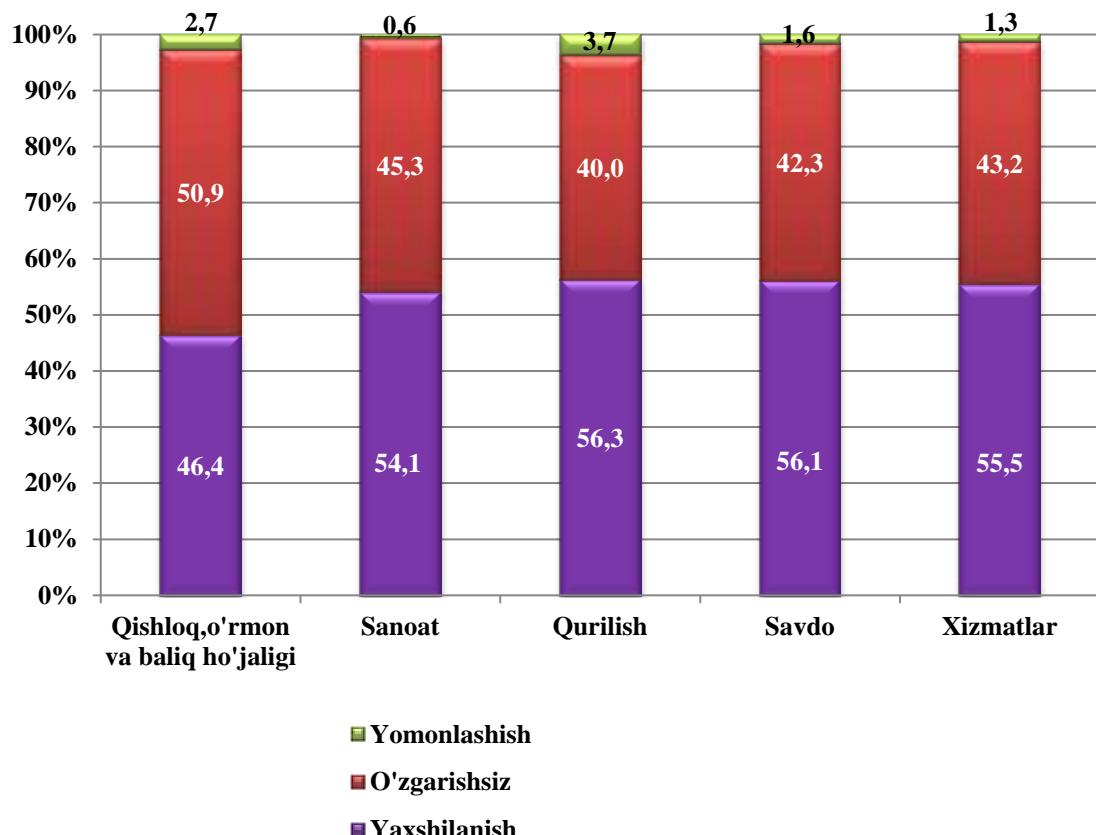
Kichik tadbirdorlikda iqtisodiy vaziyatni baholash
2023 yil IV -chorak uchun, foizda

Iqtisodiy vaziyat yaqin uch oyda qishloq, o'rmon va baliqchilik xo'jaligida yaxshilanish 46,4 foiz, o'zgarishsiz 50,9 foiz, yomonlashish 2,7 foiz, sanoat korxonalari yaxshilanishi 54,1 foiz, o'zgarishsiz 45,3 foizi, yomonlashish 0,6 foiz, savdo yaxshilanish 56,1 foiz, o'zgarishsiz 42,3 foiz, yomonlashish 1,6 foiz, xizmatlarda yaxshilanish 55,5 foiz, o'zgarishsiz 43,2 foiz, yomonlashish 1,3 foiz va qurilish sohasida yaxshilanish 56,3 foiz o'zgarishsiz 40,0 foizi, yomonlashish 3,7 foiz kutilmoqda.

Buxoro viloyatining ijtimoiy-iqtisodiy holati

Kichik tadbirkorlik (biznes)da iqtisodiy vaziyatning o‘zgarishlar istiqbolini yaqin uch oyda baholanishi, foizda

Tahlil natijalaridan kelib chiqib, kichik korxonalar va mikrofirmalarga biznes muhitini yaxshilash uchun ko‘rilayotgan chora tadbirlar natijasida respondentlar yaqin istiqbolda umumiy iqtisodiy vaziyatning yaxshilanishini ijobjiy baholayotganligini xulosa qilish mumkin.

Statistik ko‘rsatkichlarga izohlar

Tadbirkorlik faoliyati (tadbirkorlik) – tadbirkorlik faoliyati sub`ektlari tomonidan qonun hujjatlariiga muvofiq amalga oshiriladigan, o‘zi tavakkal qilib va o‘z mulkiy javobgarligi ostida daromad (foyda) olishga qaratilgan tashabbuskorlik faoliyatidir. Tadbirkorlik faoliyati sub`ektlari (tadbirkorlik sub`ektlari) belgilangan tartibda davlat ro‘yxatidan o‘tgan hamda tadbirkorlik faoliyatini amalga oshirayotgan yuridik va jismoniy shaxslardir.

Yuridik shaxs – o‘z mulkida, xo‘jalik yuritishida yoki operativ boshqaruvida alohida mol-mulkka ega bo‘lgan hamda o‘z majburiyatlari yuzasidan ushbu mol-mulk bilan javob beradigan, o‘z nomidan mulkiy yoki shaxsiy nomulkiy huquqlarga ega bo‘la oladigan va ularni amalga oshira oladigan, majburiyatlarni bajara oladigan, sudda da’vogar va javobgar bo‘la oladigan tashkilot yuridik shaxs hisoblanadi. Yuridik shaxslar mustaqil balans yoki smetaga ega bo‘lishlari kerak.

Yakka tartibdagi tadbirkorlik – jismoniy shaxs (yakka tartibdagi tadbirkor) tomonidan tadbirkorlik faoliyatini yuridik shaxs tashkil etmagan holda amalga oshirishdir.

Yakka tartibdagi tadbirkorlik yakka tartibdagi tadbirkor tomonidan mustaqil mulk huquqi asosida o‘ziga tegishli bo‘lgan mol-mulk negizida, shuningdek, mol-mulkka egalik qilish va (yoki) undan foydalanishga yo‘l qo‘yadigan o‘zga ashyoviy huquq asosida amalga oshiriladi.

Tadbirkorlik sub`ektlari o‘z faoliyatlarini muvofiqlashtirish, shuningdek, o‘z huquqlari va manfaatlarini ifoda etish hamda himoya qilish maqsadida notijorat tashkilotlar bo‘lgan uyushmalarga (ittifoqlarga) va boshqa birlashmalarga birlashishi mumkin.

Korxonaning faoliyatini tahlil qilish – uning asosida korxona faoliyatini xar tomonlama o‘rganish. Natijada, ma’lumot to‘plashning ma’lum usullaridan foydalanish orqali korxona faoliyatini baholash va zaif tomonlarini aniqlash uchun kerakli ma’lumotlarni olish.

Chakana savdo – bu oxirgi foydalanuvchilarga tovarlar va xizmatlar sotish bilan bog‘liq iqtisodiy faoliyat. Ulgurji savdo – bu katta miqdordagi tovarlarni sotishni o‘z ichiga olgan iqtisodiy faoliyat.

Tovarlarni realizatsiya qilish – mahsulotni samarali sotishga qaratilgan ishlab chiqaruvchi tomonidan amalga oshiriladigan tadbirlar tizimi.

Reklama – bu xaridorlarning keng doirasi o‘rtasida mahsulot to‘g‘risida ma’lumotni samarali tarqatish usuliga asoslangan reklama vositasining kommunikativ shakli.

Tavakkalchilik – kelajakda har qanday harakatlarni amalga oshirishda, qaror qabul qilishda mumkin bo‘lgan yo‘qotishlar.

Bozor – bu savdo operatsiyalarini amalga oshirish munosabati bilan turli shaxslar o‘rtasida shakllanadigan munosabatlar tizimi.

**X. KORXONA VA TASHKILOTLARNING
MOLIYAVIY NATIJALARI**

Foyda. Hisobot ma'lumotlariga ko'ra, 2023 yil yanvar-noyabr oylarida iqtisodiyot tarmoqlarida korxona va tashkilotlar tomonidan 800 749,1 mln. so'm miqdorda yakuniy moliyaviy natija olindi.

Bu o'tgan yilning mos davriga nisbatan solishtirganimizda foyda 126 950,9 mln. so'mga kamaygan yoki 86,3 foizni tashkil etdi.

2023 yil yanvar-noyabr oylarida iqtisodiy faoliyat turlari bo'yicha yakuniy moliyaviy natijalari

	<i>Foyda, zarar (-), mln. so'm</i>	<i>2022 yil yanvar-noyabrga nisbatan, foizda</i>
Jami	800 749,1	86,3
Tog'-kon sanoati va ochiq konlarni ishslash	-975,9	-
Ishlab chiqaradigan sanoat	588 033,8	63,1
Elektr, gaz, bug' bilan ta'min-lash va havoni konditsiyalash	-24 356,8	-
Qurilish	10 011,1	84,6
Savdo	145 811,4	52,0
Ta'lim sohasidagi	162 079,4	9,8 m.
Tashish va saqlash	23 009,6	6,3 m.
Yashash va ovqatlanish bo'yicha xizmatlar	1 907,7	113,2
Ko'chmas mulk bilan operatsiyalar	748,6	58,0
Professional, ilmiy va texnik faoliyat	501,9	59,8
Boshqalar	-106 081,7	-

2023 yil yanvar-noyabr oylarida o‘tgan yilning shu davriga nisbatan solishtirganimizda, foydaning asosiy o‘sishi “O‘zbekneftegaz” AJ (355 581,0 mln.so‘m), “Hududiy elektr tarmoqlari” (41 541,7 mln.so‘m), “O‘zavtosanoat” AJ (2 800,0 mln.so‘m) ga to‘g‘ri keladi.

Foydaning pasayishi. Yirik tijorat korxonalari tomonidan foydaning pasayishi kuzatildi. O‘zsanoatqurilish materiallari uyushmasi 129,5 mln.so‘mga to‘g‘ri keldi.

**2023 yil yanvar- noyabr oylarida hududlar kesimida
yakuniy moliyaviy natijalari**

	<i>Foyda, zarar (-), mln. so‘m</i>	<i>2022 yil yanvar-noyabrga nisbatan, foizda</i>
Buxoro viloyati¹⁾	800 749,1	86,3
Buxoro sh.	192 312,8	-
Kogon sh.	2 636,1	109,7
<i>tumanlar</i>		
Buxoro	-60 763,3	-
Vobkent	13 272,4	10,5
Jondor	-74,1	-
Kogon	224 962,0	102,4
Olot	69,7	65,6
Peshko‘	46 120,2	50,5
Romitan	19 440,9	181,3
Shofirkon	576,2	63,9
Qorako‘l	5 642,9	50,2
Qorovulbozor	358 596,5	54,4
G‘ijduvon	-2 043,2	-

¹⁾ Byudjet va boshqa notijorat tashkilotlar, mahsulot ishlab chiqaruvchi qishloq xo‘jalik korxonalari, fermer va dehqon xo‘jaliklari, sug‘urta tashkilotlari, banklar, kichik korxonalar va mikrofirmalarsiz.

Buxoro viloyatining ijtimoiy-iqtisodiy holati

Hududlar kesimida foydaning asosiy qismi Qorovulbozor tumani 358 596,5 mln. so‘m, Kogon tumani 224 962,0 mln. so‘m, Buxoro shahri 192 312,8 mln. so‘m, Peshko‘ tumani 46 120,2 mln. so‘m va Romitan tumaniga 19 440,9 mln. so‘m to‘g‘ri keladi.

Zararlari. 2023 yil yanvar-noyabr oylarida 17 ta korxona va tashkilotlar 203 049,9 mln. so‘m zararga yo‘l qo‘ydi. Zararning asosiy qismi O‘zbekiston to‘qimachilik va tikuv trikotaj sanoati korxonalar uyushmasi 10 435,9 mln. so‘m (jami zararning 5,1 foizi) va 192 614,0 mln. so‘m (94,9 foiz) boshqa soha korxonalariga to‘g‘ri keladi.

2023 yil yanvar- noyabr oylarida iqtisodiy faoliyat turlari bo‘yicha zarar ko‘rgan korxona va tashkilotlarning moliyaviy natijalari

	<i>Korxonalar soni</i>	<i>Zarar summasi</i>	
		<i>mln. so‘m</i>	<i>jamiga nisbatan, foizda</i>
Jami	17	203 049,9	100,0
Ishlab chiqaradigan sanoat	4	17 043,4	8,4
Elektr, gaz, bug‘ bilan ta’min-lash va havoni konditsiyalash	2	66 028,0	32,5
Qurilish	1	1 949,0	0,9
Suv bilan ta’minalash, kanalizatsiya tizimi, chiqindilarni yig‘ish va utilizatsiya qilish	2	115 142,3	56,7
Ta’lim	2	31,9	0,1
Chakana va ulgurji savdo motorli transport vositalari va mototsikllarni ta’mirlash	1	266,5	0,1
Boshqalar	5	2 588,8	1,3

Korxona va tashkilotlarning moliyaviy natijalari

Zararlarning asosiy qismi suv bilan ta'minlash kanalizatsiya tizimi, chiqindilarni yig'ish va utilizatsiya qilish 115 142,3 mln. so'm (jami zararning 56,7 foizi), ishlab chiqaradigan sanoat 17 043,4 mln. so'm (8,4 foiz), elektr,gaz, bug' bilan ta'minlash va havoni konditsiyalash 66 028,0 mln. so'm (32,5 foiz), qurilish 1 949,0 mln. so'm (0,9 foiz), boshqalar 2 588,8 mln. so'm (1,3 foiz) korxonalari hissasiga to'g'ri keldi.

2023 yil yanvar-noyabr oylarida hududlar kesimida zarar ko'rgan korxona va tashkilotlarning moliyaviy natijalari

	<i>Korxonalar soni</i>	<i>Zarar ko'rgan korxonalarining ulushi, foizda</i>	<i>Zarar summasi, mln. so'm</i>
Viloyat bo'yicha	17	100,0	203 049,9
Buxoro shahri	6	64,4	130 782,5
Kogon shahri	1	0,6	1 281,3
Buxoro tumani	1	29,3	60 880,4
Vobkent tumani	1	0,1	254,4
Jondor tumani	2	0,1	209,1
Kogon tumani	2	1,6	3 172,0
G'ijduvon tumani	3	3,2	6 439,3
Romitan tumani	1	0,1	24,4

Korxona va tashkilotlarning debitorlik va kreditorlik qarzdorligi holati¹⁾

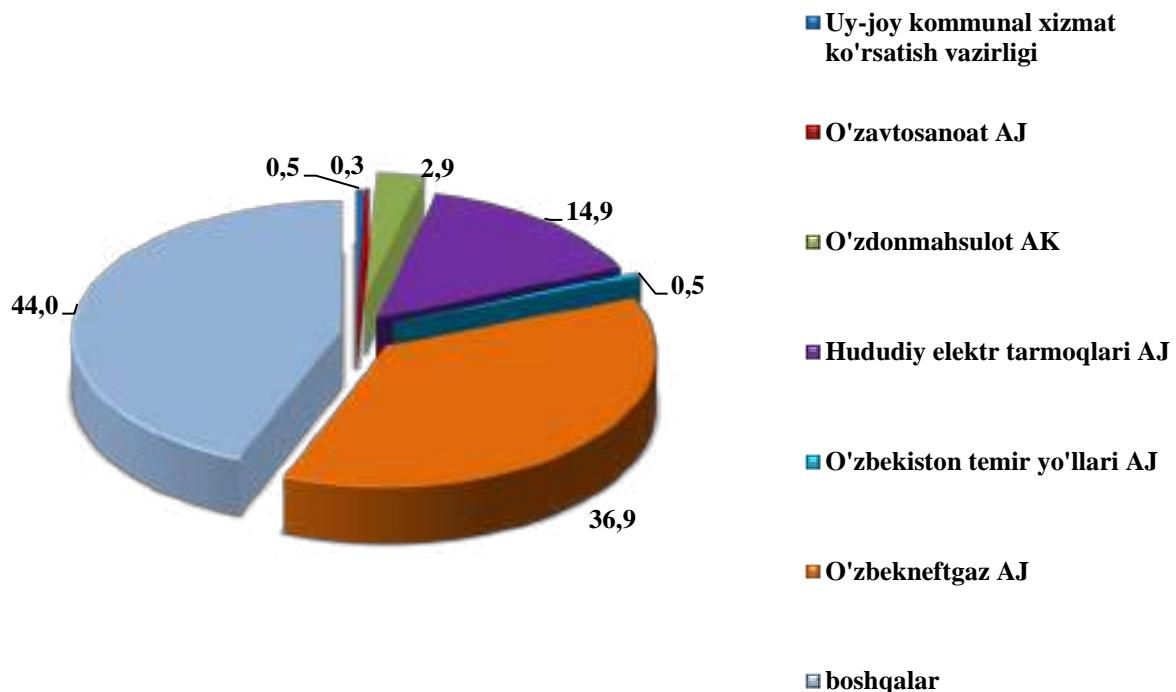
2023 yil 1 dekabr holatiga debitor qarzdorlikning umumiy hajmi 2 765 964,1 mln. so'mni, shundan muddati o'tgan 13 160,7 mln. so'm yoki jami qarzdorlikning 0,5 foizini tashkil qiladi. Muddati o'tgan debitor qarzdorlik 2022 yil 1 dekabrga nisbatan solishtiranimizda 52,5 foizini tashkil qiladi.

¹⁾ Byudjet va boshqa notijorat tashkilotlar, mahsulot ishlab chiqaruvchi qishloq xo'jalik korxonalar, fermer va dehqon xo'jaliklari, sug'urta tashkilotlari, banklar, kichik korxonalar va mikrofirmalarsiz.

Buxoro viloyatining ijtimoiy-iqtisodiy holati

2023 yil 1 dekabr holatiga vazirlik va idoralarning debitor qarzdorligi

(jamiga nisbatan, foizda)

Eng ko‘p debitor qarzdorlik “O‘zbekneftgaz” AJ korxonalari 1 019 625,9 mln. so‘m (viloyat bo‘yicha jami qarzdorlikdan 36,9 foiz), “Hududiy elektr tarmoqlari” AJ 412 967,6 mln. so‘m (14,9 foiz), O’zdonmahsulot AK 79 879,6 mln. so‘m (2,9 foiz) kuzatilmoqda.

Iqtisodiyot tarmoqlari, hududlarda va idoralarda muddati o‘tgan qarzdorlikni tugatish bo‘yicha tizimli ishlar tashkillashtirilganligi natijasida muddati o‘tgan debitor qarzdorlikning o‘sish sur’ati kamayib bormoqda.

**2023 yil 1 dekabr holatiga hududlar kesimida
korxona va tashkilotlarning debitor qarzdorligi**

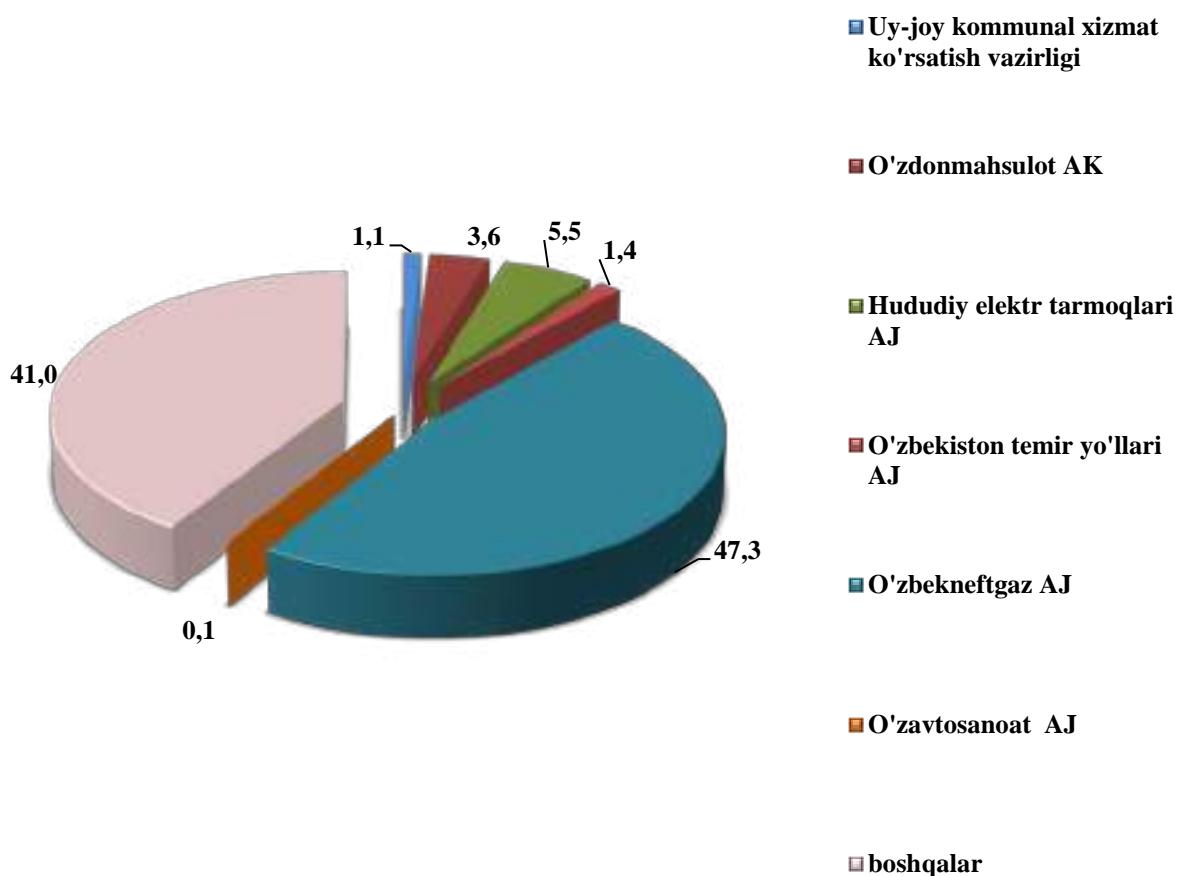
	Debitor qarzdorlik, mln. so‘m	shundan muddati o‘tgani	muddati o‘tgan qarzdorlik ulushi, foizda
Buxoro viloyati¹⁾	2 765 964,1	13 160,7	0,5
Buxoro sh.	749 783,8	13 160,7	1,8
Kogon sh.	68 878,1	-	-
<i>tumanlar</i>			
Buxoro	40 825,5	-	-
Vobkent	32 157,4	-	-
Jondor	32 451,7	-	-
Kogon	102 934,1	-	-
Olot	16 640,7	-	-
Peshko‘	119 733,9	-	-
Romitan	55 894,6	-	-
Shofirkon	23 583,8	-	-
Qorako‘l	44 426,9	-	-
Qorovulbozor	1 205 680,1	-	-
G‘ijduvon	272 973,3	-	-

¹⁾ Byudjet va boshqa notijorat tashkilotlar, mahsulot ishlab chiqaruvchi qishloq xo‘jalik korxonalari, fermer va dehqon xo‘jaliklari, sug‘urta tashkilotlari, banklar, kichik korxonalar va mikrofirmalarsiz

Buxoro viloyatining ijtimoiy-iqtisodiy holati

2023 yil 1 dekabr holatiga vazirlik va idoralarning kreditor qarzdorligi

(jamiga nisbatan foizda)

Eng ko‘p kreditor qarzdorlik “O‘zbekneftgaz” AJ 2 557 531,0 mln.so‘m (47,3 foiz), O’zdonmahsulot AK 197 416,4 mln.so‘m (3,6 foiz), “Hududiy elektr tarmoqlari” AJ 296 973,9 mln.so‘m viloyat bo‘yicha jami kreditor qarzdorlikidan 5,5 foiz) kuzatildi.

Hududlar kesimida kreditor qarzdorlikning asosiy qismi Qorovulbozor tumani (2 605 467,2 mln. so‘m), Buxoro shahriga (844 991,1 mln. so‘m) tumanlari va G‘ijduvon tumani (1 045 751,6 mln. so‘m) to‘g‘ri keladi.

Muddati o‘tgan kreditorlik qarzdorliklar 0,8 mln. so‘mni tashkil qiladi.

Korxona va tashkilotlarning moliyaviy natijalari

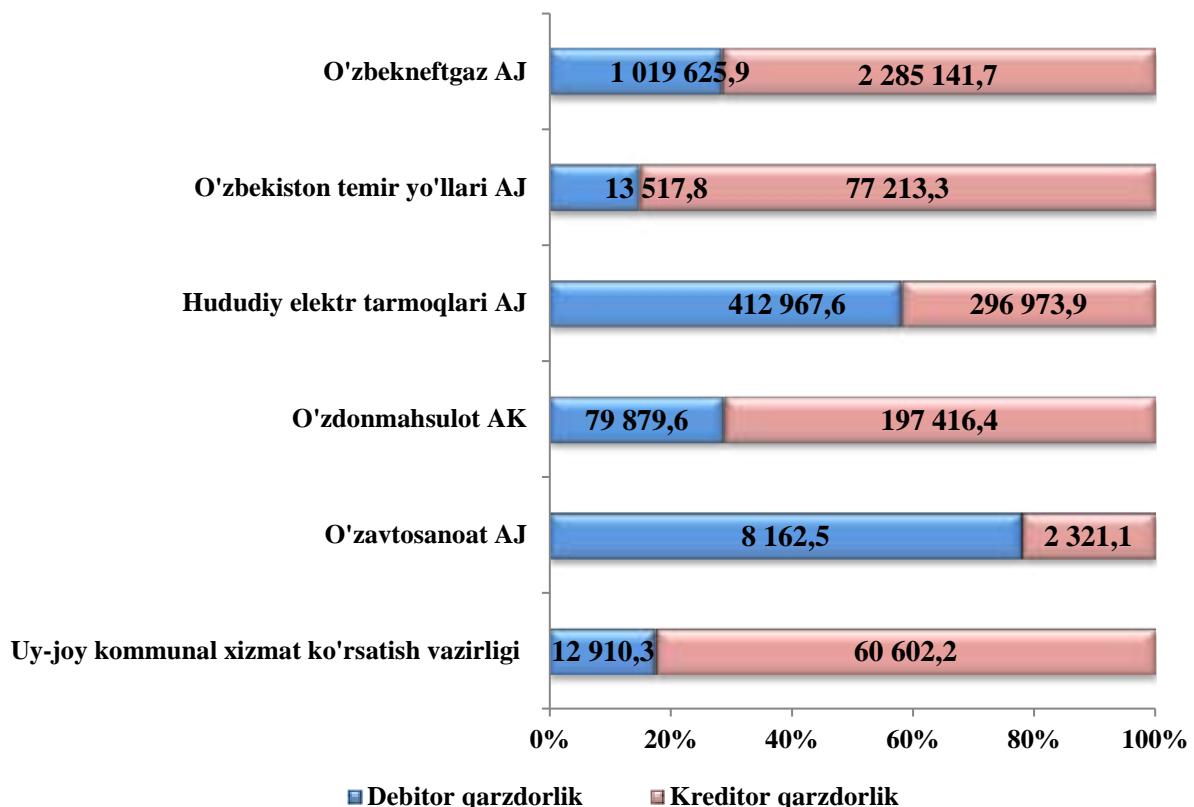
2023 yil 1 dekabr holatiga hududlar kesimida korxona va tashkilotlarning kreditor qarzdorligi

	Kreditor qarzdorlik, mln.so‘m	shundan muddati o‘tgani	Muddati o‘tgan qarzdorlik ulushi, foizda
Buxoro viloyati¹⁾	5 412 526,4	0,8	-
Buxoro sh.	844 991,1	0,8	-
Kogon sh.	256 625,2	-	-
<i>tumanlar</i>			
Buxoro	5 588,7	-	-
Vobkent	35 469,0	-	-
Jondor	25 559,5	-	-
Kogon	125 845,9	-	-
Olot	71 336,4	-	-
Peshko‘	78 245,4	-	-
Romitan	67 589,2	-	-
Shofirkon	184 457,2	-	-
Qorako‘l	65 599,9	-	-
Qorovulbozor	2 605 467,2	-	-
G‘ijduvon	1 045 751,6	-	-

¹⁾ Byudjet va boshqa notijorat tashkilotlar, mahsulot ishlab chiqaruvchi qishloq xo‘jalik korxonalari, fermer va dehqon xo‘jaliklari, sug‘urta tashkilotlari, banklar, kichik korxonalar va mikrofirmalarsiz.

Buxoro viloyatining ijtimoiy-iqtisodiy holati

Alovida xo‘jalik boshqaruv organlarining debitor va kreditor qarzdorligi
mln. so‘m

Xo‘jalik boshqaruv organlarida jami kreditor qarzdorlikning debitorlik qarzdorlikka nisbatan quyidagi ma'lumotlar bilan tavsiflanadi:

	Kreditor qarzdorlikning debitorlikdan oshishi	
	mln. so‘m	Debitorga nisbatan, foizda
O'zbekneftgaz AJ	1 537 905,1	2,5 m.
"O'zbekiston temir yo'llari" AJ	63 695,5	5,7 m.
Uy-joy kommunal xizmat ko'rsatish vazirligi	47 691,9	4,7 m.

Jami kreditor qarzdorlikning debitordan oshishi O'zbekneftgaz AJ 153 795,1 mln. so‘mga (2,5 marta ko‘p), “O'zbekiston temir yo'llari” AJ 63 695,5 mln. so‘mga (5,7 marta ko‘p), Uy-joy kommunal xizmat ko'rsatish vazirligi 47 694,9 mln. so‘mga (4,7 marta ko‘p) kuzatildi. Bu korxonaning moliyaviy barqarorligiga salbiy ta’sir etishi mumkin.

Korxona va tashkilotlarning moliyaviy natijalari

Statistik ko‘rsatkichlarga izohlar

Daromad (foyda) solig‘i to‘lagunga qadar foyda (zarar) – korxona va tashkilotlarning barcha xo‘jalik operatsiyalarini buxgalteriya hisobida aks ettiradigan yakuniy moliyaviy natija. Mahsulot (tovar, ish va xizmat)larni sotishning yalpi foydasi (zarari), asosiy faoliyatning boshqa daromadlari, moliyaviy faoliyatning daromadlari va favqulodda foyda yig‘indisidan davr xarajatlari, moliyaviy faoliyat bo‘yicha xarajatlar va favqulodda xarajatlar chegirib tashlanadigan foydaning umumiy foydasini (zararini) ifodalaydi.

Debitorlik qarzlar – xaridorlar va buyurtmachilar, sho‘ba va qaram xo‘jalik jamiyatlarining qarzları, xodimlarga, mol yetkazib beruvchilar va pudratchilarga berilgan bo‘naklar, budget va davlat maqsadli jamg‘armalariga soliqlar, yig‘imlar va sug‘urta bo‘yicha bo‘nak to‘lovlar, muassislarning ustav fondidagi ulushlari bo‘yicha qarzi, xodimlarning boshqa operatsiyalar bo‘yicha qarzları va boshqa debitorlik qarzlarini o‘z ichiga oladi.

Kreditorlik qarzlar – yetkazib beruvchilar va pudratchilar, sho‘ba va qaram xo‘jalik jamiyatlarining qarzi, soliq va boshqa majburiy to‘lovlar bo‘yicha muddati kechiktirilgan majburiyatlar, olingan avanslar, budgetga to‘lovlar bo‘yicha qarz, sug‘urta bo‘yicha qarz, davlat maqsadli jamg‘armalariga to‘lovlar bo‘yicha qarz, ta’sischilarga qarzlar, mehnatga haq to‘lash bo‘yicha qarzlar va boshqa kreditorlik qarzlarini o‘z ichiga oladi.

Mahsulot (tovar, ish va xizmatlar) – tayyor mahsulot, tovar, bajarilgan ish va ko‘rsatilgan xizmatlarni sotishdan olingan daromadlar, shuningdek, sotilgan tovarlarning qaytishi, sotish va baholardan chegirmalar qo‘srimcha qiymat solig‘i hamda aksiz solig‘ini qo‘sghan holda.

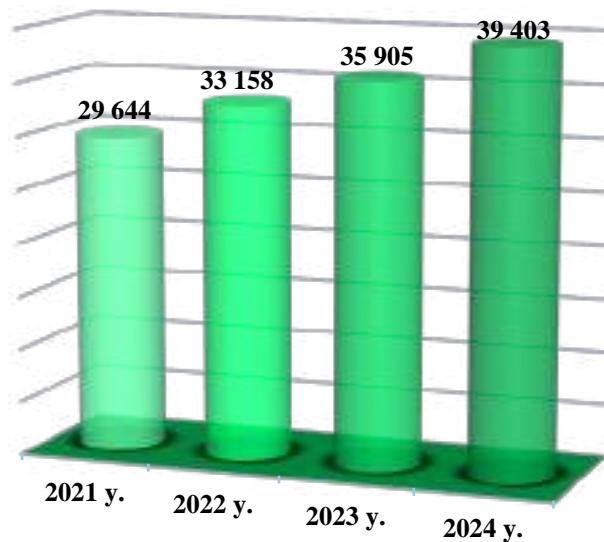
Muddati o‘tgan qarzlar – qonun hujjatlarida belgilangan muddatlarda so‘ndirilmagan qarzning umumiy summasi.

Aktiv – ma’lum bir sanadagi tashkilot aktivlari tarkibi va qiymatini aks ettiruvchi buxgalteriya balansi (chap tomon).

Passiv – korxona mablag‘lari (majburiyatlar va kapitali) shakllanishining barcha manbalari yig‘indisining (o‘ng tomoni) qarama-qarshi qismi.

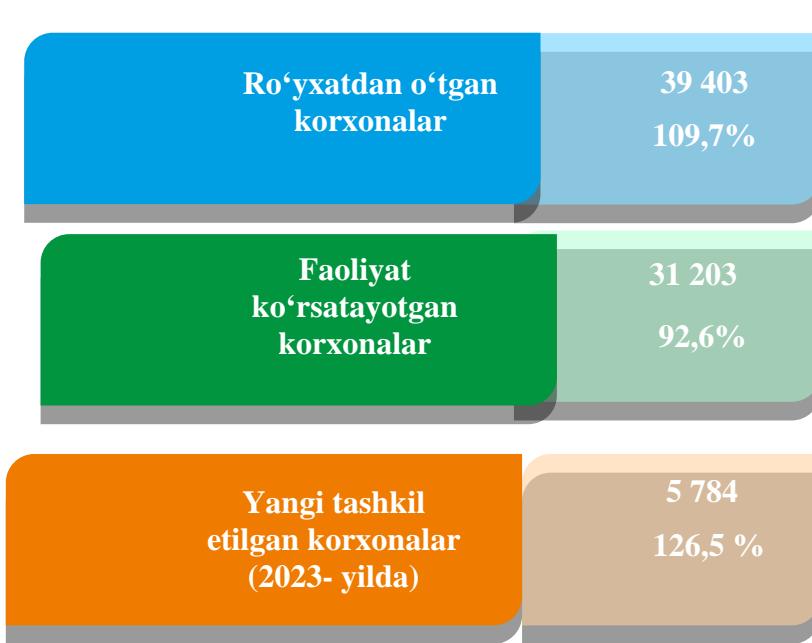
XI. KORXONALAR VA TASHKILOTLAR FAOLIYATINING UMUMIY TA'RIFI

Ro'yxatdan o'tgan korxona va tashkilotlar soni (1 yanvar holatiga ko'ra, ming birlikda)

Mamlakatimizda qulay ishbilarmonlik muhitini yaratish va tadbirkorlikni jadal rivojlantirish borasida qator ijobiy o'zgarishlar amalga oshirilmoqda. O'z o'rnida, tadbirkorlik subyektlarini davlat ro'yxatidan o'tkazish va hisobga qo'yish borasida ham qonunchilikda muhim qarorlar qabul qilinib, davlat ro'yxatidan o'tkazish va hisobga qo'yishni avtomatlashtirilgan tizimi bosqichma-bosqich ishlab chiqilib, amaliyatga tadbiq qilinmoqda. Bu esa, aholi hamda xorijiy investorlarning o'z shaxsiy biznesini yo'lga qo'yish va rivojlantirish uchun muhim omil bo'lib xizmat qilmoqda.

Korxona va tashkilotlar soni (2024 yil 1 yanvar holatiga ko'ra, birlikda)

Yuridik shaxs:

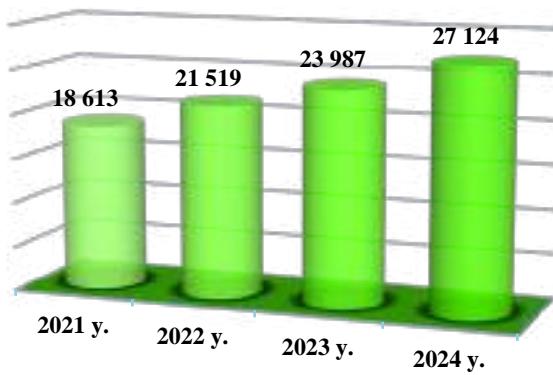
Yuritishida yoki operativ boshqaruvida alohida mol-mulkka ega bo'lgan hamda o'z majburiyatlari yuzasidan ushbu mol-mulk bilan javob beradigan, o'z nomidan mulkiy yoki shaxsiy nomulkiy huquqlarga ega bo'la oladigan va ularni amalga oshira oladigan, majburiyatlarni bajara oladigan, sudda da'vogar va javobgar bo'la oladigan tashkilot yuridik shaxs hisoblanadi.

Korxona va tashlilotlar faoliyatining umumiy tavsifi

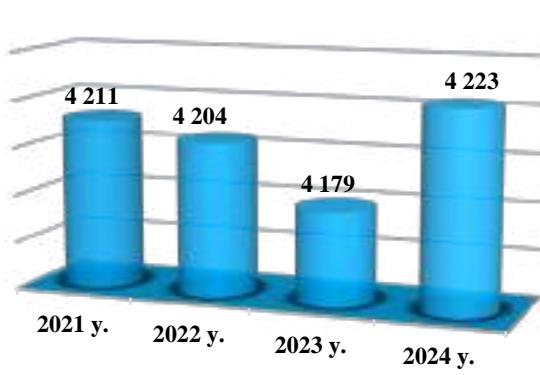
Ro‘yxatdan o‘tgan tijorat korxonalarini soni
(tashkiliy-huquqiy shakli bo‘yicha 2024 yil 1 yanvar holatiga ko‘ra, birlikda)

*mas’uliyati cheklangan jamiyat,
ming birlik*

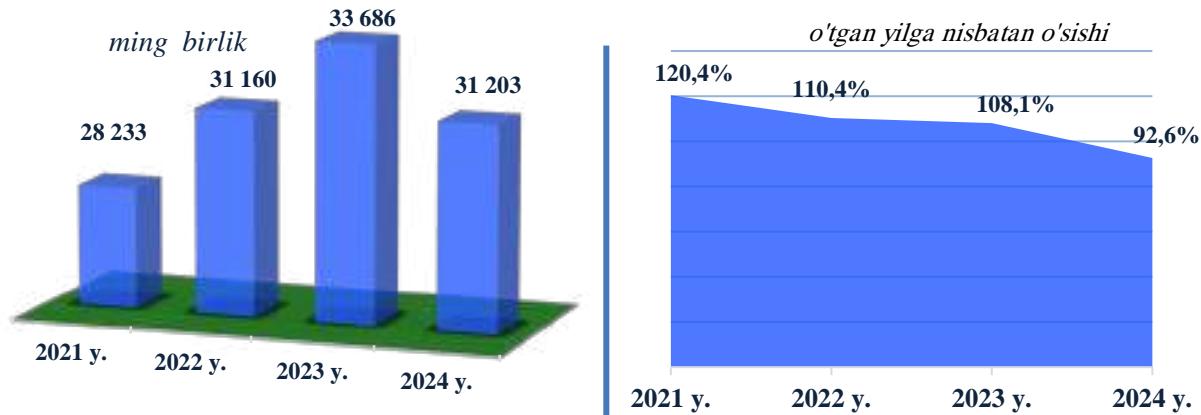

*xususiy korxona,
ming birlik*

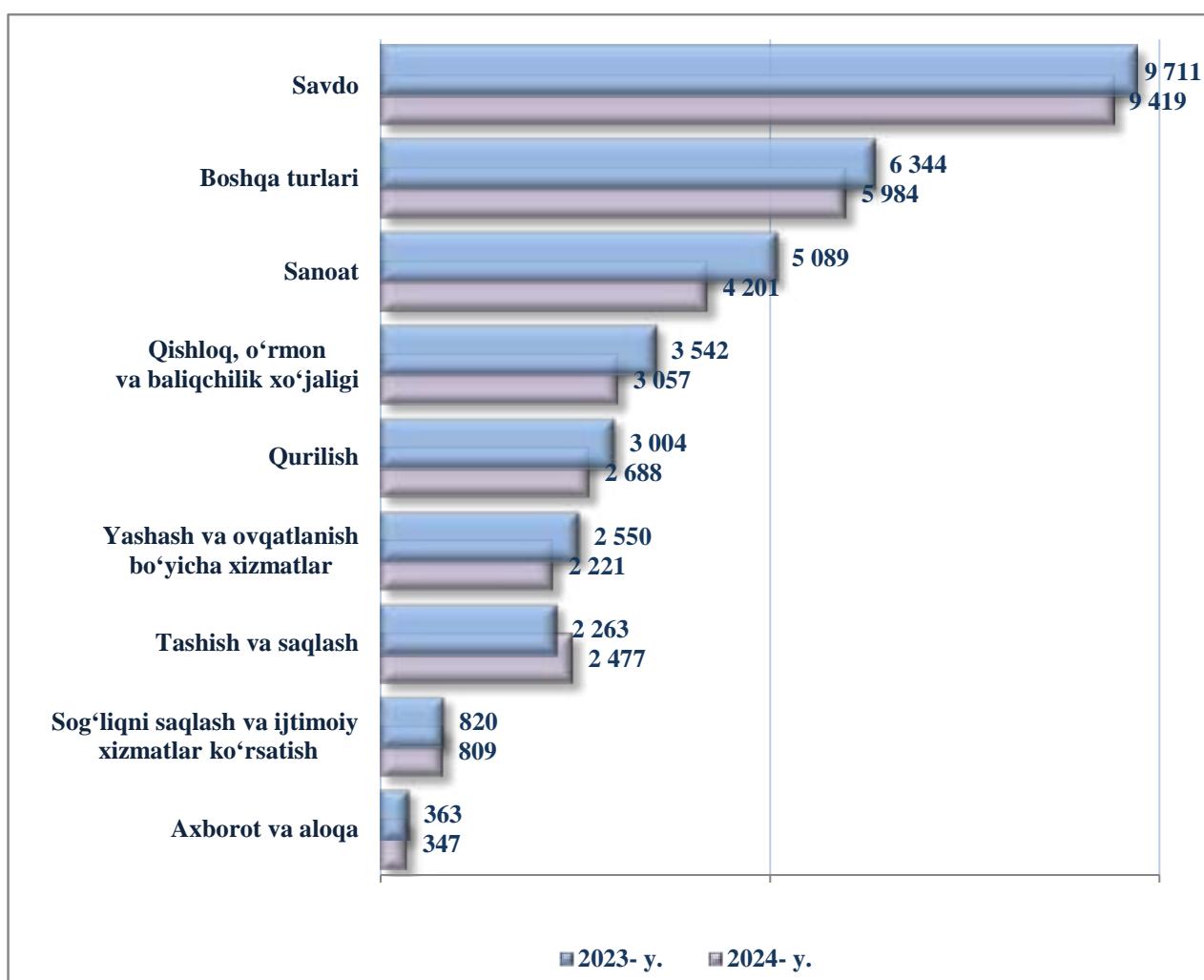

Korxona va tashkilotlar
faoliyatining umumiylaysi

**Faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar soni
(1 yanvar holatiga ko‘ra)**

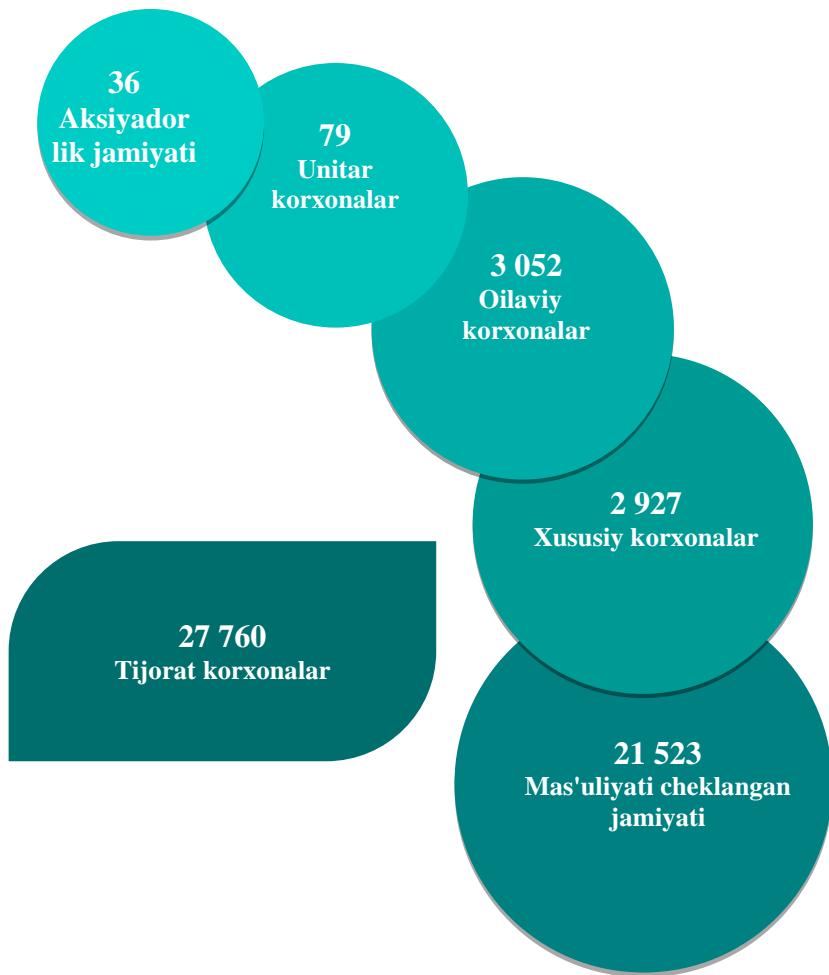

**Faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar soni
(ijtisodiy faoliyat turlari bo‘yicha 1 yanvar holatiga ko‘ra, birlikda)**

**Korxona va tashlilotlar
faoliyatining umumiy tavsiyi**

Faoliyat ko'rsatayotgan tijorat korxonalar soni
(tashkiliy-huquqiy shakli bo'yicha 2024 yil 1 yanvar holatiga ko'ra, birlikda)

Aksiyadorlik jamiyat:

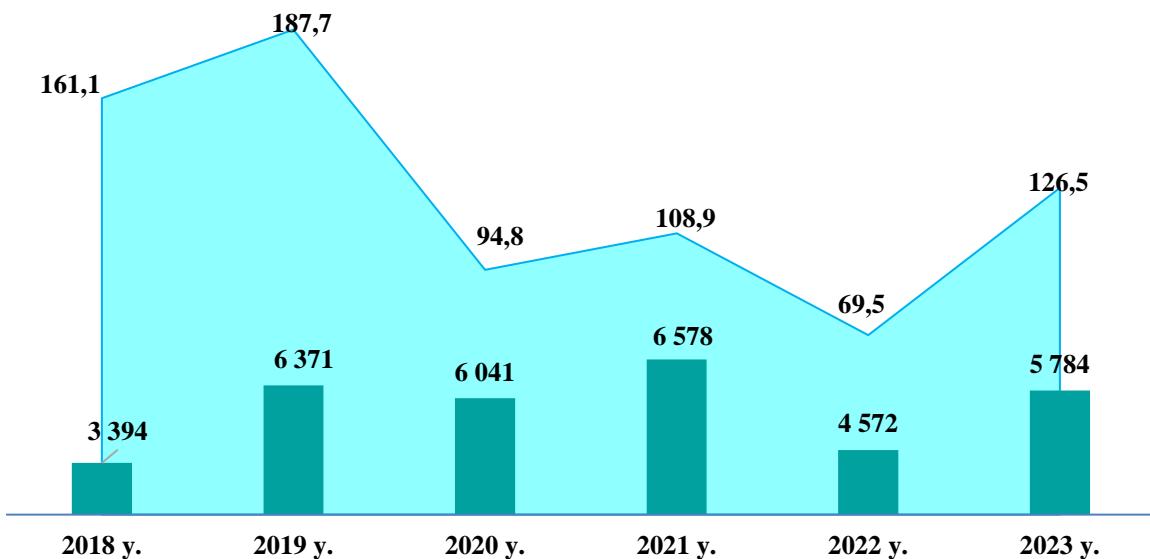
Ustav fondi muayyan aksiyalar soniga bo'lingan jamiyat - aksiyadorlik jamiyati hisoblanadi aksiyadorlik jamiyatining ishtirokchilari (aksiyadorlar) uning majburiyatlari bo'yicha javob bermaydilar va jamiyat faoliyati bilan bog'liq zarar uchun o'zlariga qarashli aksiyalar qiymati doirasida javobgar bo'ladilar.

Aksiyalar haqini batamom to'lamagan aksiyadorlar, aksiyadorlik jamiyatining majburiyatlari bo'yicha, o'zlariga qarashli aksiyalar qiymatining to'lanmagan qismi doirasida solidar javobgar bo'ladilar.

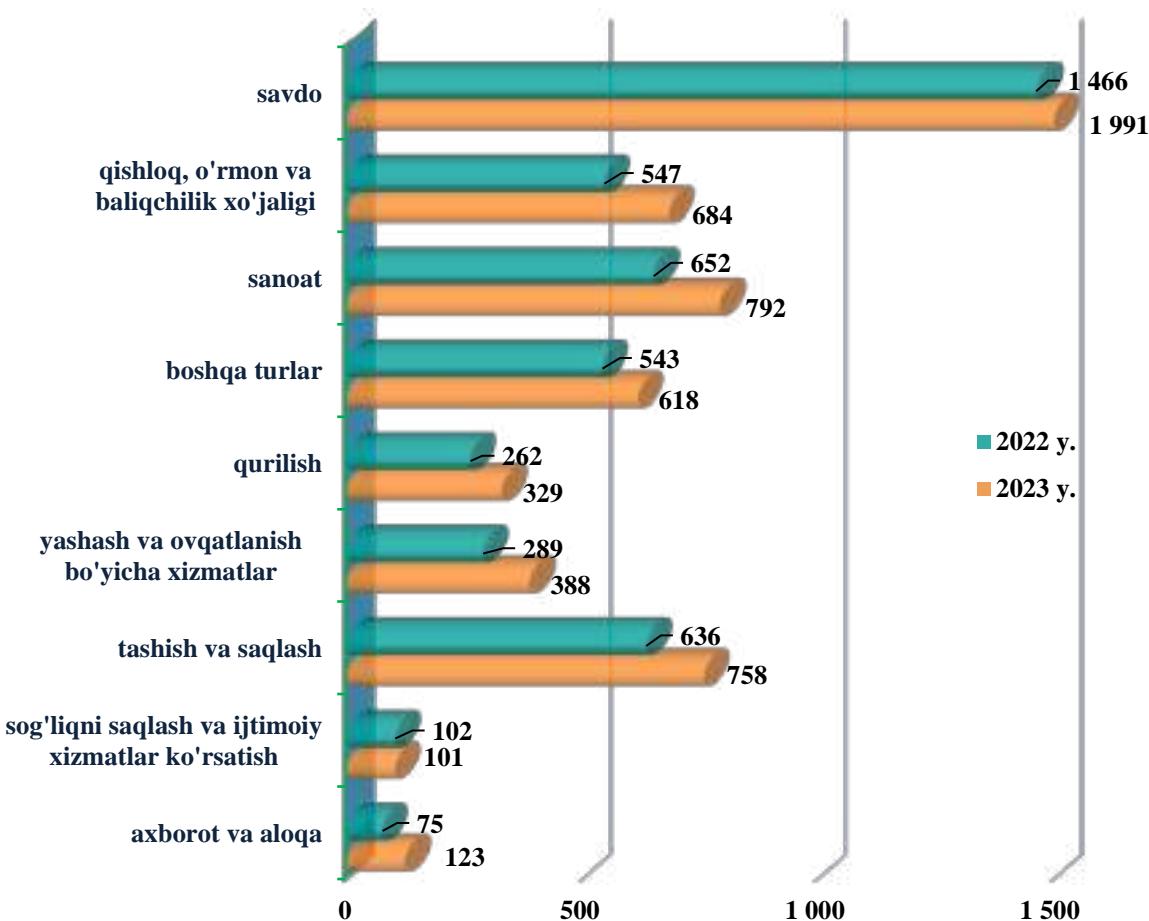
Aksiyadorlik jamiyatining firma nomida, jamiyatning nomi hamda bu jamiyat aksiyadorlik jamiyati ekanligi o'z ifodasini topishi kerak.

**Korxona va tashkilotlar
faoliyatining umumiyl tavsifi**

Yangi tashkil etilgan korxona va tashkilotlar soni
(yanvar-dekabr oylarida, ming birlikda)

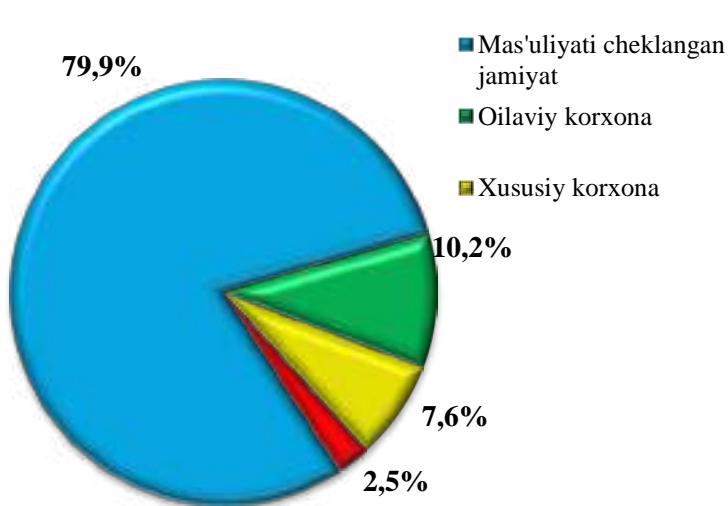

Yangi tashkil etilgan korxona va tashkilotlar soni
(iqtisodiy faoliyat turlari bo'yicha yanvar-dekabr oylarida, birlikda)

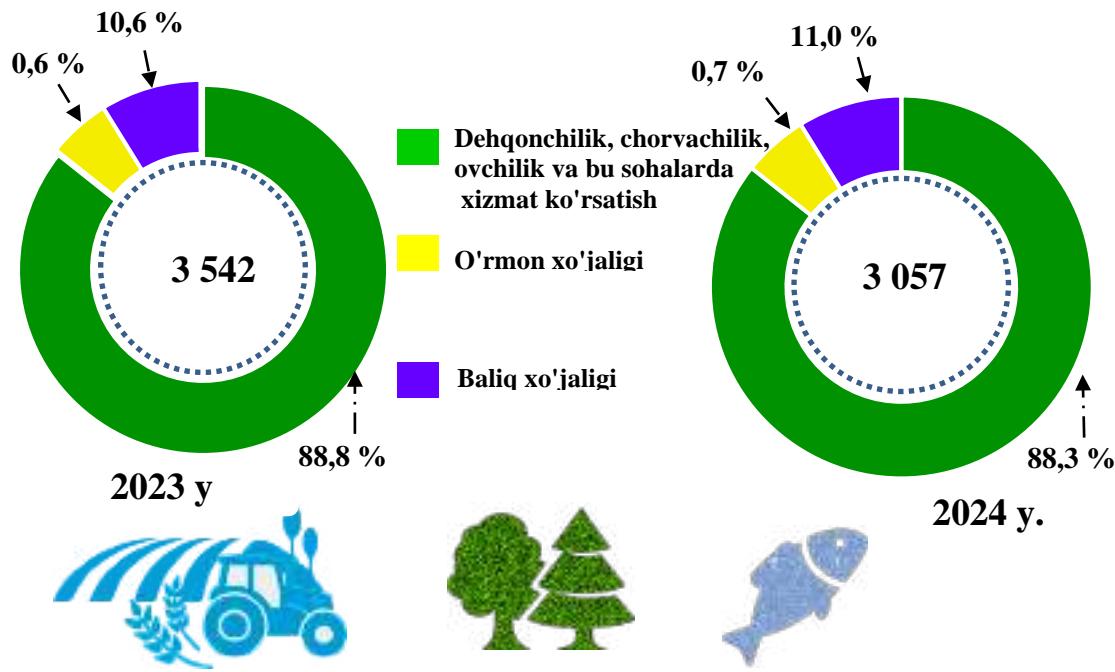
**Korxona va tashlilotlar
faoliyatining umumiy tavsiyi**

**Yangi tashkil etilgan korxona va tashkilotlarning
tashkiliy-huquqiy shakli bo'yicha tarkibi
(2023 yil yanvar-dekabr oylarida, umumiy sonidagi ulushi)**

2023 yilning yanvar-dekabr oylarida 5784 ta korxona va tashkilotlar yangi tashkil etildi. Shundan mas'uliyati cheklangan jamiyatlar 4620 ta, xususiy korxonalar 437 ta, oilaviy korxonalar 580 ta va

**Qishloq, o'rmon va baliqchilik xo'jaligi faoliyati bilan shug'ullanayotgan
korxona va tashkilotlar tarkibi
(1 yanvar holatiga ko'ra)**

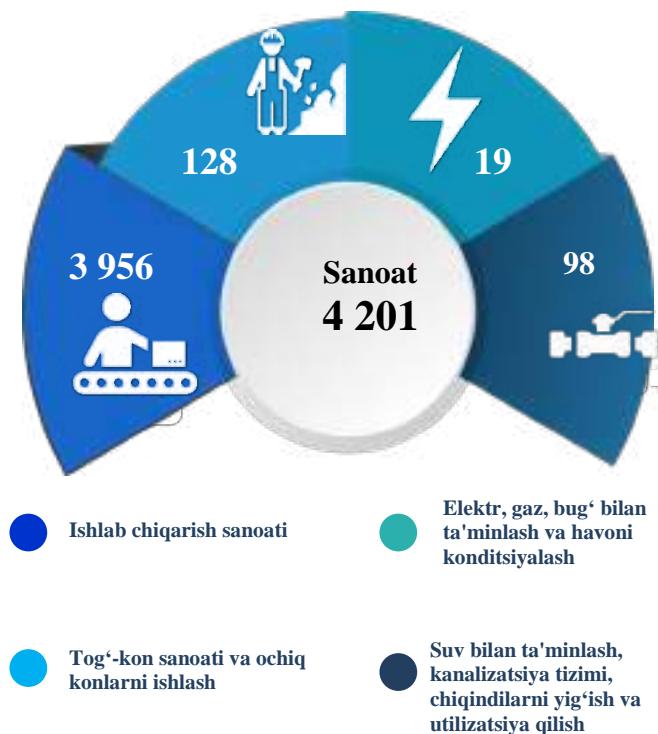

**Korxona va tashkilotlar
faoliyatining umumiy tavsifi**

Buxoro viloyatining ijtimoiy-iqtisodiy holati

Sanoat yo‘nalishida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar soni

(2024 yil 1 yanvar holatiga ko‘ra, birlikda)

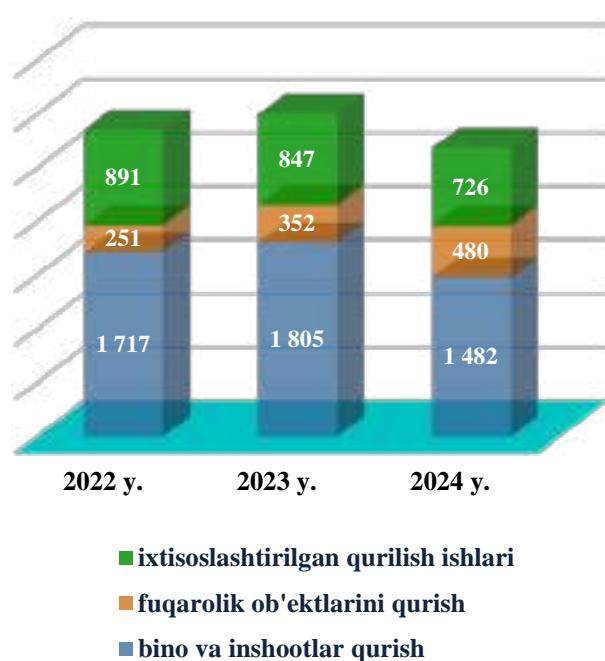
2024- yil 1- yanvar holatiga ko‘ra, sanoat korxonalarini va tashkilotlari soni 4 201 tani tashkil etib, o‘tgan yilning mos davriga nisbatan 17,4% ga kamaydi.

Jami sanoat korxonalarini va tashkilotlari ko‘payishining asosiy omili (o‘tgan yilning mos davriga nisbatan), ishlab chiqarish (qayta ishlash) sanoatida 17,6 % ga (jami sanoatdagi ulushi 94,2%), tog‘-kon sanoati va ochiq konlarni ishlash 19,5 % ga (jami sanoatdagi ulushi 3,0%), elektr, gaz, bug‘ bilan ta’minlash va havoni konditsiyalash (jami sanoatdagi ulushi 0,5 %) va suv bilan ta’minlash, kanalizatsiya tizimi, chiqindilarni utilizatsiya qilishning 11,0 % ga (jami sanoatdagi ulushi 2,3%) kamaydi.

Qurilish faoliyati bilan shug‘ullanayotgan korxona

va tashkilotlar soni

(1 yanvar holatiga ko‘ra, birlikda)

2024 yil 1 yanvar holatiga ko‘ra qurilish sohasida korxona va tashkilotlar soni 2 482 tani tashkil etib, o‘tgan yilning mos davriga nisbatan 89,5 foizni tashkil etdi. Jami qurilish sohasidagi korxona va tashkilotlar soni ko‘payishining asosiy omili bino va inshootlar qurishda o‘tgan yilga nisbatan 82,1 foizga (jami qurilishdagi ulushi 55,1 foiz), fuqarolik ob‘ektlarini qurish 136,4 foizga (jami qurilishdagi ulushi 17,9 foiz), ixtisoslashtirilgan qurilish ishlaring 85,7 foizga (jami qurilishdagi ulushi 27,0 foiz) tashkil etdi.

Korxona va tashlilotlar faoliyatining umumiy tavsiyi

Savdo sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar soni

(1 yanvar holatiga ko‘ra, birlikda)

2024 yil 1 yanvar holatiga ko‘ra savdo sohasidagi korxonalar va tashkilotlar soni 9 419 tani tashkil etib, o‘tgan yilning mos davriga nisbatan 97,0 foizni tashkil etdi. Jami savdo korxonalarini va tashkilotlari soni ko‘payishining asosiy omili avtomobil va mototsikllar savdosidan tashqari chakana savdoda o‘tgan yilga nisbatan 92,9 foizga (jami savdodagi ulushi 61,7 foiz), avtomobil va mototsikllar savdosidan tashqari ulgurji savdoda o‘tgan yilga nisbatan 103,5 foizga (jami savdodagi ulushi 27,0 foiz), avtomobil va mototsikllarning ulgurji va chakana savdosi va ularni ta‘mirlashning o‘tgan yilga nisbatan 106,8 foizga (jami savdodagi ulushi 11,3 foiz) tashkil etdi.

Sog‘lijni saqlash va ijtimoiy xizmatlar sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar soni

(2024 yil 1 yanvar holatiga ko‘ra, birlikda)

- Sog‘lijni saqlash sohasidagi faoliyat

787

- Yashash uchun joy bilan ta‘minlangan holda parvarishlash

21

- Yashash uchun joy bilan ta‘minlanmagan holda ijtimoiy xizmatlar ko‘rsatish

11

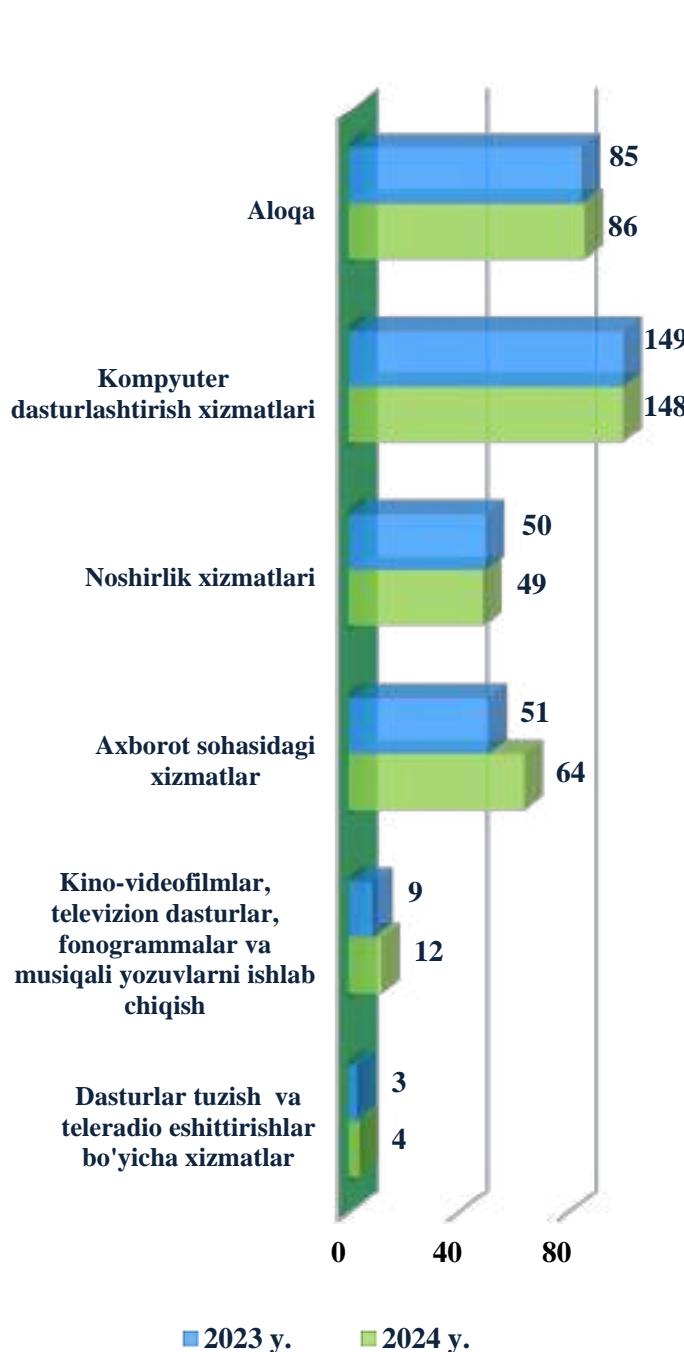
Yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlar sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar soni

(2024 yil 1 yanvar holatiga ko‘ra, birlikda)

2024 yil 1- yanvar holatiga ko‘ra, yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlar sohasidagi korxona va tashkilotlar soni 2 221 tani tashkil etib, o‘tgan yilning mos davriga nisbatan 87,0 % ga tashkil etdi. Jami yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlar sohasidagi korxona va tashkilotlar soni ko‘payishining asosiy omili oziq-ovqat va ichimliklar yetkazish bo‘yicha xizmatlar 86,5 % ga (jami yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlar sohasidagi ulushi 83,2 %), yashash bo‘yicha xizmatlarning 90,1 % ga (jami yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlar sohasidagi ulushi 16,8 %) tashkil etdi.

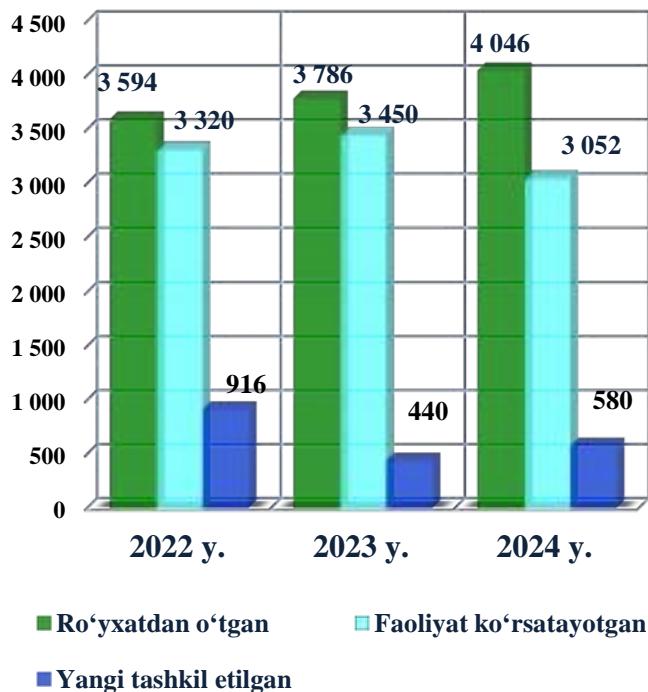
Korxona va tashkilotlar faoliyatining umumiyl tavsifi

**Axborot va aloqa sohasida faoliyat ko'rsatayotgan
korxona va tashkilotlar soni
(1 yanvar holatiga ko'ra, birlikda)**

2024 yil 1 yanvar holatiga ko'ra axborot va aloqa sohasida korxona va tashkilotlar soni 347 tani tashkil etib, o'tgan yilning mos davriga nisbatan 96,7 foizni tashkil qildi. Jami axborot va aloqa sohasida korxona va tashkilotlar soni ko'payishining asosiy omili kino video-filmlar, televizion dasturlar, fonogrammalar va musiqali yozuvlarni ishlab chiqish bo'yicha xizmatlar o'tgan yilga nisbatan 75,0 foizga (jami axborot va aloqa sohasidagi ulushi 2,6 foiz), axborot sohasidagi xizmatlar o'tgan yilga nisbatan 79,7 foizga (jami axborot va aloqa sohasidagi ulushi 14,7 foiz), nashriyotchilik xizmatlari o'tgan yilga nisbatan 102,0 foizga (jami axborot va aloqa sohasidagi ulushi 14,4 foiz), dasturlar tuzish va teleradio eshittirishlar bo'yicha xizmatlar 75,0 foizga (jami axborot va aloqa sohasidagi ulushi 0,9 foiz), kompyuter dasturlashtirish xizmatlari o'tgan yilga nisbatan 100,7 foizga (jami axborot va aloqa sohasidagi ulushi 42,9 foiz), telekommunikatsiya xizmatlarining 98,8 foizga (jami axborot va aloqa sohasidagi ulushi 24,5 foiz) o'sgan.

Oilaviy korxonalar soni
(1 yanvar holatiga ko‘ra, birlikda)

Tashkiliy-huquqiy shakli bo'yicha ro'yxatdan o'tgan oilaviy korxonalar soni 2024- yilning 1- yanvar holatiga ko‘ra 4 046 tani tashkil etib, bu ko'rsatkich o'tgan yilning shu davriga nisbatan 260 taga yoki 106,9% ga oshganligini ko'rish mumkin.

Faoliyat ko'rsatayotgan oilaviy korxonalar soni 3052 tani tashkil etib, bu ko'rsatkich o'tgan yilning shu davriga nisbatan 398 taga yoki 11,6% ga kamayganligini ko'rish mumkin.

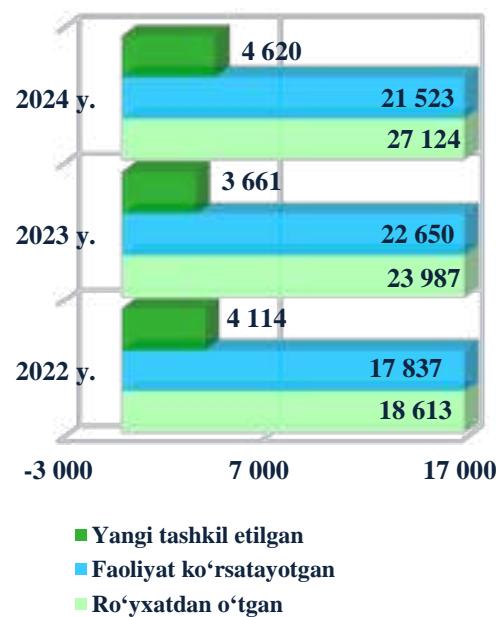
2023- yilning yanvar-dekabr oylarida yangi tashkil etilgan oilaviy korxonalar soni 580 tani tashkil etib, bu ko'rsatkich o'tgan yilning shu davriga nisbatan 140 taga yoki 131,8 % ga oshganligini ko'rish mumkin.

Mas'uliyati cheklangan jamiyatlar soni
(1yanvar holatiga ko‘ra, birlikda)

Tashkiliy - huquqiy shakli bo'yicha ro'yxatdan o'tgan mas'uliyati cheklangan jamiyatlar soni 2024 yil 1 yanvar holatiga ko'ra 27 124 tani tashkil etib, bu ko'rsatkich o'tgan yilning mos davriga nisbatan olganda 3 137 taga yoki 113,1 foizga oshganligini ko'rsatmoqda.

Faoliyat ko'rsatayotgan mas'uliyati cheklangan jamiyatlar soni 21 523 tani tashkil etib, bu ko'rsatkich o'tgan yilning mos davriga nisbatan olganda 1 127 ga yoki 5,0 foizga kamayganligini ko'rish mumkin.

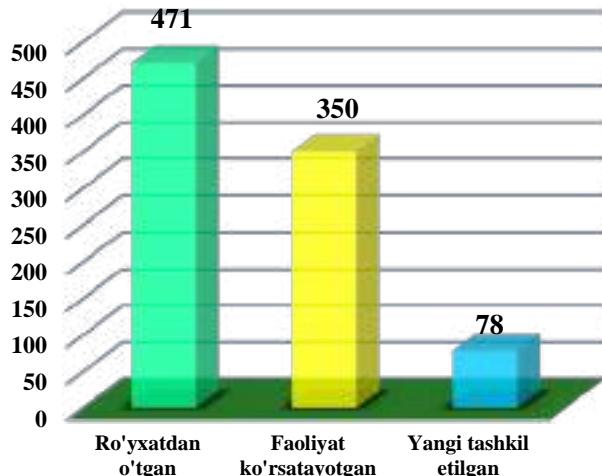
2023 yilning yanvar-dekabr oylarida yangi tashkil etilgan mas'uliyati cheklangan jamiyatlar soni 4 620 tani tashkil etib, bu ko'rsatkich o'tgan yilning mos davriga nisbatan olganda 959 taga yoki 126,2 foizga oshgan.

**Korxona va tashkilotlar
faoliyatining umumiyl tavsifi**

Buxoro viloyatining ijtimoiy-iqtisodiy holati

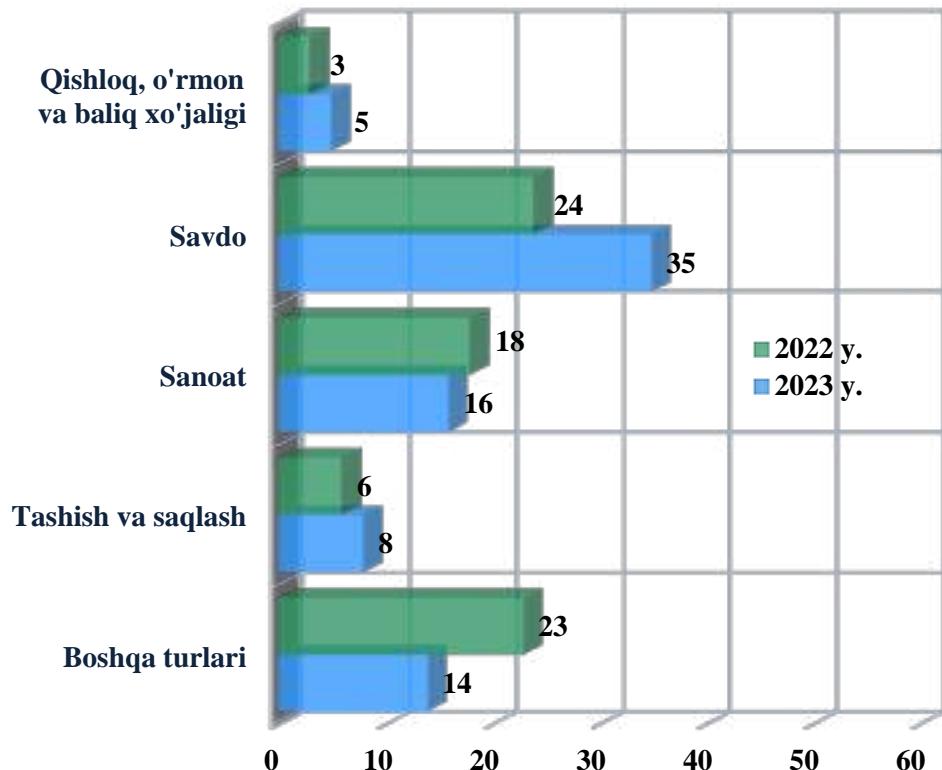
Buxoro viloyatidagi xorijiy kapital ishtirokidagi korxona va tashkilotlar soni (2024 yil 1 yanvar holatiga ko'ra, birlikda)

Ro'yxatdan o'tgan xorijiy kapital ishtirokidagi korxona va tashkilotlar soni 2024- yil 1- yanvar holatiga ko'ra 471 tani tashkil etib, ulardan 350 tasi yoki 74,3 % faoliyat ko'rsatmoqda. Bu ko'rsatkich o'tgan yilning shu davriga nisbatan olganda 50 taga yoki 12,5 % ga kamayganligini ko'rish mumkin.

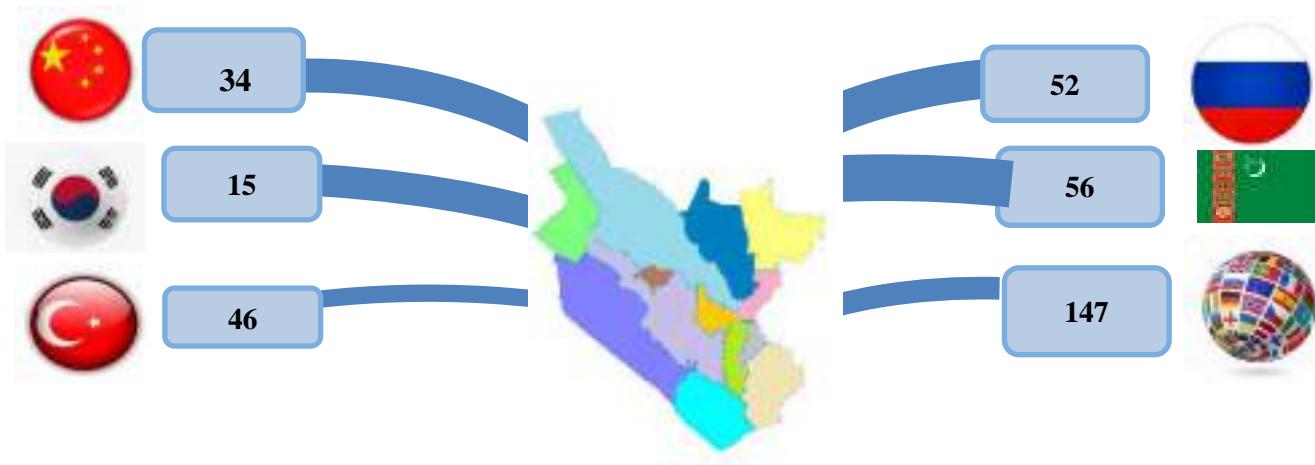
2023- yilning yanvar-dekabr oylarida viloyatimizda 78 ta xorijiy kapital ishtirokidagi korxona va tashkilotlar yangi tashkil etildi.

Yangi tashkil etilgan xorijiy kapital ishtirokidagi korxonalar soni (iqtisodiy faoliyat turlari bo'yicha yanvar-dekabr oylarida, birlikda)

Korxona va tashlilotlar faoliyatining umumiy tavsiyi

Xorijiy kapital ishtirokidagi faoliyat ko‘rsatayotgan korxonalarning davlatlar
kesimida soni
(2024 yil 1 yanvar holatiga ko‘ra, birlikda)

Faoliyat ko‘rsatayotgan xorijiy kapital ishtirokidagi korxonalar soni
(ijtisodiy faoliyat turlari bo‘yicha 1 yanvar holatiga ko‘ra, birlikda)

	2020 y.	2021 y.	2022 y.	2023 y.	2024 y.
Jami	274	298	355	400	350
<i>shu jumladan:</i>					
qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi	17	26	32	33	21
sanoat	120	124	133	149	120
qurilish	29	29	33	31	32
savdo	57	64	88	111	112
tashish va saqlash	6	5	6	12	17
yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlar	21	22	25	27	20
axborot va aloqa	1	1	5	6	4
sog‘liqni saqlash va ijtimoiy xizmatlar ko‘rsatish	4	6	7	7	5
boshqa turlar	19	21	26	24	19

Korxona va tashkilotlar
faoliyatining umumiyl tavsifi

*Buxoro viloyatining
ijtimoiy-iqtisodiy holati*

**Hududlar kesimida xorijiy kapital ishtirokidagi
faoliyat ko‘rsatayotgan korxonalar soni
(2024 yil 1 yanvar holatiga ko‘ra, birlikda)**

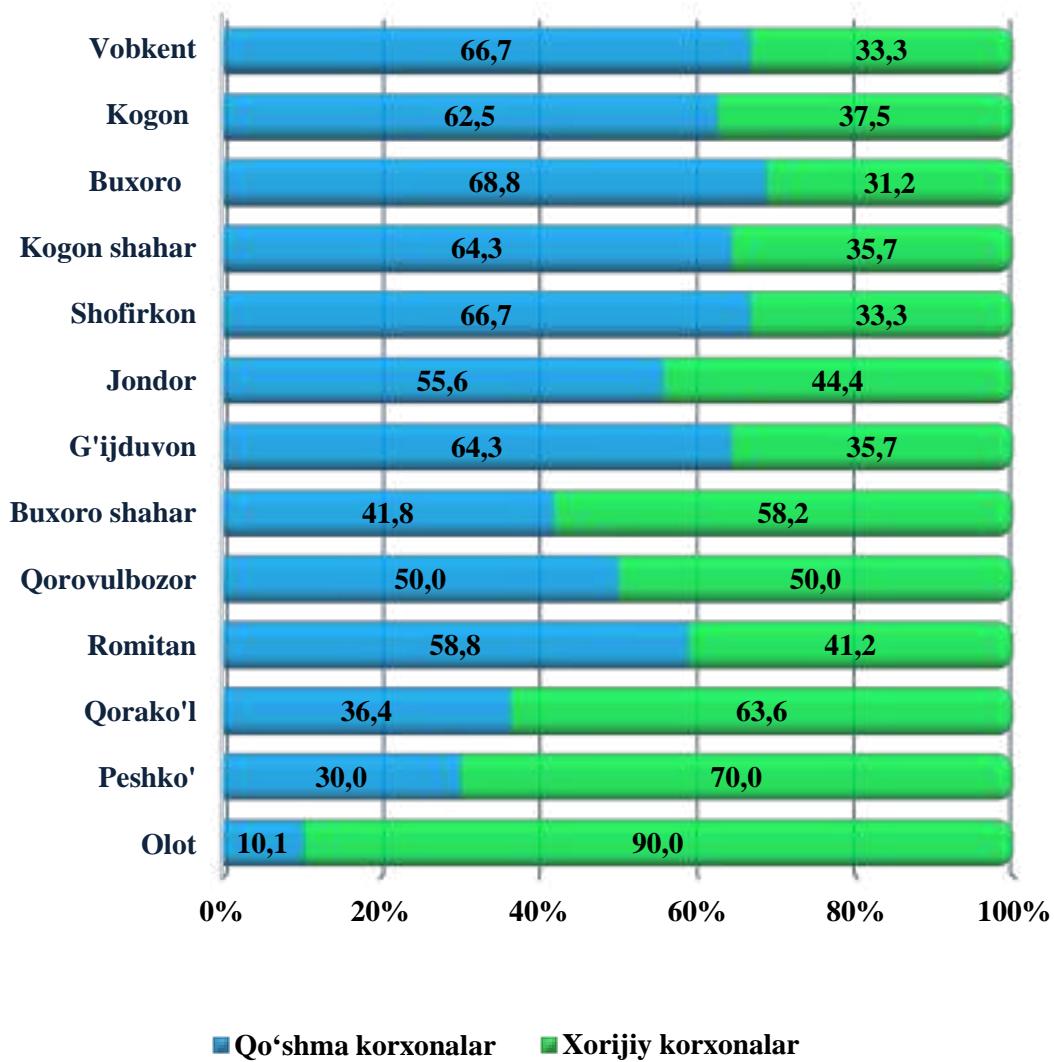
	Jami	shundan:	
		qo‘shma korxona	xorijiy korxona
Buxoro viloyati	350	169	181
Buxoro shahri	189	79	110
Kogon shahri	14	9	5

tumanlar

Olot	11	1	10
Buxoro	32	22	10
Vobkent	6	4	2
G‘ijduvon	14	9	5
Kogon	24	15	9
Qorako‘l	11	4	7
Qorovulbozor	4	2	2
Peshko‘	10	3	7
Romitan	17	10	7
Jondor	9	5	4
Shofirkon	9	6	3

**Korxona va tashlilotlar
faoliyatining umumiy tavsifi**

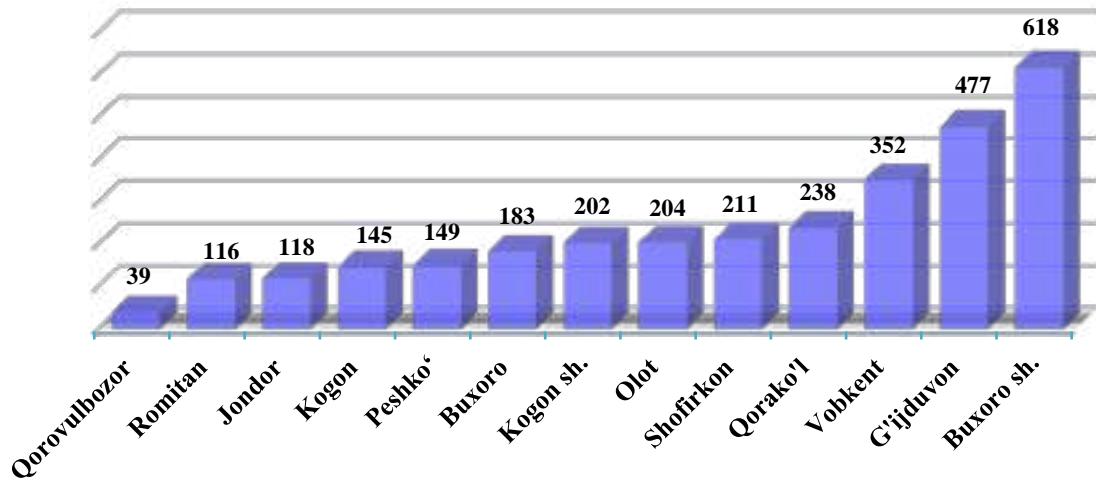
**Hududlar kesimida jami xorijiy kapital ishtirokidagi korxonalarning qo'shma
korxona va xorijiy korxonalarga taqsimlanishi**
(2024 yil 1 yanvar holatiga ko'ra, jamiga nisbatan ulushi % da)

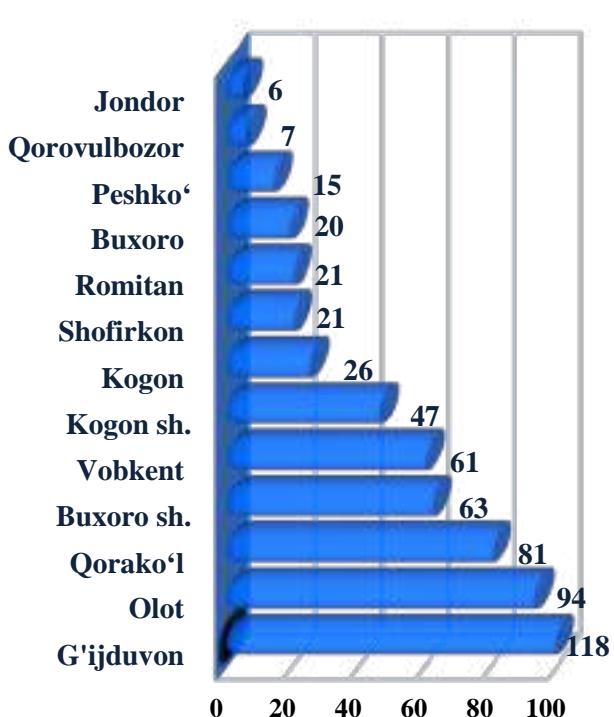
Xorijiy kapital ishtirokidagi faoliyat ko'rsatayotgan korxonalarning asosiy qismi Buxoro shahrida 189 ta (umumiy miqdoridagi ulushi 54,0 %), Kogon tumani 24 ta (6,9%), Peshko' tumani 10 tani (2,9 %), Kogon shahar 14 ta (40,0 %), Buxoro tumani 32 ta (9,1 %), hamda Jondor tumanlarida 9 tani (2,6%) tashkil etadi.

Buxoro viloyatining ijtimoiy-iqtisodiy holati

Faoliyat ko‘rsatayotgan oilaviy korxonalarining hududlar kesimida soni
(2024 yil 1 yanvar holatiga ko‘ra, birlikda)

Hududlar kesimida yangi tashkil etilgan oilaviy korxonalar soni
(2023 yil yanvar-dekabr oylarida, birlikda)

2023- yilning yanvar- dekabr oylarida yangi tashkil etilgan oilaviy korxona va tashkilotlar hududlar kesimida taqsimlanganda, ularning soni Buxoro shahri (10,9%), G‘ijduvon (20,3%), Buxoro (3,4%), Romitan (3,6%), Peshko‘ (2,6%), Kogon (4,5%), Jondor (1,0 %), Vobkent (10,5%), Shofirkon (3,6%), Qorako‘l (14,0%), Olot (16,2%), Qorovulbozor (1,2%) tumanlari va Kogon shahar (8,1%), ulushiga tegishli.

**Korxona va tashlilotlar
faoliyatining umumiy tavsifi**

Statistik ko‘rsatkichlarga izohlar

Korxonalar va tashkilotlarning yagona davlat registri – axborot ma’lumotnomasi tusidagi, vaqtiga bilan yangilab boriladigan ma’lumotlardan iborat bo‘lgan avtomatlashtirilgan tizim hisoblanadi hamda yagona klassifikatsiyalar tizimi asosida korxonalar va tashkilotlarning davlat hisobini va ularni identifikatsiyalashtirishni ta’minlaydi.

Ro‘yxatga olingan – ro‘yxatdan o‘tkazish organlari tomonidan belgilangan tartibda davlat ro‘yxatidan o‘tkazilgan hamda yuridik shaxslarning davlat reyestrida mavjud bo‘lgan yuridik shaxslar (faoliyati tugatilgan yuridik shaxslardan tashkari).

Faoliyat ko‘rsatayotgan – ro‘yxatdan o‘tkazish organlari tomonidan belgilangan tartibda davlat ro‘yxatidan o‘tkazilgan hamda davlat statistika organlariga moliya-xo‘jalik faoliyatini amalga oshirmayotganligi yoki tugatish jarayonida ekanligi to‘g‘risidagi ma’lumot kelib tushmagan yuridik shaxslar.

Faoliyat ko‘rsatmayotgan – ro‘yxatdan o‘tkazish organlari tomonidan belgilangan tartibda davlat ro‘yxatidan o‘tkazilgan, moliya-xo‘jalik faoliyatini amalga oshirmayotgan yoki belgilangan muddatda ustav jamg‘armalarini shakllantirmagan hamda tugatish jarayonida bo‘lganligi haqida ma’lumotlar mavjud bo‘lgan yuridik shaxslar.

Yangi tashkil etilgan- ro‘yxatdan o‘tkazish organlari tomonidan belgilangan tartibda yuridik shaxslarning davlat reyestriga yangidan kiritilgan yuridik shaxslar.

Faoliyati tugatilgan – ro‘yxatdan o‘tkazish organlari tomonidan yuridik shaxslarning davlat reyestriga yuridik shaxsni tugatilganligi to‘g‘risidagi yozuv kiritilgandan so‘ng bu haqda davlat statistika organlariga ma’lumot taqdim etilgan yuridik shaxslar.

Yuridik shaxslarning faollik darajasi – ma’lum bir davrda faoliyat ko‘rsatmayotgan yuridik shaxslarning jami ro‘yxatdan o‘tgan yuridik shaxslarga nisbatining foizdagi ifodasi.

Yuridik shaxslarning yangi tashkil etilganlik darajasi – ma’lum bir davr oraliq‘ida tashkil etilgan yuridik shaxslarning jami faoliyat ko‘rsatayotgan yuridik shaxslarga nisbatining foizdagi ifodasi.

Kichik korxona va mikrofirmalar – O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2016- yil 24- avgustdagagi “Iqtisodiy faoliyat turlarini tasniflashning xalqaro tizimiga o‘tish chora-tadbirlari to‘g‘risida” 275-sonli qarorining 1-ilovasiga muvofiq kichik tadbirkorlik subyektlariga tegishli bo‘lgan.

Xorijiy kapital ishtirokidagi korxonalar – norezidentlar ishtirokidagi korxonalar, xorijiy yuridik shaxslar (xorijiy firmalarning filiallari va bo‘limlari), korxonaning ustav fondida chet el fuqarolari va fuqaroligi bo‘lmagan shaxslar ishtirok etgan korxonalar.

XII. DEMOGRAFIYA VA MEHNAT

Dastlabki ma'lumotlarga ko'ra, 2024 yil 1 yanvar holatiga viloyatda doimiy aholi soni 2 044,0 ming kishini tashkil qildi va yil boshidan 34,3 ming kishiga yoki 1,7 foizga ko'paydi.

Buxoro viloyatining doimiy aholi soni to'g'risida ma'lumot

(2024 yil 1 yanvar holatiga)

	<i>Doimiy aholi soni, ming kishi</i>			<i>Doimiy aholi sonining o'sish sur'ati, foiz</i>		
	<i>Jami</i>	<i>shu jumladan:</i>		<i>Jami</i>	<i>shu jumladan:</i>	
		<i>shahar</i>	<i>qishloq</i>		<i>shahar</i>	<i>qishloq</i>
Buxoro viloyati	2 044,0	753,8	1 290,2	101,7	101,8	101,7
Buxoro sh.	294,5	269,5	25,0	101,8	102,0	100,4
Kogon sh.	64,7	64,7	-	101,6	101,6	-
<i>tumanlar</i>						
Buxoro	178,4	40,7	137,7	102,0	101,8	102,1
Vobkent	148,7	28,8	119,9	101,9	102,1	101,9
Jondor	185,5	35,7	149,8	101,8	102,0	101,7
Kogon	84,6	6,4	78,2	102,4	103,2	102,4
Olot	104,3	39,4	64,9	101,5	101,8	101,2
Peshko'	131,2	16,7	114,5	101,8	101,2	101,9
Romitan	151,4	37,8	113,6	101,7	101,6	101,7
Shofirkon	186,5	43,1	143,4	101,2	101,2	101,2
Qorako'l	171,8	66,0	105,8	101,2	101,4	101,1
Qorovulbozor	19,9	11,4	8,5	102,1	102,7	101,2
G'ijduvon	322,5	93,6	228,9	101,7	101,8	101,7

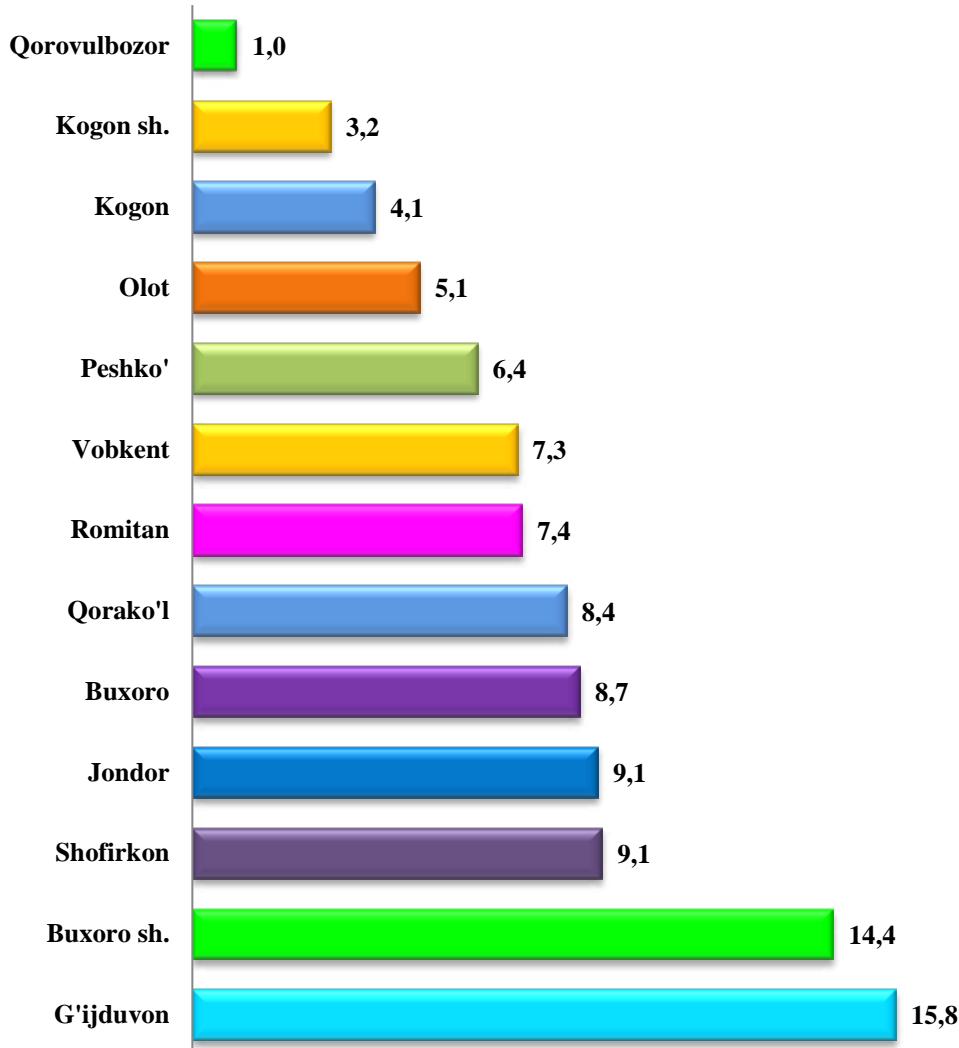
Doimiy aholi sonida erkak va ayollar to‘g‘risida ma’lumot
(2024 yil 1 yanvar holatiga)

	<i>Doimiy aholi soni, ming kishi</i>		
	<i>Jami</i>	<i>shu jumladan:</i>	
		<i>erkak</i>	<i>ayol</i>
Buxoro viloyati	2 044,0	1 024,9	1 019,1
Buxoro sh.	294,5	146,1	148,4
Kogon sh.	64,7	31,5	33,2
<i>tumanlar</i>			
Buxoro	178,4	89,4	89,0
Vobkent	148,7	74,9	73,8
Jondor	185,5	92,1	93,4
Kogon	84,6	42,1	42,5
Olot	104,3	52,2	52,1
Peshko‘	131,2	65,8	65,4
Romitan	151,4	76,8	74,6
Shofirkon	186,5	94,1	92,4
Qorako‘l	171,8	85,0	86,8
Qorovulbozor	19,9	9,9	10,0
G‘ijduvon	322,5	165,0	157,5

2024 yil 1 yanvar holatiga Buxoro viloyatining shahar va tumanlar kesimida eng ko‘p aholi soni G‘ijduvon tumanida 322,5 ming kishini (viloyat aholi sonidagi ulushi 15,8 foiz), Buxoro shahrida 294,5 ming kishini (14,4 foiz), Shofirkon tumanida 186,5 ming kishini (9,1 foiz) va Jondor tumanida 185,5 ming kishini (9,1 foiz) tashkil etdi.

Hududlar kesimida doimiy aholi sonining o'sish sur'ati

(2024 yil 1 yanvar holatiga, foizda)

Hududlar bo'yicha 2024 yil 1-yanvar holatiga ko'ra, o'tgan yilning shu davriga nisbatan aholi sonining eng yuqori o'sishi Kogon tumanida (2,4 foiz), Qorovulbozor tumanida (2,1 foiz), Buxoro tumanida (2,0 foiz) va Vobkent tumanida (1,9 foiz) kuzatildi.

Aholi soni to‘g‘risida ma’lumot

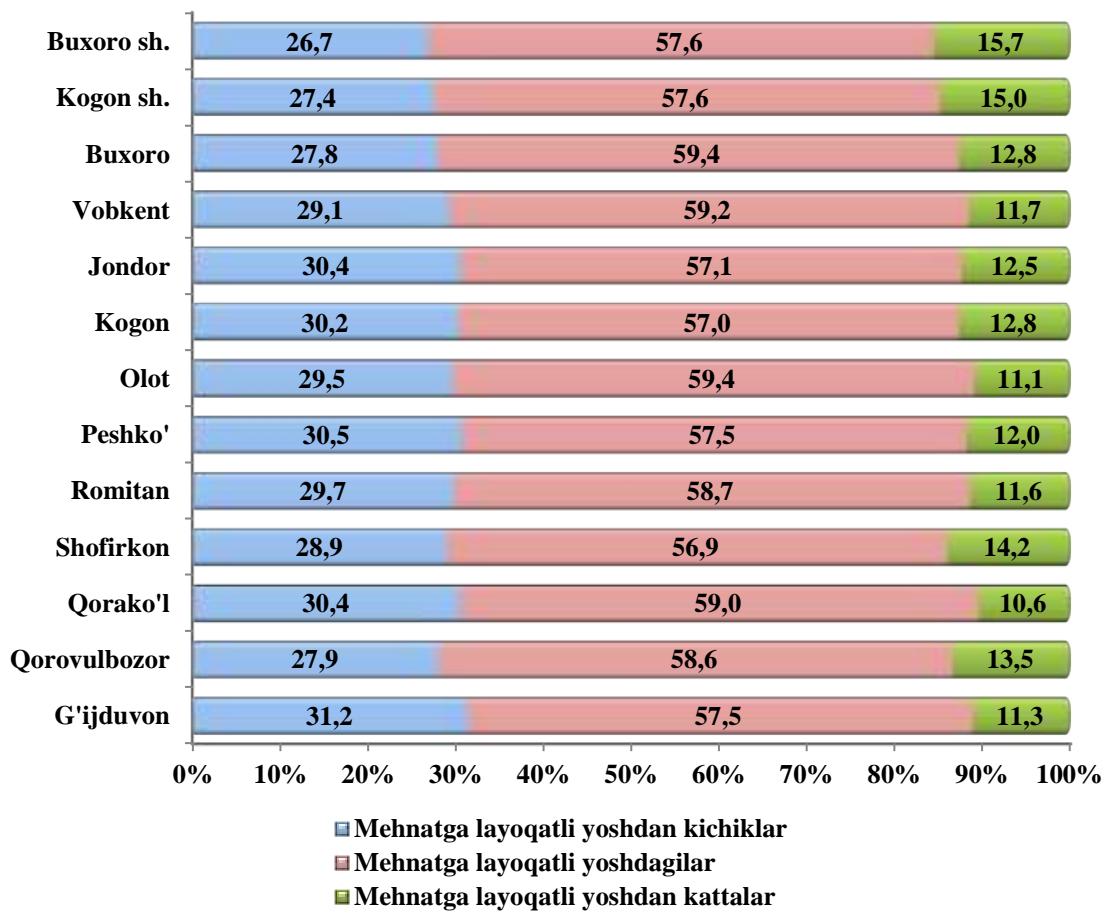
(2023 yil, 1- yanvar kishi)

	<i>Jami aholi soni</i>	<i>shundan:</i>			
		<i>0-2 yosh</i>	<i>3-6 yosh</i>	<i>7-16 yosh</i>	<i>0-16 yosh</i>
Buxoro viloyati	2 009,7	128,1	152,8	338,0	618,9
Buxoro sh.	289,2	17,6	18,1	46,0	81,7
Kogon sh.	63,7	4,0	4,1	10,5	18,6
<i>tumanlar</i>					
Olot	102,8	6,3	8,1	17,5	31,9
Buxoro	174,9	9,9	12,5	28,8	51,2
Vobkent	145,8	9,4	11,4	23,7	44,5
G‘ijduvon	317,1	21,6	25,5	56,1	103,2
Kogon	82,6	5,2	6,8	14,2	26,2
Qorako‘l	169,7	11,2	13,7	29,4	54,3
Qorovulbozor	19,5	1,3	1,4	3,0	5,7
Peshko‘	128,9	8,4	10,6	22,2	41,2
Romitan	148,9	9,8	12,0	24,6	46,4
Jondor	182,3	11,5	14,6	32,1	58,2
Shofirkon	184,3	11,9	14,0	29,9	55,8

Buxoro viloyatining ijtimoiy-iqtisodiy holati

Doimiy aholi sonining asosiy yosh guruhlari bo'yicha taqsimlanishi

(2023 yil 1 yanvar; jamiga nisbatan foizda)

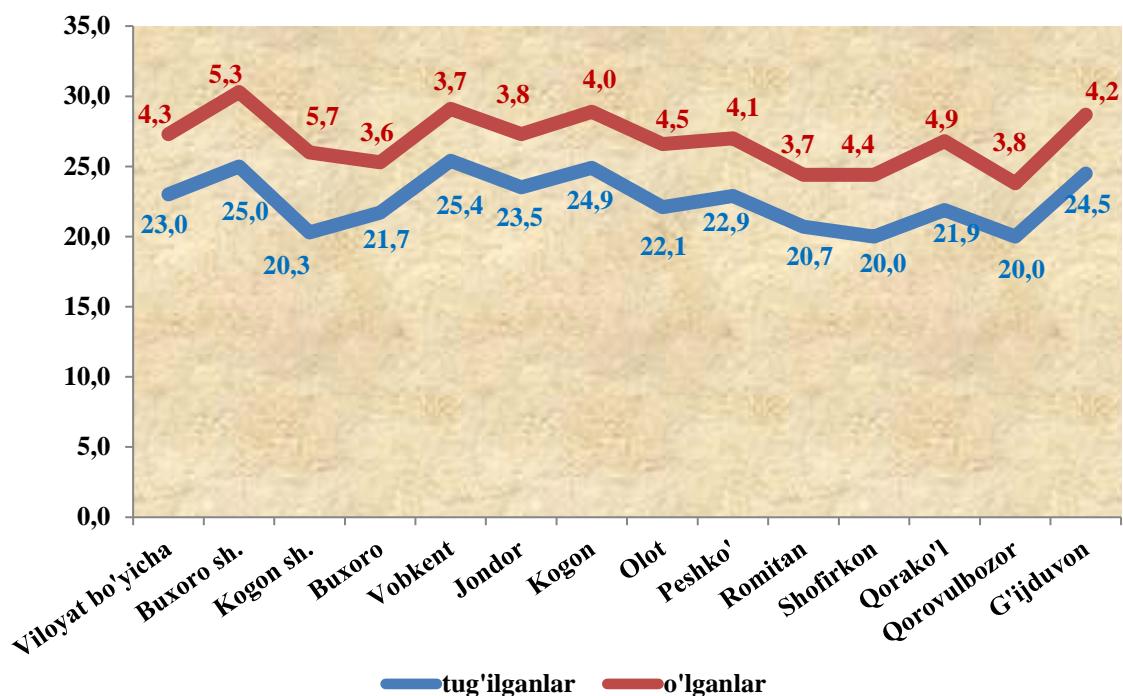
2023 yil yanvar-dekabr oylarida tug'ilish, nikoh va nikohdan ajralishlar

	kishি			har 1000 kishiga	
	2022 yil	2023 yil ¹⁾	o'sish, kamayish	2022 yil	2023 yil
Tug'ilganlar	45 058	46 617	1 559	22,6	23,0
O'lganlar	9 069	8 758	-311	4,5	4,3
Tabiiy o'sish	35 989	37 859	1870	18,1	18,7
Nikohlar	16 200	15 713	-487	8,1	7,8
Ajralishlar	2 561	2 485	-76	1,3	1,2

¹⁾ dastlabki ma'lumot

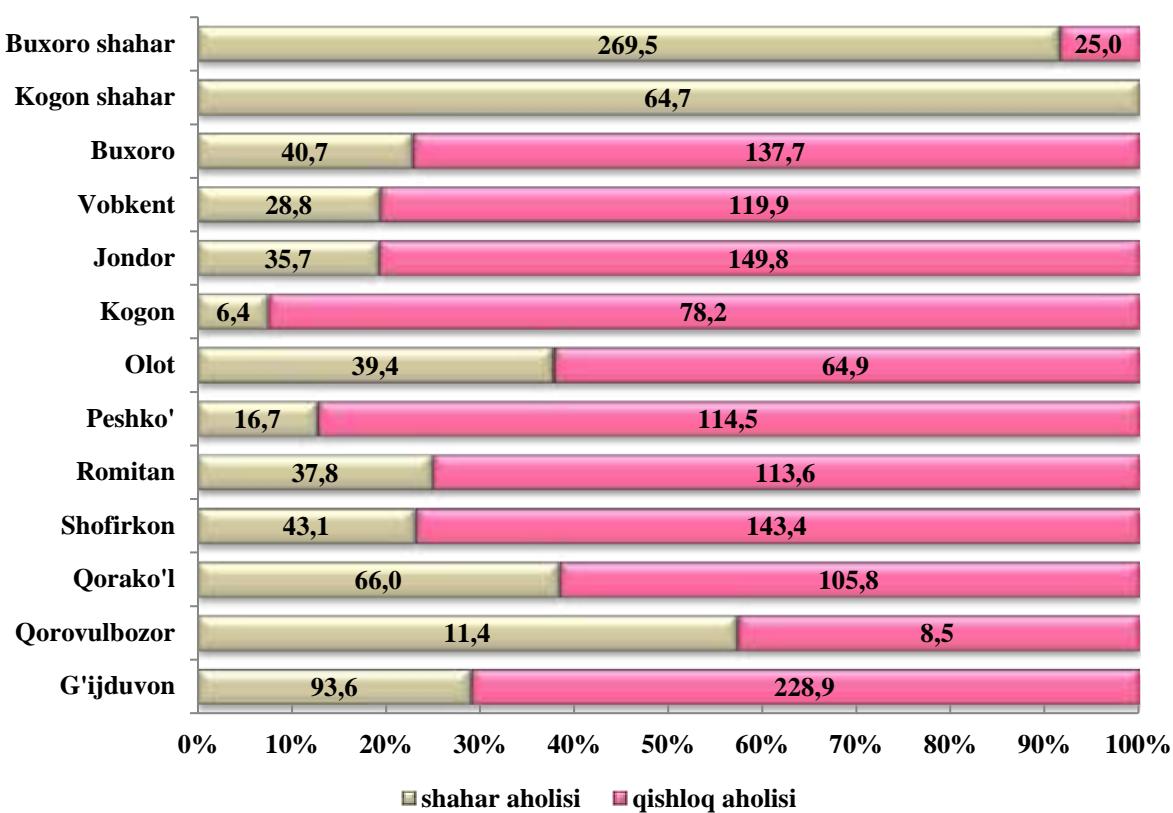
2023 yil yanvar-dekabr oylarida tug'ilganlar

(har 1000 kishiga)

Doimiy aholi soni

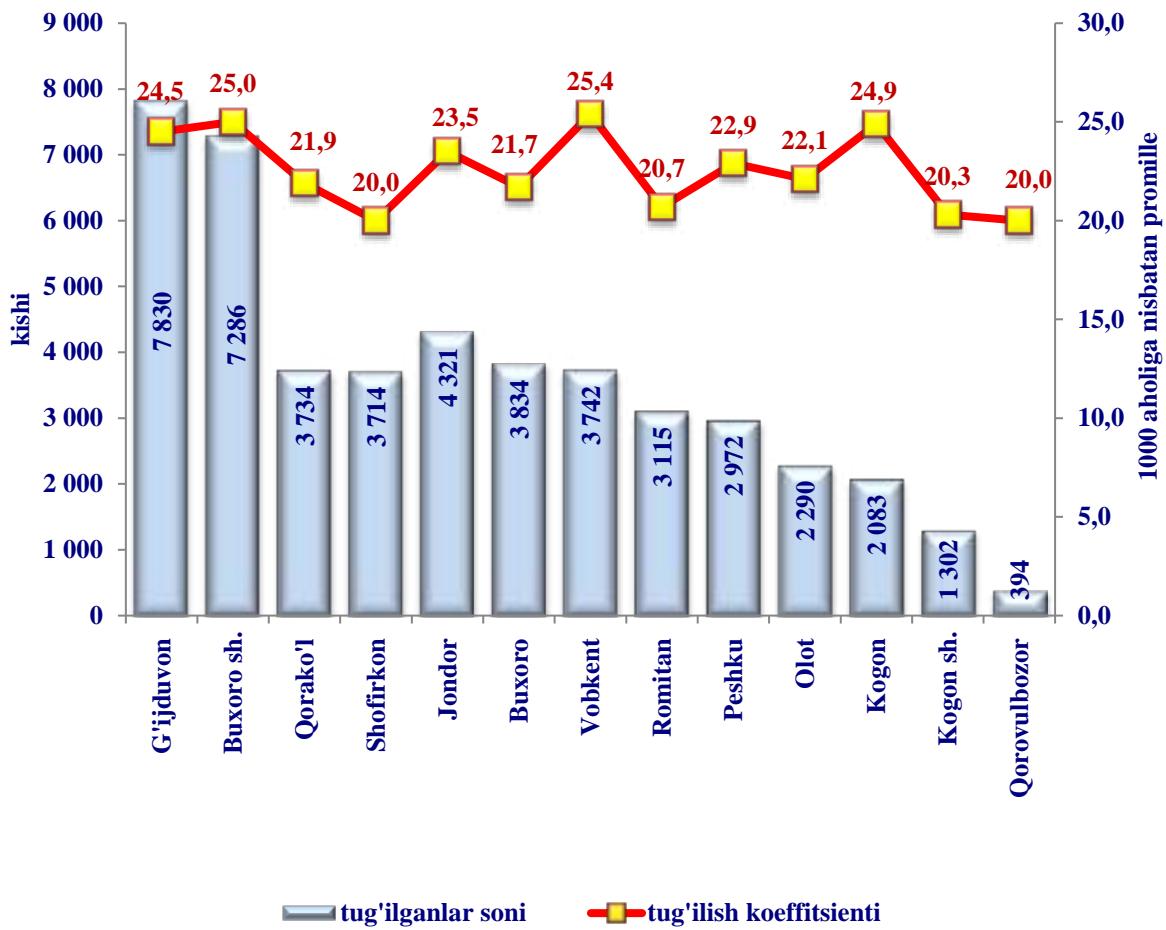
(2024 yil 1 yanvar holatiga, ming kishi)

Buxoro viloyatining ijtimoiy-iqtisodiy holati

Tug‘ilish. 2023 yil yanvar-dekabr oylarida tug‘ilganlar soni 46 617 kishini (bu erda va bundan keyin tug‘ilganlar sifatida faqat tirik tug‘ilganlar inobatga olingan) tashkil qildi va 2022 yilning shu davriga (45 058 kishi) nisbatan 1 559 taga ko‘paydi. Tug‘ilish koeffitsienti mos ravishda 23,0 promilleni tashkil qildi va 2022 yilning shu davriga (22,6 promille) nisbatan 0,4 promillega ko‘paydi.

**Hududlar kesimida tug‘ilganlar soni va koeffitsienti
(2023 yil yanvar – dekabr)**

Ma'lumot uchun:

2023 yil davomida eng ko‘p tug‘ilish avgust oyida, ya’ni 4 754 kishi qayd etilganligi kuzatildi

Tug‘ilish koeffitsientining sezilarli darajada o‘sishi Kogon (18,3 promilledan 24,9 promillega) va Buxoro (17,4 promilledan 21,7 promillega) tumanlarida qayd etildi.

Ma'lumot uchun:

Oxirgi 3 yillikda Buxoro viloyatida eng yuqori tug'ilish 2023 yilda, ya'ni 46,6 ming bola, 2022 yilda, ya'ni 45,1 ming bola, aksincha eng past - 2021 yilda, ya'ni 43,2 ming bola qayd etilgani kuzatildi.

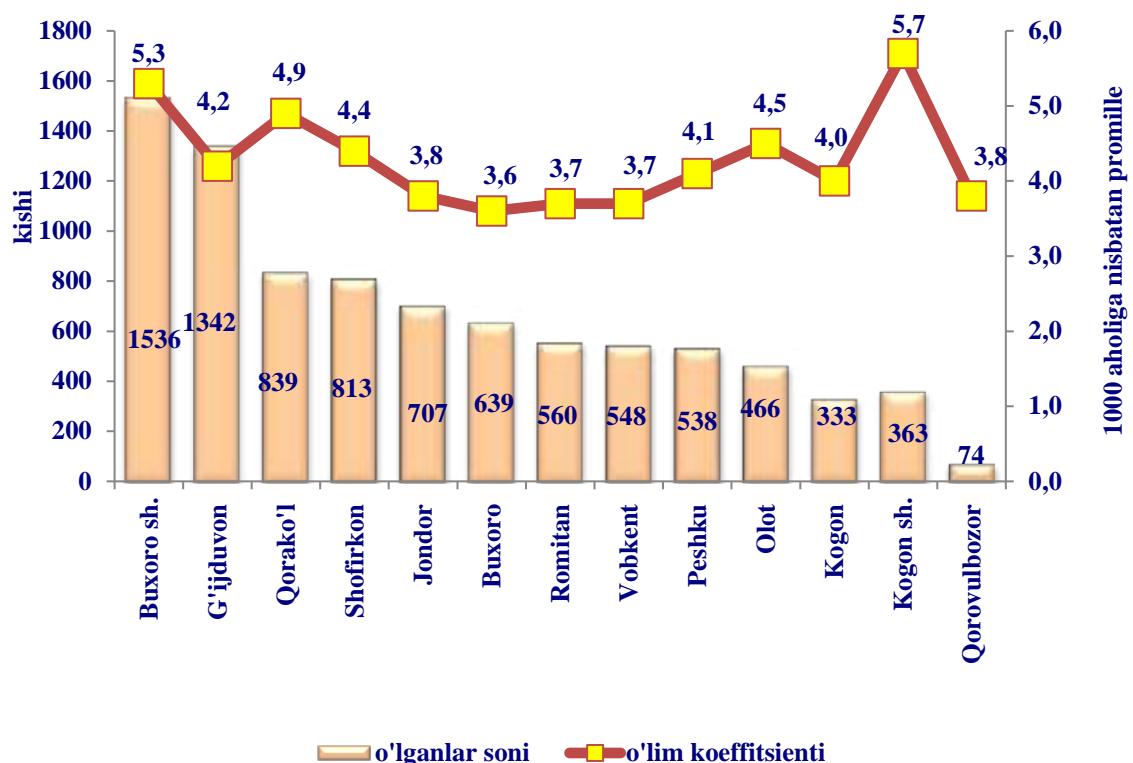
O'lim darajasi. 2023 yil yanvar-dekabr oylarida o'lganlar soni 8 758 kishini tashkil qildi va 2022 yilning shu davriga (9 069 kishi) nisbatan 311 taga kamaydi. Mos ravishda o'lim koeffitsienti 4,3 promilleni tashkil qildi (2022 yil yanvar-dekabrdagi 4,5 promille).

Ma'lumot uchun:

2023 yil davomi eng ko'p o'lim fevral oyida, ya'ni 907 kishi qayd etilgani kuzatildi.

Hududlar kesimida vafot etganlar soni va koeffitsienti

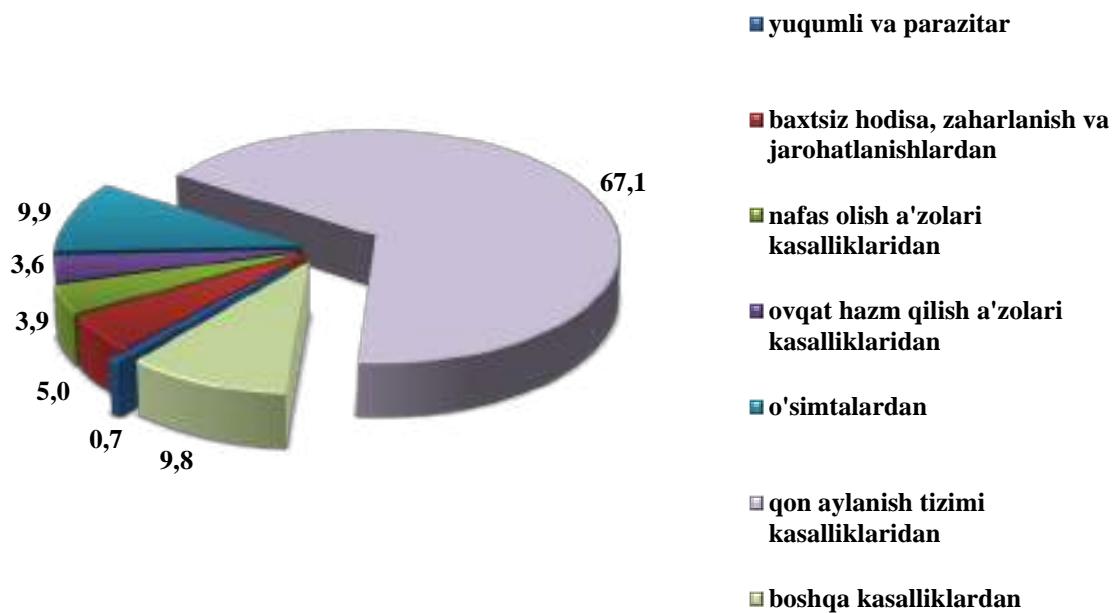
(2023 yil yanvar – dekabr)

Buxoro viloyatining ijtimoiy-iqtisodiy holati

O‘lim sonining kamayganligi barcha tumanlarida kuzatildi. Ro‘yxatga olingan jami o‘lganlarning 67,1 foiz qon aylanish tizimi kasalliklaridan, 9,9 foiz o‘sintalardan, 5,0 foiz baxtsiz hodisa, zaharlanish va jarohatlanishlardan, 3,6 foiz ovqat hazm qilish a’zolari kasalliklaridan, 3,9 foiz nafas olish a’zolari kasalliklaridan, 0,7 foiz yuqumli va parazitar kasalliklardan hamda 9,8 foiz boshqa kasalliklardan vafot etgan.

2023 yil yanvar-dekabr oylarida o‘lganlarning asosiy o‘lim sababi bo‘yicha taqsimlanishi (jami vafot etganlarga nisbatan foizda)

Migratsiya. Dastlabki ma’lumotlarga ko‘ra, 2024 yil yanvar-dekabr oylarida viloyat bo‘yicha ko‘chib kelganlar soni 7 797 kishini, shu davr mobaynida ko‘chib ketganlar soni esa 11 316 kishini tashkil qildi. Migratsiya qoldig‘i minus 3 519 kishiga (2022 yilning shu davrida minus 3 108 kishi) teng bo‘ldi.

Migratsiya saldosining yuqori darajasi G‘ijduvon tumani (minus 1 083), Shofirkon tumani (minus 740) hamda Qorako‘l (minus 702) tumanida qayd etildi. Migratsiya saldosini jojobiy darajasi Buxoro (plyus 345) va Kogon (plyus 202) tumanlarida kuzatildi.

**Aholi migratsiyasi
(yanvar-dekabr, kishi)**

	Kelish		Ketish		Migratsiya saldosи	
	2022 yil	2023 yil	2022 yil	2023 yil	2022 yil	2023 yil
Buxoro viloyati	6 236	7 797	9 344	11 316	-3 108	-3 519
Buxoro sh.	1 584	2 316	2 262	2 719	-678	-403
Kogon sh.	494	538	454	533	40	5
<i>tumanlar</i>						
Buxoro	1 010	1 264	759	919	251	345
Vobkent	257	297	583	670	-326	-373
Jondor	202	268	515	601	-313	-333
Kogon	739	820	463	618	276	202
Olot	127	129	390	417	-263	-288
Peshko‘	169	210	325	390	-156	-180
Romitan	243	371	359	430	-116	-59
Shofirkon	370	414	911	1 154	-541	-740
Qorako‘l	162	172	778	874	-616	-702
Qorovulbozor	261	331	184	241	77	90
G‘ijduvon	618	667	1 361	1 750	-743	-1 083

Nikohlar. 2024 yil yanvar-dekabr oylarida FHDYO organlarida 15 713 ta nikohlar olingan bo‘lib, 1000 aholiga nisbatan 7,8 ta nikoh tuzish (2022 yilning tegishli davrida 16 200 ta) koeffitsienti 8,1 promillega kamaydi.

Buxoro viloyatining ijtimoiy-iqtisodiy holati

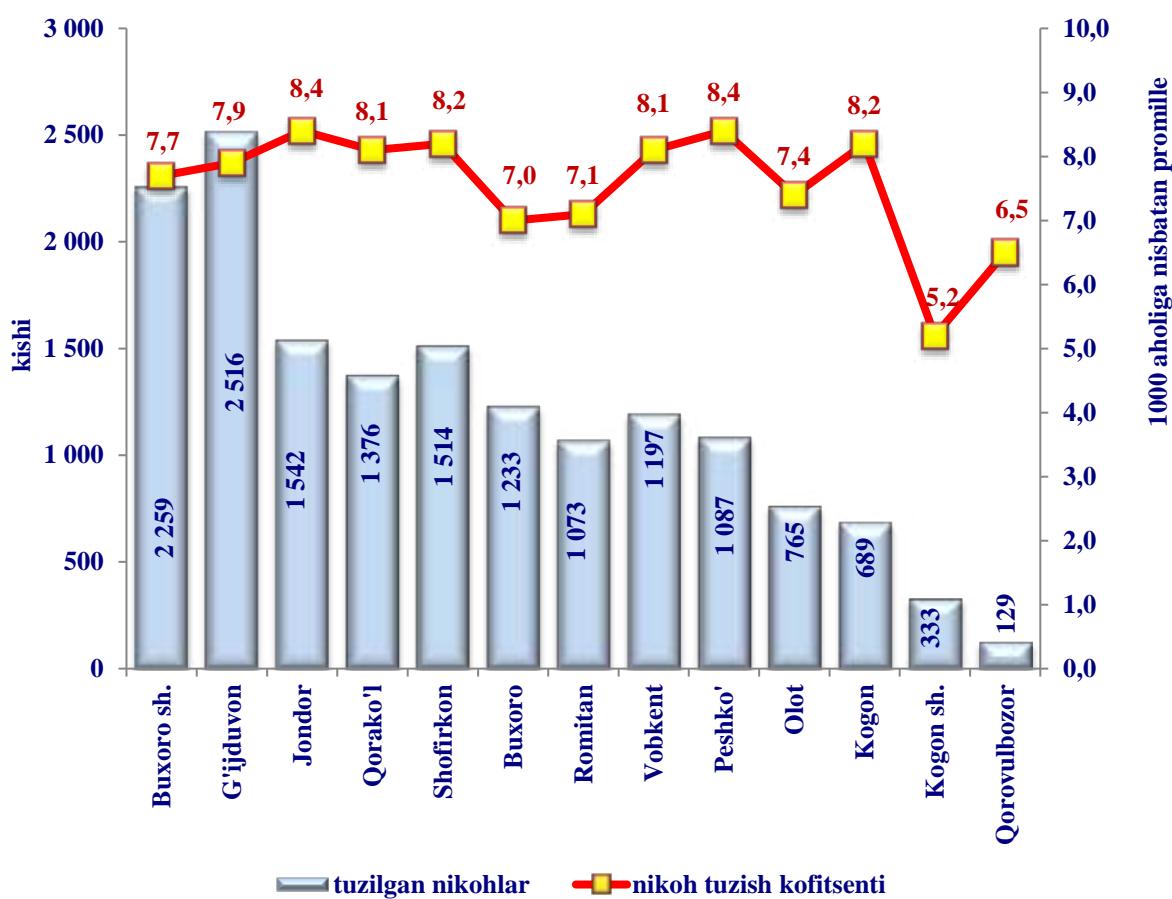
Ma'lumot uchun:

2023 yil davomida eng ko'p nikoh noyabr oyida, ya'ni 1 882 ming birlik qayd etilgani kuzatildi

Nikoh tuzish koeffitsientining o'sishi Kogon shahrida (5,2 promilledan 7,7 promillega) kuzatildi.

Hududlar kesimida tuzilgan nikohlar soni va koeffitsienti¹⁾

(yanvar-dekabr)

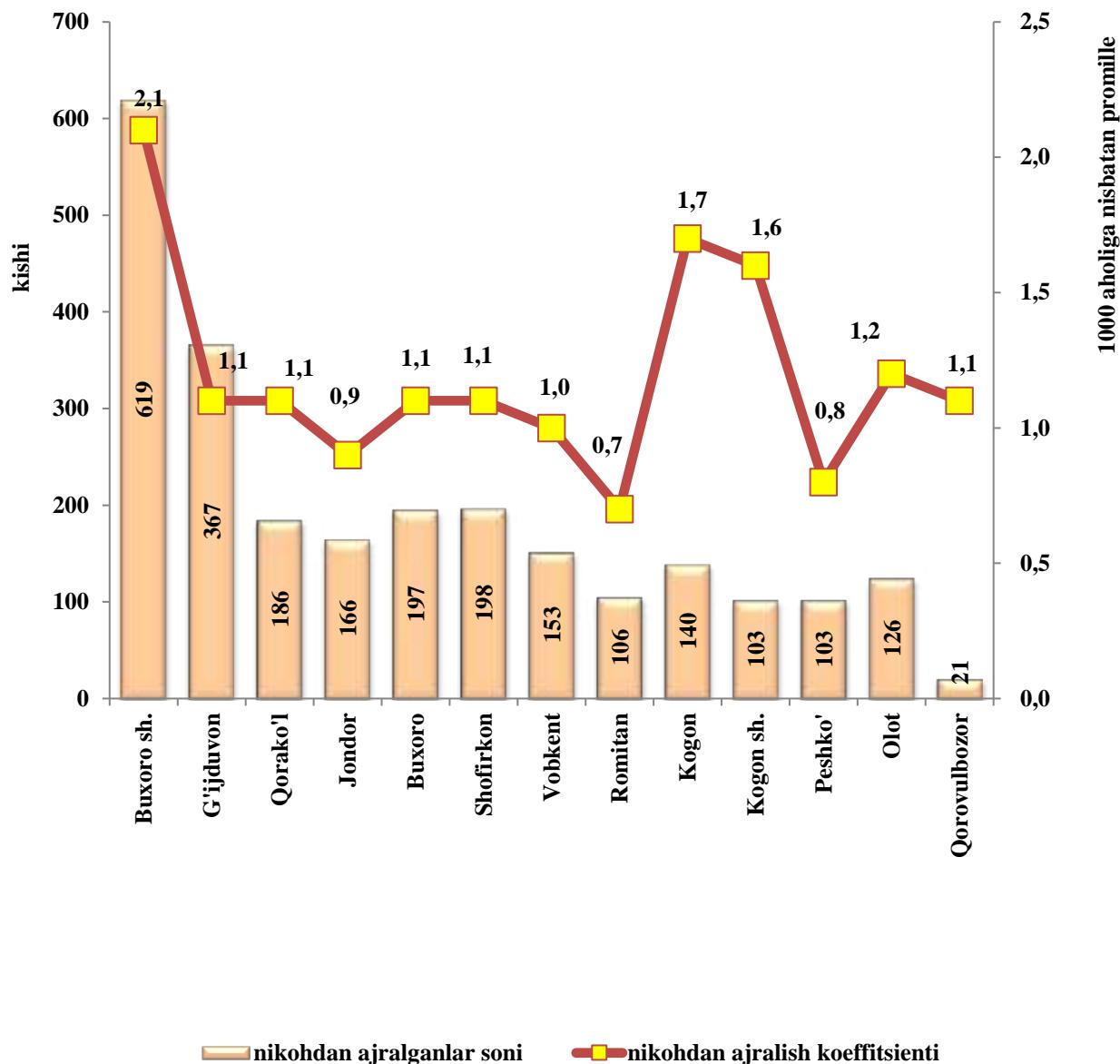

Nikohdan ajralishlar. 2023 yanvar-dekabr oylarida FHDYO organlari tomonidan 2 485 ta nikohdan ajralishlar qayd etilgan bo'lib, 1000 aholiga nisbatan 1,2 ta nikohdan ajralishlar (2022 yilning tegishli davrida 2 561 ta) nisbatan 76 kamaydi. Nikohdan ajralish koeffitsientining sezilarli darajada o'sishi Kogon tumanida (1,4 dan 1,7 promillega) kuzatildi.

Ma'lumot uchun:

2023 yil davomida eng ko'p nikohdan ajralish yanvar oyida, ya'ni 256 birlik qayd etilgani kuzatildi.

**Hududlar kesimida nikohdan ajralishlar soni va koeffitsienti
(yanvar-dekabr)**

Statistik ko‘rsatkichlarga izohlar

Doimiy aholi – ro‘yxatdan o‘tkazilayotgan vaqtida muayyan aholi punkti yoki hududda doimiy istiqomat qilayotgan aholidan iborat bo‘lib, bunga ushbu hududda doimiy ro‘yxatda turib, lekin vaqtincha yashamaydigan aholi ham kiritiladi.

Shahar aholisi – shahar hududlarida, ya’ni meyoriy hujjatlar bilan shaharlar, shaharchalar sifatida belgilangan aholi punktlarida istiqomat qiluvchi aholi.

Qishloq aholisi – shaharlar va shaharchalar toifasiga kiritilmagan hududlarda - qishloq joylarda (ovullar, qishloqlar va boshqalar) istiqomat qiluvchi aholi.

Doimiy aholi sonini baholash - oxirgi aholini ro‘yxatga olish ma’lumotlari asosida hisoblanib, unga har yili tug‘ilganlar va muayyan hududga ko‘chib kelganlar soni qo‘silib, o‘lganlar va muayyan hududdan ko‘chib ketganlar soni ayrıladı.

Tug‘ilish – tug‘ilish jarayonlarining sodir bo‘lishi va boshqa xususiyatlarini tavsiflovchi ko‘rsatkich.

1000 aholiga nisbatan tug‘ilish koeffitsiyenti – hisobot yilda jami tug‘ilganlar (tirik) sonini hisobot davridagi doimiy aholining o‘rtacha soniga bo‘lib, 1000 ga ko‘paytirish orqali hisoblanadi.

1000 ta aholiga nisbatan o‘lim koeffitsiyenti – hisobot yilda jami o‘lganlar sonini hisobot yildagi doimiy aholining o‘rtacha soniga bo‘lib, 1000 ga ko‘paytirish orqali hisoblanadi.

Nikoh – erkak va ayol o‘rtasidagi, ularning bir-birlariga va farzandlariga nisbatan huquq va majburiyatlarini belgilab beradigan o‘zaro munosabatlari shakli. Er va xotin o‘rtasidagi yuridik munosabatlar fuqarolik holati dalolatnomalarini yozish (FHDYO) organlarida nikohlarini ro‘yxatdan o‘tkazish natijasida o‘rnataladi.

1000 aholiga nisbatan nikohlar koeffitsiyenti - hisobot yilda tuzilgan nikohlar sonini doimiy aholining o‘rtacha soniga bo‘lib, 1000 ga ko‘paytirish orqali hisoblanadi.

Nikohdan ajralish (nikohni bekor qilish) – er-xotinlarning hayoti davomida, tomonlar uchun qayta nikoh huquqini beruvchi, nikohlarning to‘liq yuridik to‘xtatilishi, nikoh FHDYO yoki sud organlarida ajralishni ro‘yxatdan o‘tkazilganidan so‘ng bekor qilingan hisoblanadi.

1000 aholiga nisbatan nikohdan ajralish koeffitsiyenti - hisobot yilda nikohdan ajralishlar sonini doimiy aholining o‘rtacha soniga bo‘lib, 1000 ga ko‘paytirish orqali hisoblanadi

Ko‘chib kelganlar soni – ko‘chib kelganlarning absolyut miqdori, ya’ni muayyan hududga uning tashqarisidan ko‘chib kelganlardan iborat. Ichki ishlar organlari tomonidan aholini yashash joyi bo‘yicha ro‘yxatga olishda tuziladigan ko‘chib kelishni statistik hisobga olish so‘rovnomalarini qayta ishlash natijasida aniqlanadi.

Ko‘chib ketganlar soni – ko‘chib ketganlarning absolyut miqdori, ya’ni muayyan hududdan uning tashqarisiga ko‘chib ketganlardan iborat. Ichki ishlar organlari tomonidan aholini yashash joyi bo‘yicha ro‘yxatdan chiqarishda tuziladigan ko‘chib ketishni statistik hisobga olish varaqalarini qayta ishlash natijasida aniqlanadi.

Aholining migratsion o‘sishi (farqi) - hisobot davrida ko‘chib kelganlar va ko‘chib ketganlar soni o‘rtasidagi farqning absolyut miqdori.

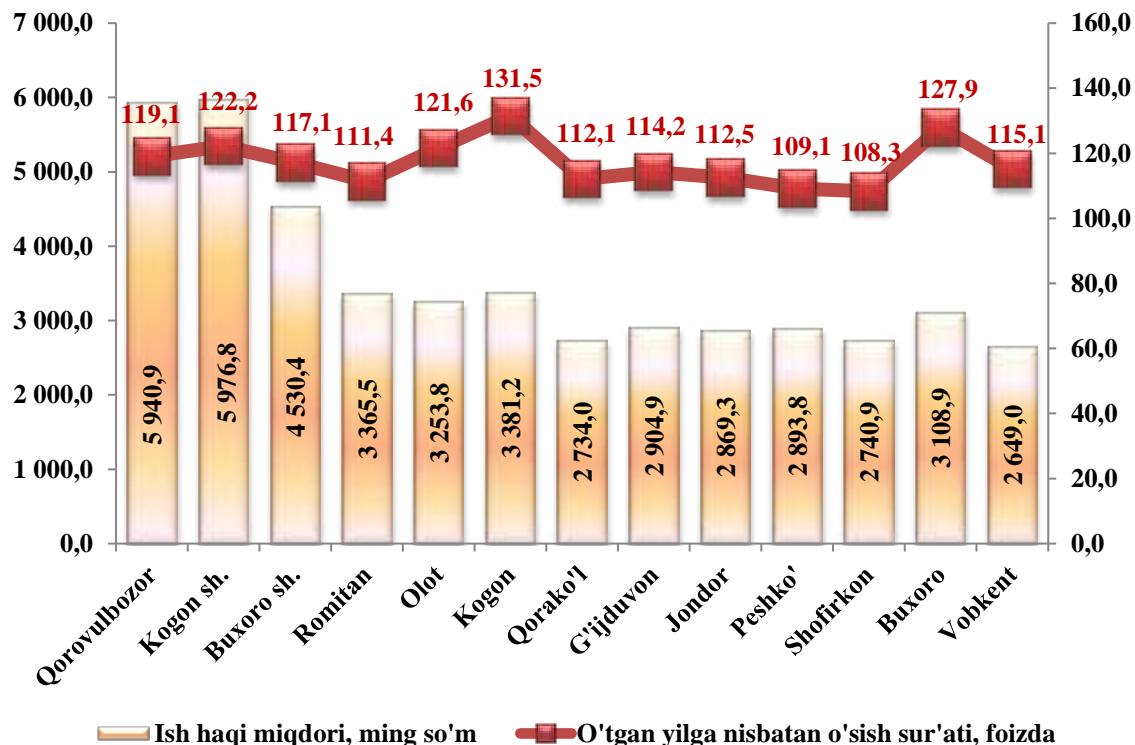
XIII. O'RTACHA OYLIK NOMINAL HISOBLANGAN ISH HAQI

O'rtacha oylik nominal hisoblangan ish haqi¹⁾ 2023 yil dekabr oyida 4 545,3 ming so'mni tashkil etib, 2022 yilning mos davriga nisbatan 14,9 foizga o'sdi.

Yanvar – dekabr oylarida o'rtacha oylik nominal hisoblangan ish haqining o'tgan yilning mos davriga nisbatan eng yuqori o'sishi iqtisodiy faoliyat turlarining axborot va aloqa sohasida (185,1 foizga), tashish va saqlashda sohasida (132,3 foizga), qurilish sohasida (126,2 foizga) kuzatildi.

O'rtacha ish haqining yuqori miqdori iqtisodiy faoliyat turlarining bank, sug'urta, lizing, kredit va vositachilik faoliyatida 10 472,0 ming so'm (viloyat bo'yicha o'rtacha oylik ish haqiga nisbatan 2,0 marta ko'p), axborot va aloqa sohasida 7 940,4 ming so'm (2,0 marta ko'p), tashish va saqlashda 6 962,8 ming so'm (179,2 foizga), sanoat sohasida 4 659,4 ming so'm (120,0 foizga) kuzatildi.

**Iqtisodiy faoliyat turlari bo'yicha o'rtacha oylik
nominal hisoblangan ish haqi
(2023 yil yanvar-dekabr)**

¹⁾ Bu yerda va keyingi o'rinnlarda dastlabki ma'lumotlar, qishloq xo'jaligi va kichik tadbirkorlik sub'ektlarisiz, qayta hisoblangan.

**Buxoro viloyatining
ijtimoiy-iqtisodiy holati**

**Iqtisodiy faoliyat turlari bo‘yicha o‘rtacha
oylik nominal hisoblangan ish haqi**
(qishloq xo’jalikligi va kichik tadbirkorlik sub’ektlaridan tashqari)

(ming so‘m)

	Yanvar-dekabr		Viloyatdagi o‘rtacha oylik ish haqiga nisbatan, foiz	
	2022 yil	2023 yil	2022 yil	2023 yil

Jami viloyat bo‘yicha	3 319,7	3 883,9	x	x
<i>shu jumladan:</i>				
Sanoat	4 140,9	4 659,4	124,8	120,0
Qurilish	3 454,9	4 360,5	104,1	112,3
Savdo	3 709,3	4 639,7	111,7	119,5
Tashish va saqlash	5 264,3	6 962,8	158,6	179,2
Axborot va aloqa	4 289,2	7 940,4	129,2	204,4
Bank, sug‘urta, lizing, kredit va vositachilik	8 908,7	10 472,0	268,4	269,6
Ta’lim	2 506,1	2 898,1	75,5	74,6
Sog‘lijni saqlash va ijtimoiy hizmatlar ko‘rsatish	2 628,9	3 135,4	79,2	80,7
Boshqa faoliyat turlari	3 691,0	4 202,6	111,2	108,2

Ta’lim sohasida ishlovchilarga hisoblangan o‘rtacha oylik nominal hisoblangan ish haqi 2 898,1 ming so‘mni tashkil etib, 2022 yilning mos davriga nisbatan 115,6 foizga o‘sdi.

**O‘rtacha oylik nominal
hisoblangan ish haqi**

Ta’lim sohasidagi o‘rtacha oylik nominal hisoblangan ish haqi ko‘rsatkichini Viloyat hududlari bo‘yicha ko‘radigan bo‘lsak, ya’ni o‘rtacha oylik ish haqining yuqori miqdori, Buxoro shahrida 4 160,9 ming so‘mni viloyatdagi o‘rtacha oylik ish haqiga nisbatan (143,6 foiz), Qorovulbozor tumanida 3 288,4 ming so‘mni (113,5 foiz) tashkil etgan bo‘lsa, Kogon tumanida 2 302,4 ming so‘mni (79,4 foiz), Peshko‘tumanida 2 262,8 ming so‘mni (78,1 foiz), Vobkent tumanida 2 254,2 ming so‘mni (77,8 foiz) tashkil etib, boshqa hududlarga nisbatan kam miqdorga ega bo‘lmoqda.

Sanoat sohasida ishlovchilarga hisoblangan o‘rtacha oylik nominal hisoblangan ish haqi 4 659,4 ming so‘mni tashkil etib, 2022 yilning mos davriga nisbatan 112,5 foizga ko‘paydi.

Sanoat sohasidagi o‘rtacha oylik nominal hisoblangan ish haqi ko‘rsatkichini viloyat hududlari bo‘yicha ko‘radigan bo‘lsak, ya’ni o‘rtacha oylik ish haqining yuqori miqdori Buxoro tumanida 17 704,0 ming so‘mni (viloyatdagi o‘rtacha oylik ish haqiga nisbatan 3,0 marta ko‘p), Kogon tumanida 7 807,6 ming so‘mni (167,6 foiz) va Qorovulbozor tumanida 7 649,5 ming so‘mni (164,2 foiz) tashkil etgan bo‘lsa, Shofirkon tumanida 2 548,8 ming so‘mni (54,7 foiz), Romitan tumanida 2 518,5 ming so‘mni (54,1 foiz), va Vobkent tumanida 2 092,8 ming so‘mni (44,9 foiz) tashkil etib, boshqa hududlarga nisbatan kam miqdorga ega bo‘lmoqda.

Qurilish sohasida ishlovchilarga hisoblangan o‘rtacha oylik nominal hisoblangan ish haqi 4 360,5 ming so‘mni, 2022 yilning mos davriga nisbatan 126,2 foizni tashkil etdi.

Ushbu sohadagi o‘rtacha oylik nominal hisoblangan ish haqi ko‘rsatkichini viloyat hududlari bo‘yicha ko‘radigan bo‘lsak, ya’ni o‘rtacha oylik ish haqining yuqori miqdori Olot tumanida 6 240,4 ming so‘mni (viloyatdagi o‘rtacha oylik ish haqiga nisbatan 143,1 foiz) bo‘lsa, Vobkent tumani 4 848,8 ming so‘mni (111,2 foiz) tashkil etgan bo‘lsa, Buxoro tumanida 3 014,4 ming so‘mni (69,1 foiz), Shofirkon tumanida 2 239,3 ming so‘mni (51,4 foiz) boshqa hududlarga nisbatan kam miqdorga ega bo‘lmoqda.

O‘rtacha oylik nominal hisoblangan ish haqi

Sog'liqni saqlash va ijtimoiy xizmatlar sohasida

ishlovchilarga hisoblangan o'rtacha oylik nominal hisoblangan ish haqi 3 135,4 ming so'mni tashkil etib, 2022 yilning mos davriga nisbatan 119,3 foizni tashkil etdi.

Mazkur sohalardagi o'rtacha oylik nominal hisoblangan ish haqi ko'rsatkichini viloyat hududlari bo'yicha ko'radigan bo'lsak, ya'ni o'rtacha oylik ish haqining yuqori miqdori Peshko' tumani 3 662,2 ming so'mni (viloyatdagi o'rtacha oylik ish haqiga nisbatan 116,8 foiz), Olot tumanida 3 494,3 ming so'mni (111,4 foiz), Qorovulbozor tumani 3 463,5 ming so'mni (110,5 foiz) tashkil etgan bo'lsa, Kogon tumanida 2 590,2 ming so'mni (82,6 foiz), Vobkent tumanida 2 527,1 ming so'mni (80,6 foiz), Qorako'l tumanida 2 512,9 ming so'mni (80,1 foiz) tashkil etib, boshqa hududlarga nisbatan kam miqdorga ega bo'lmoqda.

Bank, sug'urta, lizing, kredit va vositachilik sohasida

ishlovchilarga hisoblangan o'rtacha oylik nominal hisoblangan ish haqi 10 472,0 ming so'mni tashkil etib, 2022 yilning mos davriga nisbatan 117,5 foizga o'sdi.

O'rtacha oylik ish haqi ko'rsatkichini viloyat hududlari

bo'yicha ko'radigan bo'lsak, eng yuqori miqdori Kogon shahrida 5 976,8 ming so'mni viloyatdagi o'rtacha oylik ish haqiga nisbatan (153,9 foiz), Qorovulbozor tumanida 5 940,9 ming so'mni (153,0 foiz), Buxoro shahrida 4 530,4 ming so'mni (116,6 foiz) etgan bo'lsa, Shofirkon tumanida 2 740,9 ming so'mni (70,6 foiz), Qorako'l tumanida 2 734,0 ming so'mni (70,4 foiz), Vobkent tumanida 2 649,0 ming so'mni (68,2 foiz) tashkil etib boshqa hududlarga nisbatan kam miqdorga ega bo'lmoqda.

O'rtacha oylik ish haqining eng past ko'rsatkichlari Qorako'l (2 734,0 ming so'm) va Vobkent (2 649,0 ming so'm) tumanlarida kuzatildi. Bu tumanlarda o'rtacha oylik nominal hisoblangan ish haqi ko'rsatkichlari viloyatdagi o'rtacha oylik ish haqiga nisbatan mos ravishda kam bo'lgan.

*Buxoro viloyatining
ijtimoiy-iqtisodiy holati*

Buxoro viloyati bo‘yicha o‘rtacha oylik nominal hisoblangan ish haqi

(qishloq xo’jalikligi va kichik tadbirkorlik sub’ektlaridan tashqari)

(ming so‘m)

	<i>Yanvar- dekabr</i>		<i>Viloyatdagi o‘rtacha oylik ish haqiga nisbatan, foiz</i>	
	<i>2022 yil</i>	<i>2023 yil</i>	<i>2022 yil</i>	<i>2023 yil</i>
Buxoro viloyati	3 319,7	3 883,9	x	x
Buxoro sh.	3 867,5	4 530,4	116,5	116,6
Kogon sh.	4 891,1	5 976,8	147,3	153,9
<i>tumanlar</i>				
Buxoro	2 430,0	3 108,9	73,2	80,0
Vobkent	2 301,5	2 649,0	69,3	68,2
Jondor	2 550,0	2 869,3	76,8	73,9
Kogon	2 571,3	3 381,2	77,5	87,1
Olot	2 675,9	3 253,8	80,6	83,8
Peshko‘	2 653,1	2 893,8	79,9	74,5
Romitan	3 019,9	3 365,5	91,0	86,7
Shofirkon	2 532,0	2 740,9	76,3	70,6
Qorako‘l	2 439,6	2 734,0	73,5	70,4
Qorovulbozor	4 986,7	5 940,9	150,2	153,0
G‘ijduvon	2 543,1	2 904,9	76,6	74,8

**O‘rtacha oylik nominal
hisoblangan ish haqi**

Statistik ko‘rsatkichlarga izohlar

Nominal hisoblangan ish haqi – ma’lum bir davr (soat, oy, yil) mobaynida xodim tomonidan ishlab chiqarilgan mahsulot (bajarilgan ish yoki ko‘rsatilgan xizmat) evaziga ish beruvchilar tomonidan, amaldagi qonun hujjatlariga asoslangan holda soliq va boshqa to‘lovlarini o‘z ichiga oluvchi yollanma xodimning mehnatiga haq to‘lash tarzida jismoniy shaxsga pul shaklida hisoblangan daromadlardan iborat.

O‘rtacha ish haqini hisoblash uchun qabul qilinadigan xodimlar soni – homiladorlik va tug‘ish bo‘yicha ta’tilda bo‘lgan, bevosita tug‘uruqxonaning o‘zidan yangi tug‘ilgan chaqaloqni farzandlikka olish munosabati bilan ta’tilda bo‘lgan, hamda bolani uning qonun hujjatlariga muvofiq ma’lum bir yoshga to‘lguniga qadar parvarish qilish bo‘yicha ta’tilda bo‘lgan ayollar; ta’lim muassasalarida o‘qiyotgan va ish haqi saqlanmagan holda qo‘srimcha mehnat ta’tilida bo‘lganlar, shuningdek, ta’lim muassasalariga kirish imtihonlarini topshirish uchun ish haqi saqlanmagan holda ta’tilda bo‘lgan xodimlarni inobatga olmagan holda, mehnat daftarchalari mavjud bo‘lgan va ish haqi hisoblangan xodimlarning o‘rtacha sonini ifodalaydi.

Ish vaqtি- korxona yoki muassasada muayyan ishni bajarish uchun qonuniy berilgan muddat ish kuni va ish haftasi bilan belgilanadi. Ish vaqtি davomida ishlanmagan vaqt (nima sababdan sodir bo‘lgani dan qat’iy nazar) bekor turish vaqtি deyiladi.

Ish haqi- joriy davrda ish beruvchi tomonidan yollangan xodimga bajargan ishlari uchun berilgan pul yoki natura usulidagi to‘lovlar bo‘lib, ular hisoblangan summalar yig‘indisidan tashkil topadi va ikki qismga bo‘linadi: ish haqi va ijtimoiy sug‘urtaga ajratmalar.

Ish haqiga ta’sir ko‘rsatuvchi omillar- Bozor iqtisodiyoti sharoitida ish haqi hajmiga bir qator bozor omillari va bozordan tashqari omillar ta’sir ko‘rsatadi, buning natijasida mehnatga haq to‘lashning muayyan darajasi vujudga keladi. Bular tovarlar va xizmatlar bozorida talab va taklif o‘zgarishlari, mehnatga bo‘lgan talab, narxining o‘zgaruvchanligi, iste’mol tovarlari va xizmatlar narxi o‘zgarishi va boshqalar kiradi.

**BUXORO VILOYATINING
IJTIMOIY-IQTISODIY RIVOJLANISHINING
ASOSIY KO‘RSATKICHLARI**

2023 yil yanvar-dekabr

*Nashrga mas’ul:
Statistika faoliyatini tashkil etish
va yig‘ma-axborot tahliliy ishlar bo‘limi*

Tel: (65)223-72-59

Buyurtma raqami № 10 29.01.2024 y.

Tiraj 10 nusxa

Buxoro viloyati statistika boshqarmasi
Buxoro sh., S. Ayni ko‘chasi, 3